

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi

(Bu Məcəllə Azərbaycan Respublikasının [11 iyul 2000-ci il tarixli, 906-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir](#))

Ümumi hissə

I bölmə. Ümumi müddəalar

Birinci fəsil. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyi, onun vəzifələri və prinsipləri

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyi

- 1.1. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyi bu Məcəllədən ibarətdir.
- 1.2. Bu Məcəllə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüququn normalarına və prinsiplərinə əsaslanır.
- 1.3. İnzibati məsuliyyət müəyyən edən və inzibati xətalər törətmiş şəxsin tənbeh edilməsini nəzərdə tutan qanunlar yalnız bu Məcəlləyə daxil olduqdan sonra tətbiq edilir.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyinin vəzifələri

Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyinin vəzifələri insan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını, onların sağlamlığını, əhalinin sanitariya-epidemioloji salamatlığını, ictimai mədəniyyəti, mülkiyyəti, şəxslərin iqtisadi maraqlarını, ictimai qaydanı və ictimai təhlükəsizliyi, ətraf mühiti, idarəçilik qaydalarını qorumaqdan, qanunçuluğu möhkəmləndirməkdən və inzibati xətalərin qarşısını almaqdan ibarətdir.

Maddə 3. İnzibati məsuliyyətin əsasları

Yalnız bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş inzibati xətalərin törədilməsində təqsirli hesab edilən və inzibati xəta tərkibinin bütün digər əlamətlərini daşıyan əməli (hərəkət və ya hərəkətsizlik) törətmiş şəxs inzibati məsuliyyətə cəlb olunur və tənbeh edilir.

Maddə 4. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyinin prinsipləri

Bu Məcəllə insan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına hörmət edilməsi, qanunçuluq, qanun qarşısında bərabərlik, təqsirsizlik prezumpsiyası, ədalətlik və inzibati xətalərin qarşısının alınması prinsiplərinə əsaslanır.

Maddə 5. İnsan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına hörmət edilməsi prinsipi

5.1. İnsan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları ali dəyərə malikdir. Bu hüquqların və azadlıqların pozulmasına yol verən bütün dövlət orqanları (vəzifəli şəxslər) Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

5.2. Bu Məcəllə insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının dövlət orqanları (vəzifəli şəxslər) tərəfindən pozulmasının qarşısının alınmasını və onlara hörmət olunmasını təmin edir.

5.3. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirləri tətbiq edilərkən insan ləyaqətini alçaldan qərarların verilməsinə və hərəkət edilməsinə yol verilmir.

Maddə 6. Qanunçuluq prinsipi

6.1. İnzibati xətlərə görə inzibati tənbeh bu Məcəlləyə uyğun olaraq tətbiq edilir.

6.2. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirləri tətbiq edilərkən qanunvericiliyin tələblərinə əməl olunması yuxarı orqanların və vəzifəli şəxslərin idarə nəzarəti ilə, məhkəmə və prokuror nəzarəti ilə və şikayət etmək hüququ ilə təmin edilir.

6.3. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətlər qanunvericiliyinin analogiya üzrə tətbiqinə yol verilmir.

Maddə 7. Qanun qarşısında bərabərlik prinsipi

7.1. İnzibati xəta törətmiş şəxslər irqindən, milliyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən və digər hallardan asılı olmayaraq qanun qarşısında bərabərdirlər və inzibati məsuliyyətə cəlb olunurlar.

7.2. Hüquqi şəxslər mülkiyyət formasından, olduqları yerdən, təşkilati-hüquqi formalarından və tabeçiliyindən asılı olmayaraq inzibati məsuliyyətə cəlb olunurlar.

Maddə 8. Təqsirsizlik prezumpsiyası prinsipi

8.1. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin təqsiri bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydada sübuta yetmədikdə və bu, inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata baxmış hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) qüvvəyə minmiş qərarı ilə müəyyən edilmədikdə o, təqsiri olmayan hesab edilir.

8.2. İnzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş şəxs öz təqsirsizliyini sübut etməyə borclu deyildir.

8.3. İnzibati məsuliyyətə cəlb olunan şəxsin təqsirli olması barəsində olan şübhələr onun xeyrinə həll olunur.

Maddə 9. Ədalətlik prinsipi

9.1. İnzibati xəta törətmiş şəxs haqqında tətbiq edilən tənbeh ədalətli olmalıdır, yəni inzibati xətalərin xarakterinə, onun törədilməsi hallarına uyğun, qanuni və əsaslı olmalıdır.

9.2. Bir inzibati xətaya görə heç kəs iki dəfə inzibati məsuliyyətə cəlb oluna bilməz.

Maddə 10. İnzibati xətalərin qarşısının alınması prinsipi

Dövlət və ya yerli özünüidarəetmə orqanları, inzibati xətalərin qarşısının alınması, inzibati xətalərin törədilməsinə kömək edən səbəblərin və şəraitin aşkar edilməsi və aradan qaldırılması, vətəndaşların hüquq şüurunun və mədəniyyətinin yüksəldilməsi və Azərbaycan Respublikasının qanunlarına ciddi əməl etmək ruhunda tərbiyə olunması sahəsində tədbirlər hazırlayırlar və həyata keçirirlər.

Maddə 11. Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyinin qüvvəsi

11.1. Azərbaycan Respublikasında inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın aparılması, inzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərarların qəbul və icra edilməsi həmin vaxtda qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının inzibati xətalər qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

11.2. İnzibati xətalərə görə məsuliyyəti yüngülləşdirən və ya onu aradan qaldıran normativ-hüquqi aktların geriyə qüvvəsi vardır, yəni həmin aktlar onların qəbul edildiyi vaxtadək törədilmiş xətalərə da şamil edilir.

11.3. İnzibati xətalərə görə məsuliyyət müəyyən edən və ya məsuliyyəti gücləndirən normativ-hüquqi aktların geriyə qüvvəsi şamil edilmir.

İkinci fəsil. İnzibati xəta və inzibati məsuliyyət

Maddə 12. İnzibati xəta anlayışı

Bu Məcəllə ilə qorunan ictimai münasibətlərə qəsd edən, hüquqazidd olan, təqsirli sayılan (qəsdən və ya ehtiyatsızlıq üzündən törədilən) və inzibati məsuliyyətə səbəb olan əməl (hərəkət və ya hərəkətsizlik) inzibati xəta hesab olunur.

Maddə 13. İnzibati xətanın qəsdən törədilməsi

İnzibati xəta törətmiş şəxs öz əməlinin (hərəkətinin və ya hərəkətsizliyinin) hüquqazidd xarakterini dərk etmiş, onun zərərli nəticələrini qabaqcadan görmüş və bunları arzu etmişdirsə, yaxud belə nəticələrin baş verməsinə şüurlu surətdə yol vermişdirsə, bu xəta qəsdən törədilmiş xəta hesab olunur.

Maddə 14. İnzibati xətanın ehtiyatsızlıq üzündən törədilməsi

İnzibati xəta törətmiş şəxs öz əməlinin (hərəkətinin və ya hərəkətsizliyinin) zərərli nəticələr verə biləcəyi imkanını qabaqcadan görmüşdürsə, lakin onların qarşısını alacağına yüngül fikirlə ümid bağlamışdırsa, yaxud bu nəticələrin baş verəcəyini qabaqcadan görə bilməli və görməli olduğu halda, onları görməmişdirsə, bu xəta ehtiyatsızlıq üzündən törədilmiş xəta hesab olunur.

Maddə 15. Fiziki şəxslərin inzibati məsuliyyəti

15.1. İnzibati xəta törədərkən on altı yaşı tamam olmuş fiziki şəxslər inzibati məsuliyyətə cəlb olunurlar.

15.2. İşin konkret halları, psixi inkişafı, həyat şəraiti, səhhəti və təhsili nəzərə alınmaqla inzibati xəta törətmiş on altı yaşından on səkkiz yaşınadək şəxslər yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar tərəfindən inzibati məsuliyyətdən azad oluna və onların barəsində «Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında Əsasnamə» ilə müəyyən edilmiş təsir tədbirləri tətbiq edilə bilər.

15.3. İntizam nizamnamələrində bilavasitə nəzərdə tutulmuş hallarda hərbi qulluqçular inzibati xətalara görə, intizam məsuliyyəti, qalan hallarda isə ümumi əsaslarla inzibati məsuliyyət daşıyırlar. Göstərilən şəxslərə inzibati həbs tətbiq edilə bilməz. Müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularına isə inzibati həbs və inzibati cərimə tətbiq edilə bilməz.

15.4. Bu Məcəllənin 15.3-cü maddəsində göstərilmiş şəxslərdən başqa, intizam nizamnamələrinin və ya intizam haqqında əsasnamələrin qüvvəsinin şamil edildiyi digər şəxslər qulluq vəzifələrinin icrası zamanı inzibati xətalara törətməyə görə həmin nizamnamələrdə və ya əsasnamələrdə bilavasitə nəzərdə tutulmuş hallarda intizam məsuliyyəti, qalan hallarda isə ümumi əsaslarla inzibati məsuliyyət daşıyırlar.

15.5. İnzibati tənbeh tətbiq etmə hüququ olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) bu Məcəllənin 15.3-cü maddəsində göstərilən şəxslər barəsində inzibati tənbeh tətbiq etmək əvəzinə, inzibati xəta törətmiş şəxsin intizam məsuliyyətinə cəlb olunması məsələsinin həll edilməsi üçün inzibati xətalara haqqında işlər üzrə materialları Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) verə bilərlər.

15.6. Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasının ərazisində törətdikləri inzibati xətalara görə ümumi əsaslarla inzibati məsuliyyətə cəlb olunurlar.

15.7. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə əsasən, Azərbaycan Respublikasında toxunulmazlıq hüququndan istifadə edən əcnəbilərin Azərbaycan Respublikasının ərazisində törətdikləri inzibati xətalara görə məsuliyyət məsələsi beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq həll edilir.

Qeyd: Bu Məcəllənin 15.3-cü maddəsində «hərbi qulluqçular» dedikdə, Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) zabit heyəti, gizirləri, miçmanları, müddətindən artıq xidmət hərbi qulluqçuları, müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları başa düşülür.

Bu Məcəllənin 15.4-cü maddəsində «intizam nizamnaməsi (əsasnaməsi) tətbiq edilən digər şəxslər» dedikdə, Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarında](#) öz qulluq vəzifələrini icra edən şəxslər başa düşülür.

Bu Məcəllənin 15.6-cı maddəsində «əcnəbilər» dedikdə, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmayan və başqa dövlətin vətəndaşlığına mənsub olan şəxslər başa düşülür.

«Vətəndaşlığı olmayan şəxslər» dedikdə isə Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmayan və başqa dövlətin vətəndaşlığına mənsub olmayan şəxslər başa düşülür.

Maddə 16. Vəzifəli şəxslərin inzibati məsuliyyəti

Vəzifəli şəxslər öz qulluq vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi və ya lazımınca yerinə yetirilməməsi ilə bağlı inzibati xətalara görə inzibati məsuliyyətə cəlb olunurlar.

Qeyd: Dövlət hakimiyyətinin nümayəndəsi funksiyasını həyata keçirən şəxslər, dövlət orqanlarında, yerli özünüidarəetmə orqanlarında, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə yaradılmış başqa qoşun birləşmələrində, dövlət və qeyri-dövlət təşkilatlarında, idarə və müəssisələrində təşkilati-sərəncamverici və ya inzibati-təsərrüfat vəzifələrində daimi və ya müvəqqəti işləyən şəxslər və ya həmin vəzifələri xüsusi səlahiyyət əsasında həyata keçirən şəxslər, habelə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olaraq belə səlahiyyətləri yerinə yetirən fiziki şəxslər vəzifəli şəxs hesab edilirlər.

Maddə 17. Hüquqi şəxslərin inzibati məsuliyyəti

Hüquqi şəxslər, o cümlədən xarici hüquqi şəxslər bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş inzibati xətalara görə ümumi əsaslarla inzibati məsuliyyətə cəlb olunurlar.

Üçüncü fəsil. İnzibati məsuliyyəti istisna edən hallar

Maddə 18. Son zərurət

Bu Məcəllənin Xüsusi hissəsində nəzərdə tutulmuş əməllərin əlamətlərinə uyğun gəlmiş olsa da, son zərurət vəziyyətində, yəni dövlətin və cəmiyyətin mənafeyini, həmin şəxsin və ya başqa şəxsin sağlamlığını, hüquqlarını və qanuni mənafeələrini qorxu altına alan təhlükəni aradan qaldırmaq üçün edilmiş hərəkət, əgər bu təhlükə başqa vasitə ilə aradan qaldırıla bilməzdisə və əgər vurulmuş zərər qarşısı alınmış zərərdən daha az əhəmiyyətli olmuşsa, bu, inzibati xəta hesab olunmur.

Maddə 19. Zəruri müdafiə

Bu Məcəllənin Xüsusi hissəsində nəzərdə tutulmuş əməllərin əlamətlərinə uyğun gəlmiş olsa da, zəruri müdafiə vəziyyətində, yəni dövlətin və cəmiyyətin mənafeyinə, özünü müdafiə edən və ya başqa şəxsin sağlamlığına, hüquqlarına və ya qanuni mənafeyinə qəsd edənə zərər vurmaq yolu ilə hüquqazidd qəsddən qoruyarkən edilmiş hərəkət inzibati xəta hesab olunmur.

Maddə 20. Anlaqsızlıq

Hüquqazidd əməl (hərəkət və ya hərəkətsizlik) törədən zaman şəxs anlaqsızlıq vəziyyətində olduqda, yəni xroniki psixi xəstəlik, psixi fəaliyyətin müvəqqəti pozulması, kəmağıllılıq və ya başqa psixi xəstəlik nəticəsində öz əməlinin faktiki xarakterini və ictimai təhlükəliliyini dərk etmək və ya onu İdarə etmək iqtidarında olmadıqda o, inzibati məsuliyyətə cəlb edilmir.

Maddə 21. İnzibati xəta az əhəmiyyətli olduqda daha yüngül inzibati tənbeh tətbiq etmə və ya inzibati məsuliyyətdən azad etmə

Törədilmiş inzibati xəta az əhəmiyyətli olduqda inzibati tənbeh tətbiq etmə hüququ olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati xəta törətmiş şəxslər barəsində

tətbiq edilməsi nəzərdə tutulan inzibati tənbehi daha yüngül inzibati tənbeh növü ilə əvəz edə və ya həmin şəxsi inzibati məsuliyyətdən azad edə bilər.

Dördüncü fəsil. İnzibati tənbeh

Maddə 22. İnzibati tənbehin məqsədləri

İnzibati tənbeh məsuliyyət tədbiridir və inzibati xəta törədən şəxsi qanunlara əməl edilməsi ruhunda tərbiyələndirmək, habelə həm inzibati xəta törətmiş şəxs, həm də başqa şəxslər tərəfindən yeni inzibati xəta törədilməsinin qarşısını almaq məqsədi daşıyır.

Maddə 23. İnzibati tənbeh növləri

23.1. İnzibati xəталər törətməyə görə aşağıdakı inzibati tənbeh növləri tətbiq edilə bilər:

23.1.1. xəbərdarlıq;

23.1.2. inzibati cərimə;

23.1.3. inzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin ödənişlə alınması;

23.1.4. inzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin müsadirəsi;

23.1.5. inzibati xəta törətmiş fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması;

23.1.6. əcnəbiləri və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsləri Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma;

23.1.7. inzibati həbs.

23.2. Hüquqi şəxslər barəsində bu Məcəllənin 23.1.1—23.1.4-cü maddələrində nəzərdə tutulan inzibati tənbeh növləri tətbiq edilir.

Maddə 24. Xəbərdarlıq

Xəbərdarlıq inzibati tənbeh növü olmaqla hüquqazidd əməlin yolverilməzliyi barədə şəxslərə edilən rəsmi xəbərdaredici tədbirdir. Xəbərdarlıq yazılı formada edilir.

Maddə 25. İnzibati cərimə

25.1. İnzibati cərimə bu Məcəllədə nəzərdə tutulmuş hallarda hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən təyin edilən və təqsirkar şəxsdən dövlətin xeyrinə məcburi tutulan pul məbləğidir.

25.2. *İnzibati cərimə manatla və ya aşağıdakı digər meyarlarla ifadə oluna bilər:*

25.2.1. inzibati xətanın başa çatdığı və ya qarşısının alındığı vaxt inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin dəyəri;

25.2.2. inzibati xətanın başa çatdığı və ya onun qarşısının alındığı vaxt ödənilməli olan, lakin ödənilməmiş ödənişlərin, vergilərin məbləği.

25.3. İnzibati xətalara görə alınan cərimənin miqdarı üç manatdan az ola bilməz.

25.4. Manatla hesablanan və inzibati xətalara görə fiziki şəxslərdən alınan inzibati cərimənin miqdarı min manatdan, vəzifəli şəxslərdən alınan inzibati cərimənin miqdarı beş min manatdan, hüquqi şəxslərdən alınan inzibati cərimənin miqdarı əlli min manatdan artıq ola bilməz.

25.5. İnzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin dəyəri ilə ölçülən cərimənin miqdarı həmin predmetin dəyərinin yüz faizindən ödənilməmiş ödənişlərin, vergilərin məbləği ilə ölçülən cərimənin miqdarı isə həmin ödənişlərin, vergilərin yüz əlli faizindən artıq ola bilməz.

25.6. Qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, inzibati cərimə Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsinə keçirilir.(1, 101, 119)

Maddə 26. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin ödənişlə alınması

26.1. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmet , ödənişlə, məcburi qaydada alınır, sonra satılır və əldə edilən məbləğ həmin predmetin satılması ilə əlaqədar xərclər çıxıldıqdan sonra onun keçmiş sahibinə verilir.

26.2. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin ödənişlə alınması hakim tərəfindən tətbiq edilir.

26.3. Əsas dolanacaq mənbəyi ov olan şəxslər barəsində odlu silahın, döyüş sursatının və digər ov alətinin ödənişlə alınması tətbiq edilə bilməz.

26.4. Predmetin ödənişlə alınması qaydası bu Məcəllə və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Maddə 27. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin müsadirəsi

27.1. İnzibati xəta törətmiş şəxsin xüsusi mülkiyyətində olan, habelə inzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin müsadirəsi bu Məcəllənin Xüsusi hissəsində nəzərdə tutulmuş hallarda həmin predmetin məcburi qaydada və ödənişsiz dövlətin mülkiyyətinə keçməsindən ibarətdir.

27.2. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin müsadirəsi hakim tərəfindən tətbiq edilir.

27.3. Əsas dolanacaq mənbəyi ov olan şəxslərin odlu silahı, döyüş sursatı və digər ov alətləri müsadirə edilə bilməz.

27.4. Müsadirənin tətbiqi qaydası bu Məcəllə və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Maddə 28. Fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması

28.1. Verilmiş xüsusi hüquqdan istifadə qaydasını kobud şəkildə və ya müntəzəm pozmağa görə fiziki şəxsin həmin hüququ iki aydan iki ilədək müddətə məhdudlaşdırılır.

28.2. Nəqliyyat vasitələrini sərxoş halda idarəetmə halları istisna olmaqla, nəqliyyat vasitələrindən əlilliyi ilə əlaqədar istifadə edən şəxslərin nəqliyyat vasitələrini idarəetmə hüququ məhdudlaşdırıla bilməz.

28.3. Bu Məcəllənin 151.2-ci, 151.3-cü, 152-1.1-ci, 152-1.2-ci, 155.3-cü və 156-cı maddələrində müəyyən edilmiş balla qiymətləndirilən xətalərin yol verilməsinə görə sürücülər bir il ərzində 10 və daha çox bal topladıqda, inzibati cərimə tətbiq edilmədən onların, nəqliyyat vasitələrini idarə etmək hüququ məhdudlaşdırılır.

28.4. Əsas dolanacaq mənbəyi ov olan fiziki şəxslərin ov hüququ məhdudlaşdırıla bilməz. (102)

Maddə 29. Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma

Bu Məcəllənin Xüsusi hissəsində nəzərdə tutulmuş hallarda əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər barəsində Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma tətbiq edilir.

Maddə 30. İnzibati həbs

30.1. İnzibati həbs, yalnız müstəsna hallarda, inzibati xətalərin ayrı-ayrı növlərinə görə on beş gün müddətinədək müəyyən olunur və tətbiq edilir.

30.2. Hamilə qadınlar və ya himayəsində *səkkiz yaşınadək uşağı olan qadınlar, səkkiz yaşına çatmamış uşağını təkbaşına bəqəyən;dan kişilər*, on səkkiz yaşına çatmayan şəxslər, birinci və ya ikinci qrup əlillər, habelə altmış yaşına çatmış qadınlar və altmış beş yaşına çatmış kişilər barəsində inzibati həbs tətbiq edilə bilməz.

30.3. İnzibati qaydada tutma müddəti inzibati həbs müddətinə əlavə edilir. (103)

Maddə 31. Əsas və əlavə inzibati tənbehlər

31.1. Xəbərdarlıq, inzibati cərimə və ya inzibati həbs yalnız əsas inzibati tənbeh növləri kimi tətbiq edilir.

31.2. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektinə olmuş predmetin ödənişlə alınması, yaxud müsadirəsi, inzibati xəta törətmiş fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması, əcnəbiləri və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsləri Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma həm əsas, həm də əlavə inzibati tənbeh növləri kimi tətbiq edilə bilər.

31.3. Bir inzibati xəyata görə əsas tənbeh, yaxud əsas və əlavə tənbeh tətbiq edilə bilər.

Beşinci fəsil. İnzibati tənbeh tətbiq etmə

Maddə 32. İnzibati tənbeh tətbiq etmənin ümumi qaydaları

32.1. İnzibati xəyata görə tənbeh bu Məcəlləyə uyğun olaraq tətbiq edilir.

32.2. Fiziki və ya vəzifəli şəxslər barəsində inzibati tənbeh tətbiq edilərkən xətanın xarakteri, inzibati xəta törədən şəxsin şəxsiyyəti, onun təqsirinin dərəcəsi, əmlak vəziyyəti, habelə məsuliyyəti yüngülləşdirən və ağırlaşdıran hallar nəzərə alınır.

32.3. Hüquqi şəxslər barəsində inzibati tənbeh tətbiq edilərkən inzibati xətanın xarakteri, hüquqi şəxsin maliyyə və əmlak vəziyyəti, habelə məsuliyyəti yüngülləşdirən və ağırlaşdıran hallar nəzərə alınır.

32.4. İnzibati tənbehin tətbiq edilməsi həmin inzibati tənbehə səbəb olmuş öhdəliklərin yerinə yetirilməsindən şəxsi azad etmir.

Maddə 33. İnzibati xəyata görə məsuliyyəti yüngülləşdirən hallar

33.1. İnzibati tənbeh tətbiq edilərkən məsuliyyəti yüngülləşdirən hallar aşağıdakılar hesab edilir:

33.1.1. inzibati xəta törətmiş şəxsin səmimi peşmançılığı;

33.1.2. törədilmiş inzibati xətanın zərərli nəticələrinin inzibati xəta törətmiş şəxs tərəfindən aradan qaldırılması və ya vurulmuş zərərin əvəzinin könüllü surətdə ödənilməsi;

33.1.3. inzibati xətanın yetkinlik yaşına çatmayanlar tərəfindən törədilməsi;

33.1.4. inzibati xətanın hamilə qadın və ya himayəsində azyaşlı uşağı olan qadın tərəfindən törədilməsi.

33.2. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə inzibati xəyata görə məsuliyyəti yüngülləşdirən başqa hallar da nəzərdə tutula bilər. İnzibati xətalara haqqında işlərə baxan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan halları da məsuliyyəti yüngülləşdirən hallar hesab edə bilər.

Maddə 34. İnzibati xəyata görə məsuliyyəti ağırlaşdıran hallar

34.1. İnzibati tənbeh tətbiq edilərkən məsuliyyəti ağırlaşdıran hallar aşağıdakılar hesab edilir:

34.1.1. səlahiyyətli şəxslərin hüquqazidd hərəkəti dayandıрмаğı tələb etdiklərinə baxmayaraq, bu hərəkətin davam etdirilməsi;

34.1.2. inzibati xəyata görə inzibati tənbeh almış şəxsin eyni xətanı il ərzində təkrar törətməsi;

34.1.3. yetkinlik yaşına çatmayanların inzibati xəta törətməyə cəlb edilməsi;

34.1.4. inzibati xətanın bir qrup şəxs tərəfindən törədilməsi;

34.1.5. inzibati xətanın təbii fəlakət şəraitində və ya başqa fəvqəladə şəraitdə törədilməsi;

34.1.6. inzibati xətanın sərxoş halda olan şəxs tərəfindən törədilməsi.

34.2. İnzibati tənbeh tətbiq edən hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati xətanın xarakterindən asılı olaraq bu Məcəllənin 34.1.6-cı maddəsində göstərilən halı məsuliyyəti ağırlaşdıran hal hesab etməyə də bilər.

Maddə 35. Bir neçə inzibati xəta törədildikdə inzibati tənbeh tətbiq etmə

35.1. Bir şəxs iki və ya daha çox inzibati xəta törətdikdə, onun barəsində hər bir inzibati xətaya görə ayrılıqda inzibati tənbeh tətbiq edilir.

35.2. *Bir şəxsin törətdiyi bir neçə inzibati xətaya dair işlərə eyni vaxtda eyni orqan tərəfindən baxıldıqda, həmin şəxs daha ciddi xətaya görə müəyyən edilmiş sanksiya çərçivəsində tənbeh edilir. Bu halda törədilmiş xətalardan hər hansı birinə görə nəzərdə tutulmuş əlavə tənbehlərdən biri əsas tənbehə əlavə edilə bilər. (8)*

Maddə 36. İnzibati məsuliyyətə cəlb etmə müddətləri

36.1. İnzibati tənbeh inzibati xətanın törədildiyi gündən ən gec iki ay keçəndək verilə bilər. Gömrük qaydaları, ətraf mühitin qorunması qaydaları, ələcə də maliyyə, vergilərin və rüsumların ödənilməsi qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalara görə inzibati tənbeh inzibati xətanın törədildiyi gündən ən gec bir il keçəndək verilə bilər.

36.2. Davam edən inzibati xətalara görə inzibati tənbeh onun aşkara çıxarıldığı gündən ən gec iki ay keçəndək verilə bilər.

36.3. Cinayət işinin başlanması rədd edildikdə və ya cinayət işinə xitam verildikdə, lakin şəxsin əməllərində inzibati xəta tərkibinin bütün əlamətləri olduqda, inzibati tənbeh cinayət işinin başlanmasının rədd edilməsi və ya ona xitam verilməsi haqqında qərar qəbul edildiyi gündən ən gec iki ay keçəndək verilə bilər.

36.4. *On altı yaşından on səkkiz yaşınadək olan yetkinlik yaşına çatmayanın törətdiyi inzibati xəta haqqında iş yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiya tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq dövlət orqanına qaytarıldıqda, inzibati tənbeh həmin iş qaytarıldığı gündən ən gec iki ay keçəndək verilə bilər. (23)*

Maddə 37. Şəxsin inzibati məsuliyyətə cəlb edilməmiş sayılması üçün tələb olunan müddət

Barəsində inzibati tənbeh tətbiq olunmuş şəxs tənbehin icrasının qurtardığı gündən etibarən bir il ərzində yeni inzibati xəta törətməmişsə, o, inzibati məsuliyyətə cəlb edilməmiş sayılır.

Maddə 38. Vurulmuş əmlak zərərinin əvəzinin ödənilməsi

38.1. Hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati xəta haqqında işə baxarkən vurulmuş əmlak zərərinin əvəzinin ödənilməsi barədə mübahisə olmadıqda, inzibati tənbeh tətbiq etməklə eyni vaxtda vurulmuş zərərin əvəzinin ödənilməsi barədə məsələyə də baxa bilər.

38.2. Vurulmuş əmlak zərərinin və ya mənəvi zərərin əvəzinin ödənilməsi barədə mübahisə olduqda inzibati xəta nəticəsində vurulmuş əmlak zərərinin və ya mənəvi zərərin əvəzinin ödənilməsi məsələsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq həll edilir.

Xüsusi hissə

II bölmə. İnzibati xətlər

Altıncı fəsil. Siyasi, sosial və əmək hüquqları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 39. Seçkiqabağı və ya referendum ilə bağlı təşviqatın aparılması qaydalarının və müddətinin pozulması

39.1. Seçkiqabağı və ya referendum ilə bağlı *təşviqatın* aparılmasının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalarının və müddətinin pozulmasına görə—

- *iyirmi beş manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir.

39.2. *Qeydə alınmış namizədə seçkiqabağı təşviqatın müddəti başa çatana kimi şəraf və ləyaqətini seçki qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş teleradio verilişləri təşkilatlarının teleradio proqramlarında və dövri nəşrlərdə onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən müdafiə etmək imkanının verilməməsinə görə -*

- *vəzifəli şəxslər əlli manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.* ([1](#), [24](#), [33](#), [119](#))

Maddə 40. Təşviqat-nəsr materiallarını qəsdən məhv etmə və ya namizədin seçicilərlə görüşünə mane olma

Mülkiyyətçinin və ya obyekt sahibinin razılığı ilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş yerlərdə asılmış *seçkiqabağı (referendumqabağı) təşviqat plakatlarını və digər bu cür təşviqat materiallarını məhv etməyə və ya korlamağa və ya təşviqat materiallarının yayılmasına mane olmağa, yaxud namizədin seçicilərlə görüşünə mane olmağa* görə—

- *otuz beş manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [33](#), [119](#))

Maddə 41. Namizəd haqqında bilərəkdən yalan məlumatlar yayma

Seçkinin nəticəsinə təsir göstərmək məqsədilə deputatlığa və ya seçkili orqana (vəzifəyə) namizəd haqqında *bilərəkdən yalan məlumatlar* dərc etməyə və ya onları başqa üsullarla yaymağa görə—

- *iyirmi manatdan əlli beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [24](#), [119](#))

Maddə 42. Seçki komissiyası (referendumun keçirilməsi üzrə komissiya) üzvünün, müşahidəçilərin, vəkil edilmiş şəxslərin, namizədlərin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının, referendum üzrə təşviqat qrupunun səlahiyyətli nümayəndələrinin, kütləvi-informasiya vasitələri nümayəndələrinin hüquqlarının pozulması

Seçki komissiyası (referendumun keçirilməsi üzrə komissiya) üzvünün, müşahidəçilərin, vəkil edilmiş şəxslərin, ***namizədlərin***, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının, ***referendum üzrə təşviqat qrupunun*** səlahiyyətli nümayəndələrinin, kütləvi-informasiya vasitələri nümayəndələrinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquqlarını, *o cümlədən seçki sənədlərinin surətlərinin və məlumatların vaxtında alınması və seçki sənədlərinin təsdiqi ilə bağlı hüquqları pozmağa—*

- *otuz beş mandatdan altmış beş manatadək miqdarda cərimə edilir. (24, 119)*

Maddə 42-1. Seçki (referendum) məqsədləri üçün vəzifə mövqeyindən və ya xidməti mövqedən üstünlük əldə etmək üçün sui-istifadə olunması

Seçki (referendum) məqsədləri üçün vəzifə mövqeyindən və ya xidməti mövqedən üstünlük əldə etmək üçün sui-istifadə olunmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər xəbərdarlıq edilir və ya on mandatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (33, 119, 121)*

Maddə 42-2. Seçicilər haqqında məlumatların düzgün, tam və vaxtında verilməməsi

Seçicilər haqqında məlumatları təqdim edən müvafiq icra orqanı tərəfindən həmin məlumatların düzgün, tam və vaxtında verilməməsinə görə -

- *müvafiq icra orqanının rəhbəri xəbərdarlıq edilir və ya on mandatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (33, 119)*

Maddə-42-3. Seçki bülletenlərinin, səsvermə protokollarının və vəsiqələrinin verilməsi və saxlanması qaydalarının pozulması

Seçki komissiyalarının sədrləri tərəfindən seçki bülletenlərinin, səsvermə protokollarının və vəsiqələrinin verilməsi və saxlanması qaydalarının pozulmasına görə -

- *xəbərdarlıq edilir və ya on mandatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (33, 119)*

Maddə-42-4. Dövlət avtomatlaşdırılmış informasiya sistemindən istifadə qaydasının pozulması

Səsvermə başlandıqdan sonra seçkilərin yekunları və səsvermənin nəticələri barədə protokollar imzalananaqədək yuxarı seçki komissiyalarının informasiya xidmətlərindən aşağı seçki komissiyalarının informasiya xidmətlərinə məlumatların qəbulunu təsdiq edən siqnalardan başqa hər hansı məlumatın verilməsinə görə -

- *fiziki şəxslər iyirmi mandatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış mandatdan səksən manatadək miqdarda cərimə edilir. (33, 119)*

Maddə 43. Seçki (referendum) ilə əlaqədar hədə-qorxu və ya zorakılığa çağıran çıxışlar edilməsi ya bu cür materialların yayılması

Seçki (referendum) ilə əlaqədar hədə-qorxu və ya zorakılığa çağıran çıxışlar edilməsi ya bu cür materialların yayılmasına görə—

- otuz beş manatdan altmış beş manatadək miqdarda cərimə edilir. ([24](#), [119](#))

Maddə 43-1. Seçicinin bilərəkdən birdən çox seçici siyahısına daxil edilməsi

Seçicinin bilərəkdən birdən çox seçici siyahısına daxil edilməsinə görə -

- xəbərdarlıq edilir və ya on manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. ([33](#), [119](#))

Maddə 44. Seçici siyahıları ilə vətəndaşların tanış olmaq hüququnun və digər hüquqlarının pozulması

44.0. Seçki komissiyasının (referendumun keçirilməsi üzrə komissiyanın) üzvü tərəfindən:

44.0.1. vətəndaşların seçici siyahıları (referendumda iştirak etmək hüququ olan şəxslərin siyahısı) ilə tanış olması hüququnun pozulmasına;

44.0.2. seçici siyahılarındakı (referendumda iştirak etmək hüququ olan şəxslərin siyahısındakı) yanlışlıqlar haqqında vətəndaşların ərizələrinə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə baxılmamasına;

44.0.3. seçici siyahılarına düzəlişlərin edilməsindən imtina barədə vətəndaşa yazılı şəkildə əsaslandırılmış cavab verilməməsinə;

44.0.4. qeydiyyatdan keçmiş seçicilər barəsində məlumatların vaxtında rəsmiləşdirilməməsinə və dəqiqləşdirilməməsinə görə—

- seçki komissiyasının (referendumun keçirilməsi üzrə komissiyanın) üzvü *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 45. Seçkilərdə (referendumda) iştirak etmək üçün məzuniyyətin verilməsindən imtina etmə

45.1. Dövlət və ya yerli özünüidarəetmə orqanlarına seçkilərin hazırlanmasında və ya keçirilməsində onun iştirakının təmin edilməsi məqsədilə deputatlığa və ya seçkili orqana (vəzifəyə) qeydə alınmış namizədə, namizədin vəkilinə və ya seçki komissiyasının (referendumun keçirilməsi üzrə komissiyanın) üzvünə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş məzuniyyətin verilməsindən imtina etməyə görə—

- *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir.

45.2. Yerli özünüidarəetmə orqanlarına və ya deputatlığa seçilmiş şəxslərin dövlət vəzifələrinin icra edilməsi məqsədilə həmin şəxsləri işdən azad etməməyə görə—

- *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 45-1. Qeydə alınmış namizədin seçkilərdə iştirak etdiyi müddətdə xidməti vəzifələrinin icrasını dayandırması

Dövlət və ya bələdiyyə xidmətində olan qeydə alınmış namizəd seçkilərdə iştirak etdiyi müddətdə xidməti vəzifələrinin icrasını dayandırmasına gəlməz—

- səksən mandatdan doxsan mandatadək miqdarda cərimə edilir. (121)

Maddə 45-2. Seçkilərin imzalarının toplanması qaydasının pozulması

Müvafiq formasından asılı olmayaraq hətta qeydiyyat şəxslərin, dövlət və bələdiyyə orqanlarının, qurumların və təşkilatların seçkilərin imzalarının toplanmasında iştirak etməsinə gəlməz—

- vəzifəli şəxslər səksən mandatdan doxsan mandatadək miqdarda, hətta qeydiyyat şəxslər iki yəlliyə, zəlli mandatdan üçməndək miqdarda cərimə edilir. (121)

Maddə 46. Seçkilərin (referendumun) maliyyələşdirilməsi və ya maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi qaydalarının pozulması

46.1. Seçkilərin (referendumun) maliyyələşdirilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalarının pozulmasına görə—

- fiziki şəxslər on mandatdan iyirmi mandatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx mandatdan altmış mandatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəlliyə, zəlli mandatdan iki yəlliyə, zəlli mandatadək miqdarda cərimə edilir.

46.2. Seçkilərin hazırlanmasına və keçirilməsinə ayrılmış vəsaitlərin xərclənməsi hesabatları barədə namizədlər, qeydə alınmış namizədlər, siyasi partiyalar, siyasi partiyaların blokları, referendum üzrə təşviqat qrupları tərəfindən maliyyə hesabatlarının təqdim və ya dərc edilməsinə görə—

- iyirmi mandatdan otuz mandatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 23, 33, 119)

Maddə 47. Anonim təşviqat materiallarının və ya reklamların hazırlanması və yayılması qaydalarının pozulması

47.1. Seçkiqabağı və ya referendum ilə bağlı nəşr və audiovizual təşviqat materiallarında bu materialları hazırlayan və hazırlanmasını sifariş edən təşkilatların adı, materialların tirajı və buraxılış tarixi barədə məlumatların göstərilməsinə görə—

- on beş mandatdan iyirmi beş mandatadək miqdarda cərimə edilir.

47.2. Siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının, namizədlərin və ya qeydə alınmış namizədlərin yazılı formada razılığı olmadan seçkiqabağı nəşr materiallarının hazırlanmasına, yaxud yayılmasına görə—

- iyirmi mandatdan otuz mandatadək miqdarda cərimə edilir.

47.3. Siyasi partiyalar, siyasi partiyaların blokları, namizədlər və ya qeydə alınmış namizədlər barəsində reklamların hazırlanmasının və yayılmasının, yaxud xeyriyyə xidməti göstərilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalarının pozulmasına görə—

- *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 48. Səsvermənin nəticələri və ya seçkilərin yekunları haqqında məlumatın bilərəkdən təqdim edilməməsi və ya dərc olunmaması

48.1. Seçicilərin, qeydə alınmış namizədin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının və namizədlərin vəkil edilmiş şəxslərinin, müşahidəçilərin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının, *referendum üzrə təşviqat qruplarının* səlahiyyətli nümayəndələrinin, kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin tələbi ilə onların tanış olmaları üçün müvafiq seçki komissiyasının sədrləri tərəfindən səsvermənin yekunlarına və nəticələrinə aid məlumatların *bilərəkdən* təqdim edilməməsinə görə—

- *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir.

48.2. Səsvermənin yekunlarına və nəticələrinə aid məlumatların *bilərəkdən* qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada və müddətdə dərc edilməməsinə görə—

- *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [24](#), [119](#))

Maddə 49. Yığıncaqların, mitinqlərin, nümayişlərin, küçə yürüşlərinin və piketlərin keçirilməsinə mane olma

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada təşkil edilən yığıncaqların, mitinqlərin, nümayişlərin, küçə yürüşlərinin və piketlərin keçirilməsinə mane olmağa görə—

- fiziki şəxslər *iyirmi beş manatdan otuz manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 50. Müəlliflik hüququnun və əlaqəli hüquqların pozulması

Müəlliflik hüququnu və əlaqəli hüquqları pozmağa görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda —

- *on beş manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu *Məcəllənin 50, 50-1, 50-2-ci və 50-3-cü maddələrində* «az miqdarda ziyan vurduqda» dedikdə, *min manatadək olan məbləğ* olan miqdarı başa düşülür. ([1](#), [27](#), [35](#), [54](#), [119](#))

Maddə 50-1. İnteqral sxem topologiyasından istifadəyə müstəsna hüququn pozulması

Müəllifin və ya digər hüquq sahibinin icazəsi olmadan inteqral sxem topologiyasının orijinal olmayan hissəsinin çıxarılması istisna olmaqla, bütövlükdə, yaxud onun hər hansı bir hissəsinin inteqral sxemə daxil edilməsi yolu ilə və ya sürətinin başqa şəkildə çıxarılması, habelə topologiyanın və ya həmin topologiyadan ibarət inteqral sxemin tətbiq edilməsi, gətirilməsi, satışı üçün təklif edilməsi, satılması, yaxud başqa formada təsərrüfat dövrüyyəsinə daxil edilməsinə görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda—

- *iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 27, 119)*

Maddə 50-2. Folklor nümunələrindən istifadə tələblərinin pozulması

Folklor nümunələrindən istifadə tələblərinin pozulmasına görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda—

- *folklor nümunələrindən istifadəsinə qoyulan tələblərin pozulması ilə istehsal olunmuş və ya yayılmış folklor obyektinin nüsxələri (kontrafakt nüsxələr) müsadirə edilməklə, fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəqin; z manatdan yəqin; z əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (35, 119)*

Maddə 50-3. Məlumat toplularından qeyri-qanuni istifadə edilməsi

Məlumat toplularından qeyri-qanuni istifadə edilməsinə görə, bu az miqdarda ziyan vurduqda—

- *məlumat toplusunun kontrafakt nüsxələri, həmçinin kontrafakt nüsxələrin sürət çıxarılması üçün istifadə edilmiş material və avadanlıqlar, eləcə də hüquq pozuntularına səbəb olan digər alətlər müsadirə edilməklə, fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəqin; z manatdan yəqin; z əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (56, 119)*

Maddə 51. Uşaqların tərbiyə və təlimi vəzifələrinin valideynlər və ya onları əvəz edən şəxslər tərəfindən yerinə yetirilməməsi

Yetkinlik yaşına çatmayan uşaqların tərbiyə və təlimi vəzifələrinin valideynlər və ya onları əvəz edən şəxslər tərəfindən yerinə yetirilməməsinə və ya lazımcıca yerinə yetirilməməsinə görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 52. Valideynlərə kömək göstərməkdən qəsdən boyun qaçırma

Yetkinlik yaşına çatmış şəxslərin əmək qabiliyyəti olmayan valideynlərini saxlamaqdan və onlara baxmaqdan qəsdən boyun qaçırmasına görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya otuz manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 52-1. Əmək pensiyaları haqqında qanunvericiliyin pozulması

52-1.1. Əmək pensiyasını təyin edən orqan tərəfindən əmək pensiyasının təyini; dənilməsi barədə qərarın qanunvericiliklə müvafiq; əyyən edilmiş müddətdə qəbul edilməməsinə, əmək pensiyasının təyin olunmasından imtina edilməsi barədə qərarla pensiya təyin olunmasından imtinanın səbəblərinin müvafiq; stərlməməsinə və əmək pensiyasının təyin olunmasından imtina edilməsi barədə qərarın qanunvericiliklə müvafiq; əyyən olunmuş müddətdə müvafiq; rasiət edənə müvafiq; ndərlməməsinə müvafiq; rə—

- vəzifəli şəxslər otuz beş manatdan səksən manatadək miqdarda cərimə edilir.

52-1.2. Əmək pensiyası və işəgötürən tərəfindən əmək pensiyasının və əmək pensiyasına əlavənin məbləğinin dəyişməsinə və dənilməsinin dayandırılmasına səbəb olan hallar barədə məlumatın əmək pensiyasını təyin edən orqana verilməsinə gərə—

- otuz manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (89, 119)

Maddə 53. Əmək qanunvericiliyinin pozulması

53.1. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada əmək müqaviləsini (kontraktı) bağlamadan işəgötürənlər tərəfindən fiziki şəxsin hər hansı işin (xidmətin) yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsinə gərə—

- vəzifəli şəxslər üç min manatdan beş min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iyirmi min manatdan iyirmi beş min manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.2. Mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq müəssisələrin, idarələrin və ya təşkilatların işəgötürənləri tərəfindən işçilərin və iş yerlərinin attestasiyasının keçirilməsi qaydalarının pozulmasına gərə—

- yeddi yüz manatdan min iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.3 İşçiyə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş minimum əməkhaqqından aşağı məbləğdə əməkhaqqı verilməsinə gərə—

- vəzifəli şəxslər min manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.4. İşçinin əmək və məzuniyyət haqlarının hesablanması və dənilməsində riyazi hesablamalar nəticəsində yol verilən nqsanlar istisna olmaqla, qanun pozuntularına yol verilməsinə gərə—

- vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.5. İşçinin məzuniyyət hüquqlarının pozulmasına, işçiyə əmək məzuniyyətinin verilməsinə, habelə istifadə edilməmiş əmək məzuniyyətinə gərə müəyyən edilmiş kompensasiyanın dənilməsinə gərə—

- vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.6. İşçinin əmək müqaviləsinə əmək qanunvericiliyinin tələbləri pozularaq xitam verilməsinə gərə—

- vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.7. İşəgətirən tərəfindən əmək qanunvericiliyində müəyyən edilmiş dəddə işçidə iş kitabının əldəilməsinə gərə—

- vəzifəli şəxslər beş yüz manatdan min manatadək miqdarda cərimə edilir.

53.8. İşəgətirən tərəfindən qanunvericiliyin tələbləri pozulmaqla fərdi icazə alınmadan əcnəbinin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsin işə cəlb edilməsinə gərə—

- otuz min manatdan otuz beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [44](#), [45](#), [59](#), [80](#), [109](#), [119](#))

Maddə 53-1. Məcburi əmək

Əmək müqaviləsinə xitam veriləcəyi və ya kollektiv müqavilədə müəyyən edilmiş zəst və imtiyazlardan məhrum ediləcəyi hədə-qorxusu ilə işçidənin əmək funksiyasına daxil olmayan işin (xidmətin) yerinə yetirilməsinə məcbur edilməsinə gərə—

- min manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. ([43](#), [109](#), [119](#))

Maddə 53-2. Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna vəsait köçürmə

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən göndərilmiş əlilləri, sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşnadək şəxsləri və sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan digər şəxsləri onlar üçün kvota üzrə müəyyən olunmuş iş yerlərinə qəbul edilməsinə, habelə Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna vəsait köçürülməsinə görə—

- əlli manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. ([43](#), [119](#), [123](#))

Maddə 53-4. Sosial müavinətlər haqqında qanunvericiliyin pozulması

53-4.1. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən sosial müavinətlərin təyin edilməsi barədə qərarın qanunvericiliklə müəyyən edilmiş dəddə icarılmasına, müavinətin təyin olunmasından imtina edilməsi barədə qərar qəbul edildikdə, imtinanın səbəbləri gətirilməklə müvafiq rəciət edən şəxsə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş dəddə rəsmi məlumatın verilməsinə və ya imtinanın səbəbləri gətirilməklə verilməsinə gərə—

- otuz beş manatdan səksən manatadək miqdarda cərimə edilir.

53-4.2. Müavinət alan şəxs (onun ailə üzvləri) tərəfindən müavinətlərin dənəşinin dayandırılmasına səbəb olan hallar barədə məlumatın müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına verilməsinə gərə—

- otuz manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. ([92](#), [119](#))

Maddə 53-5. Həmkarlar ittifaqları təşkilatlarının xüsusi hesabına üzvlük haqqı kəçürmə

Müəssisənin işçilərinin əmək haqlarından tutulmuş vəsaitlərinin həmin idarə, müəssisə və təşkilatların həmkarlar ittifaqları təşkilatlarının xüsusi hesabına köçürülməsinə gətirilməsi —

- *vəzifəli şəxslər min manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edirlər. (127)*

Maddə 54. Əməyin mühafizəsi qaydalarının pozulması

54.0. Əməyin mühafizəsi qaydalarının pozulmasına, yəni:

54.0.1. əməyin mühafizəsi üzrə standartların, normaların və qaydaların tələblərinə əməl edilməməsinə;

54.0.2. binaların, qurğuların, avadanlığın və texnoloji proseslərin təhlükəsizliyinə riayət edilməməsinə;

54.0.3. bilavasitə iş yerlərinin sağlam sanitariya-gigiyena şəraitinin və əməyin mühafizəsinin qüvvədə olan normativlərə uyğunlaşdırılmamasına;

54.0.4. işçilərə lazımi sanitariya-məişət və müalicə-profilaktik xidmətinin təşkil edilməməsinə;

54.0.5. normal əmək və istirahət rejiminə riayət edilməməsinə;

54.0.6. işçilərə müəyyən edilmiş müddətlərdə və tələb olunan çeşidlərdə pulsuz xüsusi geyim, xüsusi ayaqqabı və digər fərdi mühafizə vasitələrinin verilməməsinə;

54.0.7. işçilərin əməyin mühafizəsi normaları və qaydaları üzrə təhsilinin, təlimatlandırılmasının, biliklərinin yoxlanılmasının təşkil edilməsini və əməyin mühafizəsinin təbliğ edilməsinin təmin edilməməsinə;

54.0.8. kollektiv müqaviləyə əməyin mühafizəsi üzrə qaydaların daxil edilməməsinə və ya onlarda nəzərdə tutulmuş öhdəliklərin yerinə yetirilməməsinə;

54.0.9. Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi müddətdə və formada əməyin mühafizəsi, əmək şəraiti və onların qüvvədə olan normalara uyğunlaşdırılması üçün görülən tədbirlərin nəticələri haqqında statistik hesabatın verilməməsinə;

54.0.10. maşın və avadanlıqların fırlanan və fırlanan hissələrinin istehsalı, tərfindən təchiz edilmiş mühafizə qurğularının olmadan istismar edilməsinə gətirilməsi —

- *min manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 109, 119)*

Maddə 55. Sağlam və təhlükəsiz əməyin mühafizəsi şəraitinin təmin edilməməsi

İşəgötürən tərəfindən işçilərin iş yerlərində sağlam və təhlükəsiz əməyin mühafizəsi şəraiti ilə təmin edilməməsinə və ya kollektiv müqavilələrdə nəzərdə tutulan tədbirlərin yerinə yetirilməməsinə görə—

- *yeddi yüz manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [109](#), [119](#))*

Maddə 56. Əməyin mühafizəsi xidmətinin mütəxəssislərinin başqa işlərin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsi

İşəgötürən tərəfindən əməyin mühafizəsi xidmətinin mütəxəssislərinin öz vəzifələrinə aid olmayan işlərin yerinə yetirilməsinə cəlb olunmasına görə—

- *səkkiz yüz manatdan min altı yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [109](#), [119](#))*

Maddə 57. Kollektiv müqavilənin (sazişin) bağlanmasından əsassız olaraq imtina edilməsi

Kollektiv müqavilənin (sazişin) bağlanmasından əsassız olaraq imtina edilməsinə görə—

- *min manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [109](#), [119](#))*

Maddə 58. Kollektiv müqavilənin (sazişin) yerinə yetirilməməsi və ya pozulması

Kollektiv müqavilədən (sazişdən) irəli gələn öhdəliklərin işəgötürən tərəfindən yerinə yetirilməməsinə və ya pozulmasına görə—

- *min manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [109](#), [119](#))*

Maddə 59. Kollektiv danışıqların aparılması və kollektiv müqavilənin (sazişin) yerinə yetirilməsinə nəzarəti həyata keçirmək üçün lazım olan məlumatların təqdim edilməməsi

Kollektiv danışıqların aparılması və ya kollektiv müqavilənin (sazişin) yerinə yetirilməsinə nəzarəti həyata keçirmək üçün lazım olan məlumatların təqdim edilməməsinə görə—

- *yeddi yüz manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [109](#), [119](#))*

Maddə 60. Tətilərdə iştirak etməyə və ya iştirakdan imtina etməyə məcbur etmə

Zor tətbiq etməklə və ya zor tətbiq etmək hədəsi ilə qorxutmaqla və ya şəxsin maddi cəhətdən asılı olmasından istifadə etməklə onu tətilərdə iştirak etməyə, yaxud iştirakdan imtina etməyə məcbur etməyə görə—

- *on manatdan otuz beş manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))*

Maddə 60-1. Seksual qısnamaya məruz qalmış işçilərə qarşı təzyiğin göstərilməsi

Seksual qısnamaya məruz qalmış işçilərdən və ya rəhbərindən şikayət etmiş işçilərə qarşı təzyiğin göstərilməsinə və ya işçilərinin təqib olunmasına görə—

- vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edirlər. ([103](#), [119](#))

Yeddinci fəsil. Əhalinin sağlamlığı, sanitariya-gigiyena və sanitariya-epidemioloji salamatlığı qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 61. Zöhrəvi xəstəliklərlə və ya HIV-lə yoluxmuş şəxslərin müalicədən boyun qaçırması

Zöhrəvi xəstəliklərlə və ya HIV-lə yoluxması barəsində kifayət qədər məlumat olan şəxslərin səhiyyə orqanları tərəfindən xəbərdarlıq edildikdən sonra da müalicədən boyun qaçırmasına görə—

- *yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.* ([1](#), [114](#), [119](#))

Maddə 62. Zöhrəvi xəstəliklərlə və ya HIV-lə yoluxmuş şəxslə əlaqədə olmuş şəxslərin müayinədən boyun qaçırması

Zöhrəvi xəstəliklərlə və ya HIV-lə yoluxmuş şəxslə əlaqədə olmuş və profilaktik müayinəyə ehtiyacı olan şəxslərin müayinədən səhiyyə orqanları tərəfindən xəbərdarlıq edildikdən sonra da boyun qaçırmasına görə—

- *səksən manatdan yüz iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir.* ([1](#), [114](#), [119](#))

Maddə 63. Zöhrəvi xəstəliklərlə və ya HIV-lə yoluxma mənbəyinin gizlədilməsi

63.1. *Zöhrəvi xəstəliyi olan şəxslər tərəfindən yoluxma mənbəyinin, habelə onlarla əlaqədə olub zöhrəvi xəstəliklərlə yoluxma təhlükəsi yaradan şəxslərin adlarının gizlədilməsinə görə—*

- *yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

63.2. *HIV-lə yoluxmuş şəxslər tərəfindən yoluxma mənbəyinin, habelə onlarla əlaqədə olub HIV-lə yoluxma təhlükəsi yaradan şəxslərin adlarının gizlədilməsinə görə—*

- *iki yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.* ([1](#), [114](#), [119](#))

Maddə 63-1. Qanın, qan komponentlərinin donorluğu və qan xidməti haqqında qanunvericiliyin pozulması

63-1.1. *Donor olmaq istəyən şəxs tərəfindən keçirdiyi və hazırkı xəstəlikləri, həmçinin narkotik vasitələr və psixotrop maddələr qəbul edib-etməməsi barədə düzgün məlumatın verilməməsinə görə—*

- *otuz manatdan otuz beş manatadək miqdarda cərimə edilir.*

63-1.2. *Tibbi müayinə keçirilmədən donordan qanın, qan komponentlərinin götürülməsinə görə—*

- *fiziki şəxslər otuz beş manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.*

63-1.3. Müalicə müəssisələri tərəfindən qanın, qan komponentlərinin resipiyentə köçürülməsi nəticəsində baş verən hər hansı ciddi əlavə təsirlər (posttransfuzion ağırlaşmalar) barəsində köçürülən qanın, qan komponentlərinin tədarükünü edən qan xidməti müəssisəsinə (qan bankına) və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumatın verilməsinə görə—

- fiziki şəxslər otuz beş manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (73, [111](#), [119](#))

Maddə 64. Xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan özəl tibbi fəaliyyətlə məşğul olma

64.1. Xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan özəl tibbi fəaliyyətlə və ya əczaçılıqla məşğul olmağa görə—

- üç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

64.2. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada verilən müvafiq diplom və ya xüsusi icazə olmadan xalq təbabəti ilə məşğul olmağa görə—

- dörd yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [114](#), [119](#))

Maddə 65. Sanitariya-gigiyena və epidemiya əleyhinə rejimlərin pozulması

Müəssisələrdə, idarələrdə və təşkilatlarda sanitariya-gigiyena və epidemiya əleyhinə rejimlərin pozulmasına görə—

- yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [114](#), [119](#))

Maddə 65-1. Körpələrin və erkən yaşlı uşaqların qidalanması haqqında qanunvericiliyin pozulması

65-1.0. Süni qida məhsullarının istehsalçıları və distribütorları tərəfindən körpələrin və erkən yaşlı uşaqların qidalanması haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

65-1.0.1. süni qida məhsullarının satış-sərgisinin və xüsusi nümayişinin reklam məqsədi ilə təşkil edilməsinə;

65-1.0.2. uşaqların qidalanması ilə bağlı elmi tədqiqat işlərini müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müsbət rəyi olmadan maliyyələşdirilməsinə;

65-1.0.3. səhiyyə sistemi işçilərinin elmi və praktik konfranslarda, sessiyalarda, tibbi təhsil təcrübəsində iştirakına, tibb assosiasiyalarının fəaliyyətinə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müsbət rəyi olmadan sponsorluq edilməsinə görə—

- fiziki şəxslər əlli manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş yüz manatdan min manatadək miqdarda cərimə edilir. (34, [114](#), [119](#))

Maddə 66. Nəqliyyatda sanitariya normalarının və qaydalarının, gigiyena normalarının pozulması

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş sanitariya normalalarının və qaydalarının, gigiyena normativlərinin nəqliyyatda pozulmasına görə—

- *otuz manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 114, 119)*

Maddə 67. Yaşayış məntəqələrinin və ya müəssisələrin, onların buraxılış komplekslərinin, binalarının, qurğularının layihələşdirilməsi, tikilməsi, yenidən qurulması, təkmilləşdirilməsi, yeni texnika ilə təchiz olunması zamanı sanitariya epidemioloji salamatlıq təmin etməyə yönəldilmiş normaların və qaydaların, normativlərin pozulması

Sanitariya epidemioloji salamatlıq təmin etməyə yönəldilmiş normalara və qaydalara, normativlərə əməl etmədən, Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) ilə razılaşdırılmadan yaşayış məntəqələrinin və ya mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisələrin, onların buraxılış komplekslərinin, binalarının, qurğularının layihələşdirilməsinə, tikilməsinə, yenidən qurulmasına, təkmilləşdirilməsinə, yeni texnika ilə təchiz olunmasına görə—

- *fiziki şəxslər qırx manatdan yetmiş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 114, 119)*

Maddə 68. Əhalinin qidalanmasının təşkilinə, yeyinti məhsullarının istehsalına, saxlanmasına, daşınmasına və satışına dair sanitariya normalarının və qaydalarının, gigiyena normativlərinin pozulması

68.1. Xüsusi təşkil olunmuş yerlərdə (yeməxanalarda, restoranlarda, kafelərdə, barlarda və s.) əhalinin qidalanmasının təşkilinə və ya yeməklərin və içkilərin hazırlanmasına, onların saxlanmasına və əhaliyə satılmasına dair sanitariya normalarının və qaydalarının, gigiyena normativlərinin pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər əlli manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

68.2. Yeyinti məhsullarının istehsalı, saxlanması, daşınması və satışı zamanı sanitariya normalarının və qaydalarının, gigiyena normativlərinin pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər əlli manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 114, 119)*

Maddə 68-1. Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların analoqlarının istehlakı, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların analoqlarının, prekursorların satış məqsədi olmadan şəxsi istehlak miqdarında hazırlanması, əldə edilməsi, saxlanması, daşınması və ya göndərilməsi

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydaları pozmaqla narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin istehlakına, narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin satış məqsədi olmadan şəxsi istehlak miqdarında hazırlanmasına, əldə edilməsinə, saxlanılmasına, daşınmasına və ya göndərilməsinə görə—

- üç yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda cərimə edilir, işin hallarına görə və xətanı törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda isə-on beş gündəək müddətə inzibati həbs tətbiq edilir.

Qeyd: Satış məqsədi olmadan hazırladığı, əldə etdiyi, saxladığı, daşdığı və ya göndərdiyi şəxsi istehlak miqdarında narkotik vasitələri, psixotrop maddələri, ~~onların analoqlarını~~ və ya prekursorları könüllü surətdə təhvil verən şəxs bu qeyddə nəzərdə tutulan hərəkətlərə görə inzibati məsuliyyətdən azad edilir. (6, 94, 114, 119)

Maddə 68-2. Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların analoqlarının qanunsuz istehlakına yol verilməsi

Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların analoqlarının qanunsuz istehlakına yol verilməsinə görə

- şərti maliyyə vahidinin on beş mislindən iyirmi beş mislinədək miqdarda cərimə edilir. (6, 94, 114)

Maddə 68-3. Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların analoqlarının istehlakı və ya daşınması hallarının, habelə belə istehlak nəticəsində yaranmış sərxoşluq vəziyyətinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə keçirilən tibbi müayinədən boyun qaçırmaq

Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların analoqlarının istehlakı və ya daşınması hallarının, habelə belə istehlak nəticəsində yaranmış sərxoşluq vəziyyətinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə keçirilən tibbi müayinədən boyun qaçırmağa görə

- yəni;z manatdan iki yəni;z manatadək miqdarda cərimə edilir. (6, 94, 114, 119)

Maddə 68-4. Dərman vasitələri haqqında qanunvericiliyin pozulması

68-4.1. Bilə-bilə keyfiyyətsiz, normativ-texniki sənədlərin tələblərinə cavab verməyən, mənsəyi məlum olmayan, yararlılıq məddəti bitmiş, qanunla dəvlət qeydiyyatı tələb olunan, lakin dəvlət qeydiyyatından keçməyən dərman vasitələrinin satışı, satış məqsədilə saxlanması və ya idxalı, habelə saxta dərman vasitələrinin istehsalı, satışı, satış məqsədilə saxlanması və ya idxalı, bu əməllər az miqdarda təkrərdə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan dərman vasitələri məsadirə edilməklə onun dəyərinin səksən faizindən yəni;z faizindək miqdarda cərimə edilir.

68-4.2. dərman vasitələrinin reklam edilməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər doxsan manat miqdarında, həttdə;quqi şəxslər üç yüz manat miqdarında cərimə edilir.

Qeyd: bu maddədə «az miqdar» dedikdə, min manatadək olan məbləğ başa düşüldü;şüml;il;ml;r. (95, 119)

Səkkizinci fəsil. Mülkiyyət əleyhinə olan inzibati xətalər

Maddə 69. Xırda talama

Xırda talama, yəni oğurlama, mənimsəmə, israfçılıq, qulluq mövqeyindən sui-istifadə və ya dələduzluq yolu ilə özgəsinin əmlakını talamağa görə—

- *otuz beş manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir və ya işin hallarına görə, xətanı törədən şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda isə on beş günədək müddətə inzibati həbs tətbiq edilir.

Qeyd: Talanmış əmlakın dəyəri *otuz manatdan* yuxarı olmadıqda, bu xırda talama hesab edilir. (1, 119)

Maddə 70. *Meşə fondu torpaqlarının özbaşına tutulması və ya həmin torpaqlardan qanunsuz istifadə edilməsi*

Meşə fondu torpaqlarının özbaşına tutulmasına və ya istifadə barəsində lazımi icazə olmadan həmin torpaq sahələrində tikinti işlərinin aparılmasına və ya digər işlərin görülməsinə görə—

- *fiziki şəxslər yeddi yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan beş min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min beş yüz manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir.* (1, 101, 119)

Maddə 71. *Xüsusi razılıq (lisenziya) və ya icazə olmadan yerin təkindən istifadə etmə*

Xüsusi razılıq (lisenziya) və ya icazə olmadan və ya həmin sənəddə nəzərdə tutulmuş şərtləri pozmaqla yerin təkindən istifadə etməyə görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir.* (1, 99, 101, 119)

Maddə 72. *Su obyektləri üzərində mülkiyyət hüququnun pozulması*

Su obyektləri üzərində mülkiyyət hüququnun pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər beş manatdan on manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan qırx beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.* (1, 119)

Maddə 73. *Heyvanlar aləmi obyektlərindən özbaşına istifadə etmə*

Lazımi icazə olmadan heyvanlar aləmi obyektlərinin təbii mühitdən götürülməsinə və ya onlardan istifadə edilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər iki yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan yeddi min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.* (1, 101, 119)

Maddə 74. *Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması və onlardan istifadə qaydalarının pozulması*

Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması və onlardan istifadə qaydalarının pozulmasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *on beş manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 75. Təsərrüfat əkinlərinin korlanması

Əkinlərin və ya bitkilərin üstü ilə avtomobil, traktor, kombayn və ya digər nəqliyyat vasitələrini, yaxud at arabalarını (kirşəni) sürməklə və ya digər üsullarla korlanmasına görə—

- *on beş manatdan otuz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Doqquzuncu fəsil. Ətraf mühitin mühafizəsi, təbiətdən istifadə və ekoloji təhlükəsizlik qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 76. Ətraf mühitə atılan, axıdılan və ya basdırılan zərərli maddələrin miqdarının, habelə zərərli fiziki təsirlərin hədlərinin yol verilə bilən normativlərdən artıq olması

76.1. Ətraf mühitə atılan, axıdılan və ya basdırılan zərərli maddələrin miqdarının yol verilə bilən normativlərdən artıq olmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan dörd min manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər yeddi min beş yüz manatdan on iki min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

76.2. Ətraf mühitin mühafizəsi məqsədilə ~~səs-küyün, vibrasiyanın~~, elektromaqnit sahələrinin səviyyəsinin, radioaktiv şüalanmanın və başqa zərərli fiziki təsirlərin yol verilə bilən son hədlərinin normativlərinin pozulmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər on min manatdan on iki min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [101](#), [110](#), [119](#))*

Maddə 76-1. Atmosfer havasının mühafizəsi sahəsində qanunvericiliyin pozulması

76-1-0. Atmosfer havasının mühafizəsi sahəsində qanunvericiliyin pozulması, yəni:

76-1.0.1. [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) xüsusi icazəsi olmadan atmosfer havasına zərərli maddələrin atılmasına;

76-1.0.2. atmosfer havasına zərərli maddələrin atılmasına və zərərli fiziki təsirə nəzarət etmək məqsədilə quraşdırılmış qurğulardan, avadanlıqlardan və cihazlardan istismar qaydalarının pozulmasına;

76-1.0.3. atmosfer havasının mühafizəsi haqqında qanunvericiliyin tələblərinə cavab verməyən yeni və yenidən qurulmuş qurğuların və avadanlıqların istismara verilməsinə;

76-1.0.4. atmosfer havasının mühafizəsi sahəsində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməyən və atmosfer havasına zərərli maddələrin atılmasına nəzarət üçün texniki vasitələrlə təmin olunmasını nəzərə almayan

kəşfləri, ixtiraları, səmərələşdirici təklifləri, yeni texniki sistemləri, maddələri tətbiq edilməsinə, habelə bu cür texnoloji avadanlıqların idxal edilməsinə;

76-1.0.5. sənaye və məişət tullantılarının toplanması, yandırılması, bitki aləmini qoruyan, onların artımını təmin edən vasitələrin, mineral kübrələrin və digər preparatların daşınması, saxlanması, tətbiqi qaydalarının pozulması nəticəsində atmosfer havasının çirklənməsinə;

76-1.0.6. müəssisə, idarə və təşkilatların yerləşdiyi yerlərdə atmosfer havasının vəziyyətinə nəzarət qaydalarına əməl edilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan yeddi yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan dörd min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yeddi min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir. (9, 101, 119)*

Maddə 77. Radioaktiv maddələrlə iş zamanı ekoloji tələblərin pozulması

77.1. Radioaktiv maddələrin daşınmasının, basdırılmasının, nəql edilməsinin və ya istehsalının müəyyən edilmiş qaydalarının gözlənilməməsinə, ətraf mühitin radioaktiv çirklənməsinin qarşısının alınması və aradan qaldırılması üzrə tədbirlərin görülməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan dörd min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on beş min manatdan on səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

77.2. Ətraf mühitin radioaktiv çirklənməsi aşkar edildikdə, bu barədə müvafiq orqanlara dərhal məlumat verilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər dörd yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç min manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 78. Müəssisələrin, qurğuların və başqa obyektlərin tikintisinə və yenidən qurulmasına dair ekoloji tələblərin pozulması

78.1. Müəssisələrin, qurğuların və başqa obyektlərin tikintisi və yenidən qurulması zamanı ətraf mühitin keyfiyyət normativlərinə riayət olunmamasına görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yeddi min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

78.2. Tikinti işləri aparıldıqda torpaqların rekultivasiyası, təbii resursların bərpası və səmərəli istifadəsi, ərazilərin abadlaşdırılması və ətraf mühitin sağlamlaşdırılması üzrə tədbirlərin görülməməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan dörd min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on iki min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 79. Müəssisələr, qurğular və başqa obyektlər istismara verildikdə və ya istismar müddətində ekoloji tələblərin pozulması

79.1. Son hədləri yol verilən normativlər səviyyəsində zərərli maddələrin və tullantıların zərərsizləşdirilməsi və istifadə edilməsi üzrə təmizləyici qurğularla və avadanlıqlarla təmin edilməyən və ya təbii resursların səmərəli istifadəsi, bərpası və torpaqların rekultivasiyası üzrə layihələşdirmə başa çatdırılmadıqda müəssisələrin, qurğuların və başqa obyektlərin istismara verilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər yeddi min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

79.2. Ətraf mühitə buraxılan tullantıların təmizlənməsi və tullantılara nəzarət üçün qurulmuş qurğuların, avadanlığın, aparatların istismar qaydalarının pozulmasına və ya bunlardan istifadə edilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan dörd min beş yüz manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər iyirmi min manatdan qırx min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 80. Ətraf mühitə tullantılarında müəyyən edilmiş normadan artıq çirkləndirici maddələr olan nəqliyyat vasitələrinin istehsalı, idxalı, istismara buraxılması

80.1. Ətraf mühitə tullantılarında çirkləndirici maddələrin yol verilən hədlərinin və ya səs-küyün və vibrasiyanın yol verilən səviyyələrinin qanunvericilik aktı ilə müəyyən edilən normativlərə və standartlara uyğun olmayan nəqliyyat vasitələrinin istehsalına və ya idxalına görə—

- *vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan dörd min beş yüz manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər on iki min beş yüz manatdan on beş min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

80.2. Ətraf mühitə tullantılarında müəyyən edilmiş normadan artıq çirkləndirici maddələr olan nəqliyyat vasitələrinin istismara buraxılmasına görə—

- *fiziki şəxslər beş yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər yeddi min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir. (8, 101, 119)*

Maddə 81. Ətraf mühitin müəssisə (istehsalat) monitorinqinin və ya təsərrüfat fəaliyyətinin ətraf mühitə təsirinin uçot və hesabatının aparılmaması

Ətraf mühitin müəssisə (istehsalat) monitorinqinin, yaxud ekoloji cəhətdən təhlükə törədə bilən təsərrüfat fəaliyyətinin ətraf mühitə təsirinin uçotunun və hesabatının aparılmamasına görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hətə;quqi şəxslər səkkiz min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir.. (1, 101, 119)*

Maddə 82. Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində standartlaşdırma qaydalarının pozulması

Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində mövcud standartların və texniki tələblərin pozulması ilə məhsulların (məmulatların) hazırlanmasına, satılmasına, saxlanılmasına, nəql edilməsinə, istifadəsinə, istismarına və təmirinə, yaxud işlərin və xidmətlərin yerinə yetirilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər beş yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on iki min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 83. Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində sertifikatlaşdırma qaydalarının pozulması

Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində məcburi sertifikatlaşdırılmalı olan məhsulların belə sertifikat olmadan istehsal edilməsinə, işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on iki min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 83-1. Təhlükəli mənbəyi olan müəssisənin mülki məsuliyyətini sığortalamaması

Təhlükəli mənbəyi olan müəssisənin mülki məsuliyyətini sığortalamadan fəaliyyət göstərməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər üç min manat miqdarında, hüquqi şəxslər altı min manat miqdarında cərimə edilir. (18, 101, 119)*

Maddə 84. Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərindən istifadə qaydalarının pozulması

Xüsusi mühafizə olunan təbiət ərazilərindən istifadə qaydalarının, həmin ərazilərin mühafizə rejiminin pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər dörd yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 84-1. Əhalinin ekoloji təhsili və maarifləndirilməsi haqqında qanunvericiliyin pozulması

Əhalinin ekoloji təhsili və maarifləndirilməsi haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya məhdudlaşdırılır; yəni, z manatdan min manatadək miqdarda cərimə edilir. (36, 101, 119)*

Maddə 85. Yerin təkindən istifadə qaydalarının pozulması

85.0. Yerin təkindən istifadə qaydalarının pozulmasına, yəni:

85.0.1. yerin təkindən istifadə ilə əlaqədar işlərin təhlükəsiz aparılması, yer təkinin və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə standartların (normaların, qaydaların) tələblərinin pozulmasına;

85.0.2. yer təkinin çirklənməsinə və faydalı qazıntı yatağının istismar üçün yararsız hala düşməsinə yol verilməsinə;

85.0.3. geoloji və ya digər məlumatlara mülkiyyət hüququnun və bu məlumatların məxfiliyinin pozulmasına;

85.0.4. faydalı qazıntı yayılan sahələrdə özbaşına tikinti işlərinin aparılmasına;

85.0.5. yerin təkindən istifadə edilərkən bina və qurğuların, eləcə də xüsusi mühafizə olunan ərazilərin və ətraf mühit obyektlərinin toxunulmazlığının təmin edilməməsinə;

85.0.6. yeraltı suların müşahidə quyularının, markşeyder və geodeziya nişanlarının məhv edilməsinə və zədələnməsinə;

85.0.7. yerin təkindən istifadə edərkən haqqvermə qaydalarının müntəzəm olaraq pozulmasına;

85.0.8. ləğv edilən və konservasiya olunan dağ-qazmalarının və buruq quyularının əhalinin və ətraf mühitin təhlükəsizliyini təmin edən vəziyyətə gətirilməsi, habelə konservasiya müddəti ərzində faydalı qazıntı yataqlarının, dağ-qazmaların və buruq quyularının qorunması tələblərinə əməl edilməməsinə;

85.0.9. yerin təkindən istifadə edilərkən yararsız hala salınmış torpaq sahələrinin və digər təbiət obyektlərinin onların gələcək istifadəsi üçün yararlı vəziyyətə gətirilməməsinə;

85.0.10. yerin təkindən istifadə zamanı elm və mədəniyyət üçün maraq doğuran obyektlər aşkar edilərkən həmin sahədə işlərin dayandırılmamasına və xüsusi razılıq və ya icazə verən orqana məlumat verilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər min iki yüz manatdan iki min manatadək miqdarda, hüquqşünaslar beş min manatdan altı min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 99, 101, 119)*

Maddə 86. Torpaqların (meşə fondu torpaqlarının) zibillənməsi və korlanması

86.1. Torpaqların (meşə fondu torpaqlarının) istehsalat və məişət tullantıları ilə zibilləndirilməsinə və ya kimyəvi, radioaktiv maddələrlə, çirkab suları ilə çirkləndirilməsinə, yaxud bakterial-parazitik və zərərli karantin orqanizimlərlə yoluxdurulmasına görə—

- *fiziki şəxslər beş yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqşünaslar yeddi min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

86.2. Torpaqların (meşə fondu torpaqlarının) münbit qatının korlanmasına görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 87. Torpaqlardan təsərrüfatsızcasına istifadə edilməsi

87.1. Torpaqları yaxşılaşdırmaq və onları külək, su eroziyasından və torpaqların münbitliyini pisləşdirən digər proseslərdən mühafizə etmək üçün məcburi tədbirlərin görülməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan otuz beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan yüz doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir.*

87.2. Torpağın vəziyyətinə zərərli təsir göstərən obyektlərin layihələşdirilməsinə, tikilməsinə və istismara verilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx beş manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan yüz doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 88. Torpaqların dövlət uçotundan, qeydiyyatından gizlədilməsi və ya kəmiyyətinə və keyfiyyətinə dair məlumatların təhrif edilməsi

Torpaqların dövlət uçotundan, qeydiyyatından gizlədilməsinə və ya kəmiyyətinə və keyfiyyətinə dair məlumatların təhrif edilməsinə görə—

- *on beş manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 88-1. Müvəqqəti tutulan torpaqların vaxtında qaytarılmaması və ya onların müvafiq istifadə üçün yararlı hala salınması, icarəyə verilmiş torpaqların məqsədli təyinatını dəyişdirmədən başqa məqsədlər üçün istifadə

88-1.1. Müvəqqəti tutulan torpaqların vaxtında qaytarılmamasına və ya onları müvafiq istifadə üçün yararlı hala salmaq vəzifəsinin yerinə yetirilməməsinə görə -

- *fiziki şəxslər altı manatdan səkkiz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər on iki manatdan on dörd manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər otuz manatdan otuz iki manatadək miqdarda cərimə edilir.*

88-1.2. İcarəyə verilmiş torpaqların məqsədli təyinatını dəyişdirmədən başqa məqsədlər üçün istifadəyə görə -

- *fiziki şəxslər səkkiz manatdan on manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər on dörd manatdan on altı manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər otuz iki manatdan otuz beş manatadək miqdarda cərimə edilir. (17, 119)*

Maddə 88-2. Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsinin sahilboyu 80-130 metrlik zolağının altında olan torpaq sahələrinin bağlanması və dəniz sahilinə gediş-gəlişin məhdudlaşdırılması

88-2.1. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada istifadəyə və ya icarəyə verilən Xəzər dənizinin (gölünün) Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsinin sahilboyu 80-130 metrlik zolağının altında olan torpaq sahələrinin hasara alma yolu ilə və ya digər üsullarla bağlanması və dəniz sahilinə gediş-gəlişin məhdudlaşdırılmasına görə—

- fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.

88-2.2. Bu Məcəllənin 88-2.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətalardan il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar törədilməsinə görə—

- fiziki şəxslər iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (28, 119)

Maddə 88-3. Torpaq sahələrinin tikinti üçün ayrılması qaydalarının pozulması

Vəzifəli şəxs tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalar pozulmaqla torpaq sahələrinin (magistral boru kəmərlərinin, gərginliyi 1000 volt dan çox olan elektrik şəbəkələrinin, metropolitenin, dəmir yolu qurğularının, müdafiə obyektlərinin, su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin texniki qurğularının, neft buruqlarının, avtomobil yollarının və ya suların mühafizə zonalarındakı torpaq sahələri istisna olmaqla) tikinti üçün ayrılmasına görə—

- altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (48, 119)

Maddə 89. Mərz nişanlarının məhv edilməsi

Mülkiyyətdə və ya istifadədə (icarədə) olan torpaqların hüdudlarının, mərz nişanlarının məhv edilməsinə görə—

- on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 90. Torpaq sahələrindən meteoroloji şəbəkələrin, ölçü vasitələrinin və digər vasitələrin sıradan çıxarılması və torpaqların kateqoriyalarının dəyişdirilməsi

90.1. Torpaq sahələrindən meteoroloji şəbəkələrin və ölçü vasitələrinin, geodeziya istinad məntəqələrinin və ya meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin sıradan çıxarılmasına görə—

- fiziki şəxslər altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

90.2. Qanunvericiliyə riayət edilmədən torpaqların kateqoriyalarının dəyişdirilməsinə görə—

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək miqdarda cərimə edilir.

90.3. Meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin sıradan çıxarılmasına görə—

- *fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda cərimə edirlər. (1, 101, 105, 119)*

Maddə 91. Meşəqırma fondundan istifadənin, oduncağın tədarük edilib daşınmasının müəyyən edilmiş qaydasının pozulması

Meşəqırma fondundan istifadənin, oduncağın tədarük edilib daşınmasının müəyyən edilmiş qaydasının pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan doqquz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min yeddi yüz manatdan üç min altı yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min beş yüz manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 92. Meşəqırma bileti (orderi) olmadan köküstə yaş ağacların və kolların qanunsuz kəsilməsi və zədələnməsi, meşə bitkilərinin və cavan ağacların məhv edilməsi və zədələnməsi

92.1. Meşəqırma bileti (orderi) olmadan meşə fondunda köküstə yaş ağacların və kolların qanunsuz kəsilməsinə və ya onların zədələnməsinə və ya meşə əkinlərində, tingliklərində, böyümə və plantasiya sahələrində toxmacarların və tinglərin, yaxud meşənin bərpa edilməsi üçün müəyyən olunmuş sahələrdə təbii əmələ gəlmiş cavan ağacların və cücərtilərin məhv edilməsinə və ya zədələnməsinə görə—

- *fiziki şəxslər yeddi yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər dörd min beş yüz manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

92.2. Meşə fonduna aid olmayan ağac və ya kol əkilələrinin zədələnməsinə görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər dörd min manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 93. Meşəqırma biletində (orderində) və ya meşə biletində nəzərdə tutulmuş məqsədləri və ya tələbləri gözləmədən meşədən istifadə etmə

Meşəqırma biletində (orderində) və ya meşə biletində nəzərdə tutulmuş məqsədləri və ya tələbləri gözləmədən meşədən istifadəyə görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 94. Meşələrin bərpası, məhsuldarlığının artırılması, cins tərkibinin yaxşılaşdırılması və yetişmiş oduncaq ehtiyatlarından istifadə qaydalarının pozulması

Meşələrin bərpasına, vəziyyətinin və cins tərkibinin yaxşılaşdırılmasına, məhsuldarlığının artırılmasına və yetişmiş oduncaq ehtiyatlarından istifadəyə dair qaydaların pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər beş yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər səkkiz min manatdan doqquz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 95. Meşə fondu torpaqlarında biçənəklərin və otlaq sahələrinin zədələnməsi və ya korlanması

Meşə fondu torpaqlarında biçənəklərin və ya otlaq sahələrinin zədələnməsinə və ya korlanmasına görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min beş yüz manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 96. Meşə fondu sahələrində özbaşına ot biçilməsi və ya mal-qara otarılması, özbaşına yabanı meyvə, qoz -findıq, göbələk, giləmeyvə yığılması

Meşə fondu sahələrində özbaşına ot biçilməsinə və ya mal-qara otarılmasına və ya yabanı meyvə, qoz-fındıq, göbələk, giləmeyvə və sair yığılması qadağan edilən və ya buna ancaq meşə biletləri üzrə yol verilən sahələrdə onların özbaşına yığılmasına görə—

- *fiziki şəxslər dörd yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan altı min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 97. Meşə fondu torpaqlarında meşələrə zərərli təsirin qarşısını alan qurğuları olmayan istehsal obyektlərinin tikilməsi və ya istifadəyə verilməsi

Meşə fondu torpaqlarında meşələrə zərərli təsirin qarşısını alan qurğuları olmayan istehsal obyektlərinin və ya digər obyektlərin tikilməsinə və ya istifadəyə verilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər yeddi yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər doqquz min manatdan on iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 98. Meşə fondu torpaqlarında meşəsuvarma şəbəkələrinin, drenaj sistemlərinin və yolların məhv edilməsi və ya korlanması

Meşə fondu torpaqlarında meşəsuvarma şəbəkələrinin, drenaj sistemlərinin və yolların məhv edilməsinə və ya korlanmasına görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan yeddi min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 99. Meşə fondu torpaqlarında məhdudlaşdırıcı nişanların (sərhəd, kvartal və sairə göstərici dirəklərin) məhv edilməsi və zədələnməsi

Meşə fondu torpaqlarında məhdudlaşdırıcı nişanların (sərhəd, kvartal və sairə göstərici dirəklərin) məhv edilməsinə və ya zədələnməsinə görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min beş yüz manatdan altı min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 100. Meşə üçün faydalı faunanın məhv edilməsi

Meşə üçün faydalı faunanın məhv edilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər iki yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan yeddi min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 101. Su obyektlərindən və sudan istifadə qaydalarının pozulması

101.1. Su obyektlərindən istifadə qaydalarının pozulmasına, yəni:

101.1.1. su obyektlərində hidrotexniki və digər qurğuların özbaşına tikilməsinə;

101.1.2. su obyektlərinin özbaşına tutulmasına;

101.1.3. su obyektlərindən istifadə üzrə xüsusi razılıq (lisenziya) və ya icazə ilə müəyyən edilmiş şərtlərin pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan yüz yetmiş beş manatadək miqdarda cərimə edilir.*

101.2. Lazımi icazə olmadan sudan özbaşına istifadə edilməsinə, yəni:

101.2.1. sudan istifadə etmə limitlərinə əməl edilməməsinə;

101.2.2. su ehtiyatlarından israfçılıqla istifadə edilməsinə;

101.2.3. su kəmərlərindən, kanallardan özbaşına su götürülməsinə;

101.2.4. içməli məişət, texniki və tullantı sularını kənara (çöllərə, küçələrə, rabitə və enerji kommunikasiya şəbəkələrinə) təyinatsız axıdılmasına görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 85, 99, 119)*

Maddə 102. Su obyektlərinin mühafizəsi qaydalarının pozulması

102.0. Su obyektlərinin mühafizəsi qaydalarının pozulmasına, yəni:

102.0.1. su obyektlərinin çirklənməsinin, zibillənməsinin və suların zərərli təsirinin qarşısını alan qurğuları və avadanlıqları olmayan müəssisələrin, kommunal və digər obyektlərin istismar edilməsinə;

[102.0.2.](#) su təsərrüfatı qurğularının və avadanlığının zədələnməsinə, onların istismar qaydalarına riayət edilməməsinə;

[102.0.3.](#) su mühafizəsi zonalarına və sahil mühafizə zolaqlarına riayət edilməməsinə;

[102.0.4.](#) xüsusi qorunan su obyektlərinin rejiminin pozulmasına;

[102.0.5.](#) su obyektlərinin dövlət monitorinqinin, suların dövlət uçotunun, dövlət su kadastrının aparılması qaydalarına riayət edilməməsinə;

[102.0.6.](#) sutoplayıcı sahələrdə su obyektlərinin qorunması rejimini pozmaqla suların çirkləndirilməsinə, torpaqların su eroziyasına və başqa ziyanlı hallara səbəb olan şəkildə pozulmasına;

[102.0.7.](#) su çıxarmaq üçün quyuların qazılması qaydalarının və texnologiyasının pozulmasına və ya lazımı icazə olmadan su çıxarmaq üçün quyuların qazılmasına görə—

- *fiziki şəxslər altı yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan dörd min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yeddi min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 103. İcməli su mənbələrinin, su təmizləyici qurğularının, su kəmərlərinin sanitariya mühafizə zonalarının tələblərinin və icməli suyun keyfiyyətinə dair tələblərin pozulması

103.1. İcməli su mənbələrinin, su təmizləyici qurğularının, su kəmərlərinin sanitariya mühafizə zonalarının tələblərinin pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki yüz manatdan üç yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

103.2. İcməli suyun keyfiyyətinin sanitariya tələblərinə və dövlət standartlarına uyğun gəlməməsinə görə—

- *üç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 48, 114, 119)*

Maddə 104. Tullantıların yerləşdirilməsi və emalı tələblərinin pozulması

104.1. Şəhər və digər yaşayış məntəqələri, meşə-park, kurort, mədəniyyət-sağlamlıq, turizm və rekreasiya zonalarının ərazisində, su mənbələrinin və mineral bulaqların sanitariya mühafizə zonalarında, yeraltı suların və sulu təbəqələrin səthə çıxdığı yerlərdə, habelə içməli su təchizatı və təsərrüfat-məişət ehtiyacları üçün istifadə olunan yeraltı su obyektlərinin sututar sahələrində, eyni zamanda faydalı qazıntı yataqlarının olduğu yerlərin çirklənməsinə və yeraltı işlərin aparılmasına təhlükə yarandığı hallarda, faydalı qazıntı laylarının olduğu və yeraltı işlərin aparıldığı yerlərdə tullantıların basdırılmasına görə—

- *fiziki şəxslər yeddi yüz manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər səkkiz min beş yüz manatdan on min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

104.2. Tullantıların emalı yerlərinin müəyyənləşdirilməsi, layihələşdirilməsi, tikintisi, istifadəsi və ləğv edilməsi normalarının və qaydalarının pozulmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan dörd min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 113, 119, 120)*

Maddə 105. Pesticidlər və aqrokimyəvi maddələr haqqında qanunvericiliyin pozulması

105.0. Pesticidlər və aqrokimyəvi maddələr haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

105.0.1. insanların həyatına, sağlamlığına, əmlakına və ətraf mühitə təhlükə törədə bilən və ya törətmiş pesticidlər və aqrokimyəvi maddələrlə bağlı məlumatların gizlədilməsinə və ya təhrif edilməsinə;

105.0.2. qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla dövlət sığından və qeydiyyatından keçməmiş pesticidlərin və aqrokimyəvi maddələrin idxalına, ixracına və istifadəsinə yol verilməsinə;

105.0.3. istifadəsi yararsız və qadağan olunmuş pesticidlərin və aqrokimyəvi maddələrin və ya qalıq miqdarına görə müəyyən edilmiş tələblərə cavab verməyən kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsullarının satışına və istifadəsinə yol verilməsinə;

105.0.4. pesticidlərin, aqrokimyəvi maddələrin və vasitələrin, materialların tətbiqi, istifadəsi, zərərsizləşdirilməsi və basdırılması qaydalarının pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər şərti maliyyə vahidinin altmış mislindən yetmiş mislinədək miqdarda, hüquqi şəxslər şərti maliyyə vahidinin yüz mislindən yüz əlli mislinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 90)*

Maddə 106. Zərərli maddələrlə və ya bu maddələrin qarışıqları ilə aparılan əməliyyatları gəmi sənədlərində qeyd etmək vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi

İnsanların sağlamlığı üçün və ya dənizin canlı ehtiyatları üçün zərərli maddələrlə, yaxud tərkibində müəyyən edilmiş normalardan artıq bu cür maddələr olan qarışıqlarla aparılan əməliyyatların gəmi sənədlərində qeyd etmək barəsində qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş vəzifələrin gəminin və ya digər üzən vasitənin kapitanı, komanda heyətinin başqa şəxsləri tərəfindən yerinə yetirilməməsinə və ya bu əməliyyatlar haqqında gəmi sənədlərində göstərilən şəxslər tərəfindən yanlış qeydlər yazılmasına, yaxud belə sənədləri müvafiq vəzifəli şəxslərə təqdim etməkdən qanunsuz olaraq imtina edilməsinə görə—

- *otuz beş manatdan yetmiş beş manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 107. Radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi tələblərinin yerinə yetirilməməsi və ya pozulması

107.0. Radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi tələblərinin yerinə yetirilməməsinə və ya pozulmasına, yəni:

107.0.1. ionlaşdırıcı şüa mənbələri ilə iş zamanı radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməməsinə;

107.0.2. təbii radionuklidlərin təsirindən əhalinin təhlükəsizliyinin təmin edilməməsinə;

107.0.3. qida məhsulları istehsalı və istifadəsi zamanı radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməməsinə;

107.0.4. tibbi rentgen-radioloji proseduralar keçirilən zaman əhalinin radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməməsinə;

107.0.5. radiasiya qəzası zamanı radiasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər yeddi yəqum; z manatdan min manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda, həquqi şəxslər on min manatdan on iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (3, 101, 119)

Maddə 108. Hidrometeorologiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyin pozulması

108.0. Hidrometeorologiya fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

108.0.1. hidrometeorologiya fəaliyyəti üzrə normativ-texniki sənədlərin tələblərinə hidrometeorologiya və təbii mühitin monitorinqi üzrə məlumatların istehsalçıları və istehlakçıları tərəfindən əməl edilməməsinə;

108.0.2. hidrometeorologiya və təbii mühitin monitorinqi üzrə Azərbaycan Respublikasının dövlət məlumatlar fondunun materiallarının fondun sərəncamçılarının razılığı olmadan başqa şəxslərə verilməsinə və ya surətinin çıxarılmasına;

108.0.3. hazırlanmış materialların bir nüsxəsinin xidməti istifadə üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda hidrometeorologiya və təbii mühitin monitorinqi üzrə Azərbaycan Respublikasının dövlət məlumatlar fonduna verilməməsinə;

108.0.4. ərazilərində hidrometeorologiya və təbii mühitin monitorinqi üzrə rəsədxanalar, stansiyalar və digər müşahidə məntəqələri yerləşən torpaq sahələrinin və su obyektlərinin mülkiyyətçiləri və istifadəçiləri tərəfindən həmin məntəqələrin və ölçü vasitələrinin toxunulmazlığının təmin edilməməsinə, onların korlanması və məhv edilməsi barədə müvafiq orqana məlumat verilməməsinə və ya məntəqələrdə hidrometeoroloji işlərin aparılması üçün lazımı şəraitin yaradılmamasına;

108.0.5. müvafiq razılıq olmadan müşahidə şəbəkələrinin köçürülməsinə, yerlərinin dəyişdirilməsinə və ya fəaliyyətinin dayandırılmasına;

108.0.6. müvafiq razılıq olmadan atmosfer proseslərinə fəal təsir işlərini həyata keçirən texniki komplekslərin başqa məqsədlər üçün istifadə edilməsinə;

108.0.7. hidrometeoroloji müşahidə şəbəkələrinin ətrafındakı mühafizə zonalarında hər hansı təsərrüfat fəaliyyəti ilə məşğul olunmasına görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 109. Geodeziya və kartoqrafiya haqqında qanunvericiliyin pozulması

109.0. Geodeziya və kartoqrafiya haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

109.0.1. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmamış və ya patenti alınmamış, yaxud sertifikatlaşdırılmamış geodeziya və kartoqrafiya materiallarının və məlumatlarının, xüsusi təyinatlı geodeziya və kartoqrafiya avadanlığının və cihazlarının ticarət dövriyyəsinə daxil edilməsinə;

109.0.2. dövlət geodeziya-istinad məntəqələrinin və ya yerüstü nişanların korlanmasına, yaxud məhv edilməsinə;

109.0.3. dövlət geodeziya və kartoqrafiya xidməti orqanının razılığı olmadan dövlət geodeziya-istinad məntəqələrinin və yerüstü nişanların yerlərinin dəyişdirilməsinə, habelə belə məntəqə və nişanların yenidən qurulmasına, yaxud yeni məntəqə və nişanların quraşdırılmasına görə—

- *fiziki şəxslər beş manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 110. Sənaye və məişət tullantılarının qalaqlanması və yandırılması zamanı ətraf mühitin mühafizə tələblərinə əməl edilməməsi

Sənaye və məişət tullantılarının qalaqlanması qaydalarının pozulmasına, göstərilən tullantıları yandırarkən ətraf mühitin mühafizəsi tələblərinə əməl edilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər beş yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altı min beş yüz manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 111. Balıq ehtiyatlarının mühafizəsi və ov qaydalarının pozulması

111.1. Balıq ehtiyatlarının mühafizəsi qaydalarının pozulmasına görə—

- *inzibati xətanın tədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetlər məsələn; sadirə edilməklə və ya məsələn; sadirə edilməməklə yeddi yüz manatdan min yeddi yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

111.2. Ov qaydalarının kobud şəkildə pozulmasına (lazımi icazə olmadan və ya qadağan edilmiş yerlərdə, yaxud qadağan olunmuş müddətlərdə, qadağan edilmiş alətlərlə və ya üsullarla ov edilməsinə), habelə digər ov qaydalarının müntəzəm pozulmasına görə—

- *inzibati xətanın tədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetlər məsələn; sadirə edilməklə və ya məsələn; sadirə edilməməklə min manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir, yaxud altı aydan iki ilədək məhərrətə ov hərrətə; ququ məhdudlaşdırılır. (1, 101, 119)*

Maddə 112. Heyvanlar aləmi obyektlərindən istifadə qaydalarının pozulması

112.0. Heyvanlar aləmi obyektlərindən istifadə qaydalarının pozulmasına, yəni:

112.0.1. heyvanlar aləminin obyektlərindən istifadənin limitlərinin artırılmasına;

112.0.2. dövlət ekoloji ekspertizasının tələblərinin yerinə yetirilməməsinə;

112.0.3. heyvanların yaşayış mühitinin, çoxalma şəraitinin və miqrasiya yollarının mühafizəsi üzrə tələblərin yerinə yetirilməməsinə;

112.0.4. qurumuş bitkilərin və ya onların qalıqlarının özbaşına yandırılmasına;

112.0.5. bitki mühafizə vasitələrinin, onların boy stimulyatorlarının, mineral gübrələrin və başqa maddələrin (preparatların) saxlanması, daşınması və təbii edilməsi qaydalarının pozulmasına;

112.0.6. özbaşına, yaxud müəyyən edilmiş qaydanı pozmaqla heyvanları köçürdükdə, iqlimə uyğunlaşdırdıqda və artırdıqda genetik cəhətdən dəyişmiş orqanizmlərdən istifadə edilməsinə;

112.0.7. heyvanlar aləmi obyektlərinin vəziyyəti, sayı, onların istifadəsi haqqında məlumatların gizlədilməsinə və ya təhrif edilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər beş yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda, hərrətə; ququ şəxslər beş min beş yüz manatdan yeddi min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)*

Maddə 113. Ekoloji təhlükəsizlik haqqında qanunvericiliyin pozulması

113.1. Ekoloji təhlükəsizlik haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

113.1.1. dövlət ekoloji ekspertizasının müsbət rəyi olmadan ətraf mühitə bilavasitə və ya dolaylı yolla mənfi təsir göstərən, habelə dövlət ekoloji

ekspertizasının rəyi ilə ekoloji təhlükəsi müəyyən edilən təsərrüfat və ya sair fəaliyyətin həyata keçirilməsinə;

113.1.2. ağır ekoloji nəticələrə səbəb ola bilən təsərrüfat və ya sair fəaliyyətin həyata keçirilməsinə;

113.1.3. ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsinə dair tələblərə uyğun olmayan təsərrüfat və ya sair fəaliyyətin həyata keçirilməsinə;

113.1.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada yararsız torpaqları bərpa etmədən yeni (xam torpaq sahələrini) təsərrüfat və ya sair fəaliyyət dövrünə daxil edilməsinə;

113.1.5. ətraf mühitin və onun komponentlərinin qlobal mənfi dəyişikliklərinə səbəb olan, o cümlədən ekoloji təhlükəsizlik sahəsində beynəlxalq müqavilələri pozan fəaliyyətin həyata keçirilməsinə;

113.1.6. müvafiq ərazinin təbii mühitinə xas olmayan, habelə nəzarətsiz artım və yayılmasının qarşısını almaq üçün səmərəli tədbirləri hazırlamadan süni yolla əldə edilmiş orqanizmlərdən istifadə edilməsinə, çoxaldılmasına və ya yayılmasına;

113.1.7. ətraf mühit və insanlar üçün təhlükə dərəcəsi qiymətləndirilməmiş maddələrin tətbiq edilməsinə;

113.1.8. insan orqanizmində və ətraf mühitdə cəmləşə bilən və təbii parçalanmaya uğramayan toksik maddələrdən istifadə edilməsinə, habelə zərərsizləşdirmə texnologiyası ekoloji cəhətdən təhlükəli olan toksik maddələrin tətbiq edilməsinə;

113.1.9. emal, zərərsizləşdirmə və təkrar istifadə texnologiyası ekoloji cəhətdən təhlükəli olan məhsulların ölkəyə gətirilməsinə və ya istehsalına;

113.1.10. radioaktiv tullantıların, işlənmiş, lakin yenidən istifadəyə yararlı olan nüvə yanacağının, müvafiq normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş siyahıda göstərilən toksik və sair təhlükəli istehsalat və məişət tullantılarının, digər radioaktiv maddələrin və nüvə materiallarının, təkrar istifadə edilə bilinməyən qeyri-toksik tullantıların, habelə istifadəsi və təkrar istifadəsi texnologiyası ekoloji təhlükə yaradan maddələrin ölkəyə gətirilməsinə;

113.1.11. müvafiq normativ hüquqi aktlarla ekoloji cəhətdən təhlükəli fəaliyyət kateqoriyasına aid edilmiş sair fəaliyyətin həyata keçirilməsinə;

113.1.12. bu Məcəllənin 113.1.1-113.1.11-ci maddələrində göstərilən xətalardan törədilməsi ilə müşayiət olunan elmi-tədqiqat, iqtisadi və sair eksperimentlərin həyata keçirilməsinə görə—

- fiziki şəxslər iki yüz manatdan yeddi yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

113.2. Ətraf mühitə və insan sağlamlığına mənfi təsir göstərən vibrasiya və səs-küyün səviyyəsinin normalarının pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hətə qüqi şəxslər səkkiz min manatdan on iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 110, 119)*

Onuncu fəsil. Sənaye, elektrik və istilik enerjisinədən istifadə qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalər

Maddə 114. Sənaye sahələrində işlərin təhlükəsiz görülməsinə dair qaydaların və normaların pozulması

114.1. Sənaye sahələrində və *təhlükə potensialı* obyektlərdə işlərin təhlükəsiz görülməsinə dair qaydaların və normaların vəzifəli şəxslər tərəfindən pozulmasına görə—

- *otuz manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir.

114.2. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) nəzarəti altında olan obyektlərdə işlərin təhlükəsiz görülməsinə dair qaydaların pozulmasına görə—

- *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 131)

Maddə 115. Sənaye sahələrində partlayıcı materialların saxlanması, işlədilməsinə və uçotuna dair qaydaların və normaların pozulması

Sənaye sahələrində və *təhlükə potensialı* obyektlərdə partlayıcı materialların saxlanması, işlədilməsinə və uçotuna dair qaydaların və normaların pozulmasına görə—

- *otuz beş manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 131)

Maddə 115-1. Hidrotexniki qurğuların təhlükəsizliyi haqqında qanunvericiliyin pozulması

115-1.0. Hidrotexniki qurğuların təhlükəsizliyi haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

115-1.0.1. Dövlət əhəmiyyətli xüsusi mühafizə olunan hidrotexniki qurğuların mühafizə zonalarının hüdudlarında (dəniz qurğularında yerləşən quyularda quyudaxili partlayış işləri istisna olmaqla) partlayış işlərinin aparılması və yeraltı təbii ehtiyatların istismarı, habelə qurğulara və ətraf mühitə fiziki, kimyəvi və bioloji təsir göstərə bilən obyektlərin yerləşdirilməsi və fəaliyyət göstərməsinə;

115-1.0.2. Hidrotexniki qurğuların layihələndirilməsi, tikintisi və istismarı mərhələlərində, eləcə də onların yenidənqurulması, əsaslı təmiri, bərpası və konservasiyasından sonra qurğunun mülkiyyətçisi və ya istismarçısı tərəfindən hidrotexniki qurğunun təhlükəsizlik bəyannaməsinin tərtib edilməməsinə;

115-1.0.3. Hidrotexniki qurğunun mülkiyyətçisi və istismarçısı tərəfindən təhlükəsizlik bəyannaməsinə düzgün olmayan məlumatların göstərilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (29, 119)*

Maddə 116. Elektrik və istilik enerjisindən istifadə qaydalarının pozulması

116.0. Elektrik və istilik enerjisindən istifadə qaydalarının pozulmasına, yəni:

116.0.1. elektrik və ya istilik qurğularında, avadanlıqlarda, enerjiyə qənaət sistemlərində texniki istismar qaydalarının və ya onların texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi və saxlanması üçün qoyulmuş tələblərin yerinə yetirilməməsinə;

116.0.2. elektrik və ya istilik enerjisinin istehlakı haqqında uçot və hesabatın təhrif olunmasına və informasiyanın vaxtında təqdim olunmamasına;

116.0.3. elektrik və ya istilik qurğularının, avadanlıqların, cihazların və bununla əlaqədar yeni texnologiyaların yaradılmasında dövlət energetika ekspertizasının həyata keçirilməsi tələblərinin pozulmasına, həmçinin bilərəkdən yanlış ekspert rəyinin verilməsinə;

116.0.4. dövlət energetika ekspertizasının rəyi olmadan, energetika standartlarının tələblərinə cavab verməyən elektrik və ya istilik qurğularının, avadanlıqların, cihazların və bununla əlaqədar yeni texnologiyaların yaradılmasının maliyyələşdirilməsinə, onların istehsalata buraxılmasına və satışına;

116.0.5. müəssisələrin, elektrik və ya istilik təsərrüfatlarının, şəbəkələrinin, qurğularının və başqa obyektlərinin layihələşdirilməsində, tikintisində, yenidən qurulmasında, istismara verilməsində qaydaların və normaların və ya enerjiyə qənaət üzrə qəbul edilmiş tələblərin pozulmasına;

116.0.6. elektrik və ya istilik enerjisindən müntəzəm olaraq səmərəsiz və ya israfçılıqla istifadə olunmasına;

116.0.7. hesabat sayğacı olmadan elektrik, yaxud istilik enerjisindən istifadə edilməsinə;

116.0.8. elektrik və ya istilik enerjisindən istifadə müqaviləsində təyin edilmiş müddətdə sərf olunmuş enerjinin dəyərini ödəmədiyi üçün enerji təchizat müəssisəsi tərəfindən şəbəkədən açılmış istehlakçının özbaşına yenidən şəbəkəyə qoşulmasına görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 44, 119)*

Maddə 117. Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin zədələnməsi və ya gərginliyi 1000 völdən çox olan elektrik şəbəkələrinin mühafizə qaydalarının pozulması

117.1. Gərginliyi 1000 voltadək olan elektrik şəbəkələrinin zədələnməsinə və bunun, istehlakçıların elektrik enerjisi ilə təmin edilməsində fasiləyə səbəb olmasına görə—

- fiziki şəxslər *on manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *əlli manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir.

117.2. *Gərginliyi 1000 volt dan çox olan elektrik şəbəkələrinin mühafizə qaydalarının pozulmasına görə—*

- *fiziki şəxslər on beş manatdan otuz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 48, 119)*

Maddə 118. Təbii qazın, elektrik və ya istilik enerjisinin talanması və ya onlardan məişətdə istifadə qaydalarının pozulması

Təbii qazın, elektrik və ya istilik enerjisinin talanması nəticəsində az miqdarda ziyan vurulmasına və ya onlardan məişətdə istifadə qaydalarının pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

Qeyd: *Bu maddədə «az miqdarda» dedikdə min manatadək olan məbləğ başa düşülür. (1, 85, 119)*

On birinci fəsil. Damazlıq, baytarlıq-sanitariya qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 119. Damazlıq heyvandarlıq haqqında qanunvericiliyin pozulması

119.0. *Damazlıq heyvandarlıq haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:*

119.0.1. *qüvvədə olan normativ sənədlər üzrə qiymətləndirilməmiş dövlət standartlarına uyğun gəlməyən və zootexniki tələblərə cavab verməyən damazlıq ehtiyatlarının satışına;*

119.0.2. *mənşəyi bəlli olmayan, müvafiq tələblərə (standartlara) uyğun gəlməyən törədicilərdən istifadə edilməsinə;*

119.0.3. *damazlıq ehtiyatlarının geniş təkrar istehsalı zamanı onların qiymətləndirilməsi qaydalarına əməl edilməməsinə, yaxud həmin törədicilərin bilərəkdən təhrif olunmasına;*

119.0.4. *uçot-hesabat sənədlərində düzgün olmayan məlumatların göstərilməsinə;*

~~119.0.5. xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan damazlıq xidməti göstərilməsi ilə məşğul olmağa;~~

119.0.6. *cinslərin rayonlaşmasına əməl edilməməsinə;*

119.0.7. *yerli heyvan genofonduna ziyan vurulmasına görə—*

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək miqdarda cərimə edilir (1, 99, 119, 124)*

Maddə 119-1. Atçilicilik haqqında qanunvericiliyin pozulması

119-1.1. Atçilicilik sahəsində dövlət nəzarətini həyata keçirilən Azərbaycan Respublikasının məvafiq icra hakimiyyəti orqanının məvafiq sahədə gətirilmişlərinin yerinə yetirilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan iyirmi manatadək, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edirlər*

119-1.2. Damazlıq atlara pasportların (şəhadətnamələrin) verilməsi qaydalarının pozulmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda cərimə edirlər.*

119-1.3. Milli at cinslərinin və beynəlxalq genofonda daxil olan at cinslərinin damazlıq zəklərinin məhv edilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər otuz manatdan qırx manatadək, vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edirlər. (118, 124)*

Maddə 120. Seleksiya nailiyyətlərindən istifadə qaydalarının pozulması

120.0. Seleksiya nailiyyətlərindən istifadə qaydalarının pozulmasına, yəni:

120.0.1. istehsal olunan və satılan seleksiya nailiyyətinə qeydiyyatda olan adından fərqli ad verilməsinə;

120.0.2. istehsal olunan və satılan seleksiya nailiyyətinə bilərəkdən başqa qeydiyyatda olan sortun və cinsin adının verilməsinə;

120.0.3. istehsal olunan və satılan seleksiya nailiyyətinə verilən ad qeydiyyatda olan başqa nailiyyətin adına həddən artıq oxşar olub, onların arasında çəşniliq yaradılmasına;

120.0.4. lisenziya müqaviləsi bağlamadan seleksiya nailiyyətindən istifadə edilməsinə;

120.0.5. istehlakçının bilərəkdən aldadaraq patent alınmış seleksiya nailiyyətinin başqa ad altında satılmasına;

120.0.6. seleksiya nailiyyətlərinin sertifikatlıq satılmasına;

120.0.7. dövlət reyestrində, ərizə, ekspertiza, sınaq sənədlərində yanlış qeydlər aparılmasına görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 121. Toxumçuluq haqqında qanunvericiliyin pozulması

121.0. Toxumçuluq haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

121.0.1. karantin obyektinə ilə yoluxmuş, dövlət standartlarına uyğun gəlməyən toxumların əkilməsinə, səpinə, tədərükünə və satılmasına;

121.0.2. sortluq və səpin keyfiyyətlərini təsdiq edən *uyğunluq sertifikatı* və fitosanitar sertifikatı olmayan toxumların idxalına, ixracına və ticarət dövriyyəsinə daxil edilməsinə;

121.0.3. *toxum partiyasının keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi* qaydalarına əməl edilməməsinə, yaxud keyfiyyət göstəricilərinin bilərəkdən təhrif olunmasına;

121.0.4. lisenziya müqaviləsi bağlamadan bitki sortlarının toxumlarından istifadə edilməsinə;

121.0.5. toxumçuluğun əsas prinsiplərinə riayət edilməməsinə;

121.0.6. toxumçuluqda tətbiq edilən uçot-hesabat sənədlərində düzgün olmayan məlumatların göstərilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *on manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *otuz manatdan qırx beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz manatdan yüz otuz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 88, 119)

Maddə 122. Bitki karantini qaydalarının pozulması

122.1. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada bitki karantini obyektlərinə aid olan bitki xəstəliklərinə və ziyanvericilərinə, habelə karantin əlaqə otlarına qarşı mübarizə qaydalarının pozulmasına görə—

- fiziki şəxslər *şərti maliyyə vahidinin on mislindən on beş mislinədək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir.

122.2. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının icazəsi olmadan bitki karantini nəzarətində olan toxumların, bitkilərin və bitki mənşəli digər məhsulların karantin zonasından çıxarılmasına görə—

- fiziki şəxslər *şərti maliyyə vahidinin beş mislindən on mislinədək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *şərti maliyyə vahidinin otuz beş mislindən qırx beş mislinədək* miqdarda cərimə edilir. (1, 90)

Maddə 123. Fitosanitar nəzarəti haqqında qanunvericiliyin pozulması

123.0. Fitosanitar nəzarəti haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

123.0.1. *sanitariya-gigiyena qaydalarına və təhlükəsizlik texnikasının tələblərinə uyğun olmayan satış yerlərində, anbarlarda və digər istehsalat binalarında bitki məhsullarının və bitki mənşəli digər məhsullarının saxlanılmasına, satışına və tətbiq edilməsinə;*

123.0.2. *pestisidlərin, bioloji preparatların və onların birləşmələrinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş xüsusi yerlərdən kənarında zərərsizləşdirilməsinə;*

123.0.3. karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlərə həssas bitkilərin həmin ərazidə yenidən əkilməsinə, habelə karantin nəzarətində olan bitkilərin və bitki mənşəli digər məhsulların karantin zonasından çıxarılmasına;

123.0.4. ətraf mühitin zərərli kimyəvi maddələrlə çirklənməsinə yol verilməsinə, istifadəyə yararsız və yüksək toksiki xassəyə malik preparatların istifadəsinə;

123.0.5. qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, dövlət sınağından keçməmiş, qeydiyyatdan alınmamış, habelə istifadəsi qadağan olunmuş pestisidlərin, bioloji preparatların, aqrokimyəvi maddələrin və digər zəhərli kimyəvi maddələrin istehsalına, satışına, idxalına, ixracına və tətbiqinə yol verilməsinə;

123.0.6. qanunvericiliyə uyğun olaraq istehsal mənşəyinə görə adlar verilən və yüksək keyfiyyətli (markalı) bitkiçilik məhsullarının istehsalı məqsədi ilə bitkilərə pestisidlərin, bioloji preparatların və aqrokimyəvi maddələrin tətbiqinə yol verilməsinə;

123.0.7. tərkibində pestisidlərin, bioloji preparatların və onların birləşmələrinin qalıq miqdarı yol verilən normadan artıq olan bitki və bitkiçilik məhsullarının satılmasına;

123.0.8. qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada icazə olmadan təbiəti mühafizə, sağlamlaşdırma, istirahət və turizm zonalarında, su fondu torpaqlarında, suqoruyucu və xüsusi qorunan digər ərazilərdə pestisidlərin və digər zəhərli kimyəvi maddələrin tətbiq edilməsinə görə -

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 90, 119)

Маддя 123-1. Сатыш мягсяди олмадан тяркибиндя наркотик маддяляр олан биткилярин шяхси истецлак мигдарында култывасийасы

Сатыш мягсяди олмадан тяркибиндя наркотик маддяляр олан биткилярин шяхси истецлак мигдарында якилмяси, йетишидирилмяси вя йа топланылмасына эюрә-

- on manatdan on beş manatadək мигдарда жяримя едилир. (6, 94, 119)

Маддя 124. Карантин йохламасындан вя мцвафиг ямялиййатдан кечирилмямиш материалларын дашынмасы

Харижи юлкялярдян эятирилмиш, карантин йохламасындан вя мцвафиг ямялиййатдан кечирилмямиш материалларын сярщяд, дяниз вя чай лиманларындан (кюрпщляриндя), дямир йолу стансийаларындан, автоваьзаллардан (автостансийалардан), аеропортлардан вя диэяр сярщяд мянтыгяляриндя дашынмасына эюрә—

- физики шяхсляр beş manatdan on beş manatadək мигдарда, вязифяли шяхсляр otuz beş manatdan əlli manatadək мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 125. Байтарлыг щаггында ганунверижилийн позулмасы

125.0. Байтарлыг цаггында ганунверижилийн позулмасына, йяни:

125.0.1. байтарлыг бахышындан кечирилмяйян, байтарлыг (байтарлыг-санитарийа) тялябляриня жаваб вермяйян вя тижарят ццн хцуси айрылмыш йерлярдян кянарда шейванларын кясилмясиня;

125.0.2. шейван мяншыяли мящсулларын ганунверижиликля мцяййян едилмиш гайдада байтарлыг (байтарлыг-санитарийа) експертисасы апарылмадан сатышына вя истецсалына;

125.0.3. шейванларын кцтляви хястялянмяси вя йа онларын гейри-ади вязийятляри, шейван тяляфаты щаллары цаггында мцвафиг ижра щакимийяти органларына мялумат вермямяйя, щабеля беля шейванлары тяжрид етмямяйя;

125.0.4. йолухужу хястяликлярин гаршысынын алынмасы цзря карантин тядбирляринин вя байтарлыг (байтарлыг-санитарийа) гайдаларынын, йахуд дювлят байтарлыг нязарятини щяйата кечирян органларын эпизоотийа ялейщиня даур гярарларынын позулмасына вя диэяр гярарлары ижра етмямяйя эюря—

- физики щяхсляр *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда, вязифяли щяхсляр гырх манатдан алтмыш манатадэк мигдарда, щцгуги щяхсляр *yüz manatdan yüz allı manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [81](#), [119](#))

Маддя 126. Ит вя пишик сахлама гайдаларынын позулмасы

Щящярлярдя вя йа диэяр йашайыш мянтыгяляриндя ит, пишик вя йа башга ев шейванларынын сахланылмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- *beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 127. Гырмызы китаба дахил олунмуш шейван вя битки нювляринин горунмасы цзря тяляблярин позулмасы

Азярбайжан Республикасынын Гырмызы китабына дахил олунмуш вя хцуси мщщафизя олунан битки вя шейван нювляринин сийащысында олан шейванларын мщщафизяси цзря тяляблярин йериня йетирилмямясиня эюря—

- *otuz manatdan altmış manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 128. Зоолоъи коллексийаларын йарадылмасы вя онларла тижарят гайдаларынын позулмасы

128.1. Зоолоъи коллексийаларын йарадылмасынын, зянэинлящдирилмясинин, сахланмасынын, истифадясинин, дювлят учотуна алынмасынын, Азярбайжан Республикасына эятирилмясинин, онун щцдудларындан кянара эюндярилмясинин вя йа апарылмасынын ганунверижиликля мцяййян едилмиш гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики щяхсляр *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда, вязифяли щяхсляр *altmış manatdan səksən beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

128.2. Зоолоџи коллексийаларла ганунверижиликля мџаййян едилмиш тижарят гайдаларынын позулмасына ѳюра—

- физики шяхсляр *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *otuz manatdan əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 129. Щейванларла рящмсизжясиня ряфтар едилмяси, онларын вя диэяр щейванлар алями объектляринин горунмасы цзря тядбирлярин эюрцлмямяси

129.1. Щейванларла рящмсизжясиня давранмагла онларын шикяет едилмясиня вя йа тядляф олунмасына ѳюра—

- *iyirmi beş manatdan qırx beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

129.2. Щейванлар алями объектляринин ялдя едилмяси, реализя олунмасы, Азярбайжан Республикасы щцдудларындан кянара эюндярилмяси, апарылмасы вя йа Азярбайжан Республикасынын яразисиня эятирилмяси гайдаларынын позулмасына ѳюра—

- *iyirmi manatdan otuz beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Он икинжи фясил. Щава, дяниз, чай вя дямир йолу няглиййатында олан гайдалар ялейщиня инзибати хяталар

Маддя 130. Учущ тящлцкясизлийи гайдаларынын позулмасы

130.1. Аеродром районунда аеродромларын танынмасы ццн гябул едилмиш ишаряляр вя нишанлы гурьулар охшар щяр щансы ишаряляр вя гурьулар йерляшдирилмясиня вя йа мцвафиг ижазя олмадан пиротехник мямулат йандырылмасына, йахуд щава эямиляринин учушлары ццн тящлцкяли гушларын кцтляви топланмасына кюмяк едян объектляр гурулмасына ѳюра—

- *on manatdan otuz manatadək* мигдарда жяримя едилир.

130.2. Лазыми ижазя олмадан Азярбайжан Республикасынын щава сащясиндя истифадя едилмяси иля баьлы олуб учущ тящлцкясизлийи ццн горху йарада билян щяр жцр атяшя, ракетлярин бурахылмасына, партлайыш ишляриня вя диэяр ишлярин эюрцлмясиня ѳюра—

- *on beş manatdan qırx manatadək* мигдарда жяримя едилир.

130.3. Биналарда вя тикилилярдя эежя вя эцндцз ишаряляри вя йа нишанлы гурьулар йерляшдирмя гайдаларынын йериня йетирилмямясиня ѳюра—

- *on manatdan əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир.

130.4. Аеродром аваданлыьынын, аеродром ишаряляринин, щава эямиляринин вя онларын аваданлыьынын зядялянмясиня ѳюра—

- *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда жяримя едилир.

130.5. Лазыми ижазя олмадан аэропортларын (аэроваъзаллардан башга), аэродромларын, учушларын радио вя ишыг тяминаты объектляринин яразисиндян пийада вя йа няглийят васитяси иля кечмяйя эюря—

- *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда жаримя едилир.

130.6. *мүвафиг ижра щакимиййати органынын хцуси ижазяси олмадан Азърбайжан Республикасынын щава мяканында сясдян ити сцрятля учуша эюря —*

- *физики шяхсляр iyirmi manatdan otuz manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli manatdan yetmiş manatadək* мигдарда жаримя едилир. ([1](#), [74](#), [119](#))

Маддя 130-1. Авиасийа гязасынын баш вердийи йердя гязайа уьрамыш щава эямисинин щиссяляринин вя йа онун дашыдыьы яшийаларын (йцклярин, багаьын) ганунсуз эютирцлмяси

Авиасийа гязасыны арашдыран комиссийанын ижазяси олмадан, авиасийа гязасынын баш вердийи йердя гязайа уьрамыш щава эямисинин щяр щансы щиссяляринин, йахуд онун дашыдыьы яшийаларын (йцкцн, багаьын) эютирцлмясиня эюря —

- *физики шяхсляр iyirmi manatdan otuz manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli manatdan yetmiş manatadək* мигдарда жаримя едилир. ([74](#), [119](#))

[Маддя 131.](#) *Щава йолу иля сярнишин, багаь, йцк, почт, тяццкяли маддяляр вя предметляр дашынмасы вя тариф гайдаларынын позулмасы*

131.1. Щава йолу иля сярнишин, багаь, йцк, почт дашынмасы вя тариф гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики шяхсляр *on manatdan on beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *qırx manatdan altmış manatadək* мигдарда жаримя едилир.

131.2. Щава няглийатында тящцкяли маддяляр вя предметляр дашыма гайдаларынын позулмасына эюря—

- эюстярилмиш маддяляри вя предметляри юдянишля алмагла вя йа онлары мцсадиря етмякля вя йа етмямякля, физики шяхсляр *beş manatdan on manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *gyrx manatdan altмыш манатадяк* мигдарда жаримя едилир. ([1](#), [119](#))

[Маддя 132.](#) *Щава няглийатында йцклярин горунмасы гайдаларынын позулмасы*

132.1. Контейнерлярин пломбларынын вя килидляринин зядялянмясиня, пломбларынын гырылмасына, айры-айры йцклярин вя онларын гутуларынын, пакетляринин, щабеля щава няглийатында йцкдашыма иля ялагядар ишляр ццн истифадя едилян анбарларын щасарларынын зядялянмясиня эюря—

- физики шяхсляр *on manatdan on beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *qırx manatdan altmış manatadək* мигдарда жаримя едилир.

132.2. Щава няглийатында йцкдашыма цццн нязрядя тутулмуш контейнерлярин вя няглийат васитяляринин зядялянмясиня эюря—

- физики шяхсляр *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli manatdan yetmiş manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 133. Щава эямисиндя давраныш гайдаларынын позулмасы

133.1. Щава эямисиндя олан шяхслярин эями командиринин сярянжамларыны йериня йетирмямясиня эюря—

- *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

133.2. Щава эямисиндя компцтер, фотошякил, киночякмя вя радиорабитя васитяляриндян мцяййян едилмиш хцсуси истифадя гайдаларынын позулмасына эюря—

- *iyirmi manatdan otuz beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 134. Щава няглийатында мцяййян едилмямиш йерлярдя сигарет чякилмяси

Щава няглийатында мцяййян едилмямиш йерлярдя сигарет чякилмясиня эюря—

- *otuz manatdan gyrx manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 135. Дямир йолу няглийатында щярякятин тящцкясизлийинин тямин едилмяси гайдаларынын позулмасы

135.1. Дямир йолунун, горуйужу мешяликлярин, гардан мщцафизя чяпярляринин вя дизяр йол объектляринин, сигнализасийа вя рабитя гурьуларынын вя аваданлыьынын зядялянмясиня эюря—

- физики шяхсляр *on manatdan on beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *otuz beş manatdan əlli beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

135.2. Йцк вурулмасы вя бошадылмасы заманы мцяййян олунмуш габаритляр ямял едилмямясиня эюря—

- физики шяхсляр *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *gyrx beş manatdan altmış beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

135.3. Дямир йолларына гатарларын щярякятини поза билин предметляр гойулмасына эюря—

- физики шяхсляр *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli beş manatdan səksən manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 136. Дямир йолу няглийаты васитяляриндян истифадя гайдаларынын позулмасы

136.1. Йцк гатарларында юзбашына эетмяйя, шярякят едян гатара минмяйя вя ондан дцшмяйя, вагонларын пилляляриндя вя дамларында эетмяйя, ещтийаж олмадан гатары юзбашына дайандырмаба эюря—

- хябярдарлыг едилир вя йа *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда жяримя едилир.

136.2. Гатарларын вагонларынын пянжяряляриндя вя гапыларындан зибил вя йа башга предметляр атылмасына эюря—

- хябярдарлыг едилир вя йа *on manatdan on beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 137. Сярнишин вагонларынын дахили аваданлыьынын, локомотивлярин вя дямир йолу няглийаты вагонларынын ищияляринин, дахили аваданлыьынын зядялянмяси

Сярнишин вагонларынын шщяляринин вя йа дахили аваданлыьынын, локомотивлярин, дямир йолу няглийаты вагонларынын шщяляринин вя дахили аваданлыьынын зядялянмясиня эюря—

- *on manatdan on beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 138. Дямир йолу няглийатында тящцкяли маддяляр вя предметляр апарма гайдаларынын позулмасы

Дямир йолу няглийатында тящцкяли маддялярин вя предметлярин ял йцкцндя апарылмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- хябярдарлыг едилир вя йа *он беш манатдан ийирми манатадэк* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 139. Дямир йолу няглийатында йцклярин горунмасы гайдаларынын позулмасы

139.1. Йцкдашыма ццн нязрдя тутулмуш дямир йолу няглийаты васитяляринин, контейнерлярин, шабеля дашыма механизмляринин зядялянмясиня эюря—

- *on manatdan otuz manatadək* мигдарда жяримя едилир.

139.2. Йцк вагонларынын, контейнерлярин зядялянмясиня, пломбларынын вя килидляринин зядялянмясиня, пломбларынын гырылмасына, айры-айры йцкляри вя онларын гутуларыны, пакетлярини, йцк шяйятляринин, дямир йолу стансийаларынын, контейнер мянтыгяляринин (мейданчаларынын) вя йцк дашымалары иля ялагядар ишляр ццн истифадя едилян анбарларын щасарларыны зядялямяйя эюря—

- *on beş manatdan qırx manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 140. Дямир йол няглийатында мцяййян едилмямиш йерлярдя сигарет чякилмяси

Дямир йол няглийатында мцяйян едилмямиш йерлярдя сигарет чякилмясиня эюря—

- хябярдарлыг едилир вя йа *beş manatdan on beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 141. Дяниз вя чай няглийатында щярякятин тящцкясизлийинин тямин едилмяси гайдаларынын позулмасы

141.1. Дяниз вя чай няглийатында эямилярин лимана дахил олмасынын вя лимандан чыхмасынын, лиман суларында эямилярин щярякяти вя дайанмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики щяхсляр *on manatdan on beş manatadək* мигдарда, вязифяли щяхсляр *qırx manatdan əlli beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

141.2. Лазыми ижазя олмадан лиман суларында дальыжлыг ишляри эюрцлмясиня вя йа бу ишляр заманы сигнал вермя гайдаларына ямял едилмямясиня эюря—

- физики щяхсляр *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда, вязифяли щяхсляр *qırx beş manatdan yetmiş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

141.3. Эяминин суйаотурумуну, узунлуьу, ени вя тутуму барядя даниз бялядчисиня дягиг мялуматларын елан едилмямясиня вя йа йанлыш мялуматларын елан едилмясиня эюря —

- эями капитаны *əlli manatdan doxsan manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 11, 119)

Маддя 142. Дяниз вя чай няглийаты эямиляриндя сярнишинлярин тящцкясизлийинин тямин едилмяси гайдаларынын позулмасы

142.1. Сярнишинлярин тящцкясизлийинин тямин едилмяси гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики щяхсляр *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда, вязифяли щяхсляр *otuz manatdan əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир.

142.2. Эямилярдян зибил вя башга предметляр атмаьа эюря—

- *on manatdan on beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 143. Дяниз вя чай няглийатында сигнализасийа вя рабитя гурьулары вя аваданлыьынын зядялянмяси

Дяниз вя чай няглийатында сигнализасийа вя рабитя гурьуларынын вя аваданлыьынын зядялянмясиня эюря—

- *он манатдан ийирми манатадяк* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 144. Кичик эямилярин гейдя алынмасы, учоту вя истисмар гайдаларынын позулмасы

Азәрбајжан Республикасынын [мцвафиг ижра щакимийяти органынын](#) нязарти алтында олан кичик эямилиарин гейдя алынмасы вя учоту гайдаларынын вя бу эямилиардын, онларын даіанмасы цццн базалардан (гурьулардан) истифады гайдаларынын позулмасына эюря—

- *on manatdan otuz beş manatadək* мигдарда жарима едилір вя йа кичик эямини идаряетмя щцгугу алты айдан ики илядык мцддытя мящудлащдырылыр. (1, [119](#))

Маддә 144-1. Gəmilərin qeydiyyatata alınması qaydalarının pozulması

Эяминин мяжбури олан *гейдийата* алынмасындан бойун гачырмаба, эямини мцйийян едилмиши гайданын позулмасы иля эями *рейестрляринин* бириндя *гейдийата* алынмасына вя йа эями *рейестляриня* дахил олан мялуматларын дйишидирилмяси баряды хябяр верилмямясиня эюря —

- *ийирми манатдан гырх манатадык* мигдарда жарима едилір. (11, [119](#))

Маддә 145. Лиманларда йцквурма, йцкляри бошалтма вя йыьма гайдаларынын позулмасы

Лиманларда йцквурма, йцкляри бошалтма вя йыьма гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики щяхсляр *on manatdan on beş manatadək* мигдарда, вязифяли щяхсляр *otuz beş manatdan əlli manatadək* мигдарда жарима едилір. (1, [119](#))

Маддә 146. Дяниз вя чай няглийатында тящцкляли маддяляр вя предметляр апарма гайдаларынын позулмасы

146.1. Дяниз вя чай няглийатында тящцкляли маддялярин вя предметлярин ял йцкцнды апарылмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- хябярдарлыг едилір вя йа *on beş manatdan iyirmi manatadək* мигдарда жарима едилір.

146.2. Дяниз вя чай няглийатында тящцкляли маддяляр вя йа предметляр апарылмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- хябярдарлыг едилір вя йа *beş manatdan on manatadək* мигдарда жарима едилір. (1, [119](#))

Маддә 147. Дяниз вя чай няглийатында йцклярин горунмасы гайдаларынын позулмасы

147.1. Йцкдашыма цццн нязардя тутулмуш цзян няглийат васитяляринин, щабеля дашыма механизмляринин зядялянмясиня эюря—

- *on manatdan otuz manatadək* мигдарда жарима едилір.

147.2. Контейнерлярин зядялянмясиня, пломбларынын вя килидляринин зядялянмясиня, пломбларынын гырылмасына, айры-айры йцкляри вя онларын

гугуларыны, пакетлярини, йцк щяйтляринин, лиман (кюрпц) йцк районларынын (сашяляринин), шлцзлярин контейнер мянтыгяляринин (мейданчаларынын) вя йцк дашымалары иля ялагядар ишляр ццн истифадя едилян анбарларын щасарларыны зядялямяйя эюря—

- *on beş manatdan otuz beş manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 148. Дяниз вя чай няглийатында мцяййян едилмямиш йерлярдя сигарет чякилмяси

Дяниз вя чай няглийатында мцяййян едилмямиш йерлярдя сигарет чякилмясиня эюря—

- хябярдарлыг едилир вя йа *yeddi manatdan on üç manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 149. Няглийатда билетсиз эетмя

149.1. Троллейбусда, трамвайда, шыщяр вя шыщярятрафы автобусда маршрут таксисиндя сярнишинлярин билетсиз эетмясиня эюря—

- *üç manat* мигдарында жяримя едилир.

149.2. Шыщярлярарасы маршрут цзря щяржякт едян автобусда сярнишинлярин билетсиз эетмясиня эюря—

- *on manat* мигдарында жяримя едилир.

149.3. Бейнялхалг маршрут цзря щяржякт едян автобусда сярнишинлярин билетсиз эетмясиня эюря—

- *iüç manat* мигдарында жяримя едилир.

149.4. Дямир йолу няглийатында сярнишинлярин билетсиз эетмяляриня эюря—

- *on beş manatdan otuz manatadək* мигдарда жяримя едилир.

149.5. Дяниз вя чай няглийатында сярнишинлярин билетсиз эетмяляриня эюря—

- *otuz manatdan otuz beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

149.6. Щава няглийатында сярнишинлярин билетсиз эетмяляриня эюря—

- *otuz beş manatdan qırx manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [62](#), [119](#))

Маддя 150. Няглийат васитясиндя билетсиз сярнишин апарылмасы

150.1. Троллейбусда, трамвайда, шыщяр вя шыщярятрафы автобусда, маршрут таксисиндя сярнишинлярин билетсиз апарылмасына эюря—

- *beş manatdan on beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

150.2. Шяцярлярарасы маршрут цзря цяркят едян автобусда сярнишинлярин билетсиз апарылмасына эюрэ—

- *on beş manat* мигдарында жяримя едилир.

150.3. Бейнялхалг маршрут цзря цяркят едян автобусда сярнишинлярин билетсиз апарылмасына эюрэ—

- *otuz manat* мигдарында жяримя едилир.

150.4. Дямир йолу няглийатында сярнишинлярин билетсиз апарылмасына эюрэ—

- *beş manatdan on manatadək* мигдарда жяримя едилир.

150.5. Дяниз вя чай няглийатында сярнишинлярин билетсиз апарылмасына эюрэ—

- *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

150.6. Щава няглийатында сярнишинлярин билетсиз апарылмасына эюрэ—

- *ийirmi манатдан гырх манатадэк* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [66](#), [119](#))

Маддя 150-1. Сянядсиз сярнишин дашыма

Бейнялхалг дашымалары цяйата кечирян шяхсляр тяряфиндян мџвафиг дювлятин яразисиня эириш вя йа яразисиндян чыхыш ццн сяндляря малик олмайан сярнишинлярин дашынмасына эюрэ—

- *физики шяхсляр й&уумл;з манатдан &уумл;&жжседил; й&уумл;з манатадэк мигдарда, вязифяли шяхсляр &уумл;&жжседил; й&уумл;з манатдан беи й&уумл;з манатадэк мигдарда, щцгуи шяхсляр мин манатдан &уумл;&жжседил; мин манатадэк мигдарда жяримя едилир.* ([61](#), [119](#), [129](#))

Он ццнжц фясил. Йол цяркяти гайдалары ялейщиня олан инзибати хяталар

Маддя 151. Няглийат васитяляринин с&уумл;р&уумл;ж&уумл;ляри тяряфиндян йол цяркяти гайдаларынын позулмасы

151.1. *Yolda müəyüən edilmiş hərəkət sürətinin 10-30 km/saat həddində aşılmasına, yol nişanlarının və ya yolların hərəkət hissəsinin işarələrinin tələblərinə riayət edilməməsinə, yaxud nəqliyyat vasitəsinin yolların hərəkət hissələrində yerləşdirilməsi və ya piyada keçidlərinin keçilməsi, habelə araməsafəsi, dayanma və ya durma, yedəyə alma, yük daşıma, işıq cihazlarından, səs signallarından, təhlükəsizlik kəmərlərindən və ya motodəbilqələrdən istifadə, sürmə təlimi keçmə qaydalarının pozulmasına, nəqliyyat vasitələrindən bayıra hər hansı əşya atmağa görə -*

- *on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir.*

151.2. Yolda müəyyən edilmiş hərəkət sürətinin 30-60 km/saat həddində aşılmasına, svetoforun və ya nizamlayıcının qadağanedici işarəsi verilərkən hərəkətin davam etdirilməsinə, 3.1 «Giriş qadağandır», 3.2 «Hərəkət qadağandır» yol nişanları tələblərinin və ya sərnişin daşınma, tənə, manevr etmə, yol ayrıcını keçmə; qaydalarının pozulmasına, müəmmi istifadədə olan nəqliyyat vasitələrinin, habelə adamlar daşınan yəmk avtomobillərinin sərnişinlərlə yanacaq doldurma məntəqəsinə daxil olmasına, həmçinin xüsusi səs, qırmızı və ya gəy sayrışan işıq signalı verən, idstnl; y; hququna malik olan nəqliyyat vasitələrinə yol verilməməsinə, 1.1, 1.3 və 1.11 fqi nişanlanma xətlərinin tələblərinə riayət etməyərək əks istiqamətli nəqliyyat axınlarının hərəkət zolağına keçilməsinə gər -

- iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir.

151.3. Yolda müəyyən edilmiş hərəkət sürətinin 60 km/saat həddindən artıq aşılmasına, dəmiryol keçidlərinin keçilmə qaydalarının pozulmasına, qəza şəraitinin yaradılmasına, yəni hərəkətin başqa iştirakçılarının sürəti və hərəkətin istiqamətini məcburi dəyişməsinə səbəb olan pozuntular tərdilməsinə, yol nəqliyyat hadisəsi yerindən yayınmağa, yaxud Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı əməkdaşının nəqliyyat vasitəsinə saxlamaq tələbinin yerinə yetirilməməsinə gər -

- qırx manatdan altmış manatadək miqdarda cərimə edilir.

151.4. Bu Məcəllənin 151.2-ci, 151.3-cü, 155.3-cü və 156-cı maddələrində müəyyən edilmiş balla qiymətləndirilən xətaləri tərtməklə sürclər tərəfindən bir il ərzində 10 və daha çox bal toplanmasına gər -

- nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hququ bir ilədək müddətə məhdudlaşdırılır.

151.5. Bu Məcəllənin 151.1-151.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş xətalər nəticəsində zərər çəkən şəxsin sağlamlığına yngl bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər çəkən şəxsə maddi zərər vurulmasına gər -

- yüz manatdan yüz qırx manatadək miqdarda cərimə edilir və ya nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hququ bir ilədək müddətə məhdudlaşdırılır.

Qeyd: Bu Məcəllənin 151.2-ci maddəsində stərilən qayda pozuntularına yol verilməsi 3 balla, 151.3-cü maddəsində stərilən qayda pozuntularına yol verilməsi 4 balla qiymətləndirilir. (1, 8, 68, 102, 119)

Маддя 152. Няглийат васитялярини идаряетмя щцгузу олмайан шяхсляр тяряфиндян няглийат васитяляринин идаря едилмяси

152.1. Nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hququ olan şəxsin nəqliyyat vasitəsində olması halları istisna olmaqla nəqliyyat vasitəsinin etibarnamə olmadan idarə edilməsinə gər—

- qırx manat miqdarında cərimə edilir

152.2. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olmadan nəqliyyat vasitəsinin idarə edilməsinə gör—

- altmış manat miqdarında cərimə edilir.

152.3. Bu Məcəllənin 152.1-ci və ya 152.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş xətalərin il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar törədilməsinə gör—

- səksən manatdan yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

152.4. Bu Məcəllənin 152.1-ci və ya 152.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş xətalər nəticəsində zərər çəkən şəxsin sağlamlığına yüngül bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər çəkən şəxsə maddi zərər vurulmasına gör—

- yüz qırx manatdan yüz səksən manatadək miqdarda cərimə edilir və ya işin hallarına gör, pozuntunu törənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla on beş günədək inzibati həbs tətbiq olunur. ([1](#), [8](#), [30](#), [68](#), [102](#), [119](#))

Maddə 152-1. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsini alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya gülclü təsir göstərən digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərxoş vəziyyətdə idarə edilməsi

152-1.1. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsini alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya gülclü təsir göstərən digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərxoş vəziyyətdə idarə edilməsinə gör—

- səksən manatdan yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

152-1.2. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olan və nəqliyyat vasitəsini alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya gülclü təsir göstərən digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərxoş vəziyyətdə idarə edən şəxs tərəfindən bu Məcəllənin 151.2 və ya 151.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş xətalərin törədilməsinə gör—

- yüz iyirmi manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.

152-1.3. Bu Məcəllənin 152-1.1-ci və ya 152-1.2-ci maddələrində müəyyən edilmiş balla qiymətləndirilən xətaləri törətmiş sürücülər tərəfindən bir il ərzində 10 bal toplanmasına gör—

- nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ iki il müdətində məhdudlaşdırılır.

152-1.4. Bu Məcəllənin 152-1.1-ci və ya 152-1.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş xətalər nəticəsində zərər çəkən şəxsin sağlamlığına yüngül bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər çəkən şəxsə maddi zərər vurulmasına gör—

- nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ iki il müdətində məhdudlaşdırılmaqla yüz yetmiş manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə

edilir və ya nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ iki il müddətinə məhdudlaşdırılmaqla işin hallarına görə, pozuntunu tərdənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla on beş günədək inzibati həbs tətbiq olunur.

Qeyd: Bu Məcəllənin 152-1.1-ci və ya 152-1.2-ci maddələrində təstərilən xətalara yol verilməsi 5 balla qiymətləndirilir. (102, 119)

Maddə 152-2. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olmayan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsini alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya qoruyucu təsiri olan digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərəxos vəziyyətdə idarə edilməsi

152-2.1. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olmayan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsini alkoqoldan, narkotik vasitələrdən, psixotrop maddələrdən və ya qoruyucu təsiri olan digər maddələrdən istifadə olunması nəticəsində sərəxos vəziyyətdə idarə edilməsinə görə—

- yüz əlli manatdan iki yüz manatədək miqdarda cərimə edilir.

152-2.2. Bu Məcəllənin 152-2.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar tərdilməsinə görə—

- iki yüz manatdan üç yüz manatədək miqdarda cərimə edilir və ya işin hallarına görə, pozuntunu tərdənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla on beş günədək inzibati həbs tətbiq olunur.

152-2.3. Bu Məcəllənin 152-2.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın tərdilməsi və yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində zərər əccedil;əkan şəxsin sağlamlığına yəngi bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər əccedil;əkan şəxsə maddi zərər vurulmasına görə—

- üç yüz manatdan dörd yüz manatədək miqdarda cərimə edilir və ya işin hallarına görə, pozuntunu tərdənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla on beş günədək inzibati həbs tətbiq olunur. (102, 119)

Maddə 152-3. Nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olmayan şəxsə verilməsi

152-3.1. Nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ olmayan şəxsə verilməsinə görə—

- fiziki şəxslər qırx manatdan altmış manatədək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatədək miqdarda, hüququ şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatədək miqdarda cərimə edilir.

152-3.2. Bu Məcəllənin 152-3.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar tərdilməsinə görə—

- fiziki şəxslər səksən manatdan yüz manatədək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatədək miqdarda, hüququ şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min manatədək miqdarda cərimə edilir.

152-3.3. Bu Məcəllənin 152-3.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın tərkibində və ya yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində zərər əmələ gətirən və ya zərər törədən şəxsin sağlamlığına və ya bədənin xəsərinin yetirilməsinə və ya zərər törədən maddə zərər vurulmasına gətirən—

- fiziki şəxslər yüz qırx manatdan yüz səksən manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər dörd min manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (102, 119)

Maddə 152-4. Nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsinə sərəxş vəziyyətdə olan şəxsə verilməsi

152-4.1. Sərəxş vəziyyətdə olduğunu bilə-bilə nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsinə idarə etmək hüququ ələ keçirilməsinə gətirən—

- fiziki şəxslər səksən manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min manatadək miqdarda cərimə edilir.

152-4.2. Bu Məcəllənin 152-4.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar tərkibində və ya yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində zərər əmələ gətirən və ya zərər törədən maddə zərər vurulmasına gətirən—

- fiziki şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək miqdarda cərimə edilir.

152-4.3. Bu Məcəllənin 152-4.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın tərkibində və ya yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində zərər əmələ gətirən və ya zərər törədən şəxsin sağlamlığına və ya bədənin xəsərinin yetirilməsinə və ya zərər törədən maddə zərər vurulmasına gətirən—

- fiziki şəxslər iki yüz manatdan üç yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər beş yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan altı min manatadək miqdarda cərimə edilir. (102, 119)

Maddə 152-5. Nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsinə idarə etmək hüququ ələ keçirilməsinə gətirən və ya zərər törədən maddə zərər vurulmasına gətirən və ya zərər törədən şəxsə verilməsi

152-5.1. Nəqliyyat vasitəsinə idarə etmə hüququ olmayan və sərəxş vəziyyətdə olduğunu bilə-bilə nəqliyyat vasitəsinə sahiblik hüququ olan şəxs tərəfindən nəqliyyat vasitəsinə idarə etmək hüququ ələ keçirilməsinə gətirən—

- fiziki şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç yüz əlli manatdan dörd yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min beş yüz manatdan dörd min manatadək miqdarda cərimə edilir.

152-5.2. Bu Məcəllənin 152-5.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar tərkibində və ya yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində zərər əmələ gətirən və ya zərər törədən maddə zərər vurulmasına gətirən—

- *fiziki şəxslər iki yüz manatdan üç yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər beş yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan altı min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

152-5.3. Bu Məcəllənin 152-5.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətalарın tərədlənməsi və yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində zərər ¸əkən şəxsin sağlamlığına yüngül bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər ¸əkən şəxsə maddi zərər vurulmasına gür—

- *fiziki şəxslər üç yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yeddi min manatdan səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (102, 119)*

Маддә 153. Пийадалар вә йол щярякятинин баишга иштиракчылары тьярфиндян йол щярякяти гайдаларынын позулмасы

153.1. Пийадалар тьярфиндян йол щярякяти гайдаларынын позулмасына, йяни:

153.1.1. пийада светофорларына вә низамлайыжынын ишаряляриня рияят едилмямясиня;

153.1.2. йолун щярякят щиссясинин, дямир йол кечидинин мцяййян олунмайан йердян кечилмясиня;

153.1.3. йолда йахынлашмагда олан няглийят васитяляринин гаршысына гяфлятян чыхылмасына;

153.1.4. гырмызы вә йа эюй сайрышан ишыг вә хцуси сяс сигналы гошулмуш няглийят васитяси йахынлашан заман щярякят щиссясинин тьярк едилмямясиня эюря—

- *on manat* мигдарында жяримя едилир.

153.2. Сярнишинляр тьярфиндян няглийят васитясиня минмя вә дцшмя гайдаларынын позулмасына, тьящлцкясизлик кямяринин баъланылмамасына, мотоद्याбилгянин эейилмямясиня, няглийят васитясиндян байыра щяр щансы яшйа атмаьа вә йа сцрцжцнц няглийят васитясини идаря етмякдян йайындырмаьа эюря—

- *altı manatdan on manatadək* мигдарда жяримя едилир.

153.3. Велосипедчиляр вә мопед идаря едян шяхсляр тьярфиндян йол щярякяти гайдаларынын позулмасына, йяни:

153.3.1. светофорларын вә низамлайыжынын ишаряляриня рияят едилмямясиня;

153.3.2. сярнишин вә йа няглийят васитясинин идаря едилмясиня мане олан йцкцн дашынмасына;

153.3.3. йол нишанларынын вә йа йолун щярякят щиссясинин нишанланмасы тьяябляринин позулмасына;

153.3.4. сцканы тутмадан *və ya təhlükəsizlik dəbilqələrindən istifadə qaydalarını pozmaqla* идаря едилмясиня;

153.3.5. насаз, мцяййян олунмуш гайдада тяжщиз едилмядян велосипеддян истифады етмяйя;

153.3.6. пийадаларын щярякятиня манея йарадылмасына;

153.3.7. цстцн щярякят кечиди олан няглиййат васитяляриня йол верилмямясиня эюря—

- *ийирми манатдан гырх манатадэк* мигдарда жяримя едилир.

[153.4.](#) Ат арабаларыны (кирщяни) идаря едян вя мал-гара ютцрянляр тяряфиндян йол щярякяти гайдаларынын позулмасына, йяни:

153.4.1. мал-гаранын йолда нязяртсиз гойулмасына;

153.4.2. мал-гаранын асфалт вя семент-бетон юртцкцз йолларда ютцрцлмясиня;

153.4.3. ишыг якс етдирян гурьуларла тяжщиз едилмямиш ат арабаларынын (кирщянин) сцрцлмясиня;

153.4.4. ат арабаларыны (кирщяни) идаря едяркян светофор вя йа низамлайыжынын ишаряляриня, щабеля йол нишанлары вя йа йол нишанланмасы тялябляриня риайят едилмямясиня;

153.4.5. мал-гараны вя ат арабасыны (кирщяни) сутканын гаранлыг вахты вя йа мящдуд эюрцнмя щяраитиндя дямир йолларынын, йолларын бу мягсяд цццн хцсуси олараг айрылмайан йерляриндян кечирилмясиня эюря—

- *ийирми манатдан гырх манатадэк* мигдарда жяримя едилир.

[153.5.](#) Бу Мяжяллянин *153.3-сü və 153.4-сü* маддяляриндя нязярдя тутулмуш хяталарын йол щярякяти иштиракчылары тяряфиндян алкоголь, наркотик васитяляр, *психотрон маддяляр* вя йа эцжлц тясир эюстярян диэяр маддялярин истифады едилмясиндян сярхош вязиййятдя тюрядилмясиня эюря—

- *əlli manatdan yetmiş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

153.6. Bu Məcəllənin 153.3-153.5-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş xətalər nəticəsində zərər ¸əkən şəxsin sağlamlığına yüngül bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər ¸əkən şəxsə maddi zərər vurulmasına görə—

- *səksən manatdan yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

~~153.7. Бу Мяжяллянин 153.3–153.5 жи маддяляриндя нязярдя тутулмуш хяталар нятижясиндя зяряр чякян щяхся мадди зяряр вурулмагына эюря—~~

- ~~*ийирти малиййя ваццидинин он беш мишиндян ийирми беш мишиндяк мигдарда жяримя едилир. (1, 68, 102, 119)*~~

Маддя 154. Няглийат васитяляринин дювлят гейдийатынын апарылмасы, техники бахышын кечирилмасы, няглийат васитясинин сазлыбы цаггында сянядин вя сирцжцццк вясигясинин верилмасы гайдаларынын позулмасы

154.1. Няглийат васитяляринин сачибляри вя йа сирцжццляри тяряфиндян мцййян едилмиш гайдада вя мцддядтя няглийат васитясинин дювлят гейдийатындан вя техники бахышдан кечирмямяя вя йа дювлят гейдийатындан кечирилмиш няглийат васитяси ижаря мцгавиляси, *etibarnamə əsasında* башга шяхся верилдикдя ону тярар дювлят гейдийатындан кечирмямяя, йахуд няглийат васитясинин эери гайтарылмасы барядя ющдячилийя ямял етмямяя, еляжя дя няглийат васитясинин юзэянинкиляшдирилмасынин рясмиляшдирилмасы вя йа эиров гойулмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики шяхсяр *он беш манатдан ийирми манатадэк* мигдарда, вязифяли шяхсяр *qırx manatdan yetmiş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

154.2. Няглийат васитясинин дювлят гейдийатынын апарылмасы, няглийат васитясинин гейдийат шящадятнамасынин вя йа дювлят гейдийат нишанынын верилмасы иля ялагядар няглийат васитясинин сачибиндян ганунверижиликля нязрдя тутулмайан сянядярин тяляб едилмасыня, няглийат васитясинин гейдийата алынмасында вя йа гейдийатдан чыхарылмасында, щабеля няглийат васитяляриня техники бахышын кечирилмасындя вя йа техники сазлыбы цаггында сянядин верилмасындя сирцндцрмячилийя йол верилмасыня вя йа онларын щяллиндян ганунсуз олараг имтина едилмасыня, еляжя дя техники сазлыбы цаггында верилмиш сянядин вя бу сяняддяки мялуматларын щягигятя уйьун олмамасына эюря—

- *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* мигдарда жяримя едилир.

154.3. Сирцжцццк вясигясинин верилмасы вя йа дяйишдирилмасы щаггында яризйя бахылмамасына, щабеля сирцндцрмячилийя йол верилмасыня, еляжя дя йол щярякятя гайдалары цзря нязри вя няглийат васитялярини идаряетмя вярдишляри цзря тяжрцби имтащанлара бурахылмасындан ясассыз имтина едилмасыня эюря—

- *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир.

154.4. Сирцжцццк вясигясинин гясдян корланмасына, йарарсыз щала салынмасына вя йа итирилмасыня эюря—

- *отуз манатдан гырх манатадэк* мигдарда жяримя едилир.

154.5. М&уумл;вафиг ижра щакимиййяти органынын ямякдашы тяряфиндян бу Мяжялянин 451.3-ж&уумл; маддясинин тялябляри позулмагла жяримялярин алынмасына э&оумл;ря-

- &уумл;&жжедил; й&уумл;з манатдан беш й&уумл;з манатадяк мигдарда жяримя едилир. (1, 102, 119)

Маддя 155. Няглийат васитяляринин сирцжццляри тяряфиндян няглийат васитяляринин истисмары гайдаларынын позулмасы

155.1. Няглиййат васитяляринин сцрцжцляри тяряфиндян няглиййат васитяляринин истисмары гайдаларынын позулмасына, йяни:

155.1.1. няглиййат васитясини гапылары баьланмамыш вязиййатдя йериндян тярпятмяйя вя йа онун щяркякти заманы гапылары ачмаьа;

155.1.2. няглиййат васитясини идаря етмякдя диггяти йайындыра биляжяк сющбятдя иштирак етмяйя;

155.1.3. няглиййат васитясинин щяркякти заманы сцкан архасында телефонла данышмаьа;

155.1.4. щяркят заманы сцканы ялиндян бурахмаьа, мцщяррики сюндцрцлмщш няглиййат васитясини яталятля идаря етмяйя;

155.1.5. су вя йа палчыьын йолда пийадалара, биналара вя няглиййат васитяляриня гясдян сычрадылмасына;

155.1.6. няглиййат васитясинин тякярляриндя вя йа банында йол юртцйцнц зибилляйя палчыг варса, йахуд онлардан йанажаг-сцрткц материалларынын, кимйяви маддялярин, тикинти вя диэяр материалларынын ахмасы оларса, онларла юртцйц тякмилляшдирилмиш йолларда щяркят етмяйя;

155.1.7. щяркятдя олан няглиййат васитясинин дювлят гейдиййат нишанынын эюрцнмяси цццн онун тямиз сахланылмаамасына;

155.1.8. кцчяни кечян кор пийаданын ишаряси иля няглиййат васитясини дайандырмамасына;

155.1.9. йол-няглиййат щадисяляри нятижясиндя вя йа няглиййат васитясинин насазлыьы сябьабиндян зядялянмиш няглиййат васитяляринин дашынмасы цццн вя йа тябии-фялакят йерляриня эетмяк цццн, йахуд ганунверижилик акты иля нязрдя тутулмуш диэяр тяхирясалынмаз щалларда йцк дашыйан няглиййат васитялярини Азярбайжан Республикасынын [мцвафиг ижра щакимиййати органларынын](#) ямякдашларына тягдим едилмямясиня эюря;

155.1.10. beynəlxalq yük daşımalarını həyata keçirən yük avtomobillərinin və avtobusların nəzarət qurğusu (taxoqraf) olmadan və ya işləməyənlə yaxud möhürlənməsi pozulmuş taxoqrafla, habelə sürücünün iş və istirahət rejimini əks etdirən taxoqramları doldurmadan idarə edilməsinə görə—

- он манатдан ийирми манатадяк мигдарда жяримя едилир.

155.2. Няглиййат васитяляринин сцрцжцляри тяряфиндян няглиййат васитяляринин техники вязиййятиня даир тяляблярин позулмасына, йяни:

155.2.1. тормоз системи вя йа сцкан идаря механизми насаз олан вя йа харижи ишыг жищазлары вя йа габаг щцщянин щцщя силэяжляри вя щцщяйуйанлары вя йа тякярляри вя шинляри *вя йа мцщяррийи*, йахуд

конструкцийасынын дизяр цнсрляри насаз олан вя беля насазлыбын арадан галдырылмасы мцмкцн олмайан няглийат васитясинин истисмарына;

155.2.2. норматив тялябляр позулмагла аваданлыбын *quraşdırılmasına* вә уа дйишдирилмясиня;

155.2.3. няглийат васитясинин там кцтлясинин вя бу кцтлянин охлар цзря пайланмасынын, аьырлыг мяркъазинин, тьяяр базасынын вя йа тьяяр дцстурунун позулмасына вя йа щабеля тормоз вя сцқан идаря системинин явиз олунмасына сябяб олан дйишикликляр едилмясиня, ~~йахуд тормоз енетемн, сцқан идаря механизми насаз олан няглийат васитяляринин идаря олунмасына;~~

155.2.4. мцвафиг ижазя олмадан няглийат васитяляринин хцсуси сяс (чохавазлы) вя йа сайрышан ишыг сигналлары иля вя йа сцряти юлчмяйя манечилик тюрядян, йахуд юлчмя жищазларынын ишиня мане олан антирадар вя йахуд оператив хидмятляринин няглийат васитяляри цццн мцяййян едилмиш рянэляня схемляри иля тьяжщиз едилмясиня, *habelə bən şərlərinə qanunla tətbiqinə icazə verilməyən* ö*rt*ü*klərin çəkilməsinə* эюря—

- *iyirmi manatdan otuz manatadək* мигдарда жяримя едилир.

[155.3.](#) Дювлят гейдийат нишанлары вя йа онлардан биринин олмамасына, сахта вя йа мювжуд стандартлара уйьун олмайан *вя йа башига няглийат васитяляриня верилмиш* дювлят гейдийат нишанлары иля няглийат васитялярини идаря етмяйя эюря—

- *gyrx manatdan altmyş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

155.4. Бу Мәсәлләнин 155.1.1-155.1.6, 155.1.8, 155.2.1-155.2.3-сü maddələrində nəzərdə tutulmuş xətlər nəticəsində zərər çəkən şəxsin sağlamlığına yüngül bədən xəsarətinin yetirilməsinə və ya zərər çəkən şəxsə maddi zərər vurulmasına görə—

- *qırx manatdan altmyş manatadək miqdarda cərimə edilir və ya nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ bir ildən iki ilədək müddətə məhdudlaşdırılır.*

155.5. Бу Мәсәлләнин 155.1.1-155.1.6, 155.1.8, 155.2.1-155.2.3-жц маддияриндя нязрдя тутулмуш хяталар нятижясиндя зяряр чьяян шяхея мадди зяряр вурулмасына эюря—

- *шырти малийя ваццидинин он миелиндян он беш миелинядяк мигдарда жяримя едилир вя йа няглийат васитялярини идаря етмя щцгугу бир илдян ики илядяк мцддятя мящдудлашдырылыр.*

Гейд: Бу Мәсәлләнин 155.3-жц маддясиндя нязрдя тутулмуш хяталар 4 балла гиймятляндирилир. ([1](#), [8](#), [30](#), [102](#), [119](#))

Маддя 156. Сярхошлуг вязийятинин йохланылмасы цццн няглийат васитясини идаря едян шяхсин мцяинядян бойун гачырмасы

Ганунверижиликля мцяййян едилмиш гайдада сярхошлуг вязиййятинин йохланылмасы ццн няглийят васитясини идаря едян шяхсин мцайинядян бойун гачырмасына эюря—

- *yetmiş manat miqdarında* жаримя едилир.

Гейд: Бу маддя нязрдя тутулмуш хята 5 балла гиймятляндирилир. ([1](#), [102](#), [119](#))

Маддя 156-1. Тибби мцайинядян кечмяйян сирцэжцляр тяряфиндян няглийят васитяляринин идаря едилмасы

Ганунверижиликля мцяййян едилмиш гайдада тибби мцайинядян кечмяйян сирцэжцляр тяряфиндян няглийят васитяляринин идаря едилмасына эюря—

- *on manatdan otuz manatadək* мигдарда жаримя едилир. ([2](#), [119](#))

Маддя 157. Няглийят васитяси сачибинин юз мцкчи мяеулиййятини ццнэц шяхе гаршысында сыьорталамаасы

Няглийят васитяси сачибинин ццнэц шяхе гаршысында юз мцкчи мяеулиййятини сыьорталамадан няглийят васитясини идаря етмяйя эюря—

- *шярти малиййя ваццидинин* беш миели мигдарында жаримя едилир. ([1](#), [116](#))

Маддя 158. Няглийят васитяляринин сахланылмасы вя тямири гайдаларынын позулмасы

158.1. Няглийят васитяляринин ижазя верилмяйян йерлярдя сахланылмасына, йахуд паркланма гайдаларынын позулмасына эюря—

- хябардарлыг едилир вя йа *он беш манатдан ийирми манатадэк* мигдарда жаримя едилир.

158.2. Няглийят васитяляринин сахланжа гябул едилмасы вя сахланылмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- вязифяли шяхсляр *гырх манатдан алтмыш манатадэк* мигдарда, щцгуги шяхсляр *yüz manatdan yüz əlli manatadək* мигдарда жаримя едилир.

158.3. Баны зядялянмиш няглийят васитяляринин Азярбайжан Республикасынын [мцвафиг ижра щакимиййяти органынын](#) ижазасы олмадан тямиря гябулуна эюря—

- *yüz manatdan yüz iyirmi manatadək* мигдарда жаримя едилир. ([1](#), [102](#), [119](#))

Маддя 159. Няглийят васитяляри иля тящцкцали йцклярин дашынмасы гайдаларынын позулмасы

Няглийят васитяляри иля тящцкцали йцклярин дашынмасы гайдаларынын позулмасына эюря—

- *fiziki şəxslər yetmiş manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər üç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 102, 119)*

Он дюрдцнжц фясил. Йол щярякяти тящлцкясизлийинин тямин едилмяси гайдалары ялейщиня олан инзибати хяталар

Маддя 160. Йол щярякятинин тяшкили заманы йол щярякятинин тящлцкясизлийинин тямин едилмяси

Йол щярякяти тящлцкясизлийи сывиййясинин азалдылмасы щесабына йолларын бурахылыш габилийятинин артырылмасы мягсяди иля вя йа диэяр мягсядлярля йол щярякятинин тяшкилиндя дйишикликлярин едилмясиня эюря—

- *вязифяли щяхсляр qırx manatdan altmış manatadək мигдарда, щцгуги щяхсляр yüz manatdan yüz iyirmi manatadək мигдарда жяримя едилир. (1, 119)*

Маддя 161. Автомобил йолларынын лайищяляшдирилмяси, тикинтиси, йенидян гурулмасы вя тямйри заманы йол щярякяти тящлцкясизлийи гайдаларынын позулмасы

161.1. *Müvafiq icazə almadan və ya alınmış icazənin şərtlərinə əməl etmədən avtomobil yollarında, prospektlərdə, küccedil;əldə, təhkim və mühafizə zolağında tikinti, qazıntı, йенидянгурма вя йа тямйр ищляринин апарылмасына, йахуд автомобил йолларынын лайищяляшдирилмяси, тикинтиси, йенидян гурулмасы вя тямйри заманы йол щярякяти тящлцкясизлийиня даир стандартлара, гайдалара вя нормативляря ямял едилмямясиня вя йа йолларда тящлцкясиз щярякят щяраитинин йарадылмамасына эюря—*

- *fiziki şəxslər səksən manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər dörd min manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

161.2. Мцвафиг ижазя олмадан йол щярякятини низамлайан техники васитялярин, светофорларын вя йол нишанларынын гуращдырылмасына эюря—

- *fiziki şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 102, 119)*

Маддя 162. Автомобил йолларынын сахланылмасы вя абадлащдырылмасы заманы йол щярякяти тящлцкясизлийи гайдаларынын позулмасы

Автомобил йолларынын сахланылмасы вя абадлащдырылмасы гайдаларынын позулмасына, йахуд автомобил йолларынды тящлцкясиз щярякят щяраитинин йарадылмамасына эюря—

- *вязифяли щяхсляр otuz manatdan ялли манатадяк мигдарда, щцгуги щяхсляр yüz manatdan yüz əlli manatadək мигдарда жяримя едилир. (1, 119)*

Маддя 163. Автомобил йолларында вя тящким золаьында йол щярякятинин тящцкясизлийинин тямин едилмяси гайдаларынын позулмасы

163.0. Автомобил йолларында, *prospektlərdə, kəvvətlərdə, təhkim və məhəfizə zolağında* йол щярякятинин тящцкясизлийинин позулмасына, йяни:

163.0.1. юртцйц тямиллящдирилмищ йолларда тыртыллы, йахуд метал тиканлы шинляри олан няглийат васитяляринин щярякятиня;

163.0.2. йолларын вя йа йол гурьуларынын кянар предметляря зибиллянмясиня, йахуд тутулмасына, йолда кянд тясяррцфаты мящсулларынын гурудулмасына, зибил вя гар йыьынларынын йарадылмасына;

163.0.3. йолларын щярякят щиссясиндя йанажаг-сцрткц материалларынын, кимйави маддялярин, битумун ахмасынын мцмкнлцйц иля баьлы ищлярин эюрцлмясиня вя йа йцк вурулуб-бошалдылмасына;

163.0.4. йоллардан гум вя чынгыл чыхарылмасына;

163.0.5. хцсуси олагаг буна уйьунлащдырылмамыш кюрпцлярин алтындан тахта-шалбан ахыдылмасына;

163.0.6. мал-гаранын отарылмасына;

163.0.7. цзян няглийат васитяляринин кюрпц дайагларына йан алмасына, кюрпцлярин алтында гайыг стансийаларынын, диэяр гурьуларын йерлящдирилмясиня;

163.0.8. торпагларын шумланмасына, йашыллыьын гырылмасына;

163.0.9. кцтляви истиращят йерляринин тящкил едилмясиня;

163.0.10. канализасийа, сянайе вя чиркли суларын ахыдылмасына;

163.0.11. йолу вя тящким золаьыны зибилляйя биян материалларын вя йцклярин мцвафиг гайдада габлащдырылмадан апарылмасына;

163.0.12. сярнишин дашымаларынын маршрутларынын Азярбайжан Республикасынын [мцвафиг ижра щакимиййяти органы](#) иля разылащдырмамасына эюря;

163.0.13. *yəvvətlərinin istehsalı zavodun əyyən etdiyi həddən artıq əkidə yəvvətlənməsinə görə—*

- *fiziki şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda, həqiqi şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, [102](#), [119](#))*

Маддя 164. Автомобил йолларында вә-нязарят-едилян зоналарда йол щярякяти тящлцкясизлийи гайдаларынын позулмасы

164.0. *Müvafiq icazə almadan və ya alınmış icazənin şərtlərinə əməl etmədən avtomobil yollarında, prospektlərdə, küçələrdə, təhkim və mühafizə zolağında* йол щярякяти тящлцкясизлийи гайдаларынын позулмасына, йяни:

164.0.1. йолун щярякят щиссясиндя вә йа сякилярдя материалларын йыбылмасы вә предметлярин сахланылмасына (сякилярдя материалларын вә йа предметлярин сахланылмасы нятижясиндя йаранмыш мящдудиййятлярин пийадаларын эедиш-эялиши цццн йолун щярякят щиссясиндя истифадя етмясиня сябяб олмадыыы щаллар истисна олмагла);

164.0.2. эеолоьы, ахтарыш, ~~тжкнттн~~, мелиорасийа ишляринин апарылмасына, рабитя вә електрик хятляринин, дизяр коммуникасийаларын чякилмясиня;

164.0.3. даими вә мцвяггяти эириш-чыхыш йерляринин, башга йолларла бирляшмялярин вә кясишмялярин йарадылмасына;

164.0.4. йолларын щярякят щиссясиндя сядлярин, шлагбаумларын гурулмасы вә няглийят васитяляринин щярякятинин башга цсулларла кясилмясиня;

164.0.5. тящким золаьында щярякят тящлцкясизлийиня аид олмайан нишанларын вә эюстярижилярин, реклам лювщяляринин вә транспарантларын гурулмасына;

164.0.6. дямирйол кечидляринин, бяндлярин, шлцзлярин, нощурларын, дизяр мелиорасийа вә щидротехники гурьуларын тикинтисиня, йенидян гурулмасына, тямириня вә льявиня, чайларын вә каналларын йатаьынын дяринляшдирилмясиня;

164.0.7. бярк юртцклц йолларда няглийят васитяляринин завод сынагларынын кечирилмясиня;

164.0.8. тящким золаьында няглийят васитяляринин дурмасы вә йуьулмасы цццн мейданчаларын, сервис обйектляринин, кюшклярин, павильонларын, дизяр гурьуларын йерляшдирилмясиня вә тижарятин апарылмасына;

164.0.9. йарышларын, мяшглярин вә дизяр идман тядбирляринин кечирилмясиня;

164.0.10. тыртыллы, узун юлчщц, ири габаритли, аьыр чякили вә йа тящлцкяли йцкляри дашыйан няглийят васитяляринин щярякяти заманы автомобил йолуна вә йол гурьуларына зяряр дйямсясиня эюря—

- *fiziki şəxslər səksən manatdan yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 48, 102, 119)*

Маддя 165. Йол щярякятинин мцввягяти мящдудлашдырылмасы вя йа гадабан едилмяси

Йол щярякятинин мцввягяти мящдудлашдырылмасы вя йа гадабан едилмяси цаггында гябул едилмиш гярарла мцяййянляшдирилмиш эюстяришляри вя йа гадабан едилмяси мцддятлярини позмаъа вя йа юзбашына йол щярякятини мцввягяти мящдудлашдырмаъа вя йа гадабан етмяйя эюря—

- *fiziki şəxslər qırx manatdan əlli manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 102, 119)*

Маддя 166. Йол щярякяти тящцкясизлийинин тибби тяминаты гайдаларынын позулмасы

166.1. Хцсуси комплектляшдирилмиш дярман гутулары иля тяжщиз олунмайан няглийат васитялярини идаря етмяйя эюря—

- *üç manatdan beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

166.2. Тяжили тибби йардыма ещтийажы олан шяхсляри дашымамаъа, йахуд тяжили тибби йардым эюстярмяк цццн ейни сямтя эедян сящийя ищчилярия няглийат васитяляри тягдим етмямяйя эюря—

- *on manatdan on beş manatadək* мигдарда жяримя едилир.

166.3. Няглийат васитяляри сцрцщцляринин ижбари гайдада тибби мцайинядян, тьярар мцайинядян, щямчинин рейс габаъы, рейсдян сонра жари тибби мцайинядян кечмялярини тящкил етмямяйя эюря—

- *взяифяли шяхсляр qırx manatdan əlli manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 167. Маэистрал бору кямярляринин мцщафизяси гайдаларынын позулмасы

Маэистрал бору кямярляринин мцщафизяси гайдаларынын позулмасына эюря—

- *физики шяхсляря хябярдарлыг едилир вя йа онлар on manatdan iyirmi manatadək* мигдарда жяримя едилир, *взяифяли шяхсляря хябярдарлыг едилир вя йа онлар altmış manatdan səksən manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 48, 119)

Маддя 168. Иш эюрцляркян газ (нефт) кямярляринин зядялянмяси

Иш эюрцляркян газ (нефт) кямярляринин зядялянмясиня эюря—

- *физики шяхсляр otuz beş manatdan qırx manatadək* мигдарда, *взяифяли шяхсляр altmış manatdan səksən manatadək* мигдарда, *щцгуги шяхсляр doxsan manatdan yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 48, 119)

Он бешинжи фясил. Рабитя гайдалары ялейщиня олан инзибати хяталар

Маддя 169. Дювлят гейдийатындан кечмямиш електромагнит шцаланма мянбяляри сайылан рабитя васитяляринин гурулмасы вя истисмары

Ганунверижиликля мцяййян едилмиш гайдада дювлят гейдийатындан кечмямиш електромагнит шцаланма мянбяляри сайылан рабитя васитяляринин вя йа телерадио верилишляринин йайымы вя ютцрцлмасы цццн истифадя олунан рабитя васитяляринин вя дизяр техники васитялярин ялдя едилмясиня, гурулмасына вя йа истисмарына, бу васитялярин реализя едилмасы гайдаларынын позулмасына вя радиошцаланманын техники нормаларына риайят едилмямясиня эюря—

- бу жцр гошулма нятижясиндя истисмар едилян рабитя аваданлыгы мцсадиря едилмякля вя йа едилмямякля физики шяхсляр *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *yetmiş manatdan doxsan manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki əlli yüz manatadək* мигдарда жаримя едилир. (1, 119)

Маддя 170. Мцвафиг ижазя олмадан рабитя шябьякляриня вя васитяляриня гошулма

Ганунверижиликля мцяййян едилмиш гайдада мцвафиг ижазя олмадан рабитя шябьякляриня вя йа васитяляриня гошулмаа эюря—

- бу жцр гошулма нятижясиндя истисмар едилян рабитя аваданлыгы мцсадиря едилмякля вя йа едилмямякля физики шяхсляр *otuz beş manatdan qırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *altmış manatdan səksən manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* мигдарда жаримя едилир. (1, 119)

Маддя 171. Радиоелектрон, радио рабитя васитяляринин вя йцксяктезликли гурьуларын истещсалы, ялдя едилмасы, идхалы, истифадяси вя гейдийаты гайдаларынын позулмасы

Радиоелектрон, радиорабитя васитяляринин вя йцксяктезликли гурьуларын истещсалына, ялдя едилмясиня, идхалына, истифадясиня вя гейдийатына даир ганунла мцяййян едилмиш гайдаларын позулмасына вя йа тезликлярдян бцтцн тьяйинатлы радиоелектрон васитяляринин вя йцксяктезликли гурьуларын иши цццн истифадя олунмасына вя йа телерадио верилишляринин гябулуна манеяляр тюрядилмясиня эюря—

- физики шяхсляр *otuz manatdan qırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *yetmiş manatdan doxsan manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *yüz səksən manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жаримя едилир. (1, 119)

Маддя 172. Рабитя васитяляринин, хятляринин вя гурьуларынын мцщафизя гайдаларынын позулмасы

Рабитя васитяляринин, хятляринин вя гурьуларынын ганунверижиликля мцяййян едилмиш мцщафизя гайдаларынын позулмасына вя йа рабитя васитяляринин, хятляринин вя йа кабел гурьуларынын зядялянмясиня эюря—

- физики шяхсляр *otuz manatdan gırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *altmış manatdan səksən manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək* мигдарда жаримя едилир. (1, 119)

Маддя 172-1. Телефон хятлярия ганунсуз дахил олмагла данышыглар апарма

Абонентя мяхсус телефон нюмрясиня ауд олан рабитя хяттиня ганунсуз олага дахил олмагла данышыглар апарма, зярярчякмиш шяхся аз мигдарда зийан вурмагла тюрядилдикдя—

- *ийирми манатдан гырх манатадяк мигдарда жяримя едилир.*

*Гейд: Бу маддядя «аз мигдарда» дедикдя, *tin manatadək olan təbləğ başa* дцицлир. (68, 119)*

Маддя 173. Почт маркаларынын вя диэяр почт юдяниш нишанларынын бурахылмасы вя йа йайылмасы

Почт юдяниши нишанларынын (почт маркалары, маркалы зярф вя ачыгжалар) вя диэяр почт юдяниш нишанларынын вя башга филателия яшйаларынын ганунсуз олага бурахылмасыныя вя йа онларын няшри вя дюврийяси гайдаларынын позулмасына эюря—

- *инзибати хята тюрядилмясиня сябяб олмуш почт юдяниши нишанлары вя диэяр почт юдяниш нишанлары вя башга филателия яшйалары мцсадиря едилмякля вя йа едилмямякля физики шяхсляр *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *altmış beş manatdan səksən manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)*

Маддя 174. Рабитя хидмяти гайдаларынын позулмасы

Рабитя фяалийятинин щяйата кечирилмяси заманы рабитя хидмяти гайдаларынын позулмасына, йяни мювжуд стандартлара; норма вя гайдалара, щабеля мцгавиля шяртлярия ямял едилмямясиня эюря—

- *хябярдарлыг едилир вя йа *on manatdan otuz manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)*

Маддя 175. Сертификатлашдырылмашы рабитя васитяляриндя истифадя едилмяси вя йа рабитя хидмятляринин ишя бурахылмасы

Ганунверижиликля сертификатлашдырылмасы тяляб олунан сертификатлашдырылмашы рабитя васитяляриндя истифадя едилмясиня вя йа онларын реализя едилмясиня, ~~йахуд рабитя хидмятляринин ишя бурахылмаеына~~ эюря—

- *бу жир гошулма нятижясиндя истисмар едилян рабитя аваданлыбы мцсадиря едилмякля вя йа едилмямякля физики шяхсляр *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *altmış manatdan səksən manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *yüz iyirmi manatdan yüz qırх manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 79, 119)*

Маддя 176. Рабитя шябякяляринин вя гурьуларынын лайищяляшдирилмяси, ишяаты вя истисмары гайдаларынын вя нормаларынын позулмасы

Рабитя шябьякляринин вя гурьуларынын лайищяляшдирилмасы, иншааты вя истисмарынын мцяййян едилмиш гайдаларынын вя нормаларынын позулмасына эюря—

- физики шяхсляр *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli manatdan yetmiş manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 177. Дювлят ящямийятли електрик рабитя хятляриндя баш вермиш гязаларын арадан галдырылмасына манечилик тюрядилмасы

Дювлят ящямийятли електрик рабитя хятляриндя баш вермиш гязанын арадан галдырылмасына гязанын баш вердийи йерин мцлкийятчиси вя йа истифадячиси тюряфиндян манечилик тюрядилмасына эюря—

- физики шяхсляр *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *yetmiş manatdan doxsan manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki əlli yüz manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 178. Рабитя васитяляринин, гурьуларынын, хятляринин мцщафизя зоналарында мцвафиг ижазя олмадан ишлярин апарылмасы

Рабитя васитяляринин, гурьуларынын, хятляринин мцщафизя зоналарында мцвафиг ижазя олмадан тикинти ишляринин вя йа диэяр ишлярин апарылмасына эюря—

- физики шяхсляр *otuz manatdan qırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *altmış manatdan səksən manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 179. Цмуми истифадяли автомат телефонларынын зядялянмасы

Цмуми истифадяли автомат телефонларынын зядялянмасына эюря—

- *otuz manatdan gırx manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 180. Мцвафиг ижазя олмадан рабитя хидмятляринин эюстярилмасы

Рабитя системляриндян, гурьуларындан вя хятляриндян истифадя етмякля газанж мягсядиля рабитя хидмятляринин эюстярилмасына вя йа рабитя шябьякляриндян вя васитяляриндян бу мягсяддя истифадя едилмасына эюря—

- беля хидмятлярин эюстярилмасында (гошулмасында) истифадя едилян рабитя аваданлыьы мцсадиря едилмякля вя йа едилмямякля физики шяхсляр *otuz beş manatdan qırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli manatdan yetmiş manatadək* мигдарда, щцгуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Он алтынжы фясил. Информасийадан истифадя едилмасы, онун йайылмасы вя мцщафизяси гайдалары ялейщиня олан инзибати хяталар

Маддя 181. Информасийа ещтийатларындан истифадя гайдаларынын позулмасы

Информасийа ештиятларындан истифады гайдаларынын позулмасына эюрә—

- физики шяхсляр *beş manatdan on beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *qırx manatdan əlli manatadək* мигдарда, щцгути шяхсляр *doxsan manatdan yüz otuz manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Маддя 181-1. Ятраф мццитя даур информасийанын верилмясинин гануна зидд мящдудлашдырылмасы

Ятраф мццитя даур информасийанын верилмясинин гануна зидд мящдудлашдырылмасына эюрә—

- вязифяли шяхсляр *əlli manat* мигдарында жяримя едилир. (19, 119)

Маддя 181-2. Мяхфиляшдирилмиш мялуматларын мяхфилийинин ачылмасы щаггында сорьуйа мащиййяти цзря бахмагдан бойун гачырылмасы

Азярбайжан Республикасы вятяндашларынын, мцяссисяляринин, идаряляринин, тяшкилатларынын вя дювлят щакимиййяти органларынын мяхфиляшдирилмиш мялуматларын мяхфилийинин ачылмасы щаггында сорьуларына мащиййяти цзря бахмагдан бойун гачырылмасына эюрә —

- *yetmiş manatdan doxsan manatadək* мигдарда жяримя едилир. (69, 119)

Maddə 181-3. İnformasiya əldə etmək haqqında qanunvericiliyin pozulması

181-3.1. İnformasiya sahibi tərəfindən açıq informasiyanı əldə etmək hüququnun məhdudlaşdırılması və ya sorğuçuya bilərəkdən yanlış informasiya verilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edirlər.*

181-3.2. İnformasiya sahibi tərəfindən informasiyanın əldə olunmasının təşkil edilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər səksən beş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edirlər.*

181-3.3. İnformasiyanın əldə edilməsi haqqında yazılı sorğunun qəbul edilməsindən imtina olunmasına görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər doxsan manat miqdarında, hüquqi şəxslər üç yüz manat miqdarında cərimə edirlər.*

181-3.4. İnformasiya sahibi tərəfindən malik olduğu sənədlərin qanunvericiliklə müəyyən olunmuş saxlanma, komplektləşdirilmə və mühafizə qaydalarının pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edirlər.*

181-3.5. İctimaiyyətdə maraq doğuran hüquq pozuntuları barədə məlumatı açıqladığı üçün vəzifəli şəxsin təqib olunmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək miqdarda cərimə edirlər.*

181-3.6. Sorğuçu tərəfindən qulluq vəzifəsini yerinə yetirmək bəhanəsi ilə, yaxud qulluq mövqeyindən istifadə etməklə şəxsi məqsəd üçün informasiya əldə edilməsi və ya qulluq vəzifəsini yerinə yetirərkən, əldə etdiyi informasiyadan digər məqsədlər üçün istifadə edilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edirlər. (82, 119)*

Maddə 182. İnformasiyanın mühafizəsi qaydalarının pozulması

182.1. İnformasiyanın mühafizəsi sahəsində fəaliyyətin lisenziya ilə nəzərdə tutulmuş şərtlərinin pozulmasına görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yetmiş manatdan yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

182.2. Qanunvericiliklə sertifikatlaşdırılması tələb olunan, lakin sertifikatlaşdırılmamış informasiya sistemindən, məlumat bazasından və bankından, habelə məlumatların qorunma vasitələrindən istifadə edilməsinə görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 183. İnformasiya sistemlərinin sertifikatlaşdırılmaması

Fiziki şəxslərin və təşkilatların informasiya təminatı üçün nəzərdə tutulan informasiya sistemlərinin, məlumat bazasının və bankının, konfidensial informasiyanın işlənməsini həyata keçirən dövlət orqanlarının, müəssisələrin və təşkilatların informasiya sistemlərinin, yaxud bu sistemlərin mühafizə vasitələrinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada sertifikatlaşdırılmamasına görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan iyirmi manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan yüz yetmiş manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 183-1. Elektron imza və elektron sənəd haqqında qanunvericiliyin pozulması

183-1.1. Sertifikatlaşdırılmamış elektron imza və elektron sənəd dövriyyəsi vasitələrindən istifadə edilməsinə görə—

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli beş manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.

183-1.2. *İnformasiya sisteminin mülkiyyətçisi tərəfindən bu sistemin fəaliyyətinin təhlükəsizliyinin təmin edilməməsinə, informasiya sisteminin müəyyən edilmiş qaydada ekspertizadan keçirilməməsinə görə—*

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli beş manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.

183-1.3. *Sertifikat xidmətləri mərkəzi tərəfindən imza yaratma məlumatlarının və imza sahibi barəsində məlumatların mühafizəsinin, sertifikatdakı məlumatların tamlığının və düzgünlüyünün, sertifikat xidmətlərinin keyfiyyətinin və dəqiqliyinin təmin edilməməsinə, sertifikatın qüvvəsinin qanunsuz dayandırılması və ya ləğv edilməsinə, sertifikatın istifadəsinə təsir edə bilməsi məlum olmuş məlumatların imza sahibinə vaxtında çatdırılmamasına görə—*

- fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.

183-1.4. *Elektron sənədlərin saxlanması, ötürülməsində, qəbulunda vasitəçinin informasiya sistemindən etibarlı istifadəni təmin edən texnika və texnologiyalara, bilikli, təcrübəli və səriştəli işçi heyətə, xidmət göstərilmiş elektron sənədlərin vaxtını və mənbəyini təyin etməyə imkan verən şəraitə, həmin elektron sənədlərin vaxtı və mənbəyi haqqında informasiyanın saxlanması üçün etibarlı sistemə malik olmamasına görə—*

- fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. ([57](#), [119](#))

Maddə 184. Xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan informasiya mühafizə vasitələrinin layihələşdirilməsi və ya istehsalı

Xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan informasiya mühafizə vasitələrinin layihələşdirilməsinə və ya istehsalına görə—

- fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz beş manatdan əlli beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz otuz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 185. Kütləvi informasiya vasitələrinin yayılmasına mane olma

Kütləvi informasiya vasitələri məhsullarının müəyyən edilmiş qaydada yayılmasına mane olmağa və ya dövri mətbu nəşrin tirajının pərakəndə satışına qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan məhdudiyyətlər qoyulmasına görə—

- fiziki şəxslər on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 186. Jurnalistlərin hüquqlarının pozulması

186.1. Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə jurnalist sorğusuna cavab verməməyə görə —

- *qırx manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir.

186.2. Qanunvericiliklə qorunan informasiyalar istisna olmaqla, jurnalistə informasiyanın verilməsi üzərinə məhdudiyətlər qoymağa və ya informasiya verilməsindən imtina etməyə görə —

- *altmış manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 187. Teleradio verilişlərindən (proqramlarından istifadə) qaydalarını pozma

187.1. Teleradio proqramlarının təmiz qəbul edilməsinə süni maneələr yaradılmasına görə —

- *vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir.

187.2. Teleradio təşkilatlarının icazəsi olmadan onların verilişlərindən (proqramlarından) istifadə etməyə və ya mülkiyyətçidən icazəsiz verilişləri köçürüb çoxaltmağa və ya satmağa, yaxud kütləvi şəkildə nümayiş etdirməyə görə —

- *vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 187-1. Televiziya və radio yayımı haqqında qanunvericiliyin pozulması

187-1.0. Teleradio yayımçıları tərəfindən televiziya və radio yayımı haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə, yəni:

187-1.0.1. yetkinlik yaşına çatmayanların fiziki, əqli və mənəvi inkişafına ziyan vura bilən və kodsuz yayımlanan, o cümlədən erotikanı və qəddarlığı əks etdirən proqramlar üçün müəyyən edilmiş xüsusi qaydaların pozulmasına;

187-1.0.2. nəzarət fonogramlarının surətini müəyyənləşdirilmiş qaydada və müddətdə təqdim edilməməsinə;

187-1.0.3. insanların həyatı, sağlamlığı və yaşayış məntəqələrinin normal fəaliyyəti üçün təhlükə yaradan fəvqəladə hallar, təbii fəlakətlər və qəzalar barədə dövlət orqanlarının informasiyalarının dərhal və pulsuz olaraq yayılmamasına;

187-1.0.4. texniki və digər vasitələrdən istifadə etməklə hazırlanmış, istehlakçının şüuruna özünün dərk etmədiyi şəkildə təsir göstərən gizli reklamın yayımlanmasına və ya reklamı qadağan olunmuş məhsulların, texnikanın, xidmətlərin reklamına və ətraf mühitin qorunmasına ziyan vuran hərəkətlərin təqdir olunmasına, habelə reklam yayımının qanunla müəyyənləşdirilmiş qayda və tələblərinə əməl edilməməsinə;

187-1.0.5. teleradio verilişlərinin (proqramlarının) hazırlanmasında sponsorluqla bağlı qanunvericiliyin pozulmasına;

187-1.0.6. peyk vasitəsilə teleradio yayımı və kabel şəbəkəsi yayımı qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *altmış manatdan doxsan manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan üç yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([61](#), [119](#))

Maddə 188. Kütləvi informasiya vasitələrinə sponsorluq etmə

Reklamı qadağan olunmuş məhsulların istehsalçıları və onların satışını həyata keçirən şəxslər tərəfindən kütləvi informasiya vasitələrinə (*televiziya və radio yayımı istisna olmaqla*) sponsorluğa görə—

- *otuz manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [61](#), [119](#))

Maddə 189. Kütləvi informasiya azadlığından və jurnalist hüququndan sui-istifadə etmə

189.0. Kütləvi informasiya vasitəsinin redaksiyası (məsul redaktoru) və jurnalistlər (müəlliflər) tərəfindən kütləvi informasiya azadlığından və jurnalist hüquqlarından sui-istifadə etməyə görə, yəni:

189.0.1. açıqlanması qanunla qadağan edilən məlumatları açmağa;

189.0.2. mətbu nəşrdə çap olunan materialların qanunvericiliyin tələblərinə uyğun hazırlanmasına nəzarət etməməyə;

189.0.3. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallardan başqa informasiyanı onun mənbəyini göstərmədən yaymağa;

189.0.4. istinad məlumatları göstərilməyən kütləvi informasiya vasitələri məhsullarını istehsal etməyə və ya yaymağa, yaxud istinad məlumatlarını qəsdən yanlış göstərməyə görə—

- fiziki şəxslər *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *altmış manatdan səksən manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 190. Statistik məlumatların verilməsi qaydalarının pozulması

Statistika müşahidələrinin keçirilməsi və ya uçot vahidlərinin dövlət reyestrinin aparılması üçün zəruri olan məlumatların təqdim edilməməsinə və ya vaxtında təqdim edilməməsinə, yaxud hesabatların təhrif edilməsinə görə—

- *otuz beş manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 191. Statistik sirin yayılması

191.1. Statistik sirin yayılmasına, yəni hüquqi və fiziki şəxslərin razılığı olmadan, onlar haqqında məlumatların, bu məlumatlardan istifadə etməyə hüququ olmayan dövlət orqanlarına, müəssisələrə, təşkilatlara, yaxud fiziki şəxslərə verilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *otuz beş manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir.

191.2. Statistik sirtin mətbuatda dərc olunmaqla yayılmasına görə—

- fiziki şəxslər *otuz manatdan qırx manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 192. *Arxiv sənədlərinin, sənəd kolleksiyalarının saxlanması, qeydiyyatı və ya istifadə edilməsi qaydalarının pozulması*

Arxiv sənədlərinin, sənəd kolleksiyalarının saxlanması, qeydiyyatı və ya istifadə olunması qaydalarının pozulmasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya fiziki şəxslər *yeddi manatdan on manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

On yeddinci fəsil. Mənzil təsərrüfatı və abadlıq qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 193. *Yaşayış sahələrindən istifadə qaydalarının pozulması*

193.1. Yaşayış sahələrindən istifadə, ümumi istifadə yerlərinin, pilləkən meydançalarının, liftlərin, evlərin girişlərinin, evyanı ərazilərin təmiz saxlanması qaydalarının pozulmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *üç manatdan beş manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *əlli manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir.

193.2. Yaşayış evlərinin, yaşayış sahələrinin istifadə edilməsi və mühəndis avadanlığının istismar qaydalarının pozulmasına və ya bunların təsərrüfatsızlıqla saxlanmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan on manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *altmış manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir.

193.3. Yaşayış evlərinin və yaşayış sahələrinin özbaşına yenidən düzəldilməsinə, onlardan başqa məqsədlər üçün istifadəyə, yaşayış evlərinin, yaşayış sahələrinin, onların avadanlığının və abadlıq obyektlərinin korlanmasına görə—

- fiziki şəxslər *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 194. *Özbaşına tikinti işlərinin aparılması*

194.1. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) razılığı alınmadan binaların və qurğuların tikilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *otuz beş manatdan qırx manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Şəxsin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada razılıq alınmadan inşa etdiyi tikililərə mülkiyyət hüququ məhkəmə qaydasında tanındığı hallarda şəxs inzibati məsuliyyət daşımır.

194.2. Mövcud tikililərin funksional təyinatı dəyişdirilməklə, onlarda yenidən planlaşdırma və yenidənqurma işlərinin aparılmasına, mühəndis, nəqliyyat şəbəkələrinə, sistemlərinə və qurğularına qoşulmasına və dəyişikliklər edilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *otuz manatdan qırx manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [41](#), [48](#), [119](#))

Maddə 195. Bağ evlərinin tikilməsi qaydalarının pozulması

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada razılaşdırılmış layihə olmadan və ya qanunvericiliklə müəyyən edilmiş normalardan kənara çıxılmaqla bağ evlərinin tikilməsinə görə—

- *iyirmi manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [48](#), [119](#))

Maddə 196. Şəhərsalmanın əsasları haqqında qanunvericiliyin pozulması

196.0. Şəhərsalmanın əsasları haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

196.0.1. xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan şəhərsalma fəaliyyəti ilə məşğul olmağa;

196.0.2. ətraf mühitin vəziyyəti haqqında hüquqi və fiziki şəxslərin sorğularına tam məlumat verməkdən imtina etməyə;

196.0.3. şəhərsalma rəqlamentlərini pozmağa;

196.0.4. şəhərsalma normalarını və qaydalarını, normativ hüquqi aktların və normativ texniki sənədlərin tələblərini pozmağa;

196.0.5. layihənin tərtibatını və təsdiq olunması qaydalarını pozmağa;

196.0.6. mühəndis-axtarış işləri aparılmadan layihələşdirmə və tikinti işlərini aparmağa;

196.0.7. baş plan, müəyyənləşdirilmiş qırmızı xətlər və tikinti tənzimləmə xətləri pozulmaqla, tikinti üçün torpaq sahələrini ayırmağa;

196.0.8. torpaq sahələrindən və digər daşınmaz əmlak obyektlərindən icazəsiz istifadə etməyə;

196.0.9. dövlət tərəfindən xüsusi tənzimlənən zonaların rejiminə əməl etməməyə və onların ərazilərindən təyinatı üzrə istifadə etməməyə;

196.0.10. tikintisi başa çatmış bina və qurğuların istifadəyə verilməsi və istismar olunması qaydalarını pozmağa;

196.0.11. dövlət ekspertizası aparılmadan şəhərsalma sənədlərini təsdiq etməyə;

196.0.12. şəhərsalma sənədlərinin həyata keçirilməsinə nəzarət edən orqanların fəaliyyətinə maneçilik törətməyə və həmin orqanların göstərişlərinə əməl etməməyə görə—

- fiziki şəxslər *iyirmi manatdan otuz beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan üç yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [48](#), [119](#))

Maddə 197. Şəhərləri və digər yaşayış məntəqələrini abadlaşdırma qaydalarının pozulması

Şəhərlərin və digər yaşayış məntəqələrinin ərazisini abadlaşdırma qaydalarını pozmağa və ya şəhərlərdə və digər yaşayış məntəqələrində təmizliyi və səliqəni təmin etmə qaydalarına əməl etməməyə görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan yeddi manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 198. Şəhərlərdə və digər yaşayış məntəqələrində yaşıllıqların zədələnməsi və ya özbaşına qırılması

Şəhərlərdə və digər yaşayış məntəqələrində yaşıllıqların hər cür zədələnməsinə, yəni tikinti işləri başlanan zaman yaşıllığı olan ayrı-ayrı sahələrin tikilişində lazımı icazə olmadan yaşıllıqların özbaşına qırılmasına və ya başqa yerlərə keçirilməsinə, yaxud öz sərəncamında olan yaşıllıqların mühafizəsi üçün şəxslərin tədbirlər görməməyə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on beş manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslər *otuz manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

On səkkizinci fəsil. İqtisadi fəaliyyət qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 199. Qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olma

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmadan və ya sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunduğu hallarda belə razılıq olmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmağa, yaxud lisenziyada nəzərdə tutulmuş şərtlərin pozulması ilə *və ya xüsusi icazə olmadan mülki dövryyəsi məhdudlaşdırılmış əşyalardan istifadə etməklə* sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə görə, ~~bu, az miqdarda ziyan vurduqda və ya az miqdarda gəlir əldə etməklə törədildikdə~~

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz iyirmi manatdan yüz altmış manatadək miqdarda cərimə edilir.*

Qeyd: *Bu Məcəllənin 199-cu, 200-204-cü, 205-ci və 221.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş əməllər xeyli miqdarda (min manatdan artıq) ziyan vurduqda və ya həmin miqdarda gəlir əldə etməklə törədildikdə, Azərbaycan Respublikası*

Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə əsasən cinayət məsuliyyətinə səbəb olur. (2, 8, 22, 45, 119, 130)

Maddə 199-1. Vəkil adından qanunsuz istifadə

Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada vəkil statusunu əldə etməmiş şəxs tərəfindən gəlir əldə etməklə vəkil adından istifadə olunmasına görə —

- *fiziki şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edirlər. (49, 119)*

Maddə 199-2. Ailə kəndli təsərrüfatının uçota durmaması

Ailə kəndli təsərrüfatının üzvləri tərəfindən bu təsərrüfatın müvafiq bələdiyyədə uçota durmasının təmin edilməsinə görə -

- *beş manatdan on manatadək miqdarda cərimə edilir. (77, 119)*

Maddə 200. Yalançı sahibkarlıq

Yalançı sahibkarlıq, yəni kredit almaq, rüsumlardan azad olmaq və ya digər əmlak mənfəəti əldə etmək, yaxud qadağan edilmiş fəaliyyəti gizlətmək məqsədilə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək niyyəti olmadan müəssisə və digər hüquqi şəxsin yaradılmasına görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda və ya az miqdarda gəlir əldə etməklə törədildikdə -

- *iyirmi manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 2, 119, 130)*

Maddə 201. Saxta müflisləşmə

Saxta müflisləşmə, yəni kommərsiya təşkilatının rəhbəri, mülkiyyətçisi və ya fərdi sahibkar tərəfindən kreditlərə olan borcun ödənilməsinə təxirə salmaq və ya möhlət almaq və ya borcun azaldılmasına nail olmaq, yaxud borcu ödəməkdən yayınmaq üçün kreditləri aldatmaq məqsədilə özünü bilə-bilə yalandan ödəmə qabiliyyəti olmayan elan etməyə görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda -

- *vəzifəli şəxslər əlli beş manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz on manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 130)*

Maddə 202. Qəsdən müflisləşmə

Qəsdən müflisləşmə, yəni kommərsiya təşkilatının rəhbəri, mülkiyyətçisi və ya fərdi sahibkar tərəfindən özünün, yaxud digər şəxslərin mənafeyi naminə qəsdən ödəmə qabiliyyətsizliyinin yaradılmasına və ya artırılmasına görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda -

- *vəzifəli şəxslər altmış beş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz altmış manatdan iki yüz qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 130)*

Maddə 203. Müflisləşmə zamanı qanunsuz hərəkətlərin edilməsi

Börlü təşkilatın rəhbəri, mülkiyyətçisi və ya fərdi sahibkar tərəfindən müflisləşmə zamanı və ya müflisləşmə güman edilən zaman əmlakın və ya əmlak öhdəliklərinin, əmlak haqqında məlumatların, onun miqdarının, olduğu yerin, və ya əmlak haqqında digər məlumatların gizlədilməsinə, əmlakın başqalarının sahibliyinə verilməsinə, əmlakın özgəninkiləşdirilməsinə və ya məhv edilməsinə, yaxud iqtisadi fəaliyyəti əks etdirən mühasibat və ya digər hesabat sənədlərinin gizlədilməsinə, məhv edilməsinə görə, ~~bu, az miqdarda ziyan vurduqda-~~

- vəzifəli şəxslər *yetmiş beş manatdan doxsan manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz əlli manatdan üç yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#), [130](#))

Maddə 204. Kreditin qanunsuz alınması və ya kreditdən təyinatı üzrə istifadə edilməməsi

Təşkilatın rəhbəri və ya fərdi sahibkar tərəfindən təşkilatın, yaxud fərdi sahibkarın təsərrüfat və ya maliyyə vəziyyəti barədə bilə-bilə yalan məlumatlar verməklə kreditin güzəştli şərtlərlə kreditin və ya məqsədli dövlət kreditinin alınmasına, yaxud ondan təyinatı üzrə istifadə edilməməsinə görə, ~~bu, az miqdarda ziyan vurduqda-~~

- vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz manatdan yüz qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#), [130](#))

Maddə 204-1. Dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətində maliyyə qaydalarının pozulması

Dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətində maliyyə qaydalarının pozulması, o cümlədən məqsədli büdcə fondlarından ayrılan vəsaitdən təyinatı üzrə istifadə olunmaması, habelə büdcə təşkilatlarının büdcədənkənar vəsaitinin maliyyə orqanları ilə razılaşdırılaraq təsdiq edilmiş smetaya uyğun xərclənməməsi, normativdən artıq ştat vahidinin saxlanılmasına görə—

- *xəzinədarlıq orqanlarının və büdcə təşkilatlarının vəzifəli şəxsləri qırx manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edirlər.*

Qeyd: *Bu maddədə nəzərdə tutulmuş məsuliyyət üç yüz manatdan çox olan məbləğdə törədildikdə yaranır.* ([22](#), [37](#), [119](#))

Maddə 205. Əmtəə nişanlarından qanunsuz istifadə edilməsi

Özgənin əmtəə və ya xidmət etmə nişanından, əmtəənin mənşə yerinin adından və ya eynicinsli əmtəələrin adına oxşar adlardan istifadə olunmasına görə, ~~bu, az miqdarda ziyan vurduqda-~~

- fiziki şəxslər *on manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *otuz beş manatdan altmış manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz otuz manatdan yüz yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#), [130](#))

Maddə 206. Qiymətli kağız sahiblərinin (investorların) hüquqlarının pozulması

206.0. Qiymətli kağız sahiblərinin (investorların) hüquqlarının pozulmasına, yəni:

206.0.1. qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçısı, yaxud emitent tərəfindən açıqlanması (dərc edilməsi) qanunla nəzərdə tutulan məlumatların

açıqlanmamasına, onların açıqlanması (dərç edilməsi) qaydasına və müddətinə riayət edilməsinə;

206.0.2. qiymətli kağızların emissiyasının keçirilməsi üçün müəyyən edilmiş tələblərin emitent tərəfindən pozulmasına və ya emitentin buraxılışı dayandırılmış qiymətli kağızların yerləşdirilməsi üzrə əqdlər bağlamasına;

206.0.3. qiymətli kağızlar sahiblərinin reyestrinə yazıların daxil edilməsindən qanunsuz olaraq imtina edilməsinə və ya reyestrə dürüst olmayan məlumatların daxil edilməsinə və ya reyestrdən çıxarışın verilməsi müddətlərinin pozulmasına, reyestr saxlayıcısının, qiymətli kağızlar sahibinin və ya onun adından fəaliyyət göstərən şəxsin, yaxud qiymətli kağızların nominal saxlayıcısının digər qanuni tələblərini yerinə yetirməməsinə;

206.0.4. gəlirlərin ödənilməsi üçün emitentın öhdəlik daşımadağı qiymətli kağızlara görə peşəkar iştirakçılar tərəfindən investora istənilən formada gəlirin vəd edilməsinə;

206.0.5. qiymətli kağızların buraxılışı zamanı emitent tərəfindən dürüst olmayan və təhrif olunmuş məlumatların göstərilməsi nəticəsində investora zərər vurulmasına;

206.0.6. qiymətli kağızlar buraxılışının açıq yerləşdirilməsi üçün qanunla müəyyən olunmuş həcmdə və qaydada elan edilməli olan məlumatları elan etməyən emitentlərin həmin qiymətli kağızları reklam etməsinə və ya investora təklif etməsinə;

206.0.7. buraxılışı dövlət qeydiyyatından keçməmiş qiymətli kağızların qiymətli kağızlar bazarında yerləşdirilməsinə, reklam edilməsinə və istənilən formada investora təklif edilməsinə, onlarla əqdlərin bağlanması;

206.0.8. dövlət qeydiyyatından və əlavə qeydiyyatdan keçirilməsi qanunla nəzərdə tutulan qiymətli kağızlarla bağlı əqdlərin dövlət qeydiyyatına alınması üçün təqdim edilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər *əlli manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 207. Qiymətli kağızların buraxılması (emissiyası) qaydalarının pozulması

Qiymətli kağızların buraxılması (emissiyası), qeydiyyatı və yerləşdirilməsi qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 208. Qiymətli kağızlar bazarında peşəkar fəaliyyətin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulması

Qiymətli kağızlar bazarında peşəkar fəaliyyətin həyata keçirilməsi qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 209. Qiymətli kağızların sahiblərinin reyestrinin aparılması qaydalarının və standartlarının pozulması

Qiymətli kağızların sahiblərinin reyestrinin aparılması qaydalarının və ya standartlarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *altmış manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 210. Qiymətli kağızlar bazarında depozitari fəaliyyəti qaydalarının pozulması

Qiymətli kağızlar bazarında depozitari fəaliyyəti qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 211. Qiymətli kağızlarla əqdlərin bağlanması qaydalarının pozulması

Qiymətli kağızlarla əqdlərin bağlanması qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *qırx beş manatdan doxsan manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 212. Xidməti məlumatdan qanunsuz istifadə

Qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçısının işçisi tərəfindən xidməti məlumatdan öz mənafeyi üçün istifadə edilməsinə və ya həmin məlumatın əqdlərin bağlanması üçün üçüncü şəxslərə verilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *iyirmi beş manatdan otuz manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 213. Hesabatın verilməsindən imtina etmə və ya yayınma

Qiymətli kağızlar bazarının iştirakçısı tərəfindən hesabat sənədlərinin və ya onların fəaliyyəti barədə təqdim edilməli olan qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər sənədlərin Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) təqdim edilməsindən yayınmağa və ya imtina edilməsinə, yaxud onların təqdim edilməsi müddətinin pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *altmış manatdan səksən manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan üç yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 214. Məlumatların açıqlanması qaydalarının pozulması

Qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçısı və ya emitent və ya *qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçılarının özünü tənzimləyən təşkilatı* tərəfindən qiymətli kağızlar haqqında qanunvericiliyə görə açıqlanmalı və ya dərc edilməli olan məlumatların açıqlanmasından və ya dərc edilməsindən imtina etməyə və ya

yayınmağa, yaxud açıqlanması və ya dərc edilməsi üçün müəyyən edilmiş müddətin, formanın və qaydanın pozulmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir, hüquqi şəxslər *doxsan manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 47, 119)

Maddə 215. Sənədlərin saxlanılması qaydalarının pozulması

Qiymətli kağızlar haqqında qanunvericiliyə müvafiq olaraq saxlanılmalı olan sənədlərin saxlanılması qaydalarının pozulmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan üç yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 216. Qiymətli kağızlarla girov qaydalarının pozulması

Girovqoyan və girovsaxlayan tərəfindən qiymətli kağızlarla girovun və ya qiymətli kağızlarla rəsmiləşdirilmiş borc öhdəliklərinin girovunun və digər girovun dövlət qeydiyyatına alınması qaydalarının pozulmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *iyirmi beş manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir, hüquqi şəxslər *yüz manatdan əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 217. Qiymətli kağızlar bazarında reklam haqqında qaydaların pozulması

Qiymətli kağızlar bazarında reklam haqqında qaydaların pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *qırx beş manatdan altmış manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz manatdan əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 218. Qiymətli kağızlar bazarında qeyri-dövlət pensiya və sığorta fondlarının fəaliyyətinin, sığorta və təminat standartlarının pozulması

Qiymətli kağızlar bazarında qeyri-dövlət pensiya və sığorta fondlarının fəaliyyətinin sığorta və təminat standartlarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *altmış manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 219. Qiymətli kağızlar üzrə ödəmələrdən imtina etmə

Qiymətli kağızların dəyərinin ödənilməsindən və ya onlar üzrə ödənilməli olan əmlakın, dividendin, faizin ödənilməsindən və ya digər ödəmələrdən və ya onların

xidmət və ya başqa şəkildə ekvivalentlərinin ödənilməsindən qanunsuz olaraq imtina edilməsinə, yaxud boyun qaçırılmasına və ya ödənilmə qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 220. Səhmdarın hüquqlarının pozulması

Səhmdarın qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquqlarının pozulmasına və ya qanunsuz olaraq hər hansı şəkildə məhdudlaşdırılmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 221. Reklam haqqında qanunvericiliyin pozulması

[221.1.](#) Əmtəələr, işlər və xidmətlər haqqında, yaxud onların istehsalçıları (icraçıları, satıcıları) haqqında tamah məqsədilə bilə-bilə yalan məlumatlardan reklamda istifadə etməyə görə, ~~bu, az miqdarda ziyan vurduqda —~~

- fiziki şəxslər *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan əlli beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz altmış manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir.

[221.2.](#) Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) razılığı olmadan *və ya məyyən edilmiş qaydalar pozulmaqla* nəqliyyat vasitələrində reklamın yayılmasına görə—

- *fiziki şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

[221.3.](#) *Haqsız reklama görə reklam fəaliyyətinin subyektlərinə (reklam sifarişçisinə, istehsalçısına, yayıcısına, agentliyinə) müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən göstərişlə ayrılmış müddət ərzində qanun pozuntularının aradan qaldırılmamasına, əks reklam yayılmamasına görə—*

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz beş manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan yüz doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir.*

[221.4.](#) *Azərbaycan Respublikası ərazisində reklam olunan malların (işlərin, xidmətlərin) dəyəri (qiyməti) göstərildikdə, həmin malların (işlərin, xidmətlərin) dəyərini (qiymətini) manatla göstərilməməsinə görə—*

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz iyirmi manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [21](#), [67](#), [119](#), [130](#))*

Maddə 221-1. Lotereyalar haqqında qanunvericiliyin pozulması

221-1.0. Lotereyalar haqqında qanunvericiliyin pozulması, yəni:

221-1.0.1. keçirilməsi qadağan edilmiş stimullaşdırıcı lotereyaların və qeydiyyatda alınmamış digər lotereyaların keçirilməsinə və reklamına;

221-1.0.2. keçirilməsinin dayandırılması və ya ona xitam verilməsi haqqında qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada qərar qəbul edilmiş stimullaşdırıcı lotereyada iştirak etmək üçün lotereya təşkilatçısı tərəfindən istənilən formada təkliflərin edilməsinə;

221-1.0.3. lotereyaların təşkili və keçirilməsi sahəsində lotereya təşkilatçısı tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vəzifələrin yerinə yetirilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəqumml;z əlli manatdan iki yəqumml;z manatadək miqdarda cərimə edilir. (51, 119)

Maddə 222. Valyuta tənzimi qaydalarının pozulması

222.1. Valyuta tənzimi haqqında Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyini pozmaqla valyuta sərvətlərinin ictimai yerlərdə alınıb-satılmasına və ya dəyişdirilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş valyuta vəsaiti məbləğinin otuz faizindən yetmiş faizədək miqdarda cərimə edilir.

222.2. Valyuta sərvətlərinin ödəniş vasitəsi kimi qəbul edilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş valyuta vəsaiti məbləğinin qırx faizindən səksən faizədək miqdarda cərimə edilir.

222.3. Müvəkkil banklar tərəfindən müştərilərin xarici valyuta əməliyyatlarının qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydalarının pozularaq aparılmasına görə—

- vəzifəli şəxslər inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş valyuta vəsaiti məbləğinin beş faizindən iyirmi faizədək miqdarında, hüquqi şəxslər inzibati xətanın obyektı olmuş valyuta vəsaiti məbləğinin beş faizindən otuz faizədək miqdarında cərimə edilir.

222.4. Avans yolu ilə ödənilmiş valyuta vəsaitinin müqabilində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətlərdə müvafiq mallar idxal edilmədikdə, işlər görülmədikdə və ya xidmətlər göstərilmədikdə ödənilmiş valyuta vəsaitinin xaricdən geri qaytarılmadığına görə—

- vəzifəli şəxslər inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş valyuta vəsaiti məbləğinin on faizindən iyirmi faizədək miqdarında, hüquqi şəxslər inzibati xətanın obyektı olmuş valyuta vəsaiti məbləğinin iyirmi faizindən otuz faizədək miqdarında cərimə edilir. (1, 8, 15, 91, 119)

Maddə 223. Kommersiya və ya bank sirlərini təşkil edən məlumatların qanunsuz yolla əldə edilməsi və ya yayılması

Sahibkarın razılığı olmadan kommersiya və ya bank sirlərini təşkil edən məlumatların tamah və ya başqa şəxsi niyyətlə qanunsuz yolla istifadə edilməsinə və ya yayılmasına görə, bu, az miqdarda ziyan vurduqda-

- fiziki şəxslər *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan əlli beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yəlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu maddədə «az miqdarda ziyan vurduqda» dedikdə, *yeddi min manatadək olan məbləğ* başa düşülür. (1, 119)

Maddə 223-1. Qrant alınması (verilməsi) haqqında müqavilələrin və qərarların surətlərinin qeydiyyat üçün təqdim edilməməsi

223-1.1 *Qrant alan hüquqi şəxslər tərəfindən grant alınması haqqında müqavilələrin və qərarların surətlərinin qeydiyyat üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətlərdə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməməsinə görə*

- *iyirmi manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.*

223-1.2. *Dini qurumlar tərəfindən grant alınması (verilməsi) haqqında müqavilələrin və qərarların Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanında qeydiyyata alınmadan həmin grantlardan istifadə və onlar üzrə əməliyyatlar aparılmasına görə -*

- *iyirmi manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (38, 119)*

Maddə 223-2. Denominasiya zamanı pul nişanlarının dəyişdirilməsi qaydalarının pozulması

223.2.0. *Azərbaycan Respublikasının pul nişanlarının nominal dəyərinin və qiymətlər miqyasının dəyişdirilməsi (denominasiyası) zamanı:*

223-2.0.1. *köhnə nümunəli pul nişanlarının yeni nümunəli pul nişanlarına dəyişdirilmənin müddətləri, məbləğləri, yaxud subyektləri üzrə məhdudiyətlərin qoyulmasına;*

223-2.0.2. *köhnə nümunəli pul nişanlarının yeni nümunəli pul nişanlarına dəyişdirilməsi üçün banklar tərəfindən komisiyon haqqının tutulmasına görə —*

- *vəzifəli şəxslər beş yüz manat miqdarında, hüquqi şəxslər min beş yüz manat miqdarında cərimə edilir. (54, 58, 119, 130)*

Maddə 223-3. Kredit təşkilatları tərəfindən məcburi ehtiyatların təmin edilməməsi

Kredit təşkilatları tərəfindən Azərbaycan Respublikası Milli Bankının müəyyən etdiyi məcburi ehtiyatlar təmin edilmədiyinə görə —

- *vəzifəli şəxslər beş yüz manat miqdarında, hüquqi şəxslər min beş yüz manat miqdarında cərimə edilir. (75, 119, 130)*

Maddə 223-4. Əmanətlərin sığortalanması qaydalarının pozulması

Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna sığorta haqları və zərər qanunvericiliklə müəyyən edilmiş dənislərin Milli Bankın müəyyən etdiyi müddətdə tam dənilməməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər min manat miqdarında cərimə edilir. (100, 119, 130)

Maddə 223-5. Bank fəaliyyəti sahəsində qadağan olunmuş, məhdudlaşdırılmış və ya dayandırılmış fəaliyyətlə məşğul olma

Qanunda, qanuna vəfiq olaraq bank lisenziyasında qadağan olunmuş və ya bankın fəaliyyəti dövründə məhdudlaşdırılmış, yaxud dayandırılmış fəaliyyətin həyata keçirilməsinə görə —

- hüquqi şəxslər otuz beş min manatdan qırx min manatadək miqdarda cərimə edilir. (130)

Maddə 223-6. Bankların fəaliyyətinə dair Azərbaycan Respublikası Milli Bankının gəlir və xərclərinin icra edilməməsi

223-6.1. Bank fəaliyyətinə dair prudensial normativlərin və tələblərin pozulması aşkar edildikdə, həmin pozuntunun aradan qaldırılması barədə Azərbaycan Respublikası Milli Bankının gəlir və xərclərinin vaxtında icra edilmədiyinə görə —

- vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on beş min manatdan iyirmi min manatadək miqdarda cərimə edilir.

223-6.2. Bu Məcəllənin 223-6.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hal istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikası Milli Bankının qanuna uyğun olaraq verdiyi digər gəlir və xərclərinin vaxtında icra edilmədiyinə görə —

- vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (130)

Maddə 223-7. Banka aidiyyəti olan şəxslərlə və ya aidiyyəti olan şəxs adından hərəkət edən şəxslərlə əməliyyatların aparılması qaydalarının pozulması

Banka aidiyyəti olan şəxslərlə və ya aidiyyəti olan şəxs adından hərəkət edən şəxslərlə əməliyyatların aparılması qaydalarının pozulmasına görə —

- vəzifəli şəxslər iki min manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on beş min manatdan iyirmi min manatadək miqdarda cərimə edilir. (130)

Maddə 223-8. Bank və ya xarici bankın yerli filialı tərəfindən prudensial, maliyyə və bank statistikası hesabatlarının təqdim edilməsi qaydalarının pozulması

223-8.1. Bank statistikası hesabatlarının Azərbaycan Respublikasının Milli Bankına təqdim edilməməsinə, yaxud vaxtında, tam və ya dənizlə təqdim edilməməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər iki yüzlük manatdan ¸ yüzlük manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər min manatdan min beş yüzlük manatadək miqdarda cərimə edilir.

223-8.2. Bank və ya xarici bankın yerli filialı tərəfindən prudensial və ya maliyyə hesabatların Azərbaycan Respublikasının Milli Bankına təqdim edilməsinə, yaxud vaxtında, tam və ya düzgün təqdim edilməsinə görürə —

- vəzifəli şəxslər min beş yüzlük manatdan iki min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (130)

Maddə 223-9. Mərkəzləşdirilmiş kredit reyestrinə məlumatların təqdim edilməsi qaydalarının pozulması

Mərkəzləşdirilmiş kredit reyestrinə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada məlumatların tam, düzgün və ya vaxtında təqdim edilməsinə görürə —

- vəzifəli şəxslər beş yüzlük manatdan yeddi yüzlük manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər beş min manatdan yeddi min manatadək miqdarda cərimə edilir. (130)

On doqquzuncu fəsil. Ticarət qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 224. Buraxılması və ya satılması qadağan olunmuş malların satılması, yaxud qadağan olunmuş işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsi (göstörilməsi)

Buraxılması və ya satılması qadağan olunmuş malların satılmasına, yaxud qadağan olunmuş işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə (göstörilməsinə) görürə —

- inzibati xətin bilavasitə obyektinə olmuş malların müsadirə edilməklə və ya edilməməklə on beş manatdan otuz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 225. Malların saxlanması və ya satışı zamanı mal qonşuluğunun və ya satılmış malların dəyişdirilməsi və ya geri qaytarılması qaydalarının pozulması

225.1. Malların saxlanması və ya satışı zamanı mal qonşuluğu qaydasının pozulmasına və ya temperatur rejiminə əməl edilməsinə görürə —

- otuz manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir.

225.2. Satılmış malların dəyişdirilməsi və ya geri qaytarılması qaydalarının pozulmasına görürə —

- iyirmi manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 226. Qiymət intizamının pozulması

226.1. Qiymət intizamının pozulmasına, yəni satışda olan malların üzərində qiymət kağızlarının və ya göstərilən xidmətlərə və ya işlərə qiymət cədvəllərinin (menyuların) olmamasına və ya onların düzgün tərtib edilməsinə görürə —

- *beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir.

226.2. *Azərbaycan Respublikasının ərazisində satılan malların (işlərin, xidmətlərin) qiymətlərinin manatla göstərilməməsinə görə—*

- *fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz iyirmi manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 67, 119)*

Maddə 227. Mürəkkəb texniki qrup malların texniki pasportsuz satılması

Mürəkkəb texniki qrup malların texniki pasportsuz satılmasına və ya texniki pasportların düzgün tərtib edilməməsinə görə—

- *on manatdan otuz beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 228. İstehlakçıların hüquqlarının pozulması

228.0. İstehlakçıların hüquqlarının pozulmasına, yəni:

[228.0.1.](#) məhsulun standartlaşdırılması və keyfiyyəti, ölçü vasitələrinin tədavülə buraxılması və saxlanması, onların işlədilməsi qaydalarının pozulmasına;

[228.0.2.](#) saxlama müddəti ötmüş məhsulların satılmasına;

[228.0.3.](#) normativ sənədlərin tələblərinə cavab verməyən malların istehsalına, satılmasına, işlərin yerinə yetirilməsinə, xidmətlərin göstərilməsinə;

[228.0.4.](#) məcburi sertifikatlaşdırılmalı, lakin sertifikatlaşdırılmamış malların satılmasına, işlərin yerinə yetirilməsinə, xidmətlərin göstərilməsinə;

[228.0.5.](#) standartların, digər normativ sənədlərin tələblərinin pozulması nəticəsində insanların həyatı, sağlamlığı, əmlakı və ya ətraf mühit üçün təhlükəli məhsulun buraxılmasına və ya satılmasına, işin (xidmətin) görülməsinə;

[228.0.6.](#) qüvvədə olan standartların, digər normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olmayan malların satılmasına;

[228.0.7.](#) lazımi xəbərdarlıq nişanı olmayan və ya təhlükəsiz istifadə qaydaları və şəraiti barədə məlumat və rəqəsi olmadan qanunvericiliklə müəyyən edilmiş təhlükəli malların satılmasına;

[228.0.8.](#) nəzarət olunmalı məhsulun müvafiq dövlət nəzarəti orqanlarından gizlədilməsinə;

[228.0.9.](#) sertifikatlaşdırılmış malların, işlərin (xidmətlərin) sertifikatlaşdırma üzrə akkreditasiya olunmuş orqanların, sınaq laboratoriyalarının (mərkəzlərinin) dövlət reyestrinin aparılmamasına;

[228.0.10.](#) dövlət sınaqlarından və ya metroloji attestasiyadan keçməyən, habelə yoxlanmayan ölçü vasitələrinin tədavülə buraxılmasına;

[228.0.11.](#) müəyyən edilmiş qaydada müvafiq icazə almadan mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisə, idarə və təşkilatlar tərəfindən ölçü vasitələrinin hazırlanmasına, təmirinə və yoxlanmasına, habelə yoxlama metodlarının və qaydalarının pozulmasına;

[228.0.12.](#) ölçü vasitələrinin işlədilməsi qaydalarının pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *otuz beş manatdan qırx manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 229. Aksiz markası ilə markalanmalı olan məhsulların (malların) belə marka olmadan satılması, satış məqsədi ilə saxlanması və ya istehsal binasının hüdudlarından kənara çıxarılması

Aksiz markası ilə markalanmalı olan məhsulların (malların) belə marka olmadan az miqdarda satılmasına, satış məqsədi ilə saxlanmasına və ya istehsal binasının hüdudlarından kənara çıxarılmasına görə—

- *aksiz markası olmayan məhsullar (mallar) müsadirə edilməklə fiziki şəxslər otuz beş manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan ü ç yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

Qeyd: bu maddədə «az miqdarda» dedikdə, beş yüz manatadək olan məbləğ başa düşülür. ([26](#), [119](#))

Maddə 230. Fiziki şəxslərə dərman vasitələrinin buraxılması qaydalarının pozulması

230.1. Apteklərdə resept təqdim edilməklə buraxılmalı olan dərman vasitələrinin reseptsiz buraxılmasına və ya yetkinlik yaşına çatmayanlara dərman vasitələrinin buraxılması qaydalarının pozulmasına görə—

- *yüz manatdan ü ç yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

230.2. *apteklə təşkilatlarında dərman vasitələri, optik ləvazimatları, ətriyyat-kosmetika, uşaq yeməkləri, müalicəvi mineral sular, bioloji fəallığa malik qida əlavələri və şəxsi sanitariya-gigiyena malları istisna olmaqla, digər malların satılmasına görə—*

- *ü ç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [95](#), [114](#), [119](#))*

Maddə 231. İstehlakçıları aldatma

Mal satan və ya əhaliyə xidmət göstərən təşkilatlar, həmçinin ticarət (xidmət) sahəsində fərdi sahibkar kimi qeydə alınmış şəxslər tərəfindən malın (xidmətin) ölçüsünə, çəkisinə, hesabına dair istehlakçıların aldadılmasına görə, bu, az miqdarda olduqda-

- vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu maddədə «az miqdarda olduqda» dedikdə, *qırx manatadək olan məbləğ* olan miqdarı başa düşülür. (1, [119](#))

Maddə 232. Mülki silahın satışı qaydasının pozulması

Ticarət müəssisələri (təşkilatları) işçilərinin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarından](#) *xüsusi icazəsi* olmayan fiziki şəxslərə, müəssisə, idarə və təşkilatlara mülki silahı və onun üçün döyüş sursatı satmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *otuz beş manatdan altmış manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yəlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [52](#), [119](#))

Maddə 233. Mülki silahın saxlanması üçün xüsusi icazə ləğv edildikdən sonra vətəndaşların onu satmaqdan boyun qaçırması

Vətəndaşların mülki silahının və döyüş sursatının saxlanması və ondan təyinatı üzrə istifadə etmək üçün gəzdirilməsi hüququnu təsdiq edən *xüsusi icazə* Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən ləğv edildikdə, onların bu silahı satmaqdan boyun qaçırmasına görə—

- silah və döyüş sursatı ödənişlə alınır və *səkkiz manatdan on beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [52](#), [119](#))

Maddə 234. Bilə-bilə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakı alma və ya satma

Bilə-bilə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakı almağa və ya satmağa görə, bu, az miqdarda olduqda—

- *otuz manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu maddədə «az miqdarda olduqda» dedikdə, *min manatadək olan məbləğ* başa düşülür. (1, [119](#))

Maddə 235. Müəyyən edilməmiş yerlərdə malların satılması və ya işlərin (xidmətlərin) göstərilməsi

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) tərəfindən müəyyən edilməmiş yerlərdə malların satılmasına və ya işlərin (xidmətlərin) göstərilməsinə görə—

- *on manatdan otuz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 236. Etil (yeyinti) spirti və alkoqollu içkilər və ya tütün məmulatı ticarəti qaydalarının pozulması

236.1. Ticarət və ya ictimai iaşə müəssisələrinin işçiləri tərəfindən etil (yeyinti) spirti və alkoqollu içkilərin və ya tütün məmulatlarının satışı qaydalarının pozulmasına görə—

- *on manatdan otuz beş manatadək* cərimə edilir.

236.2. Ticarət və ya ictimai iaşə müəssisələrinin işçiləri tərəfindən etil (yeyinti) spirti və alkoqollu içkilərin və ya tütün məmulatlarının yetkinlik yaşına çatmayanlara satılmasına görə—

- *on beş manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 237. Ev şəraitində istehsal edilmiş alkoqollu içkilərin satışı

Ev şəraitində istehsal edilmiş alkoqollu içkilərin satışına görə—

- *iyirmi beş manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 238. Qiymətli metalların və qiymətli daşların istehsalı, emalı, istifadəsi, dənəvləndirilməsi və onlardan hazırlanmış məhsulların (məmulatların) məhsuldarlığı, saxlanması, pərəkəndə satışı, uddürməsi, otu, saxlanması, onların qırıntılarının və tullantılarının yığılması qaydalarının pozulması

238.1. *Qiymətli metalların və qiymətli daşların istehsalı, emalı, istifadəsi və dənəvləndirilməsi qaydalarının pozulmasına görə—*

- *fiziki şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqşəxslər yəqən altmış manatdan yəqən əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.*

238.2. *Qiymətli metalların və qiymətli daşların, onlardan hazırlanmış məhsulların (məmulatların) məhsuldarlığı, pərəkəndə satışı, uddürməsi, otu, saxlanması, onların qırıntılarının və tullantılarının yığılması qaydalarının pozulmasına görə—*

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqşəxslər yəqən altmış manatdan yəqən əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 93, 119)*

Maddə 238-1. Uddürmə zamanı dənəvlət əyar damğası olmayan və ya saxta əyar damğası həkk olunmuş qiymətli metallardan və qiymətli daşlardan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məmulatlarının satışı

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, uddürmə zamanı Azərbaycan Respublikasının dənəvlət əyar damğası olmayan və ya saxta əyar damğası həkk olunmuş qiymətli metallardan və qiymətli daşlardan hazırlanmış zərgərlik və digər məişət məmulatının satışına görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqşəxslər yəqən altmış manatdan yəqən əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (93, 117, 119)*

Maddə 239. Базарларда və йармаркаларда тижарят гайдаларынын позулмасы

Базарларда və йармаркаларда тижарят гайдаларынын позулмасына зоря—

- *on manatdan qırx manatadək* мигдарда жяримя едилер. (1, 119)

Maddə 240. Малларын алгы-сатгысы, ишлярин зюрцлмяси вя йа хидмятлярин зюстярилмяси гайдаларынын позулмасы

Малларын алгы-сатгысы, ишлярин эюрцлмься вя йа хидмятлярин эюстярилмься гайдаларынын позулмасына эюра—

- *on beş manatdan əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир. ([1](#), [119](#))

Маддя 240-1. Електрон тижарят щаггында ганунверижилийн позулмасы

240-1.1. Електрон тижарятдя сатыжы (тяжщизатчы) тяряфиндян алыжыя (сифаришчийя) вя сялацийятли дювлят органларына йанлыш мялуматын верилмьсяня эюра —

- *физики шяхсляр iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *əlli beş manatdan yetmiş manatadək* мигдарда, щцзуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир.

240-1.2. Електрон тижарятдя електрон сяняд дюврийяси васитячисинин хидмят эюстяряркян ютирцйиц, сахладыы информацийаларын цмуми мониторингинин апарылмасы вя йа ганунсуз фяалийятин щяйата кечирилмьсяни щбут етмяк мягсяди иля фяал сурятдя фактларын вя йа тяфяррцатларын мцяййянляшдирилмься цзря щяркятляря мяжбур едилмьсяня вя йа бу щяркятлярин електрон сяняд дюврийяси васитячиси тяряфиндян фярди тяшябцс гайдасында щяйата кечирилмьсяня эюра

- *физики шяхсляр otuz manatdan otuz beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *yetmiş beş manatdan doxsan manatadək* мигдарда, щцзуги шяхсляр *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* мигдарда жяримя едилир.

240-1.3. Електрон тижарятдя електрон сяняд дюврийяси васитячиси тяряфиндян хидмят эюстярдийи алыжыларын (сифаришчилярин), сатыжыларын (тяжщизатчыларын) ганунсуз фяалийяти вя йа ганунсуз информацийа ютирмься барядя сялацийятли дювлят органларына мялуматын верилмьсяня вя йа сялацийятли дювлят органларынын мцражиятиня ясаян хидмятлярин алыжыларынын (сифаришчиляринин), сатыжыларын (тяжщизатчыларын) мцяййянляшдирилмьсяня имкан верян мялуматларын тягдим едилмьсяня эюра

- *физики шяхсляр otuz beş manatdan qırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *doxsan manat* мигдарында, щцзуги шяхсляр *yüz manat* мигдарында жяримя едилир.

240-1.4. Електрон тижарятдя електрон сяняд дюврийяси васитячиси тяряфиндян мяцкямьнин гярары вя йа ганунверижиликдя нязардя тутулмуш сялацийятли дювлят органынын мцражияти ясасында щцзуг позунтуларынын гаршысынын алынмасы мягсяди иля эюстярилян хидмятин дайандырылмамасына, информацийанын сахланылмасы хидмятинин эюстярилдийи щалда информацийанын силинмьсяня вя йа она чыхышын мяцдудлашдырылмамасына эюра

- *физики шяхсляр otuz beş manatdan qırx manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *doxsan manat* мигдарында, щцзуги шяхсляр *yüz manat* мигдарында жяримя едилир. ([70](#), [119](#))

Maddə 241. Tижарят, ижтимаи иашя вя йа хидмят объектляринин истисмары вя йа йерляшдирилмяси гайдаларынын позулмасы

Тижарят, ижтимаи иашя вя йа хидмят объектляринин истисмары вя йа йерляшдирилмяси гайдаларынын позулмасына эюря—

- физики шяхсляр *on beş manatdan otuz beş manatadək* мигдарда, вязифяли шяхсляр *qırx beş manatdan altmış manatadək* мигдарда жяримя едилир. (1, 119)

Maddə 242. Хцеуеи разылыг (лицензийя) олмадан тижарят фяалиййятиля мяшьул олма вя йа лицензийя шяртлярини позма

Хцеуеи разылыг (лицензийя) тьялб олундуьу шалларда беля разылыг олмадан тижарят фяалиййяти иля мяшьул олмаьа вя йа лицензийя шяртлярини позмаьа эюря—

- *шярти малиййя ваццидинин* ийирми мислиндян ялли мислинядяк мигдарда жяримя едилир. (1, 99)

Ийирминжи фясил. Верэилярин, рцсумларын юдянилмяси, малиййя вя сыьорта гайдалары ялейщия олан инзибати хяталар

Maddə 243. Бирдэфлик рцсумун юдянилмяси вя алынмасы гайдаларынын позулмасы

Bazarlarda, yarmarkalarda, yaxud malların, məmulatların və kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı üçün xüsusi olaraq ayrılmış digər yerlərdə birdəfəlik rüsumun düzgün, vaxtında alınmasının və ödənilməsinin təmin edilməməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər şərti maliyyə vahidinin yetmiş mislindən dəxsən mislinədək* miqdarda cərimə edilir. (1, 63)

Maddə 244. Vergiləri ödəməkdən yayınma

244.1. Az miqdarda vergilərdən yayınmaq məqsədilə gəlirlər və xərclər barədə bilə bilə təhrif olunmuş məlumatların bəyannamədə və ya mühasibat sənədlərində göstərilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* iyirmi mislindən otuz beş mislinədək miqdarda, *vəzifəli şəxslər şərti maliyyə vahidinin* əlli mislindən yetmiş mislinədək miqdarda, hüquqi şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* iki yüz mislindən iki yüz əlli mislinədək miqdarda cərimə edilir.

244.2. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada gəlirlərin (xərclərin) və vergitutma obyektlərinin uçotunun aparılmamasına və ya vergilərin və digər icbari ödənişlərin düzgün hesablanmamasına və ya *az miqdarda* hesablanmış vergilərin və icbari ödənişlərin büdcəyə ödənilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* on beş mislindən otuz mislinədək miqdarda, *vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* yüz əlli mislindən iki yüz mislinədək miqdarda cərimə edilir.

244.3. *Az miqdarda əlavə dəyər vergisini ödəməkdən yayınmağa, yəni:*

244.3.1. əlavə dəyər vergisi üzrə müəyyən edilmiş hallarda qeydiyyatın məcburi olduğu halda qeydiyyatsız fəaliyyət göstərilməsinə;

244.3.2. əlavə dəyər vergisinin hesab fakturasının verilməməsinə və ya əlavə dəyər vergisi məbləğinin azaldılmasına, yaxud özəzləşdirmə məbləğinin artırılmasına səbəb olan əlavə dəyər vergisinin hesab fakturasının düzgün verilməməsinə;

244.3.3. əlavə dəyər vergisinin məqsədləri üçün qeydiyyata alınmamış şəxsin əlavə dəyər vergisinin hesab fakturasını yazdığına görə büdcəyə ödənilməli olan, ancaq ödənilməmiş vergiyə görə —

- fiziki şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* iyirmi mislindən iyirmi beş mislinədək miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* yüz mislindən yüz əlli mislinədək miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu Məcəllənin 244.1-244.3, 246 və 247-ci maddələrində «az miqdarda» dedikdə, *şərti maliyyə vahidinin* iki min mislinədək olan miqdarı başa düşülür. (1, 2, 44)

Maddə 245. Ödəmə mənbəyində verginin tutulmaması

Ödəmə mənbəyində vergini tutmadan ödəmənin həyata keçirilməsinə görə —

- *şərti maliyyə vahidinin* on beş mislindən qırx mislinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 44)

Maddə 246. Vergilərin və məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının vaxtında ödənilməməsi və ya mühasibat uçotunun aparılması qaydalarının pozulması

Az miqdarda vergilərin və məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə ödənilməməsinə və ya mühasibat uçotunun aparılmasının müəyyən edilmiş qaydalarının pozulmasına görə —

- *inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş vergilərin və ödənəşlərin məbləğinin otuz faizindən yetmiş faizinədək* miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: bu maddədə «az miqdar» dedikdə, iki min manatadək olan məbləğ başa düşülür. (1, 2, 65, 80, 91, 119)

Maddə 247. Vergilərin və digər icbari ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi ilə bağlı sənədlərin təqdim edilmə qaydalarının pozulması

Vergilərin və digər icbari ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi ilə bağlı tərtib edilməsi qanunla müəyyən edilmiş başqa sənədlərin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) təqdim edilməməsinə və ya vaxtında təqdim edilməməsinə görə —

- fiziki şəxslər *iyirmi beş manatdan otuz manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 2, 65, 87, 119)

Maddə 247-1. Mühasibat uçotu üzrə qanunvericiliyin, hesabat və məlumatların təqdim edilməsi qaydalarının pozulması

Mühasibat uçotu subyekti tərəfindən maliyyə hesabatlarının və birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatlarının və sığorta nəzarəti orqanına təqdim edilməli olan digər hesabat və məlumatların qanunvericiliyə müvafiq olaraq hazırlanması, təqdim olunması, o cümlədən hesabatlarda və qanunvericiliyə əsasən tələb olunan digər məlumat formalarında informasiya və gəlirlərinin tam və ya dənə əks etdirilməməsinə, həmçinin uqot sənədlərinin saxlanılması ilə əlaqədar qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydaların pozulmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz manatdan yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edirlər. (65, 116, 119)*

Maddə 248. Dövlət rüsumunun ödənilməsi qaydalarının pozulması

Dövlət rüsumunu tutan səlahiyyətli vəzifəli şəxsləri tərəfindən dövlət rüsumunun düzgün tutulmamasına və ya dövlət büdcəsinə vaxtında və tam ödənilməməsinə görə—

- *yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 249. Vergilərin və ya icbari ödənişlərin hesabdan silinməsi qaydalarının pozulması

Bankın vəzifəli şəxsləri tərəfindən müəssisələrin hesablarından vergilərin və ya digər icbari ödənişlərin silinməsi qaydalarına əməl olunmamasına görə—

- *yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 250. Bank hesablarının açılması və maliyyə əməliyyatlarının aparılması qaydalarının pozulması

Uqot vahidlərinin dövlət reyestrində qeydə alınmayan və vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsini almayan hüquqi şəxslər üçün bank hesabının açılmasına və ya maliyyə əməliyyatlarının aparılmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər şərti maliyyə vahidinin yetmiş mislindən doxsan mislinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 44)*

Maddə 251. Azərbaycan Respublikasının müvafiq iera hakimiyyəti orqanlarında uqotadurma və eyniləşdirmə nömrələrinin alınması qaydalarının pozulması

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə Azərbaycan Respublikasının [müvafiq iera hakimiyyəti orqanlarında](#) uqota durmamağa və ya eyniləşdirmə nömrəsini almamağa görə—

- *fiziki şəxslər on manatdan iyirmi manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx mislindən altmış mislinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 44)*

Maddə 252. Əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının pozulması

252.0. Əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının pozulmasına, yəni:

~~252.0.1. nəzarət-kassa aparatları tətbiq edilmədən və ya vergi orqanlarında müəyyən olunmuş qaydada qeydiyyatdan keçirilməmiş və ya texniki tələblərə cavab verməyən nəzarət-kassa aparatlarından istifadə etməklə əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılmasına;~~

~~252.0.2. nasaz nəzarət-kassa aparatlarından istifadə edilməklə əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılmasına və ya bu səbəbdən nəzarət-kassa aparatından istifadə edilməsi dayandırıldıqda əhali ilə pul hesablaşmalarının qeydiyyatının aparılması qaydalarının pozulmasına;~~

~~252.0.3. ahçıya çəkin verilməməsinə və ya ödənilmiş məbləğdən aşağı məbləğ göstərilməklə çek verilməsinə;~~

~~252.0.4. maliyyə hesabatı kimi istifadə olunan ciddi hesabat blanklarından istifadə etmədən və ya müəyyən olunmuş qaydada təsdiq olunmuş formalara uyğun olmayan sənədlərdən istifadə etməklə pul hesablaşmalarının aparılmasına, habelə ödənilmiş məbləğdən aşağı məbləğ göstərilən sənədin ahçıya təqdim edilməsinə görə—~~

- ~~vəzifəli şəxslər şərti maliyyə vahidinin yetmiş mislindən səksən mislinədək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz mislindən iki yüz əlli mislinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 87)~~

Maddə 253. Sığorta məlumatlarının verilməsi

Sığorta qaviləsi bağlanarkən və ya qəvvədə olarkən, həmçinin sığorta hadisəsinin araşdırılması və zərərlərin tənzimlənməsi zamanı sığortalılara və (və ya) sığorta olunanlara, həmçinin faydalanan şəxslərə onların hüquq və vəzifələri haqqında sığortalar və sığorta vasitələri tərəfindən yanlış və ya aldadıcı məlumatların, həmçinin belə məlumatların əks olunduğu sənədlərin verilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 116, 119)*

Maddə 253-1. İcbari sığorta qaviləsinin bağlanmaması

İcbari sığorta qanunvericiliyinə əsasən, vafiq riskləri icbari qaydada sığorta etdirmək vəzifəsi əvvələn edilmiş fiziki və ya hüquqi şəxslər tərəfindən sığortalar ilə icbari sığorta qaviləsinin bağlanmamasına görə—

- *fiziki şəxslər on manat miqdarında, vəzifəli şəxslər altmış manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (46, 116, 119)*

Maddə 253-2. İcbari sığorta nəvləri və vafiq ayırmaların aparılmaması

Sığortalar tərəfindən icbari sığorta nəvləri və vafiq ayırmaların qanunvericilikdə əvvələn edilmiş qaydada sığorta haqlarından vafiq ayırmaların aparılmamasına görə—

- vəzifəli şəxslər altmış manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([116](#), [119](#))

Maddə 253-3. Auditorun mülki məsuliyyətinin icbari sığortası müqaviləsinin bağlanmaması

Auditor xidməti göstərən fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən sığortaçilə mülki məsuliyyətin icbari sığortası müqaviləsinin bağlanmamasına görə—

- vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər səksən manatdan yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([115](#), [117](#), [119](#))

Maddə 254. Sığorta növləri nün qanunsuz aparılması

Sığortaçilər tərəfindən hər hansı sığorta növləri nün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada müvafiq icazə almadan aparılmasına görə—

- vəzifəli şəxslər qırx manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz iyirmi manatdan yüz altmış manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [116](#), [119](#))

Maddə 255. Sığorta qanunvericiliyinin aktuarilər, müstəqil ekspertlər, müstəqil auditorlar və sığorta sahəsində yardımçilə fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslərlə bağlı tələblərinin pozulması

Aktuarilər, müstəqil ekspertlər, müstəqil auditorlar və sığorta sahəsində yardımçilə fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslər tərəfindən sığorta qanunvericiliyində onların fəaliyyəti ilə bağlı müəyyən edilmiş tələblərin pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər qırx manatdan səksən beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [116](#), [119](#))

Maddə 255-1. Sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq verilmiş təqdimatların vaxtında və tam yerinə yetirilməməsi

Sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq verilmiş təqdimatların vaxtında və (və ya) tam yerinə yetirilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər əlli manatdan səksən beş manatadək miqdarında, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarında cərimə edilir. ([116](#), [119](#))

Maddə 255-2. Sığorta nəzarətinin həyata keçirilməsinin maliyyələşdirilməsi üccedil; ün müəyyən edilmiş ayırmaların aparılmaması

Sığorta nəzarəti orqanının sığorta sektorunda tənzimləmə və nəzarət funksiyalarının həyata keçirilməsi üzrə fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi üccedil; ün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş, sığortaçilərin

daxil olan sığorta haqlarından və xaricdən aldığı təkrarsığorta haqlarından aparmalı olduğu müvafiq ayırmaların vaxtında və ya tam həyata keçirilməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər qırx manatdan səksən beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəqəlli manatdan iki yəqəlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (116, 119)

Maddə 255-3. Müvafiq məlumatların verilməməsi

Sığortaçılar, təkrarsığortaçılar və hüquqi şəxs olan sığorta vasitəçiləri tərəfindən onların fəaliyyətləri, o cümlədən nizamnamələri, idarə edilməsi, səhmdarları və ya iştirakçıları ilə bağlı qanunvericilikdə müvafiq əvvəl edilmiş hallarda və qaydada məlumat verilməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər qırx manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəqəlli manatdan yəqəlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (116, 119)

Maddə 256. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının xüsusi hesabına vəsait köçürməmə

Vergi ödədikdən sonra öz sərəncamında qalan mənfəətin bir faizi həmində vəsaitin sığortaçılar tərəfindən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) xüsusi hesabına ödənilməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər *şərti maliyyə vahidinin* otuz mislindən qırx beş mislinədək miqdarda, hüquqi şəxslər ödənilməmiş vəsaitin əlli faizindən yüz faizinədək miqdarında cərimə edilir. (1, 60)

Maddə 257. Uçotun və hesabatın təqdim edilməməsi və ya onların təqdim edilməsi qaydalarının pozulması

Rüblük və illik hesabat zamanı sığortaçının filiallarının hesabatlarını nəzərə almaqla ümumiləşmiş mühasibat balansı barədə hesabat təqdim edilməsinə və ya sığortaçının maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyəti barədə hesabatların və digər məlumatların tərtib edilməsi qaydalarının pozulmasına görə—

- *şərti maliyyə vahidinin* otuz beş mislindən əlli mislinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 116)

Maddə 257-1. Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən və ya mövcud olan sığorta predmeti ilə bağlı əmlak mənafeələrinin xaricdə sığorta və təkrarsığorta etdirilməsi

Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən və ya mövcud olan sığorta predmeti ilə bağlı əmlak mənafeələrinin fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən xarici sığortaçılarda sığorta etdirilməsinə, həmçinin belə risklərin qanunvericilikdə müvafiq əvvəl edilmiş qaydada sığortaçılar, təkrarsığortaçılar və sığorta brokerləri tərəfindən xaricdə təkrarsığorta etdirilməsinə görə—

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan otuz beş manatadək miqdarında, vəzifəli şəxslər əlli manatdan səksən manatadək miqdarında, hüquqi şəxslər yəqini; z manatdan yəqini; z əlli manatadək miqdarında cərimə edilir. ([5](#), [8](#), [116](#), [119](#))

Maddə 257-2. Məcburi dövlət sosial sığortası qaydalarının pozulması

Məcburi dövlət sosial sığortası qaydalarının ~~mütəmadi olaraq~~ pozulmasına görə -

- fiziki şəxslər iyirmi manat miqdarında, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. ([7](#), [67](#), [119](#))

257-3. Sərnişinlərin icbari sığortası haqqında qanunvericiliyin pozulması

Nəqliyyat vasitələrinin mülkiyyətçisi (istifadəçisi) tərəfindən sərnişinlərin icbari sığortası haqqında müqavilə bağlamadan hava, dəmir yolu, dəniz və avtomobil (avtobus ilə şəhərlərarası daşımalar) sərnişin daşımaları üzrə fəaliyyətin göstərilməsinə görə -

- fiziki şəxslər on manatdan iyirmi manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər şərti maliyyə vahidinin səksən mislinə yüz mislinədək miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu maddənin məqsədləri üçün «fiziki və hüquqi şəxslər» dedikdə, sığorta etdirən (daşıyıcı) başa düşülür. ([40](#), [116](#))

Maddə 257-4. Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uşaq haqqında qanunvericiliyin pozulması

Sığortaedənlər tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş maddədə və qaydada sığortaolunanlar haqqında məlumatların müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməsinə görə -

- fiziki şəxslər otuz manat miqdarında, vəzifəli şəxslər səksən manat miqdarında, hüquqi şəxslər iki yəqini; z əlli manat miqdarında cərimə edilir. ([108](#), [119](#))

Maddə 257-5. Sığorta nəzarəti orqanının qanuna uyğun olaraq tələb etdiyi məlumatların banklar tərəfindən təqdim olunmaması

Sığorta nəzarəti orqanının qanuna uyğun olaraq tələb etdiyi məlumatların banklar tərəfindən vaxtında və ya tam təqdim olunmamasına görə -

- vəzifəli şəxslər beş yəqini; z manatdan min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on min manatdan on beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. ([116](#), [119](#))

İyirmi birinci fəsil. Gömrük qaydaları əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 258. Malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən gömrük nəzarətindən kənar keçirilməsi

Malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən gömrük nəzarətindən kənar keçirilməsinə, yəni Azərbaycan Respublikası [müvafiq](#)

[icra hakimiyyəti orqanlarının](#) müəyyən etdiyi yerlərdən kənar və ya gömrük rəsmiləşdirilməsi icraatının müəyyən edilmiş vaxtından kənar keçirilməsinə görə, bu, az miqdarda olduqda-

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin otuz faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Qeyd: Bu Məcəllənin 258-260-cı maddələrində və 261.1-ci maddəsində «az miqdarda olduqda» dedikdə, *dəfədən çox miqdarda olan məbləğ*, 262-ci maddəsində «az miqdarda olduqda» dedikdə, *iyirmi min manatadək olan məbləğ*, 290-cü maddəsində «az miqdarda olduqda» dedikdə isə *iki min manatadək olan məbləğ* başa düşülür. ([1, 119](#))

[Maddə 259.](#) Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilən malların gömrük nəzarətindən gizlədilməsi-

Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilən malların gömrük nəzarətindən gizlədilməsinə, yəni gizli saxlanma yerlərindən və ya malların aşkar edilməsinə çətinləşdirən digər üsullardan istifadə edilməsinə, yaxud bir qəbildən olan malların digər şəkllə salınmasına görə, bu, az miqdarda olduqda-

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin otuz faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

[Maddə 260.](#) Sənədlərdən və ya eyniləşdirmə vasitələrindən aldatma yolu ilə istifadə etməklə malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsi

Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) gömrük məqsədləri üçün doğru olmayan məlumatları əks etdirən sənədlər, yaxud digər mallara və nəqliyyat vasitələrinə aid olan sənədlər təqdim edilməsinə və ya saxta eyniləşdirmə vasitələrindən istifadə edilməsinə görə, bu, az miqdarda olduqda-

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin otuz faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

[Maddə 261.](#) Malların və nəqliyyat vasitələrinin bəyan edilməməsi və ya düzgün bəyan edilməməsi

261.1. Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilən malların və nəqliyyat vasitələrinin bəyan edilməməsinə və ya düzgün bəyan edilməməsinə görə, bu, az miqdarda olduqda-

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin otuz faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

261.2. Malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsi, onların tələb olunan gömrük rejimi altında yerləşdirilməsi, gömrük ödənişlərinin məbləği haqqında Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra](#)

[hakimiyyəti orqanının](#) qərarının qəbul edilməsinə təsir etməyən düzgün olmayan məlumatların verilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on manatdan otuz manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 262. Xarici valyuta vəsaitlərinin xaricdən qaytarılmaması

Xarici iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi nəticəsində əldə edilmiş və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının müvəkkil olunmuş bankların hesabları inzibati qaydada köçürülməli olan xarici valyuta vəsaitlərinin xaricdən qaytarılmamasına görə, bu, az miqdarda olduqda-

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin beş faizindən əlli faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 263. Gömrük nəzarəti zonası rejiminin pozulması

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan gömrük nəzarəti zonasının sərhədlərindən keçməyə və ya onun hüdudlarında hərəkət etməyə, istehsal və digər kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olmağa, yaxud gömrük nəzarəti zonası rejimini başqa şəkildə pozmağa görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on beş manatdan otuz beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yüz on manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 264. Mallar və nəqliyyat vasitələri gətirilərkən və ya aparılarkən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumatın verilməməsi və ya təhrif olunmuş məlumatın verilməsi

Əgər belə məlumat qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatla alınmışsa, mallar və nəqliyyat vasitələri Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilərkən Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçmə barədə və ya gömrük ərazisindən aparılarkən malların və nəqliyyat vasitələrinin aparılması barədə Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) məlumatların verilməməsinə və ya təhrif olunmuş məlumatın verilməsinə, yaxud malların və nəqliyyat vasitələrinin məlumatda göstərilən yerə müəyyən edilmiş vaxta çatdırılmamasına görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on manatdan qırx manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *qırx manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 265. Qəza və ya qarşısıalınmaz qüvvənin təsiri zamanı tədbir görülməməsi

265.0. Qəza və ya qarşısıalınmaz qüvvənin təsiri zamanı qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tədbirlərin görülməməsinə, yəni

265.0.1. Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi yerə çatdırılmaq üçün qəbul edilmiş və ya tranzitlə keçirilən malların və nəqliyyat vasitələrinin qorunmasının təmin edilməməsinə;

265.0.2. icazə olmadan onlardan istifadəyə yol verilməsinə;

265.0.3. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) işin halları, malların və nəqliyyat vasitələrinin olduğu yer barədə məlumatın verilməsinə;

265.0.4. ən yaxın olan Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) malların və nəqliyyat vasitələrinin daşınmasının təmin edilməsinə;

265.0.5. malların və nəqliyyat vasitələrinin olduğu yerə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəzifəli şəxslərinin gətirilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin iki faizindən on faizindək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 266. Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid olan sənədlərin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan verilməsi və ya Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına çatdırılmaması

266.1. Gömrük nəzarəti altında olan malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid olan sənədlərin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) müəyyən edilmiş müddətə çatdırılmamasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan on manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *on manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir, hüquqi şəxslər *otuz manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir.

266.2. Gömrük nəzarəti altında olan mallara və nəqliyyat vasitələrinə aid Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) verilmək üçün qəbul edilmiş gömrük sənədlərinin və ya digər sənədlərin itirilməsinə və ya çatdırılmamasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *on manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir.

266.3. Gömrük nəzarəti altında olan malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan verilməsinə və ya Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi yerə çatdırılmamasına, yaxud itirilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin iyirmi faizindən yüz faizindək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 267. Malların və nəqliyyat vasitələrinin çatdırıldığı yerdə təqdim edilməməsi və onlara aid sənədlərin verilməməsi

Malların və nəqliyyat vasitələrinin çatdırıldığı yerdə təqdim edilməməsinə və onlara aid sənədlərin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) verilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on beş manatdan əlli manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iyirmi manatdan yəlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 268. Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən nəqliyyat vasitələrinin keçirilməsi qaydasının pozulması

Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçən nəqliyyat vasitələrinin və ya mal qismində Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilən nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi yerdə saxlanılmamasına, yaxud gömrük nəzarəti altında olan nəqliyyat vasitəsinin və ya mal qismində olan nəqliyyat vasitəsinin Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının icazəsi olmadan dayandığı yerdən yola salınmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan on manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *on manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir, hüquqi şəxslər *otuz manatdan yəlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 269. Gömrük nəzarəti altında olan gəmiyə və digər üzən vasitələrə yan alma

Gömrük nəzarəti altında olan gəmiyə və digər üzən vasitələrə Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan gəmilərin və digər üzən vasitələrin yan almasına görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on manatdan əlli manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yəlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 270. Gömrük rəsmiləşdirilməsinin icraatı qaydasının pozulması

Gömrük rəsmiləşdirilməsinin icraatı qaydasının pozulmasına, yəni gömrük rəsmiləşdirilməsinin başlanması və başa çatması, onun keçirilmə yeri, vaxtı və üsulu barədə müəyyən olunmuş tələblərə riayət edilməməsinə və ya gömrük rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilmiş qaydasının tətbiqi barədə qanunvericiliklə müəyyən edilməmiş iddialar irəli sürülməsinə, yaxud gömrük rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilmiş qaydasının tətbiqi şərtlərinə əməl edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan yeddi manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *on manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir, hüquqi şəxslər *otuz manatdan yəlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 271. Barəsində gömrük rəsmiləşdirilməsi başa çatmamış mallar və nəqliyyat vasitələri ilə aparılan qanunsuz əməliyyatlar, onların vəziyyətinin dəyişdirilməsi, onlardan istifadə olunması və onlar üzərində sərəncam verilməsi

Barəsində gömrük rəsmiləşdirilməsi başa çatmamış mallar və nəqliyyat vasitələri ilə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələbləri və şərtləri pozmaqla aparılan əməliyyatlara və ya onların vəziyyətinin dəyişdirilməsinə, yaxud onlardan istifadə edilməsinə və onlar üzərində sərəncam verilməsinə görə—

- inzibati xətənin bilavasitə obyektı olan malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərini on faizindən yüz faizədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 272. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının icazəsi olmadan aparılan yük əməliyyatları və digər əməliyyatlar

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan gömrük nəzarəti altında olan malların daşınmasına, yüklənməsinə, boşaldılmasına, bir yerdən başqa yerə yüklənməsinə, qablaşdırılmasına, qablaşdırma zədələrinin düzəldilməsinə, yenidən qablaşdırılmasına və ya daşınma üçün qəbul edilməsinə, həmin mallardan prob və nümunələr götürülməsinə, göstərilən malların və nəqliyyat vasitələrinin saxlandığı binaların və yerlərin açılmasına görə—

- fiziki şəxslər *on manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on beş manatdan qırx beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 273. Eyniləşdirmə vasitələrinin dəyişdirilməsi, məhv edilməsi, zədələnməsi və ya itirilməsi

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) tətbiq etdiyi eyniləşdirmə vasitələrinin dəyişdirilməsinə, məhv edilməsinə, zədələnməsinə və ya itirilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on beş manatdan qırx manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *qırx manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 274. Malları və nəqliyyat vasitələrini bəyanətmə qaydasının pozulması

Malları və nəqliyyat vasitələrini bəyanətmə qaydasının pozulmasına, yəni bəyanətmə forması və yeri barədə, onun icra prosedurası barədə (o cümlədən bəyanətmə zamanı müvəqqəti, natamam, yaxud dövrü bəyannamədən istifadə edilməsi barədə) qanunvericiliklə müəyyən olunmuş tələblərə riayət edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on beş manatdan əlli manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *otuz manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 275. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına gömrük bəyannaməsinin, sənədlərin və əlavə məlumatların təqdim edilməsi müddətinin pozulması

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) onun müəyyən etdiyi müddətlərdə mallara və nəqliyyat vasitələrinə aid olan gömrük bəyannaməsinin və ya gömrük məqsədləri üçün tələb olunan digər sənədlərin və əlavə məlumatların təqdim edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *on manatdan qırx manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *otuz beş manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 276. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəzifəli şəxsinin gömrük nəzarəti keçirilməsi üçün əraziyə və binalara daxil olmasına maneçilik törədilməsi

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) vəzifəli şəxsinin gömrük nəzarətindən keçirilməli olan malların və nəqliyyat vasitələrinin, həmin nəzarətin həyata keçirilməsi üçün zəruri sənədlərin ola biləcəyi binaya və ya əraziyə, yaxud icrasına nəzarət Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına həvalə olunmuş fəaliyyətin həyata keçirildiyi binaya və əraziyə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada daxil olmasına maneçilik törədilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan on manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *iyirmi manatdan altmış manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 277. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına hesabat təqdim edilməməsi və ya uçot aparılması qaydasına riayət edilməməsi

Gömrük nəzarəti altında olan, yaxud sərbəst gömrük zonalarının ərazilərinə və sərbəst anbarlara gətirilən, aparılan, saxlanılan, emal olunan, hazırlanan, alınan və satılan mallar barədə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına](#) hesabat verilməməsinə və ya həmin malların uçotunun aparılması qaydasının pozulmasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *iyirmi manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 278. Müvəqqəti saxlanma anbarı rejiminin pozulması

Müvəqqəti saxlanma anbarında yerləşmə müddəti müəyyən olunmuş son saxlanma müddətini keçmiş malların və nəqliyyat vasitələrinin gömrük rejiminə müvafiq olaraq buraxılmasının və ya sərəncama götürülməsinin təmin edilməsi üzrə tədbirlər görülməməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud onların dəyərini otuz faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 279. Malların saxlanma qoyulması və onlarla əməliyyatların aparılması qaydalarının pozulması

Malların saxlanma qoyulması və onların saxlanma qaydasının və müddətlərinin və ya gömrük anbarlarında, müvəqqəti saxlanma və sərbəst anbarlarda mallarla müxtəlif əməliyyatların aparılmasının müəyyən olunmuş tələblərinə və şərtlərinə riayət edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *on manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *iyirmi manatdan qırx beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 280. Malların emal edilməsi qaydasının pozulması

Malların emal edilməsi qaydasının pozulmasına, yəni *icazə olmadan malın emal edilməsi*, onların emal edilməsi qaydası və müddətləri, emal məhsullarının hasilat miqdarı, emal məhsullarının digər mallarla əvəz edilməsi, dəyişdirilməsi, bu cür malların emal edilməsi üzrə əməliyyatların aparılması üçün müəyyən olunmuş tələblərə, məhdudiyyətlərə və şərtlərə əməl olunmamasına görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan malların dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir. (99)

Maddə 281. Sərbəst gömrük zonalarında və sərbəst anbarlarda istehsal və digər kommersiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, binaların, tikililərin və qurğuların tikilməsi qaydasının pozulması

Sərbəst gömrük zonalarında və sərbəst anbarlarda istehsal və digər kommersiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsi qaydasının pozulmasına, yaxud sərbəst gömrük zonalarında qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydaları pozmaqla binaların, tikililərin və qurğuların tikilməsinə görə—

- fiziki şəxslər *beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *iyirmi manatdan əlli manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 282. Malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kənara aparılmaması, yaxud həmin əraziyə qaytarılmaması

282.1. Müəyyən olunmuş müddətlərdə əvvəllər gətirilmiş malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kənara aparılmamasına, əgər bu cür aparılma və ya qaytarılma məcburidirsə, əvvəllər aparılmış malların və nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə qaytarılmamasına görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin mallar və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

282.2. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) geri aparılmanı və geri gətirilməni təsdiq edən, yaxud malların və nəqliyyat vasitələrinin qəza və ya qarşısı alınmaz qüvvənin təsiri, təbii aşınma və ya itki, yaxud xarici dövlət orqanlarının və vəzifəli şəxslərinin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə qanunsuz hesab edilən hərəkətləri ilə əlaqədar sahiblikdən çıxması nəticəsində geri aparılmanın və geri gətirilmənin qeyri-mümkünlüyünü təsdiq edən etibarsız sənədlər təqdim edilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 283. Malların məhv edilməsi qaydasının pozulması

Malların məhv edilməsi qaydasının pozulmasına, yəni malların məhv edilməsi və ya onların məhv edilməsi nəticəsində yaranmış tullantıların müvafiq gömrük rejimi altında yerləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən olunmuş tələblərə və şərtlərə əməl edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *on manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *iyirmi manatdan əlli beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *əlli manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 284. Müəyyən gömrük rejimi altında yerləşdirilmiş mallar və nəqliyyat vasitələri ilə qanunsuz əməliyyatlar aparılması, onların vəziyyətinin dəyişdirilməsi, onlardan istifadə edilməsi və onlar üzərində sərəncam verilməsi

Müəyyən gömrük rejimi altında yerləşdirilmiş mallar və nəqliyyat vasitələri ilə onların gömrük rejiminə uyğun olmayan əməliyyatların aparılmasına, onların vəziyyətinin dəyişdirilməsinə, onlardan istifadə edilməsinə və ya onlar üzərində sərəncam verilməsinə, yaxud gömrük rejiminin qanunvericiliklə müəyyən edilən digər məhdudiyyətlərinə, tələblərinə və şərtlərinə əməl edilməməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 285. Mallar və nəqliyyat vasitələri Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilərkən iqtisadi siyasət tədbirlərinin və digər məhdudiyyətlərin tətbiqi qaydasına əməl edilməməsi

Bərəsində qanunvericiliklə müəyyən edilən iqtisadi siyasət tədbirləri və digər məhdudiyyətlər tətbiq edilən malların və nəqliyyat vasitələrinin, həmin tədbirlərin və məhdudiyyətlərin müəyyən olunmuş tətbiqi qaydası pozulmaqla Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 286. Malların Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən kommərsiya məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mallar şəklində keçirilməsi

İstehsal və ya digər kommərsiya fəaliyyəti üçün nəzərdə tutulan malların kommərsiya məqsədləri üçün nəzərdə tutulmayan mallar şəklində Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud onların dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 287. Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gömrük qaydaları pozulmaqla gətirilmiş malların və nəqliyyat vasitələrinin daşınması, saxlanması, əldə edilməsi, onlardan istifadə edilməsi və onlar üzərində sərəncam verilməsi

Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gömrük nəzarətindən kənar və ya həmin nəzarətdən gizlədilərək və ya sənədlərdən və ya eyniləşdirmə vasitələrindən aldatma yolu ilə istifadə etməklə və ya bəyan edilmədən və ya düzgün bəyan edilmədən, yaxud gömrük qaydalarının digər şəkildə pozulması yolu ilə gətirilmiş malların və nəqliyyat vasitələrinin daşınması, saxlanması, əldə edilməsi, onlardan istifadə edilməsi və ya onlar üzərində sərəncam verilməsi və ya Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan bərəsində gömrük ödənişləri üzrə güzəştlər verilmiş və güzəştlər verilməsi ilə bağılı olmayan digər məqsədlərlə istifadə olunmuş, yaxud özgəninkiləşdirilmiş malların və nəqliyyat vasitələrinin daşınmasına, saxlanmasına və əldə edilməsinə görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin on faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 288. Barəsində gömrük ödənişləri üzrə güzəştlər verilərək şərti buraxılmış mallardan istifadə edilməsi və onlar üzərində sərəncam vermə qaydasının pozulması

Barəsində gömrük ödənişləri üzrə güzəştlər verilərək şərti buraxılmış mallardan və nəqliyyat vasitələrindən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) icazəsi olmadan həmin güzəştlərin verilməsi üçün nəzərdə tutulmayan digər məqsədlərlə istifadə edilməsinə və onların üzərində sərəncam verilməsinə görə—

- gömrük güzəştlərinin verilməsi ilə əlaqədar ödənilməmiş gömrük ödənişlərinin məbləğinin əlli faizindən yüz əlli faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 289. Gömrük ödənişlərindən qanunsuz azad edilməsi, onların azadılması və ya ödənilməsi müddətlərinin pozulması

289.1. Gömrük bəyannaməsində və gömrük məqsədləri üçün zəruri olan digər sənədlərdə gömrük ödənişlərindən azad etməyə və ya onların məbləğinin azaldılmasına əsas verən, malların və nəqliyyat vasitələrinin gömrük rejimi, miqdarı, sayı, gömrük dəyəri, mənşə ölkəsi barədə və ya digər düzgün olmayan məlumatların bəyan edilməsinə görə—

- ödənilməmiş gömrük ödənişlərinin məbləğinin əlli faizindən yüz əlli faizinədək miqdarda cərimə edilir.

289.2. Gömrük ödənişlərinin ödənilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətini pozmağa görə—

- ödənilməli olan gömrük ödənişlərinin məbləğinin əlli faizindən yüz faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 290. Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma

Gömrük ödənişlərini ödəməkdən yayınmağa görə, bu, az miqdarda olduqda—

- ödənilməli olan gömrük ödənişlərinin məbləğinin əlli faizindən yüz əlli faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 291. Ödənilmiş gömrük ödənişlərinin qaytarılmasına, ödəncələr və digər müavinətlər alınmasına, yaxud müvafiq əsaslar olmadan onların qaytarılmamasına yönəlmiş hərəkətlər

Ödənilmiş gömrük ödənişlərinin qaytarılmasına, ödəncələrin və digər müavinətlərin alınmasına və ya qanunvericiliklə müəyyən olunmuş əsaslar olmadan onların qaytarılmamasına, yaxud tam olmayan həcmdə qaytarılmasına hüquq verən və özündə doğru olmayan məlumatları əks etdirən sənədlərin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) təqdim edilməsinə görə—

- ödənilməmiş gömrük ödənişlərinin məbləğinin əlli faizindən yüz əlli faizinədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 292. Banklar və digər kredit təşkilatları tərəfindən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının qərarlarının icra edilməməsi

Banklar və digər kredit təşkilatları tərəfindən gömrük ödənişlərinin mübahisəsiz qaydada tutulması, gömrük ödənişlərinin ödəyicisinin hesabları üzrə əməliyyatların dayandırılması haqqında Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) vəsatətlərinin icra edilməməsinə və ya həmin vəsatətlərin icrasının əsassız olaraq gecikdirilməsinə görə—

- ödənilməmiş gömrük ödənişlərinin məbləğinin iyirmi faizindən yüz faizədək miqdarda cərimə edilir.

Maddə 293. İdxal olunması üçün xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunan və ya aksiz markası ilə markalanmalı olan malların belə razılıq və ya marka olmadan idxalı

İdxal olunması üçün xüsusi razılıq (lisenziya) tələb olunan ~~və ya aksiz markası ilə markalanmalı olan~~ malların belə razılıq ~~və ya marka~~ olmadan idxalına görə—

- inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan mallar və nəqliyyat vasitələri müsadirə edilir, yaxud həmin malların və nəqliyyat vasitələrinin dəyərinin on faizindən yüz faizədək miqdarda cərimə edilir. (26)

Maddə 293-1. Aksiz markası ilə markalanmalı olan məhsulların (malların) belə marka olmadan idxal edilməsi

Aksiz markası ilə markalanmalı olan məhsulların (malların) belə marka olmadan az miqdarda idxal edilməsinə görə—

- *aksiz markası olmayan məhsullar (mallar) müsadirə edilməklə fiziki şəxslər otuz beş manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan üz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

Qeyd: bu maddədə «az miqdarda» dedikdə, beş yüz manatadək olan məbləğ başa düşülür. (26, 119)

Maddə 294. Gömrük brokeri kimi qanunsuz fəaliyyət göstərilməsi və ya bu cür fəaliyyət qaydalarının və şərtlərinin pozulması

294.1. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələbləri pozulmaqla gömrük brokeri kimi qanunsuz fəaliyyət göstərilməsinə görə—

- *yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

294.2. Gömrük brokeri və ya onun işçilərinin qanunla mühafizə edilən sirlərdən və ya məlumatlardan öz məqsədləri üçün istifadə etmələrinə və ya qanunvericiliklə nəzərdə tutulan hallar istisna edilməklə üçüncü şəxslərə bu cür məlumatlar verməsinə, yaxud gömrük brokeri kimi fəaliyyət göstərilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər qaydalarının və şərtlərinin pozulmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər iyirmi manatdan altmış manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər əlli manatdan yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 295. Gömrük daşıyıcısı kimi qanunsuz fəaliyyət göstərilməsi və ya bu cür fəaliyyətin şərtlərinin pozulması

295.1. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələbləri pozulmaqla gömrük daşıyıcısı kimi qanunsuz fəaliyyət göstərilməsinə görə—

- *əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir.

295.2. Gömrük daşıyıcısı və ya onun işçilərinin qanunvericiliklə mühafizə edilən sirlərdən və ya məlumatlardan öz məqsədləri üçün istifadə etməsinə və ya qanunvericiliklə nəzərdə tutulan hallar istisna edilməklə üçüncü şəxslərə bu cür məlumatlar verməsinə, yaxud gömrük daşıyıcısı kimi fəaliyyət göstərilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilən digər şərtlərinin pozulmasına görə—

- vəzifəli şəxslər *iyirmi manatdan altmış manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz manatdan yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

İyirmi ikinci fəsil. İctimai qayda, ictimai təhlükəsizlik və ictimai mənəviyyət əleyhinə olan inzibati xətlər

Maddə 296. Xırda xuliqanlıq

Xırda xuliqanlıq, yəni ictimai qaydanı pozan və ya fiziki şəxslər üzərində zor tətbiq olunması ilə və ya belə zorun tətbiq edilməsi hədəsi ilə, yaxud özgənin əmlakının məhv edilməsi və ya zədələnməsi ilə müşayiət edilməyən hərəkətlərə görə—

- *əlli manatdan yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir, işin hallarına görə, pozuntunu törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda on beş günədək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur. (1, 119)

Maddə 296-1. Avtoxuliqanlıq

296-1.1. Avtoxuliqanlıq, yəni nəqliyyat vasitəsinin sürücüsü tərəfindən ictimai qaydanı və əhalinin dincliyini nümayışkarana şəkildə pozan, cəmiyyətə açıqca hörmətsizlik ifadə edən, yol hərəkəti qaydalarının müxtəlif üsullarla davamlı olaraq pozulması ilə müşayiət olunan qərəzli hərəkətlərə görə—

- *nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ bir ilədək müddətə məhdudlaşdırılmaqla dörd yüz manatdan altı yüz manatadək miqdarda cərimə edilir və ya nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ bir ilədək müddətə məhdudlaşdırılmaqla işin hallarına görə, pozuntunu törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla on günədək inzibati həbs tətbiq olunur.*

296-1.2. Eyni hərəkətlərin il ərzində inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən təkrar törədilməsinə görə—

- *nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ bir ildən iki ilədək müddətə məhdudlaşdırılmaqla altı yüz manatdan səkkiz yüz manatadək miqdarda cərimə edilir və ya nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ bir ildən iki ilədək müddətə məhdudlaşdırılmaqla işin hallarına görə,*

pozuntunu tör&edninin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla on beş günədək inzibati həbs tətbiq olunur. (102, 119)

Maddə 297. Yetkinlik yaşına çatmayanların xırda xuliqanlıqına görə valideynlərinin və ya onları əvəz edən şəxslərin məsuliyyəti

On dörd yaşından on altı yaşınadək olan yetkinlik yaşına çatmayanların törətdikləri xırda xuliqanlıqə görə—

- valideynlər və ya onları əvəz edən şəxslər *otuz manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 298. Yiğıncaqların, mitinqlərin, nümayişlərin, küçə yürüşlərinin və piketlərin təşkili və keçirilməsi qaydasının pozulması

Yiğıncaqların, mitinqlərin, nümayişlərin, küçə yürüşlərinin və piketlərin təşkilinin və keçirilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydasının pozulmasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *yeddi manatdan on üç manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 299. Dini qurumların yaradılması və fəaliyyət qaydasının pozulması

299.0. Dini qurumların yaradılması və fəaliyyət qaydasının pozulmasına, yəni:

299.0.1. dini qurumların müvafiq dövlət orqanlarında qeyd etdirməkdən onun rəhbərlərinin boyun qaçırmasına;

299.0.2. dini yığıncaqlar, yürüşlər və digər dini mərasimlərin təşkilinin və keçirilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalarının pozulmasına;

299.0.3. ruhanilər və dini birliklərin üzvləri tərəfindən uşaqlar və gənclər üçün xüsusi yığıncaqların keçirilməsinə, habelə dini ayinlərin icrası ilə əlaqədar olmayan əmək, ədəbiyyat dərnəkləri və qrupları, digər dərnəklərin və qrupların təşkilinə görə—

- fiziki şəxslər *on manatdan on beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *qırx manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 300. Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən dini təbliğatın aparılması

Əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən dini təbliğatın aparılmasına görə—

- əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda cərimə edilməklə və ya edilməməklə Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qayadada çıxarılır. (1, 119)

Maddə 301. Fövqəladə vəziyyət rejimi tələblərinin pozulması

301.0. Fövqəladə vəziyyət rejimi tələblərinin pozulmasına, yəni:

301.0.1. fəvqəladə vəziyyət rejimi tətbiq edildiyi əraziyə gediş-gəlişin xüsusi rejiminin və bu ərazidə hərəkət sərbəstliyinin məhdudlaşdırılmasının pozulmasına;

301.0.2. yığıncaqlar, mitinqlər, küçə yürüşləri, *piketlər* və nümayişlər və digər kütləvi tədbirlər keçirilməsinin, *müəssisə və təşkilatların fəaliyyətinin təttil və ya başqa üsullarla dayandırılmasının* qadağan edilməsinin pozulmasına;

301.0.3. nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin məhdudlaşdırılmasının pozulmasına və onların yoxlanmasına maneçilik törədilməsinə;

301.0.4. xüsusi verilmiş icazə vərəqələri və şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlər olmadan qadağan saati vaxtında küçələrdə və başqa ictimai yerlərdə olmağın qadağan edilməsinin pozulmasına;

301.0.5. mətbuatın və digər kütləvi informasiya vasitələrinin azadlığının məhdudlaşdırılmasına, səs ucaldan texniki vasitələrin və sürətçixarma aparatlarının müvəqqəti alınmasına maneçilik törədilməsinə, *jurnalistlərin akkreditə olunmasının xüsusi qaydasının pozulmasına*;

301.0.6. ~~fiziki şəxslərin toplaşdığı yerlərdə~~ sənədlərin yoxlanmasına, müstəsna hallarda isə, fiziki şəxslərə silah olması barədə məlumat olduqda, şəxsi yoxlama aparılmasına, *şəxsi əşyaların, nəqliyyat vasitələrinin və mənzillərinin* yoxlanmasına maneçilik törədilməsinə;

301.0.7. silah, zəhərləyici və ya partlayıcı maddələr, döyüş sursatı, *xüsusi vasitələr, narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların analogları* və ya *tərkibində güclü təsirə malik maddələr olan dərman preparatları, etil spirti, spirtli içkilər və tərkibində spirt olan məmulatların* gözdürülməsinin, əldə edilməsinin və satılmasının məhdudlaşdırılmasının və ya qadağan edilməsinin pozulmasına;

301.0.8. müstəsna hallarda fiziki şəxslərdən odlu və soyuq silahın, döyüş sursatının, zəhərləyici və partlayıcı maddələrin, müəssisələrdən, idarələrdən və təşkilatlardan isə həmçinin təlim hərbi texnikasının və radioaktiv maddələrin müvəqqəti alınmasına maneçilik törədilməsinə;

301.0.9. karantin tələblərinin, *sanitariya-antiepidemiya, baytarlıq və bu kimi digər tədbirlərin, habelə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş mülki müdafiə* tədbirlərinin pozulmasına;

301.0.10. müstəsna hallarda, təxirəsalınmaz qəzaxilasetmə işləri aparmaq üçün əmək təhlükəsizliyini hökmən təmin etmək şərtilə, əmək qabiliyyətli əhəlinin və fiziki şəxslərin nəqliyyat vasitələrinin sərbəstliyə alınmasına maneçilik törədilməsinə;

301.0.11. rabitədən istifadə üçün qoyulmuş xüsusi qaydaların pozulmasına ~~görə~~;

301.0.12. *ayrı-ayrı maliyyə-iqtisadi fəaliyyət növlərinin həyata keçirilməsinə, o cümlədən malların, xidmətlərin və maliyyə vəsaitlərinin yerdəyişməsinə qoyulmuş məhdudiyyətlərin pozulmasına*;

301.0.13. gündəlik tələbat mallarının və ərzağın əldə olunmasında, satışında və bölüşdürülməsində müəyyən edilmiş xüsusi rejimin pozulmasına görə—

- fiziki şəxslər *iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda cərimə edilir və ya işin halları və pozuntu törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla, bu tədbirlərin tətbiqi kifayət hesab edilmədikdə on beş günədək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur, *vəzifəli şəxslər əlli manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.* (1, 55, 94, 119)

Maddə 302. Yangın təhlükəsizliyi qaydalarının pozulması və ya yerinə yetirilməməsi

302.1. Mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisə, idarə və təşkilatlarda, ictimai yerlərdə, anbarlarda, yataqxanalarda və ya digər yaşayış sahələrində, meşələrdə və nəqliyyatda yangın təhlükəsizliyi standartlarının, normalarının və qaydalarının tələblərinin pozulmasına və ya yerinə yetirilməməsinə görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *beş manatdan on manatadək* miqdarda cərimə edilir, vəzifəli şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar *iyirmi manatdan otuz beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir.

302.2. Yangına qarşı xüsusi rejim şəraitində törədilmiş eyni hərəkətlərə görə—

- fiziki şəxslər *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *iyirmi beş manatdan qırx beş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *iki yüz manatdan iki yüz əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir.

302.3. İnşaat işlərinin aparılması məqsədilə torpaq sahələrinin (trassların) ayrılması, layihələndirilməsi, habelə ərəzilərin, müəssisələrin, binaların və qurğuların tikintisi, yenidən qurulması, genişləndirilməsi, texniki cəhətdən dəyişdirilməsi və ya onların istismara verilməsi zamanı yangına qarşı standartların, normaların və qaydaların tələblərinin yerinə yetirilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yüz əlli manatdan iki yüz manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 303. Yangın təhlükəsizliyi sahəsində məhsulun və xidmətlərin sertifikatlaşdırılması, tədavülə buraxılması və saxlanması, onların işlədilməsi qaydalarının pozulması

303.0. Yangın təhlükəsizliyi sahəsində məhsulun və xidmətlərin sertifikatlaşdırılması, tədavülə buraxılması və saxlanması, onların işlədilməsi qaydalarının pozulmasına, yəni:

303.0.1. sertifikatlaşdırılması məcburi olan, lakin sertifikatlaşdırılmamış malların buraxılmasına, satılmasına, işlərin yerinə yetirilməsinə, xidmətlərin göstərilməsinə;

303.0.2. yangın təhlükəsizliyinə dair qüvvədə olan standartların və digər normativ sənədlərin tələblərinə uyğun gəlməyən malların xaricdən gətirilməsinə və ya satılmasına görə—

- fiziki şəxslər *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda, vəzifəli şəxslər *əlli beş manatdan yetmiş manatadək* miqdarda, hüquqi şəxslər *yəqini; əlli manatdan iki yüz; z manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 304. Yanğın təhlükəsizliyi sahəsində xidmətlərin və işlərin görülməsi üçün xüsusi razılıq (lisenziya) alınması tələb olunan fəaliyyətlə belə razılıq olmadan məşğul olma, yaxud lisenziyada müəyyən edilmiş şərtləri pozma

Yanğın təhlükəsizliyi sahəsində xidmətlərin və işlərin görülməsi üçün xüsusi razılıq (lisenziya) alınması tələb olunan fəaliyyətlə belə razılıq olmadan məşğul olmağa, yaxud lisenziyada müəyyən edilmiş şərtləri pozmağa görə—

- *otuz beş manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 305. Yaşayış məntəqələrində və xüsusi olaraq ayrılmamış yerlərdə, yaxud müəyyən edilmiş qaydanı pozmaqla odlu silahdan atəş açma

Yaşayış məntəqələrində və xüsusi olaraq ayrılmamış yerlərdə və ya xüsusi olaraq ayrılmış yerlərdə müəyyən edilmiş qaydanı pozmaqla odlu silahdan atəş açmağa görə—

- silah və döyüş sursatı müsadirə edilməklə və ya edilməməklə *on manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 306. Məişət səs-küyünə qarşı mübarizə qaydalarının pozulması

Mənzillərdə, yaşayış evlərinin girişlərində və həyətlərində, küçələrdə, istirahət yerlərində və digər ictimai yerlərdə gecə vaxtı saat 24-dən 7-dək səs-küy salmağa, ucadan mahnı oxumağa, musiqi alətlərini ucadan çalmağa, televizorları, radioqəbulediciləri, maqnitofonları və digər aparatları gur səslə oxutmağa, məişət səs-küyünə qarşı mübarizə tələblərini başqa üsulla pozmağa görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *on manatdan on beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 307. Yetkinlik yaşına çatmayanların sərxoşluq vəziyyətinə gətirilməsi

Yetkinlik yaşına çatmayanların öz valideynləri və ya başqa şəxslər tərəfindən sərxoşluq vəziyyətinə gətirilməsinə görə—

- *iyirmi manatdan otuz beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 307-1. Avarılıqla məşğul olma

307-1.1. Avarılıqla məşğul olmağa görə—

- *vətəndaşlar xəbərdarlıq edilir və ya işin hallarına görə, xətanı törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda on gündəlik müddətə inzibati həbs tətbiq edilir, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər xəbərdarlıq edilir və ya iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda cərimə edilməklə və ya edilməməklə Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxarılır.*

307-1.2. *Yetkinlik yaşına çatmayanların öz valideynləri və ya başqa şəxslər tərəfindən avaralığa cəlb edilməsinə görə*—

- *on manatdan on beş manatadək miqdarda cərimə edilir və ya işin hallarına görə, xətanı törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda on beş günədək müddətə inzibati həbs tətbiq edilir.*

Qeyd: Bu maddədə avaralıqla məşğul olan dedikdə — müəyyən yaşayış yeri və yaşamağa vəsaiti olmayan hər hansı ictimai faydalı işlə və ya peşə fəaliyyəti ilə məşğul olmayan (qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada işsiz statusu almış şəxslər istisna olmaqla), mütəmadi olaraq xırda oğurluq və ya dilənçilik yolu ilə dolanan şəxslər başa düşülür. (8, 119)

Maddə 308. Fahişəliklə məşğul olma

Fahişəliklə məşğul olmağa görə—

- *otuz beş manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 8, 119)*

Maddə 309. Qumar oyunu

Pul, şey və başqa sərvətlərlə qumar oynamağa və ya idman yarışlarında və başqa yarışlarda qumara qoyulmuş pulun (şeyin) xüsusi şəxslər tərəfindən qəbul edilməsinə görə—

- *oyun ləvazimatı, habelə qumara qoyulmuş pul, şey və başqa sərvətlər müsadirə edilməklə və ya edilməməklə on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

İyirmi üçüncü fəsil. İdarəçilik qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalər

Maddə 310. Polis işçisinin və ya hərbi qulluqçunun qanuni tələbinə qəsdən tabe olmama

310.1. Polis işçisi və ya hərbi qulluqçu ictimai qaydanın mühafizə vəzifələrini icra edərkən, onların qanuni tələblərinə qəsdən tabe olmamağa görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan iyirmi beş manatadək miqdarda cərimə edilir və ya işin halları və pozuntu törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla, bu tədbirlərin tətbiqi kifayət hesab edilmədikdə on beş günədək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur.*

310.2. Hərbi qulluqçu dövlət sərhədini mühafizə vəzifələrini icra edərkən, onun qanuni tələblərinə qəsdən tabe olmamağa görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan otuz manatadək miqdarda cərimə edilir və ya işin halları və pozuntu törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla, bu tədbirlərin tətbiqi kifayət hesab edilmədikdə on beş günədək müddətə inzibati həbs tətbiq olunur. (1, 119)*

Maddə 310-1. Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) qanuni fəaliyyətinə mane olma

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) qanuni fəaliyyətini məhdudlaşdırma və ya fəaliyyətinə müdaxilə etməyə görə—

- *iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (14, 119)*

Maddə 310-2. Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti subyektlərinin, hərbi qulluqçuların və prokurorluq işçilərinin fərqlənmə nişanları olan hərbi və xüsusi geyim formalarını qanunsuz olaraq daşıma

Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti subyektlərinin, hərbi qulluqçuların və prokurorluq işçilərinin fərqlənmə nişanları olan hərbi və xüsusi geyim formalarını qanunsuz olaraq daşımağa görə—

- *inzibati xətanın obyektı olmuş hərbi və xüsusi geyim forması müsadirə edilməklə, iyirmi beş manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. (53, 119)*

Maddə 311. Məhkəməyə hörmətsizlik göstərilməsi

Məhkəmə iclası zamanı şahidin, zərərçəkən şəxsin, iddiaçının, cavabdehin və ya iş üzrə iştirak edən başqa fiziki şəxslərin sədrlik edənin sərəncamına tabe olmamasına görə—

- *on beş manatdan otuz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 312. Andlı iclasçının məhkəməyə gəlməsinə mane olma

Andlı iclasçıya tapşırılmış vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün onun məhkəməyə gəlməsinə vəzifəli şəxs tərəfindən hər hansı bəhanə ilə maneçilik törədilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər əlli manatdan səksən manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 313. Məhkəmənin xüsusi qərarı (qərarı) və ya hakimin təqdimatı üzrə tədbirlər görülməməsi

Məhkəmənin xüsusi qərarının (qərarının) və ya hakimin təqdimatının vəzifəli şəxs tərəfindən baxılmamasına, yaxud bunlarda göstərilmiş qanun pozuntularını aradan qaldırmaq üçün tədbirlər görülməməsinə, yaxud xüsusi qərardada (qərara) və ya təqdimata vaxtında cavab verilməməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər əlli manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 313-1. Məhkəmə və digər orqanların qərarlarının icrası ilə əlaqədar məhkəmə icraçılarının tələblərinin yerinə yetirilməməsi

313-1.1. Məhkəmə və digər orqanların qərarlarının icrası ilə əlaqədar məhkəmə icraçılarının qanuni tələblərinin yerinə yetirilməməsinə və ya məhkəmə icraçısı tərəfindən müəyyən olunmuş müddətdə borclunu müəyyən hərəkətləri etməyə və ya müəyyən hərəkətləri etməkdən çəkinməyə məcbur edən icra sənədinin üzürsüz səbəbdən icra edilməməsinə görə—

- *fiziki şəxslər iyirmi manatdan otuz beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəqumli;z əlli manatdan iki yəqumli;z manatadək miqdarda cərimə edilir.*

313-1.2. İcra üçün təqdim edilmiş icra sənədinin itirilməsinə, onun vaxtında göndərilməməsinə və ya borclunun iş yeri və ya yaşayış yeri, onun gəlirləri və əmlak vəziyyəti haqqında dəqiq olmayan məlumat təqdim edilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər qırx manatdan altmış manatadək miqdarda cərimə edilir.*

313-1.3. Borclunun hesablarında tələbkarın tələblərinin təmin edilməsi üçün yetərli pul vəsaitlərinin olmasına baxmayaraq, təqdim olunmuş icra sənədinin borcludan pul vəsaitlərinin tutulmasına dair tələblərinin müəyyən edilmiş müddətdə icra edilməməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yəqumli;z manatdan iki yəqumli;z əlli manatadək cərimə edilir. (16, 119)*

Maddə 314. Bilə-bilə yalan izahat və ya rəy vermə

İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraat zamanı şahidin, zərər çəkmiş şəxsin, mütəxəssisin bilə-bilə yalan izahat verməsinə və ya ekspertin bilə-bilə yalan rəy verməsinə, yaxud tərcüməçinin bilə-bilə yanlış tərcümə etməsinə və ya məhkəmə və digər orqanların qərarlarının icrası üzrə icraat zamanı bilə-bilə səhv tərcümə görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (16, 119)*

Maddə 315. Çağırış üzrə gəlməkdən qəsdən boyun qaçırma, izahat, yaxud rəy verməkdən imtina etmə

315.1. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraat zamanı hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən çağırılmış şahidin, zərər çəkmiş şəxsin, ekspertin, mütəxəssisin və ya tərcüməçinin gəlməkdən qəsdən boyun qaçırmasına görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya on manatdan on beş manatadək miqdarda cərimə edilir.*

315.2. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraat zamanı hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən çağırılmış şəxslərin (şahidin, zərər çəkmiş şəxsin, mütəxəssisin) izahat verməkdən, ekspertin rəy verməkdən, tərcüməçinin tərcümə etməkdən imtina etməsinə görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya on beş manatdan iyirmi manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 315-1. Azərbaycan Respublikasında dövlət dilinin tətbiq olunmasına maneələr törədilməsi

Azərbaycan Respublikasında dövlət dilinə qarşı təbliğat aparılması, Azərbaycan dilinin işlənməsinə və inkişafına müqavimət göstərilməsi, onun istifadə sahəsinin məhdudlaşdırılmasına cəhd edilməsi, habelə Azərbaycan dilinin latın əlifbasının tətbiq olunmasına maneələr törədilməsinə görə —

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan ü¸ yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([10](#), [32](#), [119](#))

Maddə 316. Yanğın təhlükəsizliyi sahəsində qəbul edilmiş qərarın və ya tələbnamənin yerinə yetirilməməsi

316.1. Yanğın təhlükəsizliyi standartlarının, normalarının və qaydalarının tələblərinin yerinə yetirilməməsinə, yanğın təhlükəsizliyi standartlarının, normalarının və qaydalarının tələblərinə uyğun gəlməyən malların istehsaldan çıxarılması, buraxılmasına son qoyulması, satışının dayandırılması, yaxud işlərin (xidmətlərin) dayandırılması barədə qərarın və ya tələbnamənin yerinə yetirilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər otuz beş manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan iki yüz əlli manatadək miqdarda cərimə edilir.

316.2. Ərazilərin, bina və qurğuların layihələşdirilməsində, tikintisində, əsaslı təmirində, yenidən qurulmasında, genişləndirilməsində, yeni texnika ilə təchiz, olunmasında yanğın təhlükəsizliyi tələblərinin yerinə yetirilməməsi aşkar olduqda ərazilərin, istehsal sahələrinin, aqreqatların işinin, binaların, qurğuların istismarının, tamamilə və ya qismən dayandırılması barədə verilmiş qərarların icra edilməməsinə görə—

- fiziki şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər yetmiş beş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz əlli manatdan ü¸ yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 317. Dövlət standartlarının tələblərinə riayət edilməsinə dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının göstərişlərinin yerinə yetirilməməsi

Məhsulların realizə edilməsinin (tədarükünün, göndərilməsinin), işlərin yerinə yetirilməsinin və xidmətlər göstərilməsinin dayandırılması və ya qadağan edilməsi haqqında dövlət standartlarının tələblərinə riayət edilməsinə dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) yazılı tələbnamələrinin və qərarlarının yerinə yetirilməməsinə görə—

- iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 318. Əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən orqanların göstərişlərinin yerinə yetirilməməsi

318.1. Əməyin təhlükəsizliyi tələblərinə uyğun gəlməyən və işçilərin sağlamlığı, yaxud həyatı ü¸ün təhlükəyə düşürən məhsulların istehsal vasitələrinin istismarının dayandırılması barədə əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən qəbul edilmiş qərarın və ya bu orqanın vəzifəli şəxsləri tərəfindən üz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdikləri digər qərarların yerinə yetirilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər min manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir.

318.2. Əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına və/və nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəzifəli şəxslərinin iş yerlərinə buraxılmamasına görə –

- vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 8, 109, 119)

Maddə 318-1. Məşğulluğun təmin edilməsi sahəsində məlumatın, hesabatın verilməməsi

318-1.1. İşçilərin sayı və ya ştatları ixtisar edildikdə, işdən çıxarılaçaq işçilər və ya boş iş yeri (vakansiya) barədə müəyyən olunmuş müddətlərdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına rəsmi məlumatın verilməməsinə görə –

- otuz manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir.

318-1.2. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanına, həmin orqanın göndərişi ilə işə qəbul edilənlər, kvota üzrə işə qəbul edilənlər və ya işdən çıxarılanlar haqqında müvafiq hesabatın təqdim edilməməsinə görə –

- otuz beş manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (43, 119)

Maddə 319. Ətraf mühitin mühafizəsinə nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tələblərinin yerinə yetirilməməsi

Ətraf mühitin mühafizəsini həyata keçirən Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərinin və ya qərarlarının yerinə yetirilməməsinə görə –

- fiziki şəxslər altı yüz manatdan doqquz yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər min manatdan dörd min səkkiz yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər on beş min manatdan on səkkiz min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 101, 119)

Maddə 320. Qaz təchizatı üzərində nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tələblərinin yerinə yetirilməməsi

Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərə cavab vermədiyinə görə ətraf mühitə, insanların sağlamlığına və ya əmlakına təhlükə törədən qaz qurğularının və qazla bağlı fəaliyyətlərin dayandırılması və müəyyən olunmuş müddətə qaydaya salınması barədə qaz təchizatı üzərində nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) qərarlarının yerinə yetirilməməsinə görə –

- fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər qırx beş manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan iki yüz otuz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 320-1. Hidrotexniki qurğuların təhlükəsizliyində dövlət nəzarətini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının qərarlarının yerinə yetirilməməsi

Mülkiyyətçi və ya istismarçı tərəfindən hidrotexniki qurğuların təhlükəsizliyinə dövlət nəzarətini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının texniki yoxlamanın nəticələri barədə qərarların yerinə yetirilməməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər qırx beş manatdan yetmiş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki yüz manatdan iki yüz otuz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 29, 119)*

Maddə 321. İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqi və uçota alınması qaydalarının pozulması

321.1. İstehsalatda baş verən bədbəxt hadisələrin təhqiqatının aparılması üçün hadisə baş verən gün işəgötürən tərəfindən əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) bu barədə məlumatın verilməməsinə görə—

- *min manatdan min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

321.2. Bədbəxt hadisənin baş vermə faktının işəgötürən tərəfindən gizlədilməsinə və ya aparılan təhqiqat barədə müvafiq akt tərtib etməkdən boyun qaçırılmasına görə—

- *min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

321.3. Bədbəxt hadisənin tədqiqatı başa çatdıqdan sonra işəgötürən tərəfindən bir gündən gec olmayaraq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq akt tərtib edilməməsinə görə—

- *min beş yüz manatdan iki min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 109, 119)*

Maddə 322. Müvafiq obyektlərin layihələşdirilməsi, tikintisi və istismarı zamanı əməyin mühafizəsi tələblərinin pozulması

322.1. Əməyin qüvvədə olan mühafizəsi standartlarının, qaydalarının və normalarının, təhlükəsizlik texnikasının tələblərinə uyğun gəlməyən istehsalat binalarının və qurğularının layihələşdirilməsinə, tikintisinə və yenidən qurulmasına və ya istehsalat vasitələrinin hazırlanmasına, buraxılmasına, texnologiyaların tətbiqinə yol verilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər min iki yüz manatdan iki min manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda cərimə edilir.*

322.2. İnsanın sağlamlığına olan təsirini müəyyənləşdirmək məqsədi ilə texnoloji, yanğın-texniki, sanitariya-gigiyena, tibbi bioloji ekspertizadan və digər nəzarət növlərindən keçirilməmiş zərərli maddələrin, xammalın, materialların tətbiqinə görə—

- *vəzifəli şəxslər min beş yüz manatdan iki min beş yüz manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər iki min beş yüz manatdan üç min beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

322.3. Hər hansı yeni və ya yenidən qurulmuş müəssisənin, obyektin, istehsal vasitəsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən verilən sertifikat-pasportu olmadan istismara buraxılmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər min beş yüml;z manatdan iki min beş yüml;z manatadək miqdarda, hüml;quqi şəxslər iki min beş yüml;z manatdan üç min beş yüml;z manatadək miqdarda cərimə edilir.*

322.4. Yeni tikilmiş və ya yenidən qurulmuş istehsal, sosial-məişət və iaşə təyinatlı obyektlərin əmək qanunvericiliyinə əməl olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) razılığı olmadan istismara verilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər iki min manatdan üç min manatadək miqdarda, hüml;quqi şəxslər üç min beş yüml;z manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 109, 119)*

Maddə 323. İstehlakçıların hüquqlarının və ya ticarət qaydalarının pozulmasının aradan qaldırılması haqqında tələbləri yerinə yetirməmə

İstehlakçıların hüquqlarının və ya ticarət qaydalarının pozulmasının aradan qaldırılması haqqında səlahiyyətli vəzifəli şəxslərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərini yerinə yetirməməyə görə—

- *otuz manatdan altmış manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 324. Qiymətli kağızlar bazarında nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının fəaliyyətinə mane olma

324.1. Qiymətli kağızlar bazarında nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən yoxlamaların keçirilməsinə maneçilik edilməsinə və ya yoxlayıcıların yoxlama yerinə buraxılmamasına, yaxud bu orqanların vəzifəli şəxsləri tərəfindən öz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdikləri tələbnamələrin (qərarların) yerinə yetirilməməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər altmış manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüml;z əlli manatdan iki yüml;z manatadək miqdarda cərimə edilir.*

324.2. Qiymətli kağızlar bazarında nəzarəti həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan məlumatların həmin orqanın tələbi ilə qiymətli kağızlar bazarının peşəkar iştirakçısı, emitent, yaxud özü-özünü tənzimləyən təşkilat tərəfindən təqdim edilməməsinə və ya təhrif olunmuş məlumatın verilməsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər iyirmi manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüml;z əlli manatdan iki yüml;z manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 324-1. Dövlət əmlakı və ondan istifadə barədə məlumatın, hesabatın verilməməsi

324-1.1. Azərbaycan Respublikasında dövlət əmlakının registrinə daxil edilməli olan məlumatlarla bağlı sənədlərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş müddətdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına təqdim edilməməsinə və ya təhrif olunmuş məlumatın verilməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan min manatadək miqdarda cərimə edilir.

324-1.2. Dövlət müəssisələrində dövlət əmlakının qorunub saxlanulmasına və ondan istifadənin təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunmasına dövlət nəzarətini həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına müəyyən edilmiş müddətdə dövlət müəssisəsi və ya dövlət orqanının xüsusi hesabatının təqdim edilməməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər yeddi yüz manatdan min manatadək miqdarda cərimə edilir. ([31](#), [119](#), [125](#))

Maddə 324-2. İxrac nəzarətini həyata keçirən orqanların fəaliyyətinə mane olma

324-2.1. İxrac nəzarətinə düşən mallar (işlər, xidmətlər, əqli fəaliyyətin nəticələri) üzrə xarici iqtisadi əlaqələrin həyata keçirilməsinə xüsusi icazə verilməsindən əvvəl və sonra yoxlamaların keçirilməsinə maneçilik törədilməsinə və ya yoxlayıcıların yoxlama yerinə buraxılmamasına görə —

- fiziki şəxslər iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

324-2.2. İxrac nəzarəti məsələlərinə aid sənəd və məlumatların ixrac nəzarətini həyata keçirmək səlahiyyətinə malik olan orqanlara verilməməsinə görə —

- fiziki şəxslər on beş manatdan qırx manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər əlli manatdan səksən manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([64](#), [86](#), [119](#))

Maddə 324-3. Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında qanunvericiliyin pozulması

324-3.1. Daşınmaz əmlaka olan hüquqların dövlət qeydiyyatı üçün daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinə təqdim edilmiş şübhə doğuran sənədlərə dair daşınmaz əmlakın dövlət reyestri apararı dövlət orqanının sorğularına vaxtında cavab verilməməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər xəbərdarlıq edilir və ya iyirmi manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir.

324-3.2. Daşınmaz əmlakın dövlət uçotunu apararı müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının vəzifəli şəxsləri tərəfindən daşınmaz əmlak barədə texniki məlumatın dəqiq və vaxtında təqdim edilməməsinə görə —

- xəbərdarlıq edilir və ya iyirmi beş manatdan qırx beş manatadək miqdarda cərimə edilir.

324-3.3. Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri apararı dövlət orqanının vəzifəli şəxsləri tərəfindən daşınmaz əmlaka hüquqların qeydiyyatının dəqiq və vaxtında

aparılmamasına, yaxud daşınmaz əmlakın dövlət reyestrindən verilən məlumatın tam və düzgün olmamasına və ya verilməməsinə görə —

- xəbərdarlıq edilir və ya otuz manatdan əlli manatadək miqdarda cərimə edilir. ([76](#), [119](#))

Maddə 324-4. İpoteka haqqında qanunvericiliyin pozulması

324-4.1. İpotekanın dövlət qeydiyyatını aparan orqanın vəzifəli şəxsləri tərəfindən qeydiyyat qaydalarını pozmaqla və ya ipoteka kağızının dublikatında ipoteka kağızı ilə uyğunsuzluğa yol verməklə maraqlı şəxsə zərər vurulmasına görə —

- yetmiş manatdan səksən manatadək miqdarda cərimə edilir. ([83](#), [119](#))

Maddə 324-5. Dövlət əmlakının icarəyə və istifadəyə verilməsi qaydalarının pozulması

Dövlət əmlakının qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydaları pozmaqla icarəyə və ya istifadəyə verilməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. ([125](#))

Maddə 324-6. Obyektlərin (əsas vəsaitlərin) balansdan-balansa verilməsi və silinməsi qaydalarının pozulması

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının razılığı olmadan dövlət müəssisə və təşkilatlarına məxsus obyektlərin (əsas vəsaitlərin) balansdan-balansa verilməsinə və həmin orqanın rəyi olmadan silinməsinə görə —

- vəzifəli şəxslər üç min beş yüz manatdan beş min manatadək miqdarda cərimə edilir. ([125](#))

Maddə 325. Vergi xidməti sahəsində Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəzifəli şəxslərinin tələblərinin yerinə yetirilməməsi

Vergi xidməti sahəsində Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) vəzifəli şəxslərinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərinin yerinə yetirilməməsinə görə —

- fiziki şəxslər on manatdan iyirmi manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 326. Gömrük işi sahəsində Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəzifəli şəxslərinin tələblərinin yerinə yetirilməməsi

Gömrük işində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş tələblərin müəssisənin, idarənin və ya təşkilatın vəzifəli şəxsləri və ya digər işçiləri tərəfindən yerinə yetirilməməsinə, eləcə də müəssisələr, idarələr və təşkilatlar üçün mülki-hüquqi xarakterli müqavilələr üzrə işləri yerinə yetirən fiziki şəxsin, gömrük qaydalarının pozulmasına görə göstərilən idarələr, müəssisələr və təşkilatlar məsuliyyətə cəlb edildiyi hallarda, həmin tələbləri yerinə yetirməməsinə görə —

- xəbərdarlıq edilir və ya *on manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 326-1. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın fəaliyyətinə mane olma

326-1.1. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan tərəfindən araşdırmaların aparılmasına maneçilik törədilməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər *otuz manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir.

326-1.2. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana mütləq təqdim olunan bələdiyyə aktlarının surətlərinin vaxtında təqdim edilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər *iyirmi manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([39](#), [119](#))

Maddə 326-2. Feldyeqer rəhbərliyini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı əməkdaşının xidməti vəzifəsinin yerinə yetirilməsinə mane olma

Feldyeqer rəhbərliyini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı əməkdaşının xidməti vəzifəsinin yerinə yetirilməsinə mane olmağa görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *on manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([42](#), [119](#))

Maddə 326-3. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası sədrinin müvafiq təqdimatlarının icra edilməməsi

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası sədrinin qərarı ilə dövlət orqanı, idarə, təşkilat və müəssisənin xəzinə və bank hesabları üzrə əməliyyatlarının dayandırılması barədə təqdimatının xəzinə orqanları və müəssisəyə banklar tərəfindən icra edilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər *min manatdan min beş yüz manatadək* miqdarda cərimə edirlər. ([127](#))

Maddə 327. Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında qanunvericiliyin pozulması

327.1. Fiziki şəxslərin yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyatdan keçməməsinə, yaxud qeydiyyata alma və qeydiyyatdan çıxma qaydalarına əməl etməməsinə görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *beş manatdan on beş manatadək* miqdarda cərimə edilir.

327.2. Vəzifəli şəxslər tərəfindən fiziki şəxsləri qeydiyyata almaqdan əsassız imtina edilməsinə, qeydiyyata almaq üçün qanunda nəzərdə tutulmayan sənədlər tələb edilməsinə, habelə qeydiyyata almaqda süründürməçiliyə yol verilməsinə görə—

- *yedmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 328. Bilə-bilə yalandan ixtisaslaşdırılmış xidmətləri çağırma

Bilə-bilə yalandan yanğından mühafizə və polis orqanlarını, təcili yardım və ya digər ixtisaslaşdırılmış xidmətləri çağırmağa görə—

- *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 329. Şəxsiyyət vəsiqəsi olmadan və ya yaşayış yeri üzrə qeydiyyatdan keçmədən yaşama

Vətəndaşın bir aydan artıq müddətdə şəxsiyyət vəsiqəsi olmadan yaşamasına, habelə həmin müddət ərzində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatdan keçmədən yaşamasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *üç manatdan beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 330. Əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatızsız yaşaması və ya qanunsuz qalması

Əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikası ərazisində qeydiyyatızsız yaşamasına və ya beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, rəsmiləşdirilmiş icazə (viza) olmadan qalmasına görə—

- əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər *üç yüz manatdan dörd yüz manatadək* miqdarda cərimə edilməklə onlar Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxarılır. (1, 119, 126)

Maddə 331. Şəxsiyyət vəsiqəsinin, pasportun, dənizçinin şəxsiyyət sənədinin və ya Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhadətnaməsinin itirilməsi və ya qəsdən korlanması

Şəxsiyyət vəsiqəsinin, pasportun, dənizçinin şəxsiyyət sənədinin və ya Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhadətnaməsinin itirilməsinə və ya qəsdən korlanmasına görə—

- *on beş manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 98, 119, 128)

Maddə 332. Şəxsiyyət vəsiqəsinin, pasportun və ya dənizçinin şəxsiyyət sənədinin verilməsi qaydalarının pozulması, qanunsuz alınması və ya girov götürülməsi, Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhadətnaməsinin verilməsi qaydalarının pozulması

332.1. Vətəndaşlara onların şəxsiyyət vəsiqələrinin və ya pasportlarının verilməsindən əsassız imtina edilməsinə, verilməsi üçün qanunla nəzərdə tutulmayan əlavə sənədlər tələb edilməsinə və ya onların verilməsində (dəyişdirilməsində) süründürməçiliyə yol verilməsinə, qanunsuz alınmasına və ya girov götürülməsinə görə—

- *səksən beş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir.

332.2. Azərbaycan Respublikasına qayıdış şəhadətnaməsinin verilməsindən əsassız imtina edilməsinə, verilməsi *üçün* qanunla nəzərdə tutulmayan əlavə sənədlər tələb edilməsinə və ya onun verilməsində *süründürümüçüliyüə* yol verilməsinə *görüə*—

- vəzifəli şəxslər səksən beş manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir.

332.3. Dəniz çinin şəxsiyyət sənədinin verilməsindən əsassız imtina edilməsinə, verilməsi üçün dəniz çidən qanunla nəzərdə tutulmayan əlavə sənədlər tələb olunmasına və ya şəxsiyyət sənədinin verilməsində (dəyişdirilməsində) süründürmə çiliyə yol verilməsinə, qanunsuz alınmasına və ya girov götürülməsinə, habelə onun verilməsi qaydalarının pozulmasına görə—

- səksən beş manatdan doxsan manatadək cərimə edilir. ([1](#), [98](#), [119](#), [128](#))

Maddə 333. Vətəndaşın ölkədən getmək və ölkəyə gəlmək hüquqlarının qanunsuz olaraq məhdudlaşdırılması

Vətəndaşın Azərbaycan Respublikasından getmək və Azərbaycan Respublikasına gəlmək hüququnun qanunsuz olaraq məhdudlaşdırılmasına görə—

- səksən manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 334. Sərhədboyu rejiminin pozulması

334.1. Sərhədboyu zonaya daxil olma və ya orada yaşama, yaxud qeydiyyatla alınma qaydalarının pozulmasına görə—

- fiziki şəxslərə xəbərdarlıq edilir və ya onlar yüz manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.

334.2. Sərhədboyu zolağa icazəsiz daxil olmağa, sərhədboyu zolaqda və bilavasitə dövlət sərhədinin yaxınlığında lazımı icazəsi olmadan və ya belə icazə olduqda, lakin müəyyən edilmiş qaydaları pozmaqla təsərrüfat və digər işlərin aparılmasına, mal-qaranın saxlanılmasına və otarılmasına, kütləvi-ictimai tədbirlərin keçirilməsinə görə—

- fiziki şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər dörd yüz manatdan yeddi yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#), [129](#))

Maddə 335. Azərbaycan Respublikasının sərhəd sularında (Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsində) sərhədboyu rejiminin pozulması

Azərbaycan Respublikasının sərhəd sularında, yəni sərhəd çaylarının, göllərin və başqa sularların, Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan bölməsində balıqçılıq, ovçuluq, elmi-tədqiqat, idman gəmilərinin, motorlu və motorsuz başqa gəmilərin və digər üzən vasitələrin qeydiyyatla alınması, saxlanması, onların yanalma körpülərindən dəniz və digər suların sularına çıxması, orada olması, üzməsi və geri qayıtması qaydalarının pozulmasına, göstərilən sularla lazımı icazəsi olmadan və ya belə icazə olduqda, lakin müəyyən edilmiş qaydaları pozmaqla ovçuluq (balıqçılıq), tədqiqat və axtarış fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə görə—

- gəmi və ya digər üzən vasitə müsadirə edilməklə və ya edilməməklə fiziki şəxslər iki yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda,

vəzifəli şəxslər *dörd yəddi manatdan yeddi yəddi manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 129)

Maddə 336. Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində rejimin pozulması

Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində rejimin pozulmasına görə—

- vətəndaşlar *yəddi manatdan iki yəddi manatadək* miqdarda cərimə edilir, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər *iki yəddi manatdan dörd yəddi manatadək* miqdarda cərimə edilməklə onlar Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qayadada çıxarılır. (1, 119, 129)

Maddə 337. Qanunsuz olaraq Azərbaycan Respublikasına gəlmək və ya Azərbaycan Respublikasından gətmək

Pasportsuz beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, rəsmiləşdirilmiş icazə (viza) olmadan və ya sərhəd nəzarət məntəqəsindən keçmədən Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gəlməyə və ya Azərbaycan Respublikasından gəlməyə görə—

- vətəndaşlar *şərti maliyyə vahidinin on beş mislindən iyirmi beş mislinədək* miqdarda cərimə edilir, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər isə *şərti maliyyə vahidinin iyirmi misli* miqdarında cərimə edilməklə onlar Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qayadada çıxarılır. (4)

Maddə 338. Diplomatik və ya xidməti pasport sahiblərinə lazımi kömək göstərilməməsi

Diplomatik və ya xidməti pasport sahibinə zəruri hallarda kömək və havadarlıq göstərilməməsinə görə—

- vəzifəli şəxslər *əlli beş manatdan səksən manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 339. Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında olması, yaxud Azərbaycan Respublikası ərazisindən tranzitlə keçməsi qaydalarının pozulması

339.1. Əcnəbilər və vətəndaş olmayan şəxslər tərəfindən Azərbaycan Respublikasında olma qaydalarının pozulmasına, yəni:

339.1.1. Azərbaycan Respublikasında yaşama hüququ verən sənədlər olmadan yaşamasına;

339.1.2. etibarsız sayılan sənədlərlə yaşamasına;

339.1.3. işə düzələrkən müəyyən edilmiş qaydaları pozmasına, qeydə alınma və ya yazılma, yaxud bir yerdən başqa yerə gətmə və yaşayış yeri seçmə üçün müəyyən olunmuş qaydaya əməl etməməsinə;

339.1.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qalma müddəti qurtardıqdan sonra gətməkdən boyun qaçırmasına;

339.1.5. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən tranzitlə keçmə qaydalarına əməl etməməsinə görə—

- *əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasının hüml;dudlarından kənara inzibati qaydada çıxarılmaqla və ya çıxarılmamaqla üç yüz manatdan dörd yüz manatadək miqdarda cərimə edilir.*

339.2. Azərbaycan Respublikasında əcnəbiləri və vətəndaşlığı olmayan şəxsləri qəbul edən və ya onlara xidmət göstərilməsini və işə qəbul olunmasını təmin edən, onların Azərbaycan Respublikasında olması və Azərbaycan Respublikası ərazisindən tranzitlə keçməsi şərtlərinə əməl edilməsi ilə əlaqədar vəzifələri yerinə yetirən müəssisə, idarə və təşkilatların vəzifəli şəxsləri tərəfindən əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin qeydiyyatı alınmasının və qeydiyyatdan çıxarılmasının, onlara Azərbaycan Respublikasında yaşama, bir yerdən başqa yerə getmə və yaşayış yerini dəyişdirmə hüququ verən sənədlərin tərtib olunmasının müəyyən edilmiş qaydalarının pozulmasına görə—

- *vəzifəli şəxslər üç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 126)*

Maddə 340. Əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin qeydiyyatı alınması və qeydiyyatdan çıxarılması üçün tədbirlər görülməməsi

Əcnəbilərə və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə yaşayış sahəsi vermiş vətəndaşlar tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada onların vaxtında qeydiyyatı alınması və qeydiyyatdan çıxarılması üçün tədbirlər görməməsinə görə—

- *üç yüz manatdan beş yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119, 126)*

Maddə 341. Dövlət təltifləri barəsində qanunsuz hərəkətlər

Ordenin, medalın, fəxri ad döş nişanının və ya planka üzərində orden və medal lentlərinin buna hüququ olmayan şəxs tərəfindən istifadə edilməsinə, yaxud ordenin, medalın, fəxri ad döş nişanının qanunsuz saxlanmasına görə—

- *xəbərdarlıq edilir və ya s&ekiz manatdan on manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)*

Maddə 341-1. Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağının qanunvericiliyin tələblərinə zidd istifadəsi

Azərbaycan Respublikası Dövlət bayrağının qanunvericiliyin tələblərinə zidd istifadəsinə görə—

- *vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir. (50, 119)*

Maddə 341-2. Azərbaycan Respublikasında xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların bayraqlarının istifadəsi qaydalarının pozulması

Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasında xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların bayraqlarının qaldırılması və ya yerləşdirilməsinə gərə —

- fiziki şəxslər on manatdan otuz manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz manatdan qırx manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yetmiş manatdan yəmiş manatadək miqdarda cərimə edilir. (130)

Maddə 342. Qızıl Xaçcedil; və Qızıl Aypara emblemlərindən, onların adlarından və fərqləndirici siqnallarından qanunsuz istifadə edilməsi

Hüquqi şəxslərin adlarında, əmtəə nişanlarında Qızıl Xaçcedil; və Qızıl Aypara emblemlərindən və onların adlarından istifadə edilməsi, dinc dövrdə Qızıl Xaçcedil; və Qızıl Aypara emblemlərindən müdafiə nişanı və ya fərqləndirici nişan qismində, fərqləndirici siqnallardan, Beynəlxalq Qızıl Xaçcedil; və Qızıl Aypara hərəkətinin prinsipləri ilə bir araya sığmayan məqsədlər üçün Qızıl Xaçcedil; və Qızıl Aypara emblemlərindən və onların adlarından, müdafiə nişanı qismində istifadə edilən Qızıl Xaçcedil; və Qızıl Aypara emblemləri kimi qəbul edilə biləcək hər hansı oxşar nişanlardan istifadə edilməsi—

- fiziki şəxslər beş manatdan on manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz beş manatdan əlli beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəmiş manatdan yəmiş manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 13, 107, 119)

Maddə 342-1. Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında qanunvericiliyin pozulması

Ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin adlarının və sərhədlərinin özbaşına dəyişdirilməsinə və ya onların adlarının təhrif edilmiş formalarından istifadə edilməsinə görə —

- fiziki şəxslər on manatdan on beş manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər otuz beş manatdan əlli beş manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yəmiş manatdan yəmiş manatadək miqdarda cərimə edilir. (11, 119)

Maddə 343. Cəzaçəkmə müəssisələrində, tərbiyə müəssisələrində və istintaq təridxanalarında saxlanan şəxslərə qadağan edilmiş əşya və malların verilməsi

Alkoqollu içkilərin, güclü təsir göstərən maddələrin, pulun verilməsinə və ya əşya və malların cəzaçəkmə müəssisələrində, tərbiyə müəssisələrində və istintaq təridxanalarında saxlanan şəxslərə yoxlamadan gizlətməklə hər hansı üsulla verilməsinə və ya verməyə cəhd etməyə görə —

- inzibati xətanın törədilməsində bilavasitə obyekt olmuş predmetlər müsadirə edilməklə və ya edilməməklə şərti maliyyə vahidinin otuz beş misindən qırx misinədək miqdarda cərimə edilir. (1, 112)

Maddə 344. Mülki silahı qeydiyyatı aldırma (yenidən qeydiyyatı aldırma) qaydalarının pozulması

Mülki silahı qeydiyyatı aldırma (yenidən qeydiyyatı aldırması) üçün müəyyən olunmuş qaydaların pozulmasına görə —

- xəbərdarlıq edilir və ya *on manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 345. Müəssisələrin, idarələrin və təşkilatların işçiləri tərəfindən xidməti silahın saxlanması, daşınması və ya təyinatı üzrə istifadə edilməsi qaydalarının pozulması

Müəssisə, idarə və təşkilatların xidməti silahı və döyüş sursatını daşımaq və saxlamaq üçün məsul olan işçilərinin bunların saxlanması, daşınması və ya təyinatı üzrə istifadə edilməsi qaydalarını pozmağa görə—

- vəzifəli şəxslər *iyirmi beş manatdan otuz manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 346. Mülki silahın və döyüş sursatının saxlanması, daşınması və ya satılması qaydalarının pozulması

346.1. Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarından](#) xüsusi icazə almış şəxslər tərəfindən mülki silahın və onun üçün döyüş sursatının saxlanması, daşınması və ya satılması qaydalarının pozulmasına görə—

- silah və döyüş sursatı ödənişlə alınmaqla və ya alınmamaqla *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* miqdarda cərimə edilir.

346.2. Azərbaycan Respublikası [müvafiq icra hakimiyyəti orqanından](#) xüsusi icazə almamış şəxslər tərəfindən mülki silahın və onun üçün döyüş sursatının əldə edilməsi, saxlanması, daşınması, başqa şəxslərə verilməsi və ya satılmasına görə—

- silah və döyüş sursatı ödənişlə alınmaqla və ya müsadirə edilməklə *otuz manatdan qırx manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [8](#), [52](#), [119](#))

Maddə 347. Mülki silahın və döyüş sursatının istehsalı, gətirilməsi, aparılması, idxalı, ixracı, kolleksiya edilməsi, sərgisinin keçirilməsi, göndərilməsi, istifadə edilməsi, götürülməsi və ya məhv edilməsi qaydalarının pozulması

Mülki silahın istehsalının, gətirilməsinin, aparılmasının, idxalının, ixracının, kolleksiya edilməsinin, sərgisinin keçirilməsinin, göndərilməsinin, istifadə edilməsinin, götürülməsinin və ya məhv edilməsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydalarının pozulmasına görə—

- silah müsadirə edilməklə və ya edilməməklə fiziki şəxslər *on manatdan iyirmi beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 348. Möhürün (plombun) qəsdən zədələnməsi və ya qırılması

Bu Məcəllənin 132.1, 139.2 və 147.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş hallar istisna edilməklə, səlahiyyətli vəzifəli şəxs tərəfindən vurulmuş möhürün (plombun) qəsdən zədələnməsinə və ya qırılmasına görə—

- *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 348-1. İnzibati icraat haqqında qanunvericiliyin pozulması

348-1.0. İnzibati icraat haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

348-2.0. Qeyri-dövlət (dövlət) məhəfizə fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyin pozulmasına, yəni:

348-2.0.1. dövlət məhəfizə məhəfizə təsisəsinə və ya həqiqi şəxsin məhəfizə bələdiyyəsinə məhəfizə və vəzifəsinə işə qəbul edilən namizəd barədə işəgötürən tərəfindən qanunvericiliklə əvvələn edilmiş məlumatda məlumat, vafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat verilməməsinə;

348-2.0.2. məhəfizə və təməfndən fiziki qəvvə və ya xəssə; susi vasitənin tətbiq edildiyi hər bir halda bu barədə dərhal məlumat, vafiq icra hakimiyyəti orqanına və prokurorluq orqanlarına məlumat verilməməsinə;

348-2.0.3. məhəfizə və təməfndən xəssə; susi vasitə və ya məhəfizə və təməfndən vəsiqəsi itirildikdə bu barədə dərhal məlumat, vafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat verilməməsinə;

348-2.0.4. dövlət məhəfizə məhəfizə təsisəsi və ya həqiqi şəxsin məhəfizə bələdiyyəsinə təməfndən xidməti istifadə əvvələn və verilmiş xəssə; susi vasitələri məhəfizə olunan obyektin həddlərindən kənara əvvələn; ixarılmasına və ya istifadə əvvələn; n kənar şəxslərə verilməməsinə;

348-2.0.5. məhəfizə və təməfndən geyim formasını məhəfizə olunan obyektin həddlərindən kənar daşınmasına;

348-2.0.6. dövlət məhəfizə fəaliyyətini həyata keçirən şəxs təməfndən məhəfizə olunan obyektlərdə həqiqi şəxsin məlumat, vafiq vəzifəli şəxslərinin, habelə məhəfizə olunan obyektlərin lkiyyət əvvələn; iləri və ya qanuni sahiblərinin yazılı icazəsi olmadan video və audioyazı, foto və kino əvvələn; əkiləşin aparılmasına gətirə—

- fiziki şəxslər iyirmi beş manatdan qır x manatadək miqdarda, vəzifəli şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda, həqiqi şəxslər iki yəlli manatdan əvvələn; yəlli manatadək miqdarda cərimə edilir. (106, 119)

İyirmi dördüncü fəsil. Hərbi uçot qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalər

Maddə 349. Çağırış məntəqələrinə təhkim edilməli olan vətəndaşların siyahısının hərbi komissarlıqlara təqdim edilməməsi

Çağırış məntəqələrinə təhkim edilməli olan vətəndaşların siyahısının müəyyən edilmiş müddətdə Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#), mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisələrin, idarələrin, təşkilatların və təhsil ocaqlarının rəhbərləri və ya hərbi uçot işi üçün məsuliyyət daşıyan digər vəzifəli şəxsləri və ev sahibləri tərəfindən müvafiq şəhər, rayon, şəhərdə rayon hərbi komissarlıqlara təqdim olunmamasına görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya iyirmi beş manatdan qır x manatadək miqdarda cərimə edilir. (1, 119)

Maddə 350. Çağırış üzrə hərbi komissarlığa gəlməmək

Vətəndaşların çağırış məntəqələrinə təhkim edilməsi üçün üzürlü səbəblər olmadan çağırış üzrə hərbi komissarlığa gəlməməsinə görə—

- xəbərdarlıq edilir və ya *üç manatdan beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 351. Hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların hərbi komissarlıqlara çağırılması haqqında onlara xəbər verilməsinin təmin edilməməsi

Hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların hərbi komissarlıqlara çağırılması haqqında hərbi komissarlıqların tələbi üzrə onlara xəbər verilməsinin Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#), mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisələrin, idarələrin, təşkilatların və təhsil ocaqlarının rəhbərləri və ya hərbi uçot işi üçün məsuliyyət daşıyan digər vəzifəli şəxsləri tərəfindən təmin edilməməsinə, yaxud vətəndaşların çağırış məntəqələrinə və toplanış məntəqələrinə vaxtında gəlməsinə maneçilik törədilməsinə görə—

- *otuz manatdan əlli manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 352. Hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların ilkin uçotunu aparmaq üçün lazım olan sənədlərin vaxtında verilməməsi

Mənzil-istismar təşkilatlarının və evləri istismar edən başqa təşkilatların mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisələrin, idarələrin rəhbərləri və ya hərbi uçot işi üçün məsuliyyət daşıyan digər vəzifəli şəxsləri, habelə ev sahibləri tərəfindən hərbi komissarlıqlara, hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların hərbi uçota qəbulunun, uçotdan çıxarılmasının rəsmiləşdirilməsi və ya uçot məlumatının tutuşdurulması üçün lazım olan sənədlərin müvafiq hərbi komissarlıqlara vaxtında təqdim etmələrinə görə—

- *əlli manatdan yetmiş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [119](#))

Maddə 353. Hərbi vəzifəlilər və çağırışçılar haqqında məlumatların bildirilməməsi

353.1. *18 yaşınadək sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu məsələsində qeyd edilmiş və ya əlillik qrupundan* asılı olmayaraq, əlil hesab edilmiş bütün hərbi vəzifəlilər və çağırışçılar barəsində məlumatların hərbi komissarlıqlara bildirmək vəzifəsi həvalə edilən tibbi-sosial ekspert komissiyalarının vəzifəli şəxsləri tərəfindən belə məlumatların bildirilməməsinə görə—

- *iyirmi beş manatdan qırx beş manatadək* miqdarda cərimə edilir.

[353.2.](#) Hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların soyadının, adının, atasının adının dəyişdirilməsi, vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydiyyatında onların doğum tarixi və yeri haqqında dəyişikliklər edilməsi barədə, habelə bu şəxslərin ölümünün qeydiyyatı barədə *vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatını aparan orqanların* vəzifəli şəxsləri tərəfindən rayon, şəhər, şəhərdə rayon hərbi komissarlıqlarına məlumat verilməməsinə görə—

- *iyirmi beş manatdan otuz beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. ([1](#), [84](#), [119](#), [123](#))

Maddə 354. Hərbi uçot qaydalarının pozulması

Hərbi vəzifəlilərin və çağırışçıların Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hərbi uçot qaydalarını pozmasına, habelə çağırış üzrə hərbi komissarlığa üzürlü səbəblər olmadan gəlməməsinə və ya hərbi uçotda durduğu uçot orqanına yaşayış yerinin ünvanının, təhsilinin, iş yerinin və vəzifəsinin dəyişməsi haqqında məlumatları vaxtında bildirməməsinə görə —

- xəbərdarlıq edilir və ya *on beş manatdan iyirmi manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 355. Hərbi biletin qəsdən korlanması və ya itirilməsi

Hərbi uçot sənədlərinin (hərbi biletlərin və ya çağırış məntəqələrinə təhkim edilmə haqqında vəsiqələrin) qəsdən korlanmasına və ya etinasız saxlanması nəticəsində itirilməsinə görə —

- xəbərdarlıq edilir və ya *on manatdan on beş manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [119](#))

Maddə 356. Dövlət hakimiyyəti orqanları və yerli özünüidarəetmə orqanları, müəssisələr, idarələr və təşkilatlar tərəfindən səfərbərlik üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsinin təmin edilməməsi

356.1. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) və yerli özünüidarəetmə orqanlarının, mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisələrin, idarələrin, təşkilatların vəzifəli şəxsləri tərəfindən səfərbərlik elan edilərkən hərbi vəzifəlilərə vaxtında məlumat verilməməsinə və onların çağırış-toplanış məntəqələrinə və ya hərbi hissələrə gətirilməsinin təmin edilməməsinə görə —

- *yetmiş manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir.

356.2. Dövlət hakimiyyəti orqanlarının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının, mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müəssisə, idarə və təşkilatların vəzifəli şəxsləri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq səfərbərlik hazırlığı və səfərbərlik sahəsində onlara həvalə edilmiş vəzifələrin yerinə yetirilməməsinə görə —

- *səksən manatdan doxsan manatadək* miqdarda cərimə edilir. (1, [71](#), [119](#))

Maddə 356-1. Hərbi-nəqliyyat vəzifəsi haqqında qanunvericiliyin pozulması

356-1.1. Azərbaycan Respublikasının dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları, nəqliyyat vasitələrinin mülkiyyətçisi (sahibi) olan təşkilatlar tərəfindən Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının sorğusuna əsasən nəqliyyat vasitələrinin mövcudluğu və texniki vəziyyəti barədə məlumatların təqdim edilməməsinə görə —

- *vəzifəli şəxslər otuz manatdan əlli manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər altmış manatdan doxsan manatadək miqdarda cərimə edilir.*

356-1.2. Səfərbərlik tapşırıqlarına uyğun olaraq hərbi-nəqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinə, qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər silahlı birləşmələrə və xüsusi birləşmələrə müəyyən edilmiş qaydada təqdim olunmamasına görə —

- *vəzifəli şəxslər yetmiş manatdan doxsan manatadək miqdarda, hüquqi şəxslər yüz əlli manatdan iki yüz manatadək miqdarda cərimə edilir. (72, 119)*

III bölmə. İnzibati xətlər haqqında işlərə baxmaq səlahiyyəti olan orqanlar (vəzifəli şəxslər)

İyirmi beşinci fəsil. Əsas qaydalar

Maddə 357. İnzibati xətlər haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan orqanlar (vəzifəli şəxslər)

357.0. İnzibati xətlər haqqında işlərə:

357.0.1. rayon (şəhər) məhkəmələri;

357.0.2. yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar, *seçki komissiyaları* (kollegial orqan);

357.0.3. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#), *Milli Bankı* (vəzifəli şəxslər) baxırlar. (24, 15)

Maddə 358. Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar

Bu Məcəllənin 51, 297 və 307-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətlərə dair işlərə baxan yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyaların (kollegial orqanın) yaradılması və fəaliyyət qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunur. (23)

Maddə 358-1. Seçki komissiyaları

358-1.1. Məntəqə və dairə seçki komissiyalarının, Mərkəzi Seçki Komissiyasının fəaliyyət qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunur.

358-1.2. Seçki komissiyaları bu Məcəllənin 39-48-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətlərə dair işlərə həmin xətlər Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsinin 116-cı maddəsində göstərilmiş şəxslər tərəfindən törədildiyi hallarda baxır. (24)

Maddə 359. Vəzifəli şəxslərin səlahiyyəti

359.1. İnzibati xətlər haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslər bu Məcəllənin Xüsusi hissəsində nəzərdə tutulmuş inzibati tənbehləri onlara verilmiş səlahiyyət çərçivəsində və yalnız xidmət vəzifəsinin icrası zamanı tətbiq edə bilərlər.

359.2. İnzibati xətlər haqqında işlərə bu Məcəllənin 357.0.3-cü maddəsində göstərilmiş orqanlar adından baxmağa səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslər [Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən müəyyən edilir.

İyirmi altıncı fəsil. İnzibati xətlər haqqında işlərin aidiyyəti

Maddə 360. Rayon (şəhər) məhkəmələri

360.1. Rayon (şəhər) məhkəmələri bu Məcəllənin 39-50-3, 52, 52-1.1, 53-4.1, 60-63, 63-1, 68-1, ~~68-2~~, 68-3, 68-4, 69, 72, 88-3, 90.3, 101, 102.0.2, 102.0.3, 102.0.5, 106, 111, 119-1.2, 123-1, 131.2, 144, 151.4, 152.4, 152-1.4, 152-2.2, 152-2.3, 153.6, 154.2, 154.3, 154.5, ~~153.7~~, 155.4, ~~155.5~~, 169, 170, 173, 175, 180-189, 199-204, 205, 223, 224, 229, 233, 240-1.1, 240-1.2, 258-260, 261.1, 278, 282, 284-287, 292, 293, 293-1.2, 296, 296-1, 301, 305, 307-1, 309-315, 315-1, 324-2, 324-3, 324-4, 324-5, 324-6, 326-1, 332, 333, 335, 338, ~~343~~, 346, 347, 348-1, 351, 353.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında işlərə baxırlar.

360.2. Bu Məcəllənin 360.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda inzibati xətalər haqqında işlərə baxmaq hüququ təkcə səlahiyyətli orqanlara (vəzifəli şəxslərə) deyil, habelə məhkəmələrə də aid olduqda icraatına inzibati xətalər haqqında işlər daxil olmuş səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən inzibati xətalər haqqında işlərə baxılması üçün məhkəməyə göndərildikdə, bu işlərə məhkəmələr tərəfindən baxılır.

360.3. Bu Məcəllənin 360.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər hərbi qulluqçular və toplanışa çağırılmış hərbi vəzifəlilər tərəfindən törədildikdə inzibati xətalər haqqında işlərə hərbi məhkəmələr tərəfindən baxılır. ([6](#), [8](#), [20](#), [22](#), [26](#), [27](#), [35](#), [39](#), [48](#), [56](#), [73](#), [76](#), [78](#), [83](#), [86](#), [95](#), [96](#), [102](#), [105](#), [112](#), [118](#), [122](#), [125](#))

Maddə 361. Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanları

Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanları](#) bu Məcəllənin Xüsusi hissəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalər haqqında işlərə baxırlar.

IV bölmə. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraat

İyirmi yeddinci fəsil. Ümumi müddəalar

Maddə 362. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın vəzifələri

İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın vəzifələri şəxslərin hüquqlarını və azadlıqlarını, onların qanuni mənafeələrini qorumaqdan, inzibati xəta haqqında hər bir işin hallarını vaxtında, hərtərəfli, tam və obyektiv surətdə aydınlaşdırmaqdan, inzibati xəta törətmiş şəxsi aşkar etməkdən və onu inzibati məsuliyyətə cəlb etməkdən, çıxarılmış qərarın icrasını təmin etməkdən, habelə inzibati xətanın törədilməsinə kömək edən səbəbləri və şəraitini aşkar etməkdən və inzibati xətalərin qarşısını almaqdan ibarətdir.

Maddə 363. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın aparıldığı dil

363.1. Azərbaycan Respublikasında inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraat Azərbaycan dilində, yaxud müəyyən ərazidəki əhalinin çoxluq təşkil edən hissəsinin dilində aparılır.

363.2. İşdə iştirak edən, inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın aparıldığı dili bilməyən şəxslər ana dilində və ya bildiyi hər hansı başqa dildə məlumat, izahatlar, şikayət və ya vəsatət vermək hüququ ilə, habelə bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş qaydada tərcüməçinin xidmətlərindən istifadə etmək hüququ ilə təmin olunur.

Maddə 364. İnzibati xətalər haqqında işlərə açıq baxılması

364.1. Dövlət, qulluq, kommersiya sirrlərinin və qanunvericiliklə qorunan digər sirrlərin yayılmasına gətirib çıxara bilən hallar istisna olmaqla, inzibati xətlər haqqında işlərə açıq baxılır.

364.2. İnzibati xətlər haqqında işlərin qapalı baxılmasına zərurət olduğu halda bu barədə qərar qəbul edilir.

Maddə 365. İnzibati xəta haqqında iş üzrə məlumatların yayılmasının yolverilməzliyi

İnzibati xəta haqqında iş üzrə məlumatlar yalnız icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxs), belə məlumatlar zərərçəkmiş şəxs şəxsi maraqlarına toxunduqda isə, habelə zərərçəkmiş şəxs icazəsi ilə və onların mümkün hesab etdiyi həcmdə elan oluna bilər.

Maddə 366. Vəsətətlər

366.1. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatda iştirak edən şəxslər icraatında həmin işlər olan hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) baxılması məcburi sayılan vəsətət vermək hüququna malikdirlər.

366.2. Vəsətət yazılı formada verilir və o, dərhal baxılmalıdır. Vəsətətin təmin olunmasından imtina edildikdə bu haqda qərar qəbul edilir.

Maddə 367. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatı rədd edən hallar

367.0. Aşağıdakı hallarda inzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraat başlanıla bilməz, başlanmış icraata isə xitam verilir:

367.0.1. inzibati xəta hadisəsi olmadıqda;

367.0.2. inzibati xəta tərkibi olmadıqda;

367.0.3. şəxs son zərurət vəziyyətində hərəkət etdikdə;

367.0.4. şəxs zəruri müdafiə vəziyyətində hərəkət etdikdə;

367.0.5. inzibati məsuliyyət müəyyən edən normativ hüquqi akt ləğv olunduqda;

367.0.6. inzibati xəta haqqında iş baxılan vaxt bu Məcəllənin 36-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş müddətlər başa çatdıqda;

367.0.7. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsə aid eyni fakt üzrə inzibati tənbeh etmək haqqında hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxs) qərarı olduqda, yaxud inzibati xəta haqqında iş xitam verilməsi barəsində ləğv edilməmiş qərar olduqda, habelə həmin fakt üzrə cinayət işini başlamaq haqqında qərar olduqda;

367.0.8. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs öldükdə.

Maddə 368. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraat zamanı prokuror nəzarəti

368.1. Prokuror öz səlahiyyətləri daxilində inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraat zamanı baş vermiş hər cür qanun pozuntusunun aradan qaldırılması üçün vaxtında qanunla nəzərdə tutulmuş tədbirlər görür və inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın aparılmasında Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının, qanunların və digər qanunvericilik aktlarının tətbiqinə və icrasına prokuror nəzarətini həyata keçirir.

368.2. Prokuror inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın başlanması haqqında qərar qəbul etmək, inzibati xətalər haqqında işlərin baxılmasında iştirak etmək, işin baxılması zamanı baş verən məsələlər üzrə rəy və ya vəsatət vermək, inzibati xəta haqqında iş üzrə qəbul edilən qərardan və ya qərardaddan protest vermək hüququna malikdir.

368.3. Prokuror tərəfindən inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın başlanması haqqında qərar bu Məcəllənin 411-ci maddəsində müəyyən edilmiş müddətdə qəbul edilir. Qərar da bu Məcəllənin 410-cu maddəsində olan məlumatlar göstərilir.

368.4. Yetkinlik yaşına çatmayanlar barəsində inzibati xətalər haqqında, habelə öz təşəbbüsü ilə başlanmış inzibati xətalər haqqında işlərin baxılmasının yeri və vaxtı prokurora bildirilir.

Maddə 369. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə məsrəflər

369.1. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə məsrəflər:

369.1.1. şahidlərə, hal şahidlərinə, ekspertlərə, mütəxəssislərə və tərcüməçilərə verilmiş məbləğlərdən;

369.1.2. maddi sübutların saxlanması, göndərilməsi, daşınması və tədqiq edilməsinə xərclənən məbləğlərdən ibarətdir.

369.2. Fiziki şəxslər barəsində inzibati xətalər haqqında işlər üzrə məsrəflər dövlət hesabına ödənilir. Hüquqi şəxslər barəsində inzibati xətalər haqqında işlər üzrə məsrəflər isə həmin şəxslərin üzərinə qoyulur.

369.3. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə məsrəflərin ölçüsü məsrəflərə aid olan çəkilməmiş xərcləri təsdiq edən işə əlavə edilmiş sənədlər əsasında müəyyən edilir.

369.4. Məsrəflər haqqında qəbul edilmiş qərar inzibati tənbeh tətbiq edilməsi və ya inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi haqqında qərar da göstərilir.

Maddə 370. Zərər çəkənlərə, şahidlərə, ekspertlərə və tərcüməçilərə ödənilməli məbləğ

370.1. İcraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin yanına, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsin yanına) gəlməklə əlaqədar olaraq zərər çəkənlərin, şahidlərin, ekspertlərin, mütəxəssislərin, tərcüməçilərin və hal şahidlərinin çəkdiyi xərclər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada ödənilir.

370.2. İcraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin yanına, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsin yanına) zərər çəkmiş, şahid, ekspert, mütəxəssis, tərcüməçi və hal şahidləri kimi çağırılan şəxslərin işdə olmadıqları müddət ərzində iş yerində onların əmək haqqı müəyyən edilmiş qaydada saxlanılır.

370.3. Mütəxəssisin, ekspertin və tərcüməçinin əməyi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada ödənilir.

İyirmi səkkizinci fəsil. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın iştirakçıları, onların hüquqları və vəzifələri

Maddə 371. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs

371.1. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin aşağıdakı hüquqları vardır:

371.1.1. işin materialları ilə tanış olmaq;

371.1.2. izahat vermək;

371.1.3. sübutlar təqdim etmək;

371.1.4. vəsatət və etirazlar vermək;

371.1.5. işə baxılarkən müdafiəçinin hüquqi yardımından istifadə etmək;

371.1.6. inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirlərinin tətbiqindən və iş üzrə qərardan şikayət vermək;

371.1.7. ana dilində çıxış etmək və icraatın aparıldığı dildə danışa bilmirsə, tərcüməçinin xidmətlərindən istifadə etmək.

371.2. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş digər hüquqlardan da istifadə edə bilər.

371.3. İnzibati xətalər haqqında işlərə barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin iştirakı ilə baxılır. Həmin işlərə şəxsin iştirakı olmadan, yalnız o hallarda baxıla bilər ki, işə baxılmasının yeri və müddətinin ona vaxtında bildirilməsi barədə məlumat olsun və ya işə baxılmasını təxirə salmaq, haqqında ondan vəsatət daxil olmasın, yaxud belə vəsatət rədd edilmiş olsun.

371.4. İnzibati xətalər haqqında işlərə baxarkən hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin iştirakını məcburi hesab edə bilər.

371.5. İnzibati həbs və ya Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara əcnəbiləri və vətəndaşlığı olmayan şəxsləri inzibati qaydada çıxartma nəzərdə tutan inzibati xətalər haqqında işlərə baxılarkən barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin iştirakı məcburidir.

371.6. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılarkən işin hallarının müzakirəsi yetkinlik yaşına çatmayanlara mənfi təsir göstərə biləcəyi hallarda, onlar müvəqqəti olaraq işdə iştirakdan kənarlaşdırıla bilərlər.

Maddə 372. Zərər çəkmiş şəxs

372.1. İnzibati xəta nəticəsində mənəvi, fiziki və ya maddi zərər dəymiş şəxs zərər çəkmiş şəxs sayılır.

372.2. Zərər çəkmiş şəxsin aşağıdakı hüquqları vardır:

372.2.1. inzibati xəta haqqında iş üzrə bütün materiallarla tanış olmaq;

372.2.2. izahat vermək;

372.2.3. sübutlar təqdim etmək;

372.2.4. vəsatət və etirazlar vermək;

372.2.5. hüquqi yardımdan istifadə etmək;

372.2.6. iş üzrə qəbul edilmiş qərardan şikayət vermək.

372.3. Zərər çəkmiş şəxs bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş digər hüquqlardan da istifadə edə bilər.

372.4. İnzibati xətalər haqqında işlərə zərər çəkmiş şəxsin iştirakı ilə baxılır. Həmin şəxsin iştirakı olmadan iş yalnız o hallarda baxıla bilər ki, işə baxılmasının yeri və müddətinin ona vaxtında bildirilməsi barədə məlumat olsun və ya işə baxılmasını təxirə salmaq haqqında ondan vəsatət daxil olmasın, yaxud belə vəsatət rədd edilmiş olsun.

372.5. Zərər çəkmiş şəxs bu Məcəllənin 377-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada şahid kimi sorğu-sual edilə bilər.

Maddə 373. Fiziki şəxsin qanuni nümayəndələri

373.1. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs və ya zərər çəkmiş şəxs yetkinlik yaşına çatmadıqda və ya öz fiziki, yaxud psixi qüsurlarına görə müstəqil olaraq hüquqlarını özləri həyata keçirmək imkanına malik olmadıqda, həmin şəxslərin mənafeyini təmsil etməyə onların qanuni nümayəndələrinin hüququ vardır.

373.2. Valideynlər, övladlığa götürənlər, qəyyumlar və himayəçilər fiziki şəxsin mənafeyinin qanuni nümayəndələri hesab olunurlar.

373.3. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin və ya zərər çəkmiş şəxsin qanuni nümayəndəsi olmadıqda, inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparın səlahiyyətli vəzifəli şəxs qəyyumluq və himayə orqanlarını qanuni nümayəndə hesab edir.

373.4. Fiziki şəxsin qanuni nümayəndəsi olan şəxslərin qohumluq əlaqələri və ya müvafiq səlahiyyətləri Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq sənədlərlə təsdiq olunur.

373.5. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin və ya zərər çəkmiş şəxsin qanuni nümayəndəsi təmsil etdiyi şəxs barəsində bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş hüquqlara malikdir və vəzifələri daşıyır.

373.6. On səkkiz yaşına çatmayan şəxslər barəsində inzibati xətlər haqqında işlərə baxarkən hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) həmin şəxsin qanuni nümayəndəsinin iştirakını məcburi hesab edə bilər.

Maddə 374. Hüquqi şəxsin nümayəndəsi

374.1. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan və ya zərər çəkmiş olan hüquqi şəxslərin hüquqlarının və qanuni mənafələrinin müdafiəsi onların nümayəndələri tərəfindən həyata keçirilir.

374.2. Hüquqi şəxsin rəhbəri, habelə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada hüquqi şəxsin mənafələrinin təmsil edilməsi etibar edilmiş digər şəxslər hüquqi şəxslərin nümayəndələri hesab edilir. Hüquqi şəxsin nümayəndəsinin səlahiyyəti onun qulluq mövqeyini təsdiq edən sənədlərlə müəyyən edilir.

374.3. Hüquqi şəxs tərəfindən törədilmiş inzibati xətlər haqqında işlərə hüquqi şəxsin nümayəndəsinin və ya vəkilinin iştirakı ilə baxılır. Həmin şəxslərin iştirakı olmadan inzibati xəta haqqında işə yalnız o hallarda baxıla bilər ki, işə baxılmasının yeri və müddətinin ona vaxtında bildirilməsi barədə məlumat olsun və ya işə baxılmasını təxirə salmaq haqqında ondan vəsatət daxil olmasın, yaxud belə vəsatət rədd edilmiş olsun.

374.4. İnzibati xətlər haqqında işlərə baxarkən hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) hüquqi şəxsin nümayəndəsinin iştirakını məcburi hesab edə bilər.

Maddə 375. Müdafiəçi və nümayəndə

375.1. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsə hüquqi yardım göstərmək üçün inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata müdafiəçi, zərər çəkmiş şəxsə hüquqi yardım göstərmək üçün isə nümayəndə buraxılır.

375.2. Müdafiəçi sifəti ilə və nümayəndə kimi inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda vəkil və ya digər şəxslər iştirak edə bilərlər.

375.3. İnzibati xəta haqqında protokol tərtib edildiyi vaxtdan müdafiəçi və nümayəndə inzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatda iştirak etməyə buraxılırlar. Törədilmiş inzibati xətəyə görə fiziki şəxs barəsində inzibati qaydada tutma tətbiq edildiyi hallarda müdafiəçi həmin şəxs inzibati qaydada tutulduğu vaxtdan inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda iştirak etməyə buraxılır.

375.4. Müdafiəçinin və nümayəndənin aşağıdakı hüquqları vardır:

375.4.1. işin bütün materialları ilə tanış olmaq;

375.4.2. sübutlar təqdim etmək;

375.4.3. vəsatət və etirazlar vermək;

375.4.4. işin baxılmasında iştirak etmək;

375.4.5. inzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirlərinin tətbiqindən və iş üzrə qəbul edilmiş qərardan şikayət vermək.

375.5. Müdafiəçi və nümayəndə bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş digər hüquqlardan da istifadə edə bilirlər.

375.6. Vəkilin səlahiyyəti *vəkil qurumları* tərəfindən verilən orderlə təsdiq edilir. Nümayəndənin səlahiyyəti qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada verilən etibarnamə ilə təsdiq edilir. (49)

Maddə 376. Vəkilin iştirakının məcburiliyi

376.1. *İnzibati qaydada tutulan yetkinlik yaşına çatmayanların, icraatın aparıldığı dili bilməyənlərin, lal, kar, kor, fiziki və ya psixi qüsurları üzündən özlərinin müdafiə hüququnu həyata keçirə bilməyən digər şəxslərin işlərində vəkilin iştirakı məcburidir.*

Göstərilən hallarda barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin müdafiəçidən imtinası qəbul olunmur.

376.2. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs tərəfindən seçilmiş vəkilin gəlməsi qeyri-mümkün olduqda hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həmin şəxsi vəkil ilə təmin edir.

376.3. Maddi vəziyyətinə görə öz hesabına vəkil tutmaq imkanı olmadıqda, inzibati qaydada tutulmuş şəxsə hüquqi yardım dövlətin vəsaiti hesabına göstərilir. Belə halda vəkil öz vəzifələrini yerinə yetirməkdən imtina edə bilməz. (8)

Maddə 377. Şahid

377.1. İnzibati xətalər haqqında işlərdə şahid qismində iş üzrə müəyyən edilməli olan hallar barədə məlumatı olan şəxslər çağırıla bilirlər.

377.2. Şahid hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) çağırışı ilə göstərilən vaxtda gəlməyə, doğru izahatlar verməyə, protokola daxil edilmiş izahatını imzası ilə təsdiq etməyə, iş üzrə ona məlum olan məlumatları bildirməyə və suallara cavab verməyə borcludur.

377.3. Şahidin özünə və yaxın qohumlarına qarşı izahat verməmək, tərçüməçinin köməyindən pulsuz istifadə etmək, izahatının doğru yazılması barədə protokola müvafiq qeydlər etmək hüququ vardır.

377.4. Yetkinlik yaşına çatmayan on dörd yaşında olan şəxslər pedaqoji işçinin və ya psixoloqun iştirakı ilə sorğu-sual edilirlər. Zəruri olduqda yetkinlik yaşına çatmayan şəxs onun qanuni nümayəndəsinin iştirakı ilə də sorğu-sual edilə bilər.

377.5. Bilə-bilə yalan izahat verməyə görə inzibati məsuliyyət haqqında şahidə xəbərdarlıq edilir. Şahid öz vəzifələrini yerinə yetirməkdən imtina etdikdə və ya çağırış üzrə gəlməkdən qəsdən boyun qaçırdıqda o, bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydada inzibati məsuliyyətə cəlb edilir.

Qeyd: Bu maddədə «yaxın qohumlar» dedikdə - valideynlər, uşaqlar, övladlığa götürənlər, övladlığa götürülənlər, doğma qardaş və bacılar, babalar, nənələr, nəvələr, habelə ər-arvad başa düşülür.

Maddə 378. Şahid kimi sorğu-sual edilə bilməyən şəxslər

378.0. Şahid kimi sorğu-sual edilə bilməyən şəxslər aşağıdakılardır:

378.0.1. fiziki və ya psixi qüsurlarına görə inzibati xəta haqqında iş üçün əhəmiyyətli olan hadisələri dərk edə bilməyən və onlar haqqında düzgün izahat verə bilməyən şəxs;

378.0.2. müdafiəçi vəzifəsinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar olaraq inzibati xəta törətmiş şəxsin ona bildirdiyi hallar haqqında inzibati xəta törətmiş şəxsin vəkili;

378.0.3. öz nümayəndə (qanuni nümayəndə) vəzifələrini icra etməsi ilə əlaqədar onlara məlum olmuş hallar haqqında fiziki şəxsin qanuni nümayəndəsi və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsi.

Maddə 379. Hal şahidləri

379.1. İşin nəticəsində maraqlı olmayan və yetkinlik yaşına çatmış şəxslər inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın aparılmasında iştirak etmək üçün icraatında inzibati xəta haqqında iş olan vəzifəli şəxs tərəfindən hal şahidi kimi dəvət olunurlar. Hal şahidlərinin sayı iki nəfərdən az ola bilməz.

379.2. Şəxsi axtarış, şeyləri yoxlama, nəqliyyat vasitəsinə baxış, şeyləri və sənədləri götürmə, eləcə də sərxoşluq vəziyyətinin müayinəsi aparılarkən hal şahidlərinin iştirakı məcburidir. Hal şahidləri onların iştirakı ilə həyata keçirilən prosessual hərəkətləri, onların məzmununu və nəticəsini protokolda öz imzası ilə təsdiq edirlər.

379.3. Hal şahidlərinin inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda iştirak etmələri protokolda qeyd edilir.

379.4. İnzibati xəta haqqında iş üzrə prosessual hərəkətlər barəsində hal şahidlərinin qeydləri protokolda göstərilir.

379.5. Zəruri hallarda inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda hal şahidləri bu Məcəllənin 377-ci maddəsinə uyğun olaraq şahid kimi sorğu-sual edilə bilərlər.

Maddə 380. Mütəxəssis

380.1. İnzibati xətalər haqqında işlərin nəticəsində şəxsən maraqlı olmayan, sübutların aşkar edilməsində, götürülməsində və rəsmiləşdirilməsində, habelə texniki vasitələrin tətbiq edilməsində kömək göstərilməsi üçün xüsusi biliyə malik olan hər hansı bir şəxs icraatında inzibati xəta haqqında iş olan vəzifəli şəxs tərəfindən inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatda iştirak etmək üçün mütəxəssis kimi dəvət oluna bilər.

380.2. Mütəxəssisin aşağıdakı vəzifələri vardır:

380.2.1. icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) çağırışı üzrə gəlmək;

380.2.2. sübutların aşkar edilməsində, götürülməsində, rəsmiləşdirilməsində iştirak etmək;

380.2.3. yerinə yetirdiyi hərəkətlər barədə izahatlar vermək;

380.2.4. bu hərəkətlərin məzmununu və nəticəsini protokolda öz imzası ilə təsdiq etmək;

380.2.5. bu Məcəllənin 383.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallardan biri olduqda, mütəxəssisi dəvət etmiş səlahiyyətli vəzifəli şəxsə özü-özünə etiraz etmə haqqında məlumat vermək.

380.3. Mütəxəssisin aşağıdakı hüquqları vardır:

380.3.1. iştirak etdiyi və onun predmetinə aid olan inzibati xəta haqqında işin materialları ilə tanış olmaq;

380.3.2. icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) icazəsi ilə barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsə, zərər çəkmiş şəxsə, şahidlərə mütəxəssisin apardığı işin predmetinə aid olan suallar vermək;

380.3.3. aparılan hərəkətlərə dair qeydlər və izahatlar vermək.

380.4. Bilə-bilə yalan izahat verməsinə görə inzibati məsuliyyət haqqında mütəxəssisə xəbərdarlıq edilir. Mütəxəssis öz vəzifələrini yerinə yetirməkdən imtina etdikdə və ya çağırış üzrə gəlməyə qəsdən boyun qaçırdıqda o, bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydada inzibati məsuliyyətə cəlb edilir.

Maddə 381. Ekspert

381.1. Elm, incəsənət, texnika və ya sənət sahəsində məsələlərin izahı üçün ekspertizanın aparılması və ekspert rəyinin verilməsi üçün kifayət qədər xüsusi biliyə malik olan və inzibati xəta haqqında işin nəticəsində şəxsən maraqlı olmayan şəxs ekspert kimi dəvət olunur.

381.2. Ekspertin vəzifələri aşağıdakılardır:

381.2.1. icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) çağırışı üzrə gəlmək;

381.2.2. təqdim edilmiş obyektlərin və iş üzrə materialların tam və hərtərəfli tədqiqatını aparmaq və qoyulmuş suallar üzrə əsaslandırılmış və obyektiv rəy vermək;

381.2.3. bu Məcəllənin 383.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallardan biri olduqda, ekspertizanı təyin etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) ekspertizanın aparılmasından özü-özünə etiraz etmə haqqında məlumat vermək.

381.3. Verilən suallar ekspertin xüsusi biliyindən kənara çıxdıqda, tədqiqat obyektləri və iş üzrə materiallar rəy verilməsi üçün yararsız olduqda və ya kifayət qədər olmadıqda ekspert rəy verməkdən imtina edə bilər.

381.4. Ekspertin aşağıdakı hüquqları vardır:

381.4.1. ekspertizanın predmetinə aid olan iş üzrə materiallarla tanış olmaq;

381.4.2. iş üzrə rəy verilməsi üçün zəruri olan əlavə materalların təqdim olunması barədə vəsatət vermək;

381.4.3. ekspertizanın predmetinə aid olan məlumatların aydınlaşdırılması üçün icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) icazəsi ilə barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsə, zərər çəkmiş şəxsə, şahidlərə suallar vermək;

381.4.4. qoyulmuş suallardan əlavə ekspertizanın predmetinə aid olan və iş üçün əhəmiyyətli sayılan digər halları öz rəyində göstərmək.

381.5. Bilə-bilə yalan rəy verməsinə görə inzibati məsuliyyət haqqında ekspertə xəbərdarlıq edilir. Ekspert öz vəzifələrini yerinə yetirməkdən imtina etdikdə və ya çağırış üzrə gəlməyə qəsdən boyun qaçırırdıqda o, bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydada inzibati məsuliyyətə cəlb edilir.

Maddə 382. Tərcüməçi

382.1. İnzibati xətalər haqqında işlərin nəticəsində şəxsən maraqlı olmayan, yetkinlik yaşına çatmış və tərcümə üçün zəruri olan dilləri bilən hər hansı bir şəxs inzibati xətalər haqqında işlərin icraatında tərcüməçi ola bilər.

382.2. Tərcüməçi, icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən təyin edilir.

382.3. Tərcüməçi, icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) çağırışı üzrə gəlməyə və ona tapşırılan tərcüməni tam və dəqiq yerinə yetirməyə və tərcümənin düzgünlüyünü öz imzası ilə təsdiq etməyə borcludur.

380.4. Bu Məcəllənin 383.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallardan biri olduqda, tərcüməçini dəvət etmiş səlahiyyətli vəzifəli şəxsə özü-özünə etiraz etmə haqqında məlumat vermək.

382.5. Bilə-bilə yanlış tərcümə etməsinə görə inzibati məsuliyyət haqqında tərcüməçiyə xəbərdarlıq edilir. Tərcüməçi təyin olunmuş şəxs öz vəzifələrini yerinə yetirməkdən imtina etdikdə və ya çağırış üzrə gəlməyə qəsdən boyun qaçırırdıqda o, bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydada inzibati məsuliyyətə cəlb edilir.

Maddə 383. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatda iştirakı rədd edilən hallar

383.1. İnzibati xətanın törədilməsi nəticəsində inzibati xətalər haqqında işlərin başlanmasına səbəb olan qaydalara riayət olunması üzərində nəzarəti həyata keçirən dövlət orqanlarının əməkdaşları, yaxud əvvəllər həmin işlər üzrə digər iştirakçı qismində çıxış etmiş şəxslər inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatda müdafiəçi və ya nümayəndə ola bilməzlər.

383.2. Mütəxəssis, ekspert və tərcüməçi aşağıdakı hallarda inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda iştirak edə bilməzlər:

383.2.1. inzibati xəta törətmiş şəxsə, zərər çəkmiş şəxsə, onun nümayəndəsi (qanuni nümayəndəsi) ilə, vəkillə, prokurorla, hakimlə, kollegial orqanın üzvü ilə və ya icraatında inzibati xəta haqqında iş olan vəzifəli şəxsə qohumluq əlaqələri olduqda;

383.2.2. əvvəllər həmin işlər üzrə digər iştirakçı qismində iştirak etdikdə;

383.2.3. işin nəticəsi ilə birbaşa və ya dolayısı ilə maraqlı olması barədə kifayət qədər əsaslar olduqda.

Maddə 384. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatda iştirakı rədd edilən şəxslərə etiraz etmə

384.1. Bu Məcəllənin 383-cü maddəsində nəzərdə tutulan hallar olduqda, vəkil, nümayəndə (qanuni nümayəndə), mütəxəssis, ekspert və ya tərcüməçi inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatda iştirak etməkdən kənar olmalıdırlar.

384.2. Özü-özünə etiraz etmə və ya etiraz etmə haqqında ərizə icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) təqdim edilir.

384.3. Özü-özünə etiraz etmə və ya etiraz etmə haqqında ərizəyə baxıldıqda hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) etirazın təmin edilməsi və ya təmin edilməməsi barədə qərar qəbul edir.

İyirmi doqquzuncu fəsil. İnzibati xətalər haqqında işlərin icraatı üzrə sübutlar və onların qiymətləndirilməsi

Maddə 385. İnzibati xətalər haqqında işlərin icraatı üzrə sübut edilməli olan hallar

385.0. İnzibati xətalər haqqında işlərin icraatı üzrə aşağıdakılar müəyyən edilməlidir:

385.0.1. inzibati xəta hadisəsi (inzibati xəta törədilməmişdir);

385.0.2. inzibati xəta törətmiş şəxs;

385.0.3. inzibati xəta törətməkdə şəxsin təqsiri;

385.0.4. inzibati məsuliyyəti ağırlaşdıran və yüngülləşdirən hallar;

385.0.5. inzibati xəta nəticəsində vurulan zərərin xarakteri və miqdarı;

385.0.6. inzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatı rədd edən hallar;

385.0.7. işin düzgün həlli üçün əhəmiyyətli olan digər hallar, habelə inzibati xətanın törədilməsinə kömək edən səbəblər və şərait.

Maddə 386. Sübutlar

386.1. İnzibati xətanın olub-olmamasını, inzibati xəta törədən şəxsin təqsirini və işin düzgün həlli üçün əhəmiyyətli olan digər halları müəyyən etməkdən ötrü hakim, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) əsaslına bildiyi hər cür faktik məlumatlar inzibati xətalər haqqında işlər üzrə sübutlar sayılır.

386.2. Bu məlumatlar maddi sübutlarla, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin, zərər çəkmiş şəxslərin, şahidlərin izahatları ilə, digər sənədlərlə, xüsusi texniki vasitələrin göstəriciləri ilə, ekspertin rəyi ilə, inzibati xəta haqqında protokolla, bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş digər protokollarla müəyyən edilir.

386.3. Qanuna zidd olaraq əldə edilmiş sübutların istifadə edilməsinə yol verilmir.

Maddə 387. Maddi sübutlar

387.1. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan, yaxud üzərində inzibati xətanın izlərini saxladığına görə inzibati xəta haqqında iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən halların müəyyən edilməsinə kömək edən predmetlər maddi sübutlar hesab edilir.

387.2. Zəruri olduqda maddi sübutların fotosəkilləri çəkilir və onlar inzibati xəta haqqında işə əlavə edilir. Maddi sübutlar inzibati xətalara haqqında protokolda qeyd edilir.

387.3. İcraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) iş qurtaranadək maddi sübutların saxlanılmasının təmin edilməsi üçün zəruri tədbirlər görməli, habelə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat başa çatdıqdan sonra maddi sübutlar haqqında qərar qəbul etməlidir.

Maddə 388. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin izahatı

388.1. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin izahatı iş üzrə ona məlum olan hallar və işdə olan sübutlar üzrə şifahi və ya yazılı formada verilən məlumatlardan ibarətdir.

388.2. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin izahatı inzibati xəta haqqında protokolda, inzibati xətalara haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirlərinin tətbiq edilməsi haqqında protokolda, inzibati xəta haqqında işə baxma protokolunda göstərilir. Zəruri hallarda bu izahat yazılı formada qeyd edilir və inzibati xəta haqqında işə əlavə edilir.

Maddə 389. Zərər çəkmiş şəxsin və şahidlərin izahatları

389.1. Zərər çəkmiş şəxsin və şahidlərin izahatları şifahi və ya yazılı formada olan və inzibati xəta haqqında iş üzrə müəyyən edilməli olan hallar haqqında məlumatlardan ibarətdir.

389.2. Zərər çəkmiş şəxsin və şahidin izahatları inzibati xəta haqqında protokolda, inzibati xətalara haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirlərinin tətbiq edilməsi haqqında protokolda, inzibati xəta haqqında işə baxma protokolunda göstərilir. Zəruri hallarda bu izahatlar yazılı formada qeyd edilir və inzibati xəta haqqında işə əlavə edilir.

389.3. Mənbəyi məlum olmayan məlumatlara əsaslanan şahid izahatları sübut hesab edilmir.

Maddə 390. Sənədlər

390.1. Sənədlərdə müəssisələrin, idarələrin, təşkilatların, vəzifəli şəxslərin və fiziki şəxslərin təsdiq etdikləri və ya şərh etdikləri məlumatların inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat üçün əhəmiyyəti varsa, bu sənədlər iş üzrə sübutlar hesab edilir.

390.2. Sənədlər yazılı və ya digər formada müəyyən edilmiş məlumatları özündə əks etdirə bilər. Fotoşəkillər, səsyazma və ya videoyazı materialları, məlumat bazası və məlumat bankı və digər məlumatları olan müvafiq daşıyıcılar sənədlər hesab olunur.

390.3. İnzibati xəta haqqında iş icraatında olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati xəta haqqında işin mahiyyəti üzrə baxılmasına qədər sənədlərin qorunub saxlanması üçün zəruri tədbirlər görməli, eləcə də işə baxıldıqdan sonra onlar haqqında qərar qəbul etməlidir.

Maddə 391. Xüsusi texniki vasitələrin göstəriciləri

391.1. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada ölçü cihazı kimi təsdiq edilən, müvafiq sertifikatı olan və metroloji sınaqdan keçmiş ölçü cihazları xüsusi texniki vasitələr adlanır.

391.2. Xüsusi texniki vasitələrin göstəriciləri inzibati xətalər haqqında işlər üzrə protokolda qeyd edilir.

Maddə 392. Ekspertiza

392.1. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraat zamanı əhəmiyyət kəsb edən hər hansı məsələnin həlli üçün elm, incəsənət, texnika və ya sənət sahəsində xüsusi bilik tələb edən məsələlərin aydınlaşdırılması məqsədilə hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) qərarı ilə ekspertiza təyin edilə bilər.

392.2. Qərardadda aşağıdakılar göstərilir:

392.2.1. ekspertizanın təyin olunması üçün əsaslar;

392.2.2. ekspertin soyadı, adı və atasının adı və ya ekspertiza aparılacaq idarənin adı;

392.2.3. ekspertin rəy verməli olduğu məsələlər;

392.2.4. ekspertin sərəncamına verilən materiallar;

392.2.5. ekspertə onun hüquq və vəzifələrinin izah edilməsi və bilə-bilə yalan rəy verilməsinə görə inzibati məsuliyyət barədə xəbərdarlıq haqqında qeyd.

392.3. Ekspertin qarşısında qoyulan suallar onun xüsusi biliyindən kənara çıxmamalıdır.

392.4. İcraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) icraya göndərməmişdən əvvəl ekspertizanın təyin olunması haqqında qəbul edilmiş qərardadla barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsi, zərər çəkmiş şəxsi tanış etməli, onların hüquqlarını izah etməlidir.

392.5. Ekspert öz adından yazılı formada rəy verir və onu imzalayır. Ekspertin rəyində ekspertizanın aparıldığı tarix və yer, ekspertizanın aparılmasının əsasları, onun məzmunu, habelə ekspertin qarşısında qoyulmuş suallar üzrə əsaslandırılmış cavablar və yekun nəticələr göstərilir.

Maddə 393. Əlavə məlumatların tələb edilməsi

393.1. İcraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) işin həll edilməsi üçün zəruri olan əlavə məlumatların tələb edilməsi barədə qərardad qəbul edə bilər.

393.2. Məlumatlar tələb ediliyi gündən üç günədək müddətində, inzibati həbs nəzərdə tutulan inzibati xəta törədildikdə isə dərhal müvafiq orqanlara, təşkilatlara, idarələrə və müəssisələrə göndərilməlidir.

393.3. Müvafiq orqanlardan, təşkilatlardan, idarələrdən və müəssisələrdən tələb edilən məlumatların təqdim edilməsi qeyri-mümkün olduqda, onlar üç günədək müddətində qərardad qəbul etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) bu barədə yazılı formada xəbər verməyə borcludurlar.

Maddə 394. Sübutların qiymətləndirilməsi

394.1. İnzibati xətalər haqqında işlərə baxan hakim, kollegial orqanın üzvü, vəzifəli şəxs işin bütün hallarının məcmusunun hərtərəfli, tam və obyektiv surətdə baxılmasına əsaslanan öz daxili inamı ilə sübutları qiymətləndirir.

394.2. Heç bir sübutun qabaqcadan müəyyən edilmiş qüvvəsi yoxdur.

Maddə 395. Materialların prokurora, ibtidai istintaq və ya təhqiqat orqanına verilməsi

İcraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) fiziki şəxs tərəfindən törədilmiş inzibati xətada cinayət əlamətlərini aşkar etdikdə materialları prokurora, ibtidai istintaq və ya təhqiqat orqanına göndərir.

Otuzuncu fəsil. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə icraatın təmin edilməsi tədbirlərinin tətbiq edilməsi

Maddə 396. İnzibati xətalər haqqında işlərin icraatını təmin etmək tədbirləri

396.1. İnzibati xətalərin qarşısını almaq, şəxsiyyəti müəyyən etmək, inzibati xəta haqqında protokolun yerində tərtibi mümkün olmadıqda, onun tərtibi vacibdirsə, onu tərtib etmək, işlərə vaxtında və düzgün baxılmasını, inzibati xətalər haqqında işlərə dair qərarların icrasını təmin etmək məqsədilə səlahiyyətli vəzifəli şəxs aşağıda göstərilən tədbirləri tətbiq edə bilər:

396.1.1. gətirilmə;

396.1.2. inzibati qaydada tutma;

396.1.3. şəxsi axtarış, fiziki şəxsdə olan şeyləri yoxlama;

396.1.4. nəqliyyat vasitəsinə baxış;

396.1.5. şeyləri və sənədləri götürmə;

396.1.6. nəqliyyat vasitəsini idarə olunmasından kənar etmə;

396.1.7. sərxoşluq vəziyyətini müayinə etmə;

396.1.8. nəqliyyat vasitələrini saxlama və onların istismarını qadağan etmə.

396.2. İnzibati xətlər haqqında işlərin icraatının təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlərin qanunsuz tətbiq edilməsi nəticəsində dəymiş zərər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada ödənilir.

Maddə 397. Gətirilmə

397.1. Bu Məcəllənin 420.3-cü və 423.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda, eləcə də barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs, onun qanuni nümayəndəsi, hüquqi şəxsin nümayəndəsi və ya şahidlər gətirilə bilər.

397.2. On altı yaşına çatmayan şəxslər, hamilə qadınlar barəsində gətirilmə tətbiq edilə bilməz.

397.3. İnzibati xəta haqqında işə baxan hakim, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) qərarı əsasında fiziki şəxsin gətirilməsi onun yaşadığı və ya olduğu yer üzrə Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 398. İnzibati qaydada tutma

398.1. İnzibati qaydada tutma, yəni fiziki şəxsin azadlığının qısa müddətə məhdudlaşdırılması, müstəsna hallarda inzibati xəta haqqında işin düzgün və vaxtında baxılmasının və ya inzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın icrasının təmin edilməsi üçün zəruri hesab edildikdə *qanunla nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla* tətbiq edilə bilər. İnzibati qaydada tutma aşağıda göstərilən səlahiyyətli orqanlar (vəzifəli şəxslər) tərəfindən həyata keçirilir:

398.1.1. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) vəzifəli şəxsləri - xırda xuliqanlıq edildikdə, şəxs polis işçisinin, habelə hərbi qulluqçunun qanuni sərəncamına və ya tələbinə qəsdən tabe olmadıqda, ~~şəxs insan ləyaqətini alətdən və ictimai mənəviyyəti təhqir edən sərxoş vəziyyətdə ictimai yerlərə gəldikdə, avaralıqla məşğul olduqda, ov, balıq ovu və balıq ehtiyatlarını mühafizə qaydaları pozulduqda, əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatsız yaşadığı və ya qanunsuz qaldıqda;~~ [\(km1\)](#)

398.1.2. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) vəzifəli şəxsləri - sərhəd rejimi, sərhədboyu (sərhədboyu zolaq) rejim və ya Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində rejim pozulduqda;

398.1.3. mühafizə olunan obyektin olduğu yerdə hərbişdirilmiş mühafizə dəstəsinin yuxarı vəzifəli şəxsi - mühafizə edilən obyektlərə, digər dövlət əmlakına və ya ictimai əmlaka qəsd edilməsi ilə əlaqədar inzibati xətlər törədildikdə;

398.1.4. Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) vəzifəli şəxsləri - Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin nəqliyyat vasitələrini idarə edən sürücülər və ya başqa şəxslər tərəfindən yol hərəkəti qaydaları pozulduqda;

398.1.5. fəvqəladə vəziyyət elan olunmuş yerin *komendantı* və xüsusi idarəetmə orqanının vəzifəli şəxsləri - fəvqəladə vəziyyət rejimi pozulduqda.

398.2. İnzibati qaydada tutulan şəxsə bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş hüquqları izah olunmalı, bu barədə inzibati qaydada tutma haqqında protokolda müvafiq qeyd aparılmalıdır. ([42](#), [55](#), [97](#), [126](#))

Maddə 399. İnzibati qaydada tutma müddətləri

399.1. İnzibati xəta törətmiş şəxsin inzibati qaydada tutulması bu Məcəllənin 399.2-ci, 399.2-1-ci və 399.3-cü maddələri istisna olunmaqla üç saatdan çox ola bilməz.

399.2. Sərhəd rejimini, sərhədboyu (sərhədboyu zolaq) rejimini və ya Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədinin buraxılış məntəqələrində rejimi pozduğuna, *avaratlıqla məşğul olduğuna, əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatsız yaşamaları və ya qanunsuz qalmalarına* görə barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs tərəfindən törədildiyi xətanın hallarını, habelə onun şəxsiyyətini müəyyən etmək üçün inzibati qaydada tutma 24 saatadək müddətə və ya inzibati xəta törədənin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər olmadıqda, hakimin qərarı ilə üç günədək müddətə tutula bilər.

399.2-1. fəvqəladə vəziyyət elan olunmuş ərazidə barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs xüsusi verilmiş icazə və rəqələri olmadan komendant saati vaxtında küçələrdə və başqa ictimai yerlərdə olduqda — komendant saati bitənədək və ya onun üzərində şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd olmadan komendant saati vaxtında küçələrdə və başqa ictimai yerlərdə olduqda — tutulmanın şəxsiyyəti müəyyən edilənədək müddətə inzibati qaydada tutula bilər.

399.3. Barəsində inzibati həbs tənbeh növünün tətbiqini nəzərdə tutan inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs 24 saatadək müddətə inzibati qaydada tutula bilər.

399.4. İnzibati qaydada tutma müddəti inzibati xəta törətmiş şəxsin protokol tərtib etmək üçün gətirildiyi vaxtdan, sərxoş halda olmuş şəxsin isə, ayıldığı vaxtdan hesablanır.

399.5. Fəvqəladə vəziyyət rejiminin müddəti bitdikdə, bu rejimin tələblərinin pozulması ilə əlaqədar inzibati qaydada tutulan şəxslər dərhal azad olunurlar.

399.6. İnzibati qaydada tutma barədə qərardan yuxarı səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) və ya məhkəməyə şikayət edilə bilər. ([55](#), [97](#), [126](#))

Maddə 400. İnzibati qaydada tutma haqqında protokol

400.1. İnzibati xəta törətmiş şəxsi tutma haqqında hər bir halda protokol tərtib edilir və orada aşağıdakılar göstərilir:

400.1.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və yer;

400.1.2. protokolu tərtib etmiş şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı və atasının adı;

400.1.3. tutulanın şəxsiyyəti haqqında məlumat;

400.1.4. tutmanın vaxtı və səbəbləri.

400.2. Protokol onu tərtib etmiş vəzifəli şəxs və tutulmuş şəxs tərəfindən imzalanır. Tutulmuş şəxs protokolu imzalamaqdan imtina etdikdə, bu barədə protokolda qeyd edilir. Tutulmuş şəxsin izahat vermək və protokolun məzmunu barədə öz mülahizələrini təqdim etmək, habelə protokolu imzalamaqdan imtina etməsinin səbəblərini göstərmək hüququ vardır. Onun bu izahatı və mülahizələri protokola əlavə olunur.

Maddə 401. İnzibati qaydada tutulmuş şəxsin hüquqlarının təmin edilməsi

401.1. Səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati qaydada tutulmuş şəxsin bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş hüquqlarının təmin edilməsi üçün aşağıdakı tədbirləri görür:

401.1.1. tutulmuş şəxsi inzibati xəta haqqında protokolla tanış etmək;

401.1.2. tutulmuş şəxsə dərhal onun tutulmasının əsaslarını bildirmək, onun hüquqlarını izah etmək;

401.1.3. tutulmuş şəxsin xahişi ilə onun yaxın qohumlarına, işlədiyi və ya təhsil aldığı yerin müdiriyyətinə, yaxud vəkilinə məlumat vermək;

401.1.4. tutulmuş yetkinlik yaşına çatmayanın valideynlərinə və ya qanuni nümayəndələrinə dərhal məlumat vermək;

401.1.5. tutulmuş şəxslə davranışda onun şəxsiyyətinə və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmaq;

401.1.6. tutulmuş şəxsə öz vəkili ilə əlaqə saxlamaq və onunla görüşmək imkanı yaratmaq;

401.1.7. tutulmuş şəxsin öz vəkili olmadıqda ona müvəqqəti saxlama yeri üzrə ərazidə hüquq məsləhətxanasında və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada hüquqi yardımın göstərilməsi fəaliyyəti ilə məşğul olan digər təşkilatlarda fəaliyyət göstərən vəkillərin siyahısını təqdim etmək, seçilmiş vəkillə əlaqə saxlamaq və onunla görüşmək imkanı yaratmaq.

401.2. İnzibati qaydada tutulmuş şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş yerlərdə və qaydada saxlanılırlar.

Maddə 402. Şəxsi axtarış, fiziki şəxsə olan şeyləri yoxlama

402.1. Fiziki şəxsin şəxsi axtarışı, onda olan şeyləri yoxlama, zəruri hallarda inzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin aşkar edilməsi məqsədilə həyata keçirilir.

402.2. Şəxsi axtarış eyni cinsdən olan səlahiyyətli şəxs tərəfindən və eyni cinsdən olan iki hal şahidinin iştirakı ilə aparılır.

402.3. Şeylər (əl yükü, baqaj, ov və balıq ovu alətləri, əldə edilmiş məhsul və digər predmetlər) bunların mülkiyyətçilərinin və ya sahiblərinin iştirakı ilə yoxlanılır. Təxirə salınmayan hallarda mülkiyyətçisi və ya sahibi olmadan göstərilən şeylər iki hal şahidinin iştirakı ilə yoxlanıla bilər. *Feldyeqer rəbitəsini həyata keçirən Azərbaycan Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının əməkdaşı tərəfindən çatdırılan korrespondensiyalar və digər göndərişlər yoxlanıla bilməz.*

402.4. Şəxsi axtarış və şeyləri yoxlama haqqında protokol tərtib olunur, yaxud inzibati xəta haqqında protokolda və ya inzibati qaydada tutma haqqında protokolda bu barədə müvafiq qeyd edilir.

402.5. Şəxsi axtarış və şeyləri yoxlama haqqında protokolda aşağıdakılar göstərilir:

402.5.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və yer;

402.5.2. protokolu tərtib etmiş şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı və atasının adı;

402.5.3. barəsində şəxsi axtarış aparılan şəxs haqqında məlumat;

402.5.4. şəxsi axtarış zamanı aşkar edilən şeylərin növü, miqdarı və digər cəmləşdirmə əlamətləri haqqında məlumat.

402.6. Protokol onu tərtib etmiş vəzifəli şəxs, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs və ya axtarış aparılan şeylərin sahibi və hal şahidləri tərəfindən imzalanır. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs və ya axtarış aparılan şeylərin sahibi protokolu imzalamaqdan imtina etdikdə, bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır. (42)

Maddə 403. Nəqliyyat vasitəsinə baxış

403.1. Nəqliyyat vasitəsinə baxış, yəni onun konstruktiv bütövlüyünü pozmadan inzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektinə olmuş predmetlərin müəyyən edilməsi məqsədilə aparılan müayinədir.

403.2. Nəqliyyat vasitəsinə baxış nəqliyyat vasitəsi sahibinin və iki hal şahidinin iştirakı ilə aparılır. Təxirə salınmayan hallarda nəqliyyat vasitəsinə baxış nəqliyyat vasitəsinin sahibinin iştirakı olmadan da aparıla bilər.

403.3. Zəruri hallarda maddi sübutların qeydə alınması məqsədilə fotosəkillərin, videoyazıların aparılması tətbiq edilir.

403.4. Nəqliyyat vasitəsinə baxış haqqında protokol tərtib olunur.

403.5. Nəqliyyat vasitəsinə baxış haqqında protokolda aşağıdakılar göstərilir:

403.5.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və yer;

403.5.2. protokolu tərtib edən şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı;

403.5.3. nəqliyyat vasitəsinin sahibi barəsində məlumatlar;

403.5.4. nəqliyyat vasitəsinə baxış keçirilməsi üçün əsaslar;

403.5.5. nəqliyyat vasitəsinin tipi, markası, modeli, dövlət qeydiyyat nişanı və digər eyniləşdirmə əlamətləri barədə məlumatlar;

403.5.6. əşyaların növü;

403.5.7. sənədlərin növü və rekvizitləri.

403.6. Nəqliyyat vasitəsinə baxış barəsində protokolda fotosəkillərdən, videoyazıdan istifadə edilməsi barədə qeyd aparılır. Baxış zamanı fotosəkillərin, videoyazının tətbiq edilməsi ilə əlaqədar əldə edilmiş materiallar müvafiq protokola əlavə olunur.

403.7. Nəqliyyat vasitəsinə baxış haqqında protokol onu tərtib etmiş vəzifəli şəxs, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs və ya nəqliyyat vasitəsinin sahibi, habelə hal şahidləri tərəfindən imzalanır. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs və ya nəqliyyat vasitəsinin sahibi protokolu imzalamaqdan imtina etdikdə bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır.

Maddə 404. Şeylərin və sənədlərin götürülməsi

404.1. İnzibati xətanın baş verdiyi yerdə və ya fiziki şəxsin şəxsi axtarışı zamanı, yaxud onun əşyalarına və ya nəqliyyat vasitəsinə baxış zamanı aşkar edilmiş və iş üçün sübut əhəmiyyəti olan şeylərin və sənədlərin, inzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olan predmetin götürülməsi inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatı aparan vəzifəli şəxs tərəfindən iki hal şahidinin iştirakı ilə həyata keçirilir.

404.2. Sürücü, gəmisürən, pilot tərəfindən nəqliyyat vasitəsinin idarəetmə hüququnun məhdudlaşdırılması növündə inzibati tənbehin tətbiq edilməsini nəzərdə tutan xətalər törədildikdə, inzibati xəta haqqında iş üzrə qərar çıxarılanadək sürücülük vəsiqəsi, gəmiçinin və ya pilotun şəhadətnaməsi götürülür və həmin şəxslərə nəqliyyat vasitəsinin müvəqqəti idarə etmək hüququ verən sənəd verilir. Nəqliyyat vasitəsinin idarəetmə hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında qərar qəbul edildikdə sürücülük vəsiqəsi qaytarılmır. Nəqliyyat vasitəsinin idarəetmə hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında qərardan Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada şikayətin verilməsi üçün nəzərdə tutulmuş müddət qurtaranadək, yaxud şikayət üzrə qərar qəbul edilənədək, nəqliyyat vasitəsinin müvəqqəti idarə etmək hüququ verən sənədin qüvvədə olma müddəti uzadılır.

404.3. Şeylərin və sənədlərin götürülməsi haqqında protokol tərtib olunur, yaxud inzibati xəta haqqında protokolda bu barədə müvafiq qeyd aparılır.

404.4. Şeylərin və sənədlərin götürülməsi haqqında protokolda aşağıdakılar göstərilir:

404.4.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və yer;

404.4.2. protokolu tərtib edən şəxsin vəzifəsi soyadı, adı, atasının adı;

404.4.3. şeyləri və sənədləri götürülən şəxs barəsində məlumat;

404.4.4. şeylərin və sənədlərin götürülməsi üçün əsaslar;

404.4.5. götürülən sənədlərin növü və rekvizitləri;

404.4.6. götürülən şeylərin növü, miqdarı, əlamətləri, o cümlədən silahın markası və ya modeli, çapı, seriyası və nömrəsi, döyüş sursatının miqdarı və növü nəqliyyat vasitəsinin tipi, markası, modeli, dövlət qeydiyyat nişanı və digər eyniləşdirmə əlamətləri barədə məlumatlar.

404.5. Şeylərin və sənədlərin götürülməsi haqqında protokolda fotosəkillərin çəkilməsi, videoyazı barədə və digər müəyyən edilmiş üsullarla sənədlərin əldə edilməsi barədə qeyd aparılır. Fotosəkillərin, videoyazının və digər müəyyən edilmiş vasitələrin tətbiq edilməsi nəticəsində şeylərin və sənədlərin götürülməsi ilə bağlı əldə edilmiş materiallar müvafiq protokola əlavə olunur.

404.6. Şeylərin və sənədlərin götürülməsi haqqında protokol onu tərtib etmiş vəzifəli şəxs, şeyləri və ya sənədləri götürülən şəxs, habelə hal şahidləri tərəfindən imzalanır. Şeyləri və ya sənədləri götürülən şəxs protokolu imzalamaqdan imtina etdikdə, bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır. Protokolun surəti barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsə, yaxud onun qanuni nümayəndəsinə (nümayəndəsinə) təqdim edilir.

404.7. Zəruri hallarda götürülən şeylər və sənədlər yerində qablaşdırılır və möhürlənir. Götürülmüş şeylər və sənədlər inzibati xəta haqqında işə baxılanadək, şeyləri və sənədləri götürmək hüququ olan səlahiyyətli orqanların (vəzifəli şəxslərin) müəyyən etdikləri yerlərdə saxlanılır.

404.8. Götürülmüş odlu silah və onun patronları, digər silah, eləcə də döyüş sursatı Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydada saxlanılır.

404.9. Götürülmüş tez xarab olan mallar satılması üçün müvafiq təşkilatlara verilir, satılması mümkün olmadıqda isə məhv edilir.

404.10. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş standartlara, sanitariya normalarına və qaydalarına, gigiyena normativlərinə cavab verməyən, götürülmüş narkotik vasitələr və psixotrop maddələr, etil spirti, alkoqollu və tərkibində spirt olan məhsullar Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydada yenidən istehsala göndərilir və ya məhv edilir.

404.11. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qəbul edilmiş qərar qanuni qüvvəyə mindiyi gündə məhv edilməli olan narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin, etil spirtinin, alkoqollu və tərkibində spirt olan məhsulların nümunələri saxlanılır.

Maddə 405. Götürülmüş şeylərin qiymətləndirilməsi

405.1. Götürülmüş şeylər aşağıdakı hallarda qiymətləndirilir:

405.1.1. İnzibati xətanın bilavasitə obyektinə olmuş predmetin dəyəri ilə ölçülən inzibati cərimə meyarı tətbiq edildikdə;

405.1.2. götürülmüş mallar tez xarab olan mallar olduqda və həmin mallar məhv edilməyə göndərildikdə;

405.1.3. etil spirti, alkoqollu və tərkibində spirt olan məhsullar yenidən istehsala göndərildikdə və ya məhv edildikdə.

405.2. Götürülmüş şeylərin qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənsə, dövlət tənzimləmə qiymətləri tətbiq edilir. Digər hallarda götürülmüş şeylərin qiyməti bazar qiymətinə əsasən qiymətləndirilir. Göstərilən qaydada qiymətləndirmə mümkün olmadıqda götürülmüş şeylərin qiyməti ekspertin rəyi əsasında müəyyən edilir.

Maddə 406. Nəqliyyat vasitəsinin idarə olunmasından kənarlaşdırma və sərxoşluq vəziyyətinin müayinəsi

406.1. Fiziki şəxslər aşağıdakı hallarda nəqliyyat vasitəsinin idarə olunmasından kənarlaşdırılır:

406.1.1. dayandırılmış nəqliyyat vasitəsinin idarə edən şəxsə və onunla birlikdə gedən sərnişinlərdən hər hansı birində sürücülük vəsiqəsi və ya nəqliyyat vasitəsinin qeydiyyat şəhadətnaməsi, yaxud həmin nəqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüququ verən digər əsas olmadıqda;

406.1.2. nəqliyyat vasitəsinin dövlət qeydiyyat nişanları və ya onlardan biri yerində olmadıqda, yaxud saxta və ya qeyri-standart olduqda, *və ya nəqliyyat vasitələrinə verilmiş dövlət qeydiyyat nişanları ilə idarə etdikdə;*

406.1.3. dayandırılmış nəqliyyat vasitəsinin mühərrik, ban və şassi nömrəsi nəqliyyat vasitəsinin qeydiyyat şəhadətnaməsindəki rəqəmlərə uyğun gəlmədikdə;

406.1.4. dayandırılmış nəqliyyat vasitəsi qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan keçirilmədikdə;

406.1.5. dayandırılmış nəqliyyat vasitəsi alkoqoldan, narkotik vasitələrdən *və psixotrop maddələrdən* və ya güclü təsir göstərən digər maddələrdən istifadə edilməsi nəticəsində sərxoş vəziyyətdə olmasına güman etməyə kifayət qədər əsas olan şəxs tərəfindən idarə olunduqda və onunla birlikdə gedən sərnişinlərdən birində sürücülük vəsiqəsi olmadıqda;

406.1.6. nəqliyyat vasitəsində normativ tələblər pozulmaqla avadanlıq quraşdırıldıqda və ya dəyişdirildikdə, nəqliyyat vasitəsinin ban şəxslərinə qanunla tətbiqinə icazə verilməyən rüqəmlər ¸əkilədikdə, nəqliyyat vasitəsi məvafiq icazə olmadan xüsusi səs (¸oxavazlı) və ya sayrışan işıq siqnalları ilə təchiz edildikdə, bu pozuntuları yerində aradan qaldırmaq məmkün olmadıqda.

406.2. Nəqliyyat vasitələrini idarə edən şəxslərin sərxoş vəziyyətdə olduqlarını güman etməyə kifayət qədər əsas olduqda, onların sərxoşluq vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün xüsusi texniki vasitələrdən istifadə edilir və ya onlar tibbi müayinəyə göndərilir.

406.3. Nəqliyyat vasitəsinin idarə etməkdən kənarlaşdırma və sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmək üçün xüsusi texniki vasitələrdən istifadə etmək və ya tibbi

müayinəyə göndərmək barədə protokol tərtib olunur və həmin sənədin surəti barəsində belə tədbir tətbiq edilən şəxsə verilir.

406.4. Nəqliyyat vasitəsini idarə etməkdən kənarlaşdırma və sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmək üçün xüsusi texniki vasitələrdən istifadə etmək və ya tibbi müayinəyə göndərmək haqqında protokolda aşağıdakılar göstərilir:

406.4.1. protokolun tərtib edildiyi yer, tarix və vaxt;

406.4.2. protokolu tərtib edən şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı;

406.4.3. nəqliyyat vasitəsini idarə etməkdən kənarlaşdırmanın və sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmənin əsasları;

406.4.4. nəqliyyat vasitəsini idarə edən şəxs barəsində məlumatlar;

406.4.5. nəqliyyat vasitəsinin tipi, markası, modeli, dövlət qeydiyyat nişanı və digər eyniləşdirmə əlamətləri barədə məlumatlar.

406.5. Nəqliyyat vasitəsini idarə etməkdən kənarlaşdırma və sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmək üçün xüsusi texniki vasitələrdən istifadə etmək və ya tibbi müayinəyə göndərmək haqqında protokol onu tərtib etmiş vəzifəli şəxs, habelə nəqliyyat vasitəsini idarə etməkdən kənarlaşdırılan və sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmək üçün barəsində xüsusi texniki vasitələrdən istifadə edilən və ya tibbi müayinəyə göndərilən sürücü (gəmi sürücüsü) tərəfindən imzalanır. Sürücü (gəmi sürücüsü) protokolu imzalamaqdan imtina etdikdə bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır.

406.6. Sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmənin tibbi müayinəsi və onun nəticəsinin tərtib olunması Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) müəyyən etdiyi qaydada həyata keçirilir.

406.7. Sərxoşluq vəziyyətini müəyyən etmənin tibbi müayinəsi barədə akt müvafiq protokola əlavə olunur. ([30](#), [102](#), [111](#))

Maddə 407. Nəqliyyat vasitələrinin saxlanması

407.1. Bu Məcəllənin 406.1-ci maddəsində göstərilən, yaxud nəqliyyat vasitəsinin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş dayanma və durma qaydalarının pozulduğu hallarda nəqliyyat vasitələri müvəqqəti olaraq Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) mühafizə olunan duracağına saxlanılır.

407.2. Üç saat ərzində nəqliyyat vasitəsinin saxlanması səbəbini yerində aradan qaldırmaq mümkün olduqda, nəqliyyat vasitəsi onu yol hərəkətində iştirakdan kənarlaşdırmış Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) əməkdaşının yanında saxlanılır. Belə səbəb aradan qaldırıldığı barədə lazımi sənədlər təqdim edildikdən və ya mübahisəli hallar araşdırıldıqdan və ya xəyata görə inzibati tənbeh verildikdən dərhal sonra saxlanmış nəqliyyat vasitəsi onun sahibinə qaytarılır.

407.3. Üç saat ərzində nəqliyyat vasitəsinin saxlanması səbəbini yerində aradan qaldırmaq mümkün olmadıqda, nəqliyyat vasitəsi Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) mühafizə olunan duracağına gətirilir. Nəqliyyat

vasitəsinin saxlanması səbəbi aradan qaldırıldığı barədə lazımi sənədlər təqdim edildikdən və ya xəyata görə inzibati tənbeh verildikdən, nəqliyyat vasitəsinin duracağa gətirilməsi və onun orada saxlanması üçün haqq ödənildikdən dərhal sonra, saxlanmış nəqliyyat vasitəsi sahibinə qaytarılır.

407.4. Nəqliyyat vasitəsinin saxlanması iki nüsxədə olan aktla rəsmiləşdirilir, onun birinci nüsxəsi inzibati xəta haqqında protokola əlavə edilir, surəti isə nəqliyyat vasitəsini idarə edən şəxsə verilir.

Maddə 408. Nəqliyyat vasitələrinin istismarının qadağan edilməsi

Tormoz sistemi və ya sükan idarə mexanizmi nasaz olan və ya xarici işıq cihazları və ya qabaq şüşənin şüşə silgələri və şüşəyuyanları və ya təkərləri və şinləri, *və ya mühərriyi*, yaxud konstruksiyasının digər üsürləri nasaz olan və belə nasazlığın aradan qaldırılması mümkün olmayan nəqliyyat vasitəsinin istismarı Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən qadağan edilir. (30)

V bölmə. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraatın mərhələləri

Otuz birinci fəsil. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraata başlama

Maddə 409. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraata başlamağa səbəblər və əsas

409.1. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə icraata başlamağa səbəblər aşağıdakılardır:

409.1.1. inzibati xəta hadisəsinin mövcudluğunu göstərən kifayət qədər halların səlahiyyətli vəzifəli şəxs tərəfindən bilavasitə aşkar edilməsi;

409.1.2. *dəvlət orqanlarından və təşkilatlarından* və ya yerli özünüidarəetmə orqanlarından, ictimai birliklərdən materialların daxil olması; (105)

409.1.3. fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən təqdim edilən məlumatlar, onların ərizələri, habelə kütləvi informasiya vasitələrində elan olunmuş məlumatlar.

409.2. Materiallara, məlumatlara və ərizələrə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata başlamaq səlahiyyəti olan vəzifəli şəxs tərəfindən baxılır. Həmin materiallarda, məlumatlarda və ərizələrdə inzibati xətanın əlamətlərini göstərən faktiki məlumatların olması və inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatı rədd edən halların olmaması inzibati xəta haqqında işlərin başlanmasına əsasdır.

409.3. Bu Məcəllənin 409.1-ci maddəsində göstərilən səbəblərdən biri və kifayət qədər əsaslar olduqda səlahiyyətli vəzifəli şəxs tərəfindən inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat başlanılır.

409.4. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aşağıda göstərilən vaxtdan başlanılmış hesab edilir:

409.4.1. bu Məcəllənin 396-cı maddəsində nəzərdə tutulan tədbirləri tətbiq etmə haqqında ilk protokol tərtib edildikdə;

409.4.2. inzibati xəta haqqında protokol tərtib edildikdə, yaxud inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata başlama haqqında prokuror tərəfindən qərar qəbul edildikdə;

409.4.3. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın inzibati araşdırılması zəruri hesab edildiyi hallarda inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata başlama haqqında qərardad qəbul edildikdə.

409.5. Bu Məcəllənin 409.1.2-ci və 409.1.3-cü maddələrində göstərilən səbəblərin əsassız olduğu halda səlahiyyətli vəzifəli şəxs tərəfindən inzibati xəta haqqında işin başlamasının rədd edilməsi haqqında əsaslandırılmış qərardad qəbul edilir.

409.6. İnzibati xəta haqqında işin başlamasının rədd edilməsi haqqında qərardadın sürəti materialları, məlumatları və ərizələri vermiş şəxslərə göndərilir.

Maddə 410. İnzibati xəta haqqında protokol

410.1. Bu Məcəllənin 368-ci və 412.1-ci maddələri istisna olmaqla, inzibati xətanın törədilməsi haqqında protokol tərtib edilir. İnzibati xəta haqqında protokolda aşağıdakılar göstərilir:

410.1.1. protokolun tərtib edildiyi tarix və yer;

410.1.2. protokolu tərtib etmiş şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı;

410.1.3. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs haqqında məlumat;

410.1.4. inzibati xətanın törədildiyi yer, vaxt və bu xətanın mahiyyəti;

410.1.5. inzibati xətaya görə məsuliyyət nəzərdə tutan bu Məcəllənin müvafiq maddəsi;

410.1.6. şahidlərin və zərər çəkmiş şəxslərin adı, atasının adı, soyadı və onların yaşadığı yerin ünvanı;

410.1.7. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinin izahatları;

410.1.8. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat üçün zəruri olan başqa məlumatlar.

410.2. Protokol tərtib edilərkən, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsə və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinə, habelə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın digər iştirakçılmasına bu Məcəllədə nəzərdə tutulmuş hüquqları və vəzifələri izah edilir və bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır.

410.3. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsə və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinə inzibati xəta haqqında protokolla tanış olmaq imkanı yaradılır.

410.4. Protokol onu tərtib etmiş şəxs, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsi tərəfindən imzalanır. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsi protokolu imzalamaqdan imtina etdikdə, bu barədə protokolda müvafiq qeyd aparılır. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinin izahatlar və protokolun məzmunu barəsində öz mülahizələrini təqdim etmək, habelə protokolu imzalamaqdan imtina etməsinin səbəblərini göstərmək hüquqları vardır. Onların bu izahatları və mülahizələri protokola əlavə olunur. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinin, habelə zərər çəkmiş şəxsin inzibati xəta haqqında protokolun surətini almaq hüququ vardır.

Maddə 411. İnzibati xəta haqqında protokolun tərtib edilməsi müddətləri

411.1. İnzibati xətanın törədilməsi faktı aşkar edilərsə, dərhal inzibati xəta haqqında protokol tərtib edilir.

411.2. İşin hallarının, eləcə də barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin şəxsiyyətinin və ya hüquqi şəxs barəsində məlumatların əlavə aydınlaşdırılması tələb olunduğu hallarda, inzibati xəta haqqında protokol inzibati xətanın aşkar edildiyi vaxtdan iki günədək müddətdə tərtib edilir.

411.3. İnzibati araşdırma aparıldığı hallarda inzibati xəta haqqında protokol inzibati araşdırma başa çatdıqdan sonra bu Məcəllənin 413.5-ci maddəsində göstərilən müddətdə tərtib edilir.

Maddə 412. İnzibati xəta haqqında protokolun tərtib edilmədiyi hallar

412.1. Törədilmiş inzibati xətaya görə inzibati tənbeh növü kimi xəbərdarlıq tətbiq edildikdə və ya inzibati cərimənin miqdarı *iyirmi manatdan* artıq olmadıqda, inzibati xəta haqqında protokol tərtib edilmir. Belə hallarda səlahiyyətli vəzifəli şəxs tərəfindən inzibati xəta törədilən yerdə inzibati cərimə alınır və ya xəbərdarlıq rəsmiləşdirilir.

412.2. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs inzibati xəta hadisəsinin mövcudluğu ilə və ya tətbiq edilən tənbeh növü ilə razılaşmadıqda, yaxud inzibati xəta törədilən yerdə inzibati cəriməni ödəməkdən imtina etdikdə inzibati xəta haqqında protokol tərtib edilir. ([102](#), [119](#))

Maddə 413. İnzibati araşdırma

413.1. Maliyyə, vergi, rüsum, gömrük işi, ətraf mühitin mühafizəsi, yol hərəkəti qaydalarının və ya yanğın təhlükəsizliyi sahəsində inzibati xəta aşkar edildikdən sonra kifayət qədər vaxt tələb edən ekspertizanın və ya digər prosessual hərəkətlərin aparılması zərurəti yarandıqda inzibati araşdırma aparılır.

413.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın başlanması və inzibati araşdırma aparılması haqqında qərardad bu Məcəlləyə müvafiq olaraq inzibati xəta haqqında protokol tərtib etməyə səlahiyyəti olan vəzifəli şəxs tərəfindən qəbul edilir. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın başlanması və inzibati araşdırma aparılması haqqında prokuror qərar qəbul edir.

413.3. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın başlanması və inzibati araşdırmanın aparılması haqqında qərardadda aşağıdakılar göstərilir:

413.3.1. qərardadın tərtib edildiyi yer və tarix;

413.3.2. qərardadı tərtib edən şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı;

413.3.3. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatı başlamaq üçün səbəblər və inzibati xəta hadisəsinin olduğunu müəyyən edən məlumatlar;

413.3.4. inzibati xətəyə görə inzibati məsuliyyət nəzərdə tutan bu Məcəllənin müvafiq maddəsi.

413.4. İnzibati araşdırma inzibati xəta törədilən, yaxud aşkar edilən yerdə aparılır.

413.5. İnzibati araşdırmanın aparılması müddəti inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın başlama vaxtından bir aydan artıq olmayan müddətə aparılır. Müstəsna hallarda, bu müddət icraatında inzibati xəta haqqında iş olan səlahiyyətli vəzifəli şəxsin vəsatəti əsasında yuxarı vəzifəli şəxs tərəfindən bir ayadək müddətə uzadıla bilər.

413.6. İnzibati araşdırma başa çatdıqda inzibati xəta haqqında protokol tərtib edilir.

Maddə 414. Protokolun (prokurorun qərarının) baxılması üçün göndərilməsi

414.1. İnzibati xəta haqqında protokol (prokurorun qərarı) tərtib edildiyi vaxtdan 48 saatadək müddətində hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) göndərilir.

414.2. İnzibati həbs nəzərdə tutan inzibati xəta haqqında protokol (prokurorun qərarı) tərtib edildikdən sonra dərhal baxılması üçün hakimə göndərilir. [\(102\)](#)

Maddə 415. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın dayandırılması

415.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aşağıdakı hallarda dayandırıla bilər:

415.1.1. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs qaçıb gizləndikdə və ya digər səbəblərdən barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin olduğu yer müəyyən edilmədikdə;

415.1.2. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs psixi və ya digər ağır xəstəliyə tutulduqda;

415.1.3. inzibati xətanı törədən şəxs müəyyən olunmadıqda.

415.2. İnzibati xətalər haqqında iş üzrə icraatın dayandırılmasına qədər səlahiyyətli vəzifəli şəxs, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin iştirakı olmadan həyata keçirilməsi mümkün olan inzibati xəta haqqında iş üzrə bütün prosesual hərəkətləri aparmalı, bu Məcəllənin 415.1.1-ci və 415.1.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş və inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın dayandırılması üçün səbəb olmuş halların aradan qaldırılması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulan bütün tədbirləri görməlidir.

415.3. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraat səlahiyyətli vəzifəli şəxsin qərarı ilə dayandırılır. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın dayandırılması haqqında qərar da bu Məcəllənin 426-cı maddəsində qeyd edilən məlumatlar göstərilir.

415.4. Bu Məcəllənin 415.1.1-415.1.3-cü maddələrində göstərilən hallar aradan qaldırıldıqda səlahiyyətli vəzifəli şəxsin qərarı ilə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat təzələnilir.

Maddə 416. İnzibati xəta haqqında işin icraatına xitam verilməsi

416.1. Bu Məcəllənin 367-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallardan hər hansı biri olduqda, icraatında inzibati xəta haqqında iş olan səlahiyyətli vəzifəli şəxs inzibati xəta haqqında işin icraatına xitam verilməsi haqqında qərar qəbul edir.

416.2. İnzibati xəta haqqında işin icraatına xitam verilməsi haqqında qərarın surəti barələrində belə qərar qəbul edilmiş şəxslərə göndərilir.

Otuz ikinci fəsil. İnzibati xətalər haqqında işlərə baxılması

Maddə 417. İnzibati xəta haqqında işin baxılmağa hazırlanması

417.0. Hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati xətalər haqqında işlərə baxarkən aşağıdakı məsələləri həll edir:

417.0.1. işin baxılması onun səlahiyyətinə aiddirmi;

417.0.2. işin hakim, kollegial orqanın üzvü, vəzifəli şəxs tərəfindən baxılmasını istisna edən hallar mövcuddurmu;

417.0.3. inzibati xəta haqqında protokol və işin digər materialları bu Məcəllənin tələblərinə müvafiq olaraq tərtib edilmişdirmi;

417.0.4. işin icraatını rədd edən hallar mövcuddurmu;

417.0.5. mahiyyəti üzrə baxılması üçün işdə kifayət qədər sübutlar toplanmışdırmı;

417.0.6. iş üzrə vəsatətlər və etirazetmə vardırmi.

Maddə 418. Hakim, kollegial orqanın üzvü, vəzifəli şəxs tərəfindən işin baxılmasını istisna edən hallar

418.0. İnzibati xəta haqqında işin baxılması icraatına verilmiş hakim, kollegial orqanın üzvü, vəzifəli şəxs aşağıdakı hallarda bu işə baxa bilməz:

418.0.1. o, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxsin, zərərçəkmiş şəxsin, onların qanuni nümayəndələrinin, müdafiəçisinin və ya nümayəndənin qohumudursa;

418.0.2. o, şəxsən, düzünə və ya dolayısı ilə işin həllində maraqlıdırsa.

Maddə 419. Hakimin, kollegial orqanın üzvünün, vəzifəli şəxsin özü-özünə etiraz etməsi və ya onlara etiraz etmə

419.1. Bu Məcəllənin 418-ci maddəsində nəzərdə tutulan hallardan biri olduqda hakim, kollegial orqanın üzvü, vəzifəli şəxs özü-özünə etiraz etməlidir. Özü-özünə etiraz etmə barədə ərizə müvafiq məhkəmənin sədrinə, kollegial orqanın sədrinə, yuxarı vəzifəli şəxsə verilir.

419.2. Bu Məcəllənin 418-ci maddəsində nəzərdə tutulan hallardan biri olduqda, barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs, zərər çəkmiş şəxs, fiziki şəxsin qanuni nümayəndəsi və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsi, müdafiəçi və nümayəndə, prokuror tərəfindən hakimə, kollegial orqanın üzvünə və ya vəzifəli şəxsə etiraz edilir.

419.3. Ərizəyə icraatında inzibati xəta haqqında iş olan hakim, kollegial orqan və vəzifəli şəxs tərəfindən baxılır.

419.4. Ərizəyə baxmanın nəticəsi barədə onun təmin edilməsi və ya təmin edilməsinə etiraz haqqında qərardad qəbul edilir.

Maddə 420. İnzibati xəta haqqında işin baxılmağa hazırlanması zamanı qərarın (qərardadın) qəbul edilməsi

420.1. İnzibati xəta haqqında işin baxılmağa hazırlanması zamanı aşağıdakı məsələlər barəsində qərardad qəbul edilir:

420.1.1. işin baxılmasının tarixinin və yerinin təyin edilməsi;

420.1.2. işin baxılmasında iştirak etmək üçün bu Məcəllənin 371-377, 379-382-ci maddələrində göstərilən şəxslərin çağırılması;

420.1.3. iş barəsində zəruri olan əlavə materialların tələb edilməsi;

420.1.4. ekspertizanın təyin edilməsi;

420.1.5. işə baxılmanın təxirə salınması;

420.1.6. protokol və digər materiallar səlahiyyəti olmayan şəxslər tərəfindən tərtib olunmadıqda, protokol və digər sənədlər düzgün tərtib olunmadıqda, yaxud təqdim edilmiş materiallar natamam olduqda işə baxılarkən tamamlamaq mümkün olmadıqda, inzibati xətalər haqqında protokolun və ya digər sənədlərin onu tərtib etmiş orqana, vəzifəli şəxsə geri qaytarılması;

420.1.7. əgər bu məsələnin baxılması hakimin, orqanın (vəzifəli şəxsin) səlahiyyətinə aid deyildirsə, yaxud hakimə, kollegial orqanın üzvünə, vəzifəli şəxsə etiraz etmə barədə qərardad çıxarılmışsa, inzibati xəta haqqında protokolun və ya digər materialların baxılması üçün aidiyyəti üzrə göndərilməsi.

420.2. Bu Məcəllənin 367-ci və 415.1-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş hallar olduqda inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi və ya inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın dayandırılması barədə qərar qəbul edilir.

420.3. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxs, hüquqi şəxs nümayəndəsinin, yetkinlik yaşına çatmayanların qanuni nümayəndəsinin, habelə şahidlərin üzürlü səbəblər olmadan çağırış üzrə gəlməkdən qəsdən boyun qaçırması nəticəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın baxılması təxirə salındıqda, inzibati xəta haqqında işin hallarının tam, ətraflı, obyektiv və vaxtında araşdırılmasına və onun ədalətli həll olunmasına mane olarsa işə baxan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) həmin şəxslərin gətirilməsi barədə qərardad qəbul edə bilər.

Maddə 421. İnzibati xəta haqqında işin baxılması yeri

421.1. İnzibati xəta haqqında işə onun törədildiyi yerdə baxılır. Barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan şəxs vəsatətinə əsasən inzibati xəta haqqında iş onun yaşadığı yer üzrə baxıla bilər.

421.2. Yetkinlik yaşına çatmayanların barəsində inzibati xətalər haqqında işlərə şəxs yaşadığı yer üzrə baxılır.

421.3. Nəqliyyat vasitəsinin idarə etmə hüququnun məhdudlaşdırılmasına səbəb ola bilən inzibati xətalər haqqında işlərə nəqliyyat vasitəsinin qeydiyyatda olduğu yer üzrə baxılır.

Maddə 422. İnzibati xətalər haqqında işlərə baxılması müddətləri

422.1. İnzibati xəta haqqında işə baxmağa səlahiyyəti olan hakim, orqan (vəzifəli şəxs) bu cür işlərə inzibati xəta haqqında protokolu və işin digər materiallarını aldığı vaxtdan on beş gün müddətində baxır.

422.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın iştirakçılarının vəsatəti və ya əlavə halların müəyyən edilməsi zərurəti olarsa, işə baxan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) özünün əsaslandırılmış qərardadı ilə işin baxılmasını bir ayadək müddətə uzada bilər.

422.3. İnzibati həbs tənbeh növü nəzərdə tutan inzibati xətalər haqqında işlərə inzibati xəta haqqında protokol daxil olduğu gün, inzibati qaydada tutulan şəxslər barəsində işə onların tutulduğu vaxtdan ən gec 48 saat keçənədək baxılır.

Maddə 423. İnzibati xəta haqqında işə baxılması qaydası

423.1. İnzibati xəta haqqında işə baxılarkən:

423.1.1. işə baxan şəxs, baxılan işin qısa məzmunu, işinə baxılan şəxs elan olunur;

423.1.2. inzibati məsuliyyətə cəlb edilən fiziki şəxs və ya hüquqi şəxsin qanuni nümayəndəsinin, habelə işin baxılmasında iştirak edən digər şəxslərin iştirakı müəyyənləşdirilir;

423.1.3. fiziki şəxsin qanuni nümayəndəsinin və hüquqi şəxsin nümayəndəsinin, müdafiəçisinin və nümayəndənin səlahiyyətləri müəyyən edilir;

423.1.4. iş üzrə icraatda iştirak edən şəxslərin gəlməmələrinin səbəbləri araşdırılır və həmin şəxslərin iştirakı olmadan işə baxılması və ya işin baxılmasının başqa vaxta keçirilməsi məsələsi həll edilir;

423.1.5. işin baxılmasında iştirak edən şəxslərə onların hüquqları və vəzifələri izah olunur;

423.1.6. edilmiş etirazlar və verilmiş vəsatətlər həll edilir.

423.2. Aşağıda göstərilən hallarda işin baxılmasının başqa vaxta keçirilməsi barədə qərardad qəbul edilir:

423.2.1. əgər onun etirazı işin mahiyyəti üzrə baxılmasına mane olursa, özü-özünə etiraz etmə və ya işə baxan hakimə, vəzifəli şəxsə, yaxud kollegial orqanın üzvünə etiraz etmə barədə ərizə daxil olduqda;

423.2.2. mütəxəssisə, ekspertə və ya tərcüməçiyə etiraz etmə işin mahiyyəti üzrə baxılmasına mane olduqda;

423.2.3. işdə iştirak edən şəxsin gəlməsinə və ya əlavə sənədlərin tələb olunmasına, yaxud ekspertizanın təyin edilməsinə zərurət olduqda.

423.3. Bu Məcəllənin 420.3-cü maddəsinə müvafiq olaraq iştirakı məcburi olan şəxsin gətirilməsi barədə qərardad çıxarılır.

423.4. Bu Məcəllənin 421-ci maddəsinə müvafiq olaraq işin aidiyyəti üzrə göndərilməsi barədə qərardad çıxarırlar.

423.5. İşin baxılması davam edərsə, inzibati xəta haqqında protokol, zəruri hallarda isə işin digər materialları elan edilir. Barələrində inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat aparılan fiziki şəxsin, hüquqi şəxsin nümayəndəsinin, inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda iştirak edən digər şəxslərin, habelə mütəxəssisin izahatları, ekspertin rəyi dinlənilir, digər sübutlar araşdırılır, işin baxılmasında prokuror iştirak etdikdə, onun rəyi dinlənilir.

Maddə 424. İnzibati xəta haqqında işə baxma protokolunun məzmunu

424.1. İnzibati xətalər haqqında işlərə kollegial orqan tərəfindən baxılarkən inzibati xəta haqqında işə baxma protokolu tərtib olunur.

424.2. İnzibati xəta haqqında işə baxma protokolunda aşağıdakılar göstərilir:

424.2.1. işə baxılmanın tarixi və yeri;

424.2.2. işə baxan kollegial orqanın adı və tərkibi;

424.2.3. baxılan işin qısa məzmunu;

424.2.4. işdə iştirak edən şəxslərin gəlməsi haqqında məlumat;

424.2.5. etirazlar, vəsatətlər və onların baxılmasının nəticələri;

424.2.6. iş baxılmasında iştirak edən şəxslərin izahatları, onların vəsatətləri və rəyləri;

424.2.7. iş baxılarkən tədqiq edilən sənədlər.

424.3. Kollegial orqanın iclasının protokolu iclasda sədrlik edən və katib tərəfindən imzalanır.

Maddə 425. İnzibati xətalər haqqında işlərə baxılarkən çıxarılan qərar (qərardad)

425.1. İnzibati xətalər haqqında işlərə baxılarkən aşağıdakı məsələlər barəsində qərar çıxarılır:

425.1.1. inzibati tənbeh vermə haqqında;

425.1.2. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın dayandırılması haqqında;

425.1.3. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi haqqında.

425.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi haqqında qərar aşağıdakı hallarda çıxarılır:

425.2.1. bu Məcəllənin 367-ci maddəsində nəzərdə tutulan hallardan biri mövcud olduqda;

425.2.2. bu Məcəllənin 15.5-ci maddəsinə müvafiq olaraq intizam məsuliyyətinə cəlb etmək barədə qərar qəbul edilməsi üçün materiallar müvafiq dövlət orqanlarına göndərildikdə;

425.2.3. inzibati xəta haqqında işdə cinayətin əlamətləri olduqda icraatın xitam edilməsi və iş üzrə materialların prokurora, təhqiqat və ya istintaq orqanına göndərildikdə;

425.2.4. inzibati xəta haqqında iş yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyaya (kollegial orqana) göndərildikdə.

425.3. İnzibati xətalər haqqında işlərin baxılması nəticəsində aşağıdakı məsələlər barəsində qərardad çıxarılır:

425.3.1. baxılması onun səlahiyyətinə aid olmadıqda inzibati xəta haqqında işin aidiyyəti üzrə hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) göndərilməsi;

425.3.2. inzibati xəta haqqında işin başqa inzibati tənbeh növünü tətbiq etmək səlahiyyəti olan hakimə, orqana (vəzifəli şəxsə) verilməsi.

425.4. Kollegial orqanın qərarı və ya qərardadı iclasda iştirak etmiş kollegial orqanın üzvlərinin səs çoxluğu ilə qəbul edilir. (24)

Maddə 426. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərar

426.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarda aşağıdakılar göstərilir:

426.1.1. qərarı çıxarmış hakimin, vəzifəli şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı, kollegial orqanın adı və tərkibi;

426.1.2. işin baxılması tarixi və yeri;

426.1.3. işin baxılan şəxs haqqında məlumat;

426.1.4. işə baxılarkən müəyyən edilmiş hallar;

426.1.5. inzibati xətaya görə məsuliyyət nəzərdə tutan bu Məcəllənin müvafiq maddəsi və *inzibati xətaya gətirilən tətbiq edilən inzibati tənbeh* *nəticələri*; ([102](#))

426.1.6. iş üzrə icraatın xitam edilməsi və ya dayandırılması üçün əsas olan bu Məcəllənin müvafiq maddəsi;

426.1.7. qərardan şikayət verilməsi müddəti və qaydası.

426.2. İnzibati xətaya görə inzibati tənbeh tətbiq etmə ilə eyni vaxtda vurulmuş maddi zərərin ödənilməsi məsələsi hakim tərəfindən həll edilir.

426.3. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarla alınmış əşyalar və sənədlər barədə məsələlər həll olunmalıdır. Belə olduqda:

426.3.1. dövriyyədən çıxarılmamış sənədlər və əşyalar onun qanuni sahibinə qaytarılmalı, qanuni sahibi müəyyən edilmədikdə isə dövlətin mülkiyyətinə verilməlidir;

426.3.2. dövriyyədən çıxarılmış əşyalar müvafiq müəssisələrə və ya idarələrə verilməlidir, yaxud məhv edilməlidir;

426.3.3. maddi sübut hesab edilən sənədlər inzibati xəta haqqında işdə müəyyən edilmiş saxlama müddəti ərzində saxlanılır və ya maraqlı şəxslərə verilir;

426.3.4. alınmış orden, medal, döş nişanları onların qanuni sahibinə qaytarılır, qanuni sahib müəyyən edilmədikdə isə Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanına](#) göndərilir.

426.4. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərar onu qəbul etmiş hakim, kollegial orqanın iclasında sədrlik edən şəxs, habelə vəzifəli şəxs tərəfindən imzalanır.

Maddə 427. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın elan edilməsi

427.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərar onun baxılmasından dərhal sonra elan olunur.

427.2. Qərarın surəti üç günədək müddətində barəsində qərar qəbul edilmiş fiziki şəxsə, hüquqi şəxsin nümayəndəsinə və zərər çəkmiş şəxsə verilir. ([102](#))

Maddə 428. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardad

428.1. İnzibati xəta haqqında qərardadda aşağıdakılar göstərilir:

428.1.1. qərar çıxarmış hakimin, vəzifəli şəxsin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı, kollegial orqanın adı və tərkibi;

428.1.2. ərizənin, vəsatətin, işin materiallarının baxılma tarixi və yeri;

428.1.3. ərizə, vəsatət vermiş və ya işinə baxılan şəxs haqqında məlumat;

428.1.4. ərizənin, vəsatətin məzmunu;

428.1.5. ərizəyə, vəsatətə, işin materiallarına baxılarkən müəyyən edilən hallar;

428.1.6. ərizəyə, vəsatətə, işin materiallarına baxılmasının nəticəsi.

428.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardad onu qəbul etmiş hakim, kollegial orqanın iclasında sədrlik edən şəxs və vəzifəli şəxs tərəfindən imzalanır.

Maddə 429. İnzibati xətalərin törədilməsinə kömək edən səbəbləri və şəraiti aradan qaldırmaq haqqında təqdimat

429.1. İnzibati xəta haqqında işə baxan hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) inzibati xətalərin törədilməsinə kömək edən səbəbləri və şəraiti müəyyən etdikdə, bu səbəblərin və şəraitin aradan qaldırılması üçün tədbirlər görmək barəsində müvafiq müəssisə, idarə və təşkilatlara, vəzifəli şəxslərə onların aradan qaldırılması tədbirləri haqqında təqdimat verir.

429.2. Təqdimatın alındığı gündən bir ay ərzində həmin müəssisələr, idarələr, təşkilatlar, habelə vəzifəli şəxslər təqdimat vermiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) görülən tədbirlər haqqında məlumat verməyə borcludurlar.

Otuz üçüncü fəsil. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərarların yenidən baxılması

Maddə 430. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərarlardan şikayət və ya protest vermək hüququ

430.1. Barəsində qərar çıxarılmış fiziki şəxs, yetkinlik yaşına çatmayanların qanuni nümayəndəsi, hüquqi şəxsin nümayəndəsi, zərərçəkmiş şəxs, habelə müdafiəçi və nümayəndə tərəfindən inzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərarlardan şikayət, prokuror isə protest verə bilər.

430.2. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan şikayət və ya protest aşağıdakı qaydada verilir:

430.2.1. hakimin qərarından - apellyasiya instansiyası məhkəməsinə;

430.2.2. kollegial orqanın qərarından - kollegial orqanın olduğu yerin məhkəməsinə;

430.2.3. səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) qərarından - yuxarı səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) və ya məhkəməyə. (102)

Maddə 431. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan şikayət və ya protest verilməsi qaydası

431.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest həmin qərarı qəbul etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) verilir.

431.2. Hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) qərarın çıxarıldığı gündən üç gün müddətində şikayəti və ya protesti iş üzrə bütün materiallarla birlikdə apellyasiya instansiyası məhkəməsinə, kollegial orqanın olduğu yerin məhkəməsinə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) göndərir.

431.3. İnzibati həbs tənbeh növünün tətbiqi barədə qərardan şikayət və ya protest apellyasiya instansiyası məhkəməsinə şikayətin və ya protestin daxil olduğu gün göndərilir.

431.4. şikayətin və ya protestin baxılması hakimin, orqanın (vəzifəli şəxsin) səlahiyyətinə aid olmadıqda, şikayət və ya protest üç gün müddətində aidiyyəti üzrə göndərilir.

431.5. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan verilən şikayətdən dövlət rüsumu tutulmur.

Maddə 432. Qərardan şikayət və ya protest vermə müddətləri

432.1. Qərarın surəti, təqdim edildiyi və ya alındığı gündən on gün müddətində inzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan şikayət verilə bilər.

432.2. Bu Məcəllənin 432.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müddət üzürlü səbəblər nəticəsində buraxıldıqda, şikayət verən şəxsin vəsatəti ilə bu müddət hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən bərpa edilə bilər.

432.3. Buraxılmış müddətin bərpa olunması qeyri-mümkün hesab edildikdə, bu halda vəsatəti rədd etmə haqqında qərardad qəbul edilir.

Maddə 433. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan verilən şikayətin və ya protestin baxılması müddətləri

433.1. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest daxil olduğu gündən on gün müddətində baxılır.

433.2. İnzibati xəta törədən şəxs barəsində inzibati həbs tənbeh növü tətbiq edildikdə, inzibati həbs barəsində verilmiş qərardan şikayət və ya protest həmin şikayətin və ya protestin verildiyi gündən üç gün müddətində baxılır.

Maddə 434. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayətə və ya protestə baxılmağa hazırlanması

434.0. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayətin və ya protestin baxılmasına hazırlıq zamanı hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən aşağıdakı məsələlər həll edilir:

434.0.1. inzibati xəta haqqında iş həmin hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) aiddirmi;

434.0.2. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatı rədd edən hallar mövcuddurmu;

434.0.3. vəsatətlərə baxılır, zəruri olduqda ekspertiza təyin edilir, əlavə materiallar tələb olunur, şikayətin və ya protestin baxılması üçün lazım olan şəxslər çağırılır;

434.0.4. şikayətin və ya protestin baxılması onun səlahiyyətinə aid olmadıqda, şikayəti və ya protesti bütün materiallarla birlikdə aidiyyəti üzrə göndərilir.

Maddə 435. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan verilən şikayətin və ya protestin baxılması

435.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest hakim və ya vəzifəli şəxs tərəfindən təkbaşına baxılır.

435.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest baxılarkən:

435.2.1. şikayətin və ya protestin kim tərəfindən baxılması, hansı şikayətin və ya protestin baxılması, şikayətin kim tərəfindən verilməsi elan olunur;

435.2.2. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə qərar qəbul edilən fiziki şəxsin və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinin, habelə şikayətin və ya protestin baxılmasında iştirak etmək üçün çağırılmış digər şəxslərin gəlmələri müəyyən edilir;

435.2.3. fiziki şəxsin qanuni nümayəndəsinin və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinin, müdafiəçinin və nümayəndənin səlahiyyətləri müəyyən edilir;

435.2.4. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın iştirakçılarının gəlməməsi səbəbləri aydınlaşdırılır, şikayətin və ya protestin həmin şəxslərin iştirakı olmadan baxılması məsələsi həll edilir, yaxud şikayətin və ya protestin baxılması təxirə salınır, zəruri hallarda şikayətin baxılması üçün zəruri hesab edilən şəxslərin gətirilməsi barədə qərardad qəbul edilir;

435.2.5. şikayətin və ya protestin baxılmasında iştirak edən şəxslərin hüquqları və vəzifələri onlara izah edilir;

435.2.6. etiraz etmə və ya vəsatət haqqında müraciətlər həll edilir;

435.2.7. inzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilmiş şikayət və ya protest elan edilir;

435.2.8. inzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayətə və ya protestə baxılarkən qəbul edilmiş qərarın qanuniliyi və əsaslılığı iş üzrə olan və əlavə təqdim olunmuş materiallar əsasında yoxlanılır;

435.2.9. inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda iştirak etdiyi hallarda prokurorun rəyi dinlənir.

Maddə 436. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayətin və ya protestin baxılması haqqında qərar

436.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest baxıldıqda aşağıdakı qərarlardan biri qəbul edilir:

436.1.1. qərarın dəyişdirilmədən saxlanması haqqında;

436.1.2. şikayətin və ya protestin təmin edilməməsi haqqında;

436.1.3. barəsində qərar qəbul edilmiş şəxsin vəziyyətini ağırlaşdırmadan və ya inzibati tənbehi daha ağır tənbeh növü ilə əvəz etmədən qərarın dəyişdirilməsi haqqında;

436.1.4. bu Məcəllənin 21-ci və 367-ci maddələrində nəzərdə tutulduğu hallarda qərarın ləğv edilməsi və ya inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi haqqında;

436.1.5. bu Məcəllə ilə müəyyən edilmiş tələblərin işin hallarının hərtərəfli, tam və obyektiv araşdırılmasına maneçilik törədəcək dərəcədə pozulduqda qərarın ləğv edilməsi və inzibati xəta haqqında işin yenidən baxılması üçün hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) göndərilməsi haqqında;

436.1.6. şikayət və ya protest baxılarkən inzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın buna səlahiyyəti çatmayan hakim, orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən qəbul edilməsi müəyyən edildikdə, qərarın ləğv edilməsi və işin aidiyyəti üzrə baxılması üçün göndərilməsi haqqında.

436.2. şikayətin və ya protestin baxılması haqqında qərarada bu Məcəllənin 426-cı maddəsində qeyd edilən məlumatlar göstərilir.

Maddə 437. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest barəsində çıxarılmış qərarın elan edilməsi

437.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest haqqında qərar qəbul edildikdən dərhal sonra elan edilir.

437.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest üzrə qəbul edilmiş qərarın surəti onun qəbul olunduğu gündən üç gün müddətində barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə qərar qəbul edilmiş fiziki şəxsə, hüquqi şəxsin nümayəndəsinə, zərərçəkmiş şəxsə və ya protest vermiş prokurora verilir.

437.3. İnzibati həbs haqqında tənbeh növünün tətbiq edilməsi barədə qərardan verilən şikayət və ya protest üzrə qərar onu icra etməli olan səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə), habelə barəsində inzibati həbs tətbiq edilən şəxsə qərarın qəbul olunduğu gün verilir.

Maddə 438. İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest üzrə qəbul edilmiş qərarın yenidən məhkəmədə baxılması

İnzibati xətalər haqqında işlər üzrə qərardan verilən şikayət və ya protest üzrə qəbul edilmiş qərardan, fiziki şəxs, yetkinlik yaşına çatmayanların qanuni nümayəndəsi, hüquqi şəxsin nümayəndəsi, zərərçəkmiş şəxs, habelə müdafiəçi və nümayəndə

tərəfindən verilən şikayətə, habelə prokurorun protestinə məhkəmələrdə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada baxılır.

VI bölmə. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə qərarların icrası

Otuz dördüncü fəsil. Ümumi müddəalar

Maddə 439. İnzibati xətlər haqqında işlər üzrə qərarın, şikayət ya protest üzrə qəbul edilmiş qərarın qanuni qüvvəyə minməsi

439.0. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərar, habelə şikayət və ya protest üzrə qəbul edilmiş qərar aşağıdakı hallarda qanuni qüvvəyə minir:

439.0.1. əgər bu qərar barədə şikayət və ya protest verilməmişdirsə, inzibati xəta haqqında iş üzrə qəbul edilmiş qərardan şikayətin verilməsi müddəti keçdikdə;

439.0.2. əgər bu qərardan şikayət və ya protest verilməmişdirsə, inzibati xəta haqqında iş üzrə qərardan şikayət və ya protest üzrə vəzifəli şəxs tərəfindən qəbul edilmiş qərardan şikayətin verilməsi müddəti keçdikdə;

439.0.3. əgər bu qərardan şikayət və ya protest verilməmişdirsə, inzibati xəta haqqında iş üzrə vəzifəli şəxsin qəbul etdiyi qərar şikayət və ya protest üzrə hakim tərəfindən yenidən baxıldıqda, hakimin qəbul etdiyi qərardan şikayətin verilməsi müddəti keçdikdə.

Maddə 440. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın icrasının məcburiliyi

440.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın icrası bütün dövlət və ya yerli özünüidarəetmə orqanları, vəzifəli şəxslər, fiziki şəxslər, hüquqi şəxslər tərəfindən məcburidir.

440.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərar qanuni qüvvəyə mindiyi vaxtdan dərhal icra olunmalıdır.

Maddə 441. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın icraya yönəldilməsi

441.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın icraya yönəldilməsi vəzifəsi hakimin, səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) üzərinə qoyulur.

441.2. İnzibati xəta haqqında iş üzrə şikayətə, protestə baxıldıqdan sonra həmin işə dair qəbul edilmiş qərar qanuni qüvvəyə mindiyi gündən üç gün müddətində onu icraya yönəltmək səlahiyyətinə malik olan hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) göndərilir.

Maddə 442. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərarın icrası

442.1. İnzibati xəta haqqında iş üzrə qərar səlahiyyətli orqanlar (vəzifəli şəxslər) tərəfindən bu Məcəllədə nəzərdə tutulmuş qaydada icra olunur.

442.2. Bir şəxs barəsində bir neçə inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar qəbul edildikdə, hər bir qərarın icrası müstəqil həyata keçirilir.

Maddə 443. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrası ilə əlaqədar məsələlərin həll edilməsi

443.1. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasının təxirə salınması, möhlət verilməsi, dayandırılması və ləğv edilməsi, habelə yetkinlik yaşına çatmayanların üzərinə qoyulmuş cərimənin onun valideynlərindən və ya onları əvəz edən şəxslərdən tutulması məsələlərinin baxılmasına əsaslar olduqda, həmin məsələlər qərar çıxarmış hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən üç gün müddətində baxılır.

443.2. Bu Məcəllənin 443.1-ci maddəsində göstərilən məsələlərin həllində maraqlı olan şəxslərə həmin məsələlərin baxılmasının yeri və vaxtı barədə məlumat verilir. Maraqlı şəxslərin üzürlü səbəblər olmadan iştirak etməmələri göstərilən məsələlərin baxılması üçün maneə yaratmır.

443.3. Qərarın icrasının təxirə salınması, dayandırılması, ona möhlət verilməsi məsələləri barədə qərardad qəbul edilir. Qərardadın surəti, barəsində bu qərardad qəbul edilmiş fiziki şəxsə və ya hüquqi şəxsin nümayəndəsinə, habelə zərərçəkmiş şəxsin xahişi ilə ona bu barədə müvafiq qeyd aparılmaqla verilir. Göstərilən şəxslər olmadıqda, qərardadın surəti onun qəbul edildiyi gündən üç günədək müddətində bu barədə inzibati xəta haqqında işdə müvafiq qeyd aparılmaqla onlara göndərilir.

Maddə 444. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasının təxirə salınması və ya onun icrasına möhlət verilməsi

444.1. İnzibati həbs, inzibati xəta törətmiş fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması və ya inzibati cərimə (inzibati cərimənin yerində icra olunması istisna olmaqla) növlərində inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarların müəyyən edilmiş müddətdə icrasının həyata keçirilməsini qeyri-mümkün edən hallar mövcud olduqda, qərarı qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) qərarın icrasını bir ayadək müddətə təxirə sala bilər.

444.2. İnzibati məsuliyyətə cəlb olunan şəxsin maddi vəziyyəti nəzərə alınmaqla, inzibati cərimənin ödənilməsi bu barədə qərar qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən üç ayadək müddətə uzadıla bilər.

Maddə 445. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasının dayandırılması

445.1. Qərardan *şikayət və ya protest* verildikdə, inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) həmin qərarın icrasını *şikayətə və ya protestə* baxılanadək dayandırır. İcranın dayandırılması barədə qərardad qəbul edilir və zəruri olduqda, qərardad dərhal onu icraya yönəldən orqana (vəzifəli şəxsə) göndərilir.

445.2. İnzibati həbs növündə tənbeh tətbiq etmə haqqında qərardan *şikayət və ya protest* verilməsi həmin qərarın icrasının dayandırılmasına səbəb olmur. [\(102\)](#)

Maddə 446. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasına xitam verilməsi

446.1. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarı qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) aşağıdakı hallarda qərarın icrasına xitam verir:

446.1.1. inzibati xəta qanunvericiliyinin inzibati məsuliyyət müəyyən edən müvafiq müddəaları qüvvədən düşmüş hesab edildikdə;

446.1.2. barəsində inzibati xəta haqqında iş üzrə qərar çıxarılmış şəxs öldükdə və ya qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada ölmüş hesab edildikdə;

446.1.3. inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın bu Məcəllənin 447.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş icra müddəti keçdikdə.

446.2. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icra edilməsinə xitam verilməsi barədə hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən qərara qəbul edilir.

Maddə 447. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrası müddəti

447.1. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar qanuni qüvvəyə mindiyi gündən etibarən bir il müddətində icra edilməmişdirsə, daha icra edilmir.

447.2. İnzibati məsuliyyətə cəlb edilmiş şəxs inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasından boyun qaçırırsa, bu Məcəllənin 447.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş icra müddəti kəsilir. Belə halda icra müddəti həmin şəxsin tutulduğu vaxtdan hesablanır.

447.3. Bu Məcəllənin 443-445-ci maddələrinə uyğun olaraq inzibati tənbeh təyin etmə haqqında qərarın icrasına möhlət verildikdə və ya onun icrası dayandırıldıqda qərarın icrası müddəti onun möhlət verilməsi müddətində və ya dayandırılması müddətində dayandırılır.

Maddə 448. İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar üzrə icraatın başa çatması

448.1. İnzibati tənbehin tətbiqi üzrə icraat tamamilə başa çatdıqda, bu barədə müvafiq qeyd aparılmaqla inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar, onun icrasını həyata keçirən səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən həmin qərarı qəbul etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) qaytarılır.

448.2. İnzibati tənbehin tətbiqi üzrə icraat yerinə yetirilmədikdə və ya tamamilə başa çatmadıqda inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar onun icrasını həyata keçirən səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən həmin qərarı qəbul etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) aşağıdakı hallarda qaytarılır:

448.2.1. qərarı qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən göstərilən ünvanda (yerdə) inzibati məsuliyyətə cəlb olunan fiziki şəxs işləmədikdə, yaşamadıqda və ya təhsil almadıqda, yaxud inzibati məsuliyyətə cəlb olunan hüquqi şəxs olmadıqda və ya göstərilən şəxslərin həmin yerdə ünvanda (yerdə) inzibati tənbehə yönəldilə bilən əmlakı olmadıqda;

448.2.2. inzibati məsuliyyətə cəlb olunan şəxslərin inzibati tənbehə yönəldilə bilən əmlakı və ya gəlirləri olmadıqda və onun əmlakının axtarılıb tapılması üzrə tədbirlər heç bir nəticə vermədikdə;

448.2.3. inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın bu Məcəllənin 447.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş icrası müddəti keçdikdə.

448.3. Bu Məcəllənin 448.2.1-ci və 448.2.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda icrasında qərar olan vəzifəli şəxs yuxarı vəzifəli şəxs tərəfindən təsdiq olunmaqla akt tərtib edir.

Maddə 449. Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənarəda yaşayan və Azərbaycan Respublikasının ərazisində əmlakı olmayan şəxs barəsində inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrası

Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənarəda yaşayan və Azərbaycan Respublikasının ərazisində əmlakı olmayan şəxs barəsində inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrası qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq həll olunur.

Otuz beşinci fəsil. İnzibati tənbeh növləri haqqında qərarların icrası qaydası

Maddə 450. Xəbərdarlıq haqqında qərarın icrası

Xəbərdarlıq növündə inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar onu qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən bu Məcəllənin 427-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada qərarın surətinin göndərilməsi və ya təqdim edilməsi yolu ilə icra olunur.

Maddə 451. İnzibati cərimənin edilməsi haqqında qərarın icrası

451.1. İnzibati cərimə növündə inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərar qanuni qüvvəyə mindikdən və ya bu Məcəllənin 444-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş möhlət verilmənin, təxirə salmanın müddəti bitdikdən otuz gündən gec olmayaraq inzibati xəta törətmiş şəxs tərəfindən ödənilməlidir.

451.2. Yetkinlik yaşına çatmayanın müstəqil qazancı olmadıqda, inzibati cərimə onun valideynləri və ya onları əvəz edən şəxslərdən tutulur.

451.3. Bu Məcəllənin 452.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan hallar istisna olmaqla inzibati cərimə *inzibati xəta* törətmiş şəxs tərəfindən banka və ya səlahiyyətli kredit təşkilatına ödənilir və ya köçürülür. *Bank və ya səlahiyyətli kredit təşkilatı barədə məlumat inzibati xəta haqqında iş zərəraat aparan səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən inzibati xətanı törətmiş şəxsə verilir.*

451.4. Bu Məcəllənin 451.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müddətdə inzibati cərimə ödənilmədikdə, onun ödənilməsi məqsədilə inzibati cərimə tətbiq etmə haqqında qərarın surəti həmin qərarı qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən:

451.4.1. fiziki şəxslər barəsində - onun əmək haqqından, stipendiyasından, pensiyasından və ya digər gəlirlərindən tutulması üçün inzibati məsuliyyətə cəlb edilmiş şəxsin işlədiyi və ya oxuduğu, yaxud əmək haqqı aldığı müəssisəyə, idarəyə, təşkilata və ya pensiya təyin edən orqana;

451.4.2. hüquqi şəxslər barəsində - hüquqi şəxsin pul vəsaitlərindən və ya gəlirlərindən tutulması üçün banka və ya digər kredit təşkilatlarına göndərilir.

Bank və ya digər kredit təşkilatı qərarı onun daxil olduğu vaxtdan 7 gün müddətində icra edir. Həmin müddət ərzində hüquqi şəxsin hesabında pul vəsaiti olmadıqda, bank və ya digər kredit təşkilatı inzibati cərimənin tətbiq edilməsi haqqında qərarı onun icra edilməməsinin səbəbini göstərməklə, qərarı qəbul etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) dərhal qaytarmalıdır.

451.5. İnzibati məsuliyyətə cəlb edilən fiziki şəxs işdən çıxdıqda və ya inzibati cərimənin onun əmək haqqından, yaxud digər gəlirlərindən tutmaq imkanı olmadıqda, işəgötürən üç günədək müddətində inzibati məsuliyyətə cəlb edilən şəxsin yeni iş yerini göstərməklə (əgər bu mümkündürsə), ödəmənin mümkünsüzlüyünün səbəblərini, eləcə də ödəmə olmuşsa, bu barədə müvafiq qeyd aparılmaqla, inzibati cərimə barədə qərarın surətini onu qəbul etmiş hakimə, səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) qaytarır.

451.6. Barəsində inzibati cərimə növündə tənbeh tətbiq edilən fiziki şəxs işləmirsə və ya inzibati cərimənin ödənilməsi onun əmək haqqından və ya digər gəlirlərindən mümkün deyildirsə, eləcə də *hüquqi şəxsin banklarda və digər kredit təşkilatlarında hesabları barədə məlumat və ya hüquqi şəxsin hesabında pul vəsaiti olmadıqda, yaxud cərimə könüllü qaydada ödənilmədikdə inzibati cərimə tətbiq etmə haqqında qərar müvafiq qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada məcburi icraya yönəldilir. (16, 25, 89, 102)*

Maddə 452. İnzibati xətanın törədildiyi yerdə tutulan inzibati cərimə tətbiq etmə haqqında qərarın icrası

452.1. İnzibati xətanın törədildiyi yerdə inzibati cərimə tutulduqda fiziki şəxsə müəyyən edilmiş nümunədə qəbz verilir.

452.2. Qəbzdə aşağıdakılar göstərilir:

452.2.1. verilmə tarixi;

452.2.2. inzibati cərimə tətbiq edən vəzifəli şəxsin soyadı, adı, atasının adı;

452.2.3. inzibati məsuliyyətə cəlb edilən şəxs barədə məlumatlar;

452.2.4. inzibati xətaya görə inzibati məsuliyyət nəzərdə tutan bu Məcəllənin müvafiq maddəsi;

452.2.5. inzibati xətanın törədildiyi yer və vaxt;

452.2.6. inzibati cərimənin miqdarı.

452.3. Qəbz iki nüsxədən ibarət tərtib edilir və o, inzibati cəriməni tətbiq edən vəzifəli şəxs və inzibati məsuliyyətə cəlb edilən şəxs tərəfindən imzalanır.

452.4. İnzibati cərimə inzibati xəta törədilən yerdə ödənilmədiyi halda inzibati xəta haqqında iş üzrə icraat bu Məcəllə ilə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

Maddə 453. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektinə olmuş predmetin ödənişlə alınması haqqında qərarın icrası

453.1. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin ödənişlə alınması barədə qəbul edilmiş qərarın icrası qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

453.2. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin ödənişlə alınması barədə qəbul edilmiş qərarın icrası başa çatdıqda bu bərdə müvafiq qeyd aparılmaqla həmin qərar onu qəbul etmiş hakimə qaytarılır.

Maddə 454. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin müsadirəsi haqqında qərarın icrası

454.1. İnzibati xətanın törədilməsində alət və ya inzibati xətanın bilavasitə obyektı olmuş predmetin müsadirəsi haqqında qərar müsadirə edilmiş predmetin alınması və ödənişsiz məcburi olaraq dövlət mülkiyyətinə verilməsi yolu ilə icra edilir.

454.2. Predmetin müsadirəsi haqqında qərarların icrası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

454.3. Predmetin müsadirəsi haqqında qərarın icrası başa çatdıqda bu bərdə müvafiq qeyd aparılmaqla həmin qərar onu qəbul etmiş hakimə qaytarılır.

Maddə 455. Fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında qərarın icrası

455.1. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında qərar sürücülük vəsiqəsi alınmaq yolu ilə icra edilir.

455.2. Nəqliyyat vasitəsini idarə etmə hüququ məhdudlaşdırılmış şəxs sürücülük vəsiqəsini təhvil verməkdən imtina etdikdə, sürücülük vəsiqəsinin alınması Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən təmin edilir.

455.3. Gəmilərin (kiçik gəmilərin) idarə edilməsi hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında qərarın icrası gəmilər (kiçik gəmilər) üzərində dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən həyata keçirilir.

455.4. Ov etmə hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında qərarın icrası ov etmə qaydaları üzrə dövlət nəzarətini həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən həyata keçirilir.

455.5. Nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququnun və ya ov hüququnun müəyyən müddətə məhdudlaşdırılması barədə qərar qəbul etmiş səlahiyyətli vəzifəli şəxs göstərilən hüququn məhdudlaşdırılması müddətini, təyin edilmiş müddətin azı yarısı keçdikdən sonra nəqliyyat vasitələrini idarə etmə hüququ və ya ov hüququ məhdudlaşdırılmış şəxsin işlədiyi və ya oxuduğu müəssisənin, idarənin, təşkilatın vəsatəti ilə azalda bilər.

Maddə 456. Fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması müddətlərinin hesablanması

456.1. Fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması haqqında səlahiyyətli vəzifəli şəxs tərəfindən qərar qəbul edildiyi gündən həmin şəxs xüsusi hüququ məhdudlaşdırılmış hesab olunur.

456.2. Xüsusi hüququn məhdudlaşdırılması müddəti qurtardıqda, yaxud həmin müddət bu Məcəllənin 455.5-ci maddəsinə uyğun olaraq azaldıqda, barəsində həmin inzibati tənbeh növü tətbiq edilmiş şəxsdən alınan sənədlər ona qaytarılır.

Maddə 457. Əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxarılması haqqında qərarın icrası

457.1. Əcnəbilər və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslər Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxartma haqqında qərarla müəyyən olunmuş müddətdə ölkəni tərk etməlidirlər.

457.2. Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxartma haqqında səlahiyyətli orqanların (vəzifəli şəxslərin) qərarı Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanı](#) tərəfindən icra edilir.

457.2-1. Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxartma haqqında qərar icra olunanadək əcnəbinin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsin qərarın icrasından yayınma ehtimalı olduqda, həmin şəxs məhkəmənin qərarına əsasən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qanunsuz miqrantların yerləşdirilməsi və nəzərdə tutulan məsisəsində saxlanıla bilər.

457.3. Azərbaycan Respublikasının ərazisindən inzibati qaydada çıxarılan əcnəbilərin və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərin çıxarılmasına görə xərclər onların öz üzərinə düşür.

457.4. Bu şəxslərin çıxarılması üçün onların vəsaitləri olmadıqda, belə xərclərin ödənilməsi onları qəbul edən idarə, müəssisə və təşkilatların, Azərbaycan Respublikasında yaşayan və ya şəxsi işlə bağlı olaraq Azərbaycan Respublikasına gələn əcnəbilərlə və ya vətəndaşlığı olmayan şəxslərlə əlaqədar isə bu xərclərin ödənilməsi Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanının](#) üzərinə düşür.

457.5. Azərbaycan Respublikasının hüduqlarından kənara inzibati qaydada çıxartma haqqında qərar icra edildikdən sonra çıxartma haqqında bu barədə müvafiq qeyd aparılmaqla, həmin qərar onu qəbul etmiş səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxsə) qaytarılır. (126)

Maddə 458. İnzibati həbs haqqında qərarın icrası

458.1. Hakim tərəfindən inzibati həbs haqqında qərar çıxarıldıqdan sonra o, dərhal icra edilir.

458.2. Barəsində inzibati həbs tətbiq edilmiş şəxslər Azərbaycan Respublikasının [müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının](#) müəyyən etdikləri yerlərdə mühafizə altında saxlanılır. İnzibati həbs haqqında qərar icra olunarkən, həbs edilənlər şəxsi axtarışdan keçirilir.

458.3. İnzibati qaydada tutma müddəti inzibati həbs müddətinə daxil edilir.

458.4. İnzibati həbs Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydalar üzrə çəkilir.

«Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu»nda dərc edilmişdir (2000-ci il № 8, kitab 1, maddə 584) («VES Consultancy» LLC).

Məcəlləyə dəyişiklik və əlavələrin edildiyi sənədlərin Siyahısı

1. 26 dekabr 2000-ci il tarixli, 48-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 dekabr 2000-ci il, № 300.
2. 26 dekabr 2000-ci il tarixli 49-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 yanvar 2001-ci il, № 18.
3. 20 fevral 2001-ci il tarixli, 84-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 mart 2001-ci il, № 70.
4. 2 iyul 2001-ci il tarixli, 172-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 20 iyul 2001-ci il, № 162.
5. 5 oktyabr 2001-ci il tarixli, 187-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 dekabr 2001-ci il, № 274.
6. 12 oktyabr 2001-ci il tarixli, 206-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 dekabr 2001-ci il, № 274.
7. 15 noyabr 2001-ci il tarixli, 214-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 29 dekabr 2001-ci il, № 298.
8. 27 dekabr 2001-ci il tarixli, 240-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu», 31 yanvar 2002-ci il, № 1, maddə 9.
9. 12 fevral 2002-ci il tarixli, 262-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 31 mart 2002-ci il, № 72.
10. 19 aprel 2002-ci il tarixli, 303-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 12 may 2002-ci il, № 107.
11. 19 aprel 2002-ci il tarixli, 306-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 2 iyun 2002-ci il, № 124.
12. 19 aprel 2002-ci il tarixli, 309-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 4 may 2002-ci il, № 101.
13. 16 aprel 2002-ci il tarixli, 302-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 23 iyun 2002-ci il, № 141.

14. 2 iyul 2002-ci il tarixli, 356-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 27 avqust 2002-ci il, № 196.

15. 3 dekabr 2002-ci il tarixli, 385-IIQD nömrəli qanun- «Azərbaycan» qəzeti, 15 yanvar 2003-cü il, № 11.

16. 24 dekabr 2002-ci il tarixli, 409-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 10 yanvar 2003-cü il, № 7.

17. 3 dekabr 2002-ci il tarixli, 395-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 16 yanvar 2003-cü il, № 12.

18. 25 mart 2003-cü il tarixli, 427-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 15 aprel 2003-cü il, № 83.

19. 25 mart 2003-cü il tarixli, 429-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 15 aprel 2003-cü il, № 83.

20. 1 mart 2003-cü il tarixli, 422-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 3 may 2003-cü il № 99.

21. 4 iyun 2002-ci il tarixli, 339-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu», 31 dekabr 2002-ci il, № 12, maddə 692.

22. 25 mart 2003-cü il tarixli, 428-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 7 iyun 2003-cü il № 128.

23. 20 iyun 2003-cü il tarixli, 486-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 2 iyul 2003-cü il, № 148.

24. 20 iyun 2003-cü il tarixli, 490-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 iyun 2003-cü il № 141.

25. 30 may 2003-cü il tarixli, 463-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 7 avqust 2003-cü il, № 179.

26. 20 iyun 2003-cü il tarixli, 485-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 6 avqust 2003-cü il, № 178.

27. 7 noyabr 2003-cü il tarixli, 512-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 3 dekabr 2003-cü il, № 277.

28. 5 dekabr 2003-cü il tarixli, 536-IQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 25 dekabr 2003-cü il, № 297.

29. 9 dekabr 2003-cü il tarixli, 556-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 25 dekabr 2003-cü il, № 297.

30. 9 dekabr 2003-cü il tarixli, 557-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 26 dekabr 2003-cü il, № 298.

31. 9 dekabr 2003-cü il tarixli, 558-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 9 yanvar 2004-cü il, № 6.
32. 5 dekabr 2003-cü il tarixli, 538-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 9 yanvar 2004-cü il, № 6.
33. 30 dekabr 2003-cü il tarixli, 569-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 fevral 2004-cü il, № 25.
34. 6 yanvar 2004-cü il tarixli, 574-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 fevral 2004-cü il, № 25.
35. 5 mart 2004-cü il tarixli, 599-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 aprel 2004-cü il, № 86.
36. 5 mart 2004-cü il tarixli, 600-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 15 aprel 2004-cü il, № 87.
37. 23 mart 2004-cü il tarixli, 609-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 28 aprel 2004-cü il, № 98.
38. 6 aprel 2004-cü il tarixli, 621-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 may 2004-cü il, № 112.
39. 9 aprel 2004-cü il tarixli, 622-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 may 2004-cü il, № 112.
40. 20 aprel 2004-cü il tarixli, 638-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 may 2004-cü il, № 112.
41. 20 aprel 2004-cü il tarixli, 642-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 20 iyun 2004-cü il, № 142.
42. 4 may 2004-cü il tarixli, 646-IQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 may 2004-cü il, № 112.
43. 1 iyun 2004-cü il tarixli, 679-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 10 avqust 2004-cü il, № 184.
44. 8 iyun 2004-cü il tarixli, 684-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 12 avqust 2004-cü il, № 186.
45. 7 sentyabr 2004-cü il tarixli, 732-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 23 oktyabr 2004-cü il, № 248.
46. 10 sentyabr 2004-cü il tarixli, 752-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 23 oktyabr 2004-cü il, № 248.
47. 28 sentyabr 2004-cü il tarixli, 765-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 5 dekabr 2004-cü il, № 282.

48. 26 oktyabr 2004-cü il tarixli, 781-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 10 noyabr 2004-cü il, № 262.
49. 14 dekabr 2004-cü il tarixli, 813-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 29 yanvar 2005-ci il, № 21.
50. 14 dekabr 2004-cü il tarixli, 814-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 10 noyabr 2004-cü il, № 262.
51. 24 dekabr 2004-cü il tarixli, 815-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 10 fevral 2005-ci il, № 31.
52. 4 mart 2005-ci il tarixli, 847-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 3 may 2005-ci il, № 99.
53. 4 mart 2005-ci il tarixli, 849-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 may 2005-ci il, № 98.
54. 4 mart 2005-ci il tarixli, 852-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 may 2005-ci il, № 98.
55. 4 mart 2005-ci il tarixli, 856-IIQD nömrəli qanun — «Azərbaycan» qəzeti, 30 aprel 2005-ci il, № 97.
56. 15 aprel 2005-ci il tarixli, 885-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 11 iyun 2005-ci il, № 132.
57. 15 aprel 2005-ci il tarixli, 890-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 11 iyun 2005-ci il, № 132.
58. 14 iyun 2005-ci il tarixli, 938-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 20 iyul 2005-ci il, № 165.
59. 24 iyun 2005-ci il tarixli, 947-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 11 avqust 2005-ci il, № 184.
60. 24 iyun 2005-ci il tarixli, 948-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 3 sentyabr 2005-ci il, № 204.
61. 1 sentyabr 2005-ci il tarixli, 981-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 2 noyabr 2005-ci il, № 254.
62. 1 sentyabr 2005-ci il tarixli, 983-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 2 noyabr 2005-ci il, № 254.
63. 20 sentyabr 2005-ci il tarixli, 990-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 noyabr 2005-ci il, № 272.
64. 20 sentyabr 2005-ci il tarixli, 991-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 noyabr 2005-ci il, № 272.

65. 20 sentyabr 2005-ci il tarixli, 994-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 noyabr 2005-ci il, № 272.
66. 30 sentyabr 2005-ci il tarixli, 1020-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 26 oktyabr 2005-ci il, № 248.
67. 21 oktyabr 2005-ci il tarixli, 1030-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 dekabr 2005-ci il, № 289.
68. 21 oktyabr 2005-ci il tarixli, 1038-IIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 14 dekabr 2005-ci il, № 289.
69. 23 dekabr 2005-ci il tarixli, 32-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 16 fevral 2006-cı il, № 34.
70. 23 dekabr 2005-ci il tarixli, 39-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 16 fevral 2006-cı il, № 34.
71. 3 mart 2006-cı il tarixli, 72-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 31 mart 2006-cı il, № 68.
72. 3 mart 2006-cı il tarixli, 73-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 27 may 2006-cı il, № 116.
73. 3 mart 2006-cı il tarixli, 74-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 aprel 2006-cı il, № 69.
74. 3 mart 2006-cı il tarixli, 79-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 aprel 2006-cı il, № 69.
75. 3 mart 2006-cı il tarixli, 82-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 aprel 2006-cı il, № 69.
76. 21 aprel 2006-cı il tarixli, 100-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 25 iyun 2006-cı il, № 139.
77. 10 oktyabr 2006-cı il tarixli, 155-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 1 dekabr 2006-cı il, № 269.
78. 10 oktyabr 2006-cı il tarixli, 156-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 30 noyabr 2006-cı il, № 268.
79. 20 oktyabr 2006-cı il tarixli, 170-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 2 dekabr 2006-cı il, № 270.
80. 28 noyabr 2006-cı il tarixli, 185-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 13 dekabr 2006-cı il, № 279.
81. 5 dekabr 2006-cı il tarixli, 193-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 29 dekabr 2006-cı il, № 293.

82. 20 oktyabr 2006-cı il tarixli, 167-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 dekabr 2006-cı il, № 294.
83. 26 dekabr 2006-cı il tarixli, 219-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 yanvar 2007-ci il, № 14.
84. 29 dekabr 2006-cı il tarixli, 220-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 25 yanvar 2007-ci il, № 15.
85. 19 dekabr 2006-cı il tarixli, 200-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 8 fevral 2007-ci il, № 27.
86. 5 dekabr 2006-cı il tarixli, 192-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu», 28 fevral 2007-ci il, № 2, maddə 65.
87. 1 may 2007-ci il tarixli, 322-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 10 may 2007-ci il, № 100.
88. 1 fevral 2007-ci il tarixli, 236-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 may 2007-ci il, № 112.
89. 6 mart 2007-ci il tarixli, 260-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 26 may 2007-ci il, № 114.
90. 27 fevral 2007-ci il tarixli, 251-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 may 2007-ci il, № 116.
91. 31 may 2007-ci il tarixli, 357-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 13 iyun 2007-ci il, № 128.
92. 17 aprel 2007-ci il tarixli, 317-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 iyun 2007-ci il, № 137.
93. 17 aprel 2007-ci il tarixli, 320-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 24 iyun 2007-ci il, № 137.
94. 17 aprel 2007-ci il tarixli, 313-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 29 iyun 2007-ci il, № 140.
95. 16 iyun 2007-ci il tarixli, 391-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 21 avqust 2007-ci il, № 185.
96. 1 oktyabr 2007-ci il tarixli, 421-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 27 oktyabr 2007-ci il, № 241.
97. 19 oktyabr 2007-ci il tarixli, 455-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 27 oktyabr 2007-ci il, № 241.
98. 1 oktyabr 2007-ci il tarixli, 422-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 28 oktyabr 2007-ci il, № 242.

99. 9 oktyabr 2007-ci il tarixli, 429-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 2 noyabr 2007-ci il, № 246.
100. 19 oktyabr 2007-ci il tarixli, 452-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 6 noyabr 2007-ci il, № 249.
101. 6 noyabr 2007-ci il tarixli, 478-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 25 noyabr 2007-ci il, № 266.
102. 6 noyabr 2007-ci il tarixli, 481-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 25 noyabr 2007-ci il, № 266.
103. 1 oktyabr 2007-ci il tarixli, 424-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 27 noyabr 2007-ci il, № 267.
104. 9 oktyabr 2007-ci il tarixli, 430-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 27 noyabr 2007-ci il, № 267 (Bu Qanun Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosessual Məcəlləsi ilə eyni gündə qüvvəyə minir).
105. 1 oktyabr 2007-ci il tarixli, 423-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 29 noyabr 2007-ci il, № 269.
106. 19 oktyabr 2007-ci il tarixli, 461-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 29 noyabr 2007-ci il, № 269.
107. 23 oktyabr 2007-ci il tarixli, 464-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 29 noyabr 2007-ci il, № 269.
108. 6 noyabr 2007-ci il tarixli, 475-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 16 dekabr 2007-ci il, № 284.
109. 7 dekabr 2007-ci il tarixli, 508-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 20 dekabr 2007-ci il, № 287.
110. 7 dekabr 2007-ci il tarixli, 502-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 dekabr 2007-ci il, № 294.
111. 7 dekabr 2007-ci il tarixli, 509-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 dekabr 2007-ci il, № 294.
112. 25 dekabr 2007-ci il tarixli, 522-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 dekabr 2007-ci il, № 294.
113. 25 dekabr 2007-ci il tarixli, 524-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 7 fevral 2008-ci il, № 28.
114. 12 fevral 2008-ci il tarixli, 545-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 8 mart 2008-ci il, № 54.
115. 1 fevral 2008-ci il tarixli, 535-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 12 mart 2008-ci il, № 55.

116. 25 dekabr 2007-ci il tarixli, 521-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 14 mart 2008-ci il, № 57.
117. 1 aprel 2008-ci il tarixli, 574-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 30 aprel 2008-ci il, № 91.
118. 1 aprel 2008-ci il tarixli, 578-IIIQD nömrəli qanun - «Xalq» qəzeti, 14 may 2008-ci il, № 103.
119. 16 may 2008-ci il tarixli, 607-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 4 iyun 2008-ci il, № 120.
120. 2 iyun 2008-ci il tarixli, 615-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 24 iyun 2008-ci il, № 136.
121. 2 iyun 2008-ci il tarixli, 617-IIIQD nömrəli qanun - «Respublika» qəzeti, 24 iyun 2008-ci il, № 136.
122. 2 iyun 2008-ci il tarixli, 621-IIIQD nömrəli qanun - «Azərbaycan» qəzeti, 25 iyun 2008-ci il, № 137 (Bu Qanun Azərbaycan Respublikasının İnzibati-Prosessual Məcəlləsi ilə eyni gəndə vəyə minir).
123. 13 iyun 2008-ji il tarixli, 648-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Республика» гязети, 10 ийул 2008-жи ил, № 149.
124. 24 ийун 2008-жи ил тарихли, 655-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Республика» гязети, 10 ийул 2008-жи ил, № 149.
125. 13 ийун 2008-жи ил тарихли, 647-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Азərbayайжан» гязети, 15 ийул 2008-жи ил, № 153.
126. 24 ийун 2008-жи ил тарихли, 658-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Азərbayайжан» гязети, 7 август 2008-жи ил, № 173.
127. 13 ийун 2008-жи ил тарихли, 649-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Азərbayайжан» гязети, 27 август 2008-жи ил, № 190.
128. 2 октябрь 2008-жи ил тарихли, 691-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Азərbayайжан» гязети, 30 октябрь 2008-жи ил, № 242.
129. 2 октябрь 2008-жи ил тарихли, 693-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Азərbayайжан» гязети, 30 октябрь 2008-жи ил, № 242.
130. 2 октябрь 2008-жи ил тарихли, 692-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Республика» гязети, 16 ноябрь 2008-жи ил, № 257.
131. 2 октябрь 2008-жи ил тарихли, 695-ЫЫЫГД нюмряли ганун - «Азərbayайжан» гязети, 15 ноябрь 2008-жи ил, № 256.
-

км1. Конституция Мящкмясинин 27 август 2004-ж&уумл; ил тарихли гярарына
ясаен Азербайжан Республикасы Инзибати Хяталар Мяжяллясинин 398.1.1-жи
маддясинин «...шяхс инсан ляйагятини ал&жжедил;алдан вя ижтимаи
мянявиййаты тящгир едян сярхош вязиййатдя ижтимаи йерляря эялдикдя...»
м&уумл;ддясасы щямин Мяжяллядя бу ямяля (хятайа) э&оумл;ря инзибати
мясулиййат м&уумл;яййан едян норма нязрдя тутулмадыы
&уумл;&жжедил;&уумл;н Азербайжан Республикасы Конституциясынын 28-жи
маддясинин Ы,ЫЫ щиссяляриня, 71-жи маддясинин ЫЫ щиссясиня, 80-жи
маддясиня, 149-жу маддясинин Ы, ЫЫЫ щиссяляриня уйбун олмадыындан
г&уумл;ввядян д&уумл;шм&уумл;шд&уумл;р.

© ВЕС Жонсултанжй ЛЛЖ